KARA AYRINTI

CAM HÜCRE

Patricia Highsmith

İngilizceden çeviren: Şen Süer Kaya

AYRINTI

PATRICIA HIGHSMITH

Mary Patricia Plangman, 19 Ocak 1921'de Teksas'ta doğdu, 5 Şubat 1995'te İsviçre'de öldü. New York'ta, Bernard College ve Columbia üniversitesinde eğitim gördü. 16 yaşında yazmaya ve Avrupa'yı tanımaya başladı. İspanya savaşı ve nazizmin yükseldiği yıllarda kendini şöyle tanımladı: "Politik açıdan solda yer alıyordum, hatta bir antifaşist kampanyaya katılmıştım." İngiltere'de oturduğu sıralarda ilk romanı *Strangers on a Train*'i hazırladı; ama kitap altı Amerikan yayınevi tarafından reddedildikten sonra ancak 1950'de yayınlanabildi. Yaşamının büyük kısmını başta Fransa ve İsviçre olmak üzere Avrupa ülkelerinde geçirdi.

Patricia Highsmith'in edebiyat alanındaki yerini en iyi saptayan kişi olan Graham Greene, *The Snail-Watcher* adlı kitaba yazdığı önsözde onu şöyle tanımlar: "Korkudan ziyade kaygının şairidir. (...) Highsmith eserleri birkaç kez okunan bir polisiye roman yazarıdır. Bu sık rastlanan bir durum değildir. Kendi evrenini, akıldışı ve klostrofobinin hüküm sürdüğü bir dünyayı kurar ve biz her yeni romanda, kendimizi de bir tehlikenin tehdit ettiğini fark etmeden bu dünyalara gireriz..." Highsmith genelde umutsuz, hatta marazi bir atmosfer yaratmakta emsalsizdir. Bir cinayet fonu önünde kişiler birbirlerini hırpalarlar. Genelde bir polisiye roman yazarı olarak değil ama yazar olarak kabul edilse de o kendini - büyük bir alçakgönüllülükle- bir "öykü anlatıcısı" olarak tanımlar. Kolaya kaçmamasına rağmen yazdıkları sık sık çok satan kitaplar listesine giren bir yazardır. Son sözü Fransız edebiyat profesörü, *Revolution* dergisi edebiyat eleştirmeni Denis Fernandez Recatala'ya bırakalım: "Acıma yok, öfke yok, itham yok, mesaj yok, sadece son derece tutarlı, kendi içine kapanan (ya da açılan) bir eser. Düz ve saydam, ama gizini de buradan alıyor."

BAŞLICA KİTAPLARI: *Strangers on a Train*, 1950/Trendeki Yabancılar, Çev.: Tomris Uyar, Metis Yay., 1991; *Deep Water*, 1957; *A Dog's Ransom*, 1972; *The Cry of the Owl*, 1962/Baykuş Çığlığı, çev.: Füsun Umar, Ayrıntı Yayınları, 1995; *The Glass Cell*, 1964; *The Talented Mr. Ripley*, 1955/Becerikli Bay Ripley, çev.: Armağan İlkin, Remzi Kitabevi, 1991/*Ripley's Game*, 1974/Ripley'in Oyunu, çev.: Armağan İlkin, Remzi Kitabevi, 1991; *Ripley Under Ground*, 1970/Ripley Karanlıkta, Çev.: Armağan İlkin, Remzi Kitabevi, 1991; *A Suspension of Mercy*, 1965; *The Tremor of Forgery*, 1969/El Sürçmesi, çev.: Füsun Umar, Ayrıntı Y., 1994; *Carol*, 1952/Carol, çev.: Mehmet Harmancı, Remzi Kitabevi, 1992, *The Blunderer*, 1954/Beceriksiz, çev.: Füsun Umar, Ayrıntı Yayınları, 1995; *Little Tales of Misogyny*, 1975/Bir Kadın Düşmanından Öykücükler, Çev.: Nihal Yeğinobalı, Can Yay., 1996; *Edith's Diary*, 1977/Edith'in Güncesi, Çev.: Püren Özgören, Can Yay., 1998; *Ripley Under Water*, 1992; *Small g:a Summer Idyll*, 1994/Küçük g: Bir Yaz Masalı, Çev.: Pınar Kür, Can Yay., 1998.

Ayrıntı: 260
Kara Ayrıntı dizisi: 11

Cam Hücre
Patricia Highsmith

İngilizceden çeviren
Şen Süer Kaya

Yayına hazırlayan
Erdal Alova

Kitabın özgün adı
The Glass Cell

Penguin Books/1973
basımından çevrilmiştir.

© Patricia Highsmith

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak illüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak düzeni
Arslan Kahraman

Düzelti
Ayten Koçal

Baskı ve cilt
Mart Matbaacılık Sanatları Ltd. Şti. Tel: (0 212) 212 03 39-40

Birinci basım *1999*

ISBN 975-539-268-8

•

Dizi yönetmeni
Hüseyin Boysan

AYRINTI YAYINLARI
Dizdariye Çeşmesi Sk. No. 23/1 34400 Çemberlitaş-İstanbul Tel: (0 212) 518 76 19 Faks: (0 212) 516 45 77

Patricia Highsmith

Cam Hücre

K A R A A Y R I N T I D İ Z İ S İ

ÇİN GÖLÜ CİNAYETLERİ
Robert van Gulik

ŞAİRİN ÖLÜMÜ
Michel del Castillo

EL SÜRÇMESİ
Patricia Highsmith

GUERNICA'DA AĞAÇ VAR MI?
Juan Antonio de Blas

YANIK PORTAKAL
Charles Willeford

BAYKUŞ ÇIĞLIĞI
Patricia Highsmith

BECERİKSİZ
Patricia Highsmith

KURBANIN SON GÜNLERİ
José Pablo Feinmann

NEÇAYEV DÖNÜYOR
Jorge Semprun

SON SÜRGÜN
Dragan Babic

CAM HÜCRE
Patricia Highsmith

H A Z I R L A N A N K İ T A P L A R

TATLI HASTALIK
Patricia Highsmith

MERHAMETİ ERTELEMEK
Patricia Highsmith

BENDENİZ DUFFY
Dan Kavanagh

YALAN DOLAN KENTİ
Dan Kavanagh

TEKMEYİ YAPIŞTIRMAK
Dan Kavanagh

ÇULSUZLAR
Dan Kavanagh

Sevgili kedim
ÖRÜMCEK'E,
Palisades, NewYork'ta doğdu,
şimdi Positano'da oturuyor,
bu sayfaların büyük kısmında hücre arkadaşımdı.

1 Saat 15.35, Salı öğleden sonra, Eyalet Cezaevi. Mahkûmlar atölyelerden dönüyordu. Her birinin sırtında numara olan ütüsüz, ten rengi üniformalar giymiş adamlar A Blok'un uzun koridorunda sırayla yürüyordu, hiçbiri yanındakiyle konuşuyor gibi görünmese de hafif bir mırıltı vardı. Tuhaf, ezgisiz bir koroydu ve Carter'ı ilk gününde korkutmuştu –aslında yakında bir ayaklanma olacağını düşünecek kadar toydu– ama şimdi bunu Eyalet Cezaevi'nin, hatta belki tüm cezaevlerinin kendine özgü bir yanı olarak kabul ediyordu. Hücre kapıları açıktı ve zemin katla dördüncü katta bazı mahkûmlar bazı hücrelerin içine girip gözden kayboldular, ta ki koridor neredeyse boşalana kadar. Hücredeki lavaboda temizlenmek, titizlerse ya da temiz gömlekleri varsa üstünü değiştir-

mek, kulaklıklarla bu saatte hep yayınlanan disjokey programını dinlemek ya da mektup yazmak için yirmi beş dakikaları vardı. Yemek zili saat 16'da çalıyordu.

Philip Carter hücreyi ve hücre arkadaşı Hanky'yi tekrar görmeyi geciktirmek için ağırdan alıyordu. Hanky kısa boylu, yapılı bir adamdı, silahlı soygun ("pazarlık") ve cinayetten otuz yıl yemişti ve bundan gurur duyar gibi bir hali vardı. Hanky Carter'dan hoşlanmıyor, ona züppe diyordu. Carter'ın onunla geçirdiği doksan gün boyunca birkaç ufak tefek çekişme yaşanmıştı. Örneğin, Hanky, Carter'ın yanındayken hücredeki tek klozetsiz, açıkta duran tuvaleti kullanmaktan hoşlanmadığını fark etmiş ve kendi işini olabildiğince gürültülü ve kaba bir şekilde görmeye başlamıştı. Carter başta iyi niyetle aldırmıyor görünmeye çalıştı, ama on gün önce, şaka artık iyice bayatlayınca, "Allah aşkına Hanky, kes şunu," dedi, Hanky de öfkelenip Carter'a züppeden daha ağır bir laf etti. Bir an yumruklarını sıkarak karşı karşıya durdular, ama onları gören bir gardiyan aralarına girdi. Bundan sonra Carter, Hanky ile arasında nazik ve soğuk bir mesafeyi korudu, daha yakın bir yerdeyse tek kulaklık setini Hanky'ye uzatıyor, havlusunu falan veriyordu. Tek ranzasıyla hücre, iki kişinin rahatça yaşayamayacağı kadar küçüktü ve özellikle de biri üst yatağı, öbürü altı alma konusunda uzlaşmamışlarsa işler daha da kötü oluyordu. Ama bu hafta Carter avukatı Tutting'den kötü haberler almıştı. Tekrar yargılanma olmayacaktı ve doksan gün geçtiğinden af da söz konusu değildi. Carter, bir süre daha hücreyi Hanky ile paylaşacağı ve belki bu kadar düşmanca ve soğuk davranmaması gerektiği gerçeğiyle karşı karşıya kaldı. Aralarındaki hava hoş değildi ve bir işe de yaramıyordu. Hanky geçen cuma mahkûmları çiftlik işine getirip götüren kamyondan atlarken bileğini burkmuştu. En azından ona bileğinin nasıl olduğunu sorabilirdi.

Hanky alttaki yatağın kenarına oturmuş, eksik ve kirli iskambil destesini karıştırıyordu.

Carter ona başıyla selam verip sarılı bileğine baktı. "Bugün ayağın nasıl?" diye sordu. Gömleğinin düğmelerini açtı ve lavaboya doğru gitti.

"Ha, şöyle böyle. Hâlâ üzerine basamıyorum."

Hanky çarşafın ayak ucundaki kısmını kaldırarak oraya sakladı-

ğı iki paket Camel'ı çıkardı.

Carter doğrulup küçük, sert havlı havlusuyla kurulanırken bunu gördü. Hanky sigara içmiyordu. Haftada dört pakete izin veriliyordu ki mahkûmlar bunu kendi paralarıyla alırlardı. Mahkûmların ücreti günde on dört sent, sigaranın paketiyse yirmi iki sentti. Hanky kendi payını saklar ve diğer mahkûmlara üzerine kâr koyarak satardı. Gardiyanlar Hanky'nin çevirdiği dolabı biliyor ama göz yumuyorlardı, çünkü Hanky onlara ara sıra bir paket sigara, hatta bir dolar verirdi.

"Bana bir iyilik yapar mısın, Cart? Bunları bu kattaki on üç numaraya ve üçüncü kattaki kırk sekiz numaraya götür. Her birine bir tane. O kadar yürüyebileceğimi sanmıyorum. Paralarını ödediler."

"Elbette." Carter bir eliyle paketleri tutarken, öbür eliyle de gömleğinin düğmelerini iliklemeye başladı.

On üç numaralı hücre onun ve Hanky'ninkinden yalnızca iki hücre ötedeydi.

Ranzanın altında beyaz saçlı, ihtiyar bir zenci oturuyordu.

Carter, "Sigaralar senin mi?" diye sordu.

Zenci zayıf kalçasının üzerinde doğruldu ve cebinden küçük bir kâğıt parçası çıkardı. Esnekliğini kaybetmiş kara parmaklarıyla Hanky'nin alındı belgesini Carter'ın eline koydu.

Carter kâğıdı cebine attı, ranzanın üzerine bir paket Camel koydu ve hücreden çıktı. Merdivenlerin bulunduğu tarafa doğru koridorda yürüdü. Moony –Moonan'ın takma adıydı bu– adlı bir gardiyan, Carter'a doğru gelirken salına salına yürümekten vazgeçip hızlandı ve kaşlarını çattı. Carter'ın elinde öbür sigara paketi vardı. Moony'nin bunu gördüğünü anladı.

"Sigara teslimatı mı yapıyorsun?" Moony'nin ince, uzun yüzü daha da sertleşti. "Gazete ve süt de dağıtmaya başlayacak mısın?"

"Bunları Hanky'nin adına götürüyorum. Ayak bileğini burktu."

"Ellerini uzat." Moony belinden kelepçesini çıkarttı.

"Sigaraları çalmadım. Hanky'ye sor istersen."

"Ellerini uzat!"

Carter ellerini uzattı.

Moony kelepçeyi onun bileklerine taktı. Aynı anda yakınlardaki iki tuvaletin sifonu çekildi ve Carter Moony'nin omzunun üzerinden pezevenk suratlı, tıknaz bir mahkûmun hafif bir keyifle yılı-

şık yılışık sırıtarak seyrettiğini gördü. Birkaç saniye önce Carter Moony'nin şaka yapıyor olabileceğini düşünmüştü. Moony ile Hanky'yi birkaç kez şakalaşırken görmüştü, hatta Moony Hanky'ye yaramazca copunu bile sallamıştı. Artık Moony'nin şaka yapmadığını biliyordu. Moony ondan hoşlanmıyordu. Moony ona "profesör" diyordu.

Moony, "Blokun sonuna doğru yürü," dedi.

Sesi yüksek perdedendi. Moony Carter'la konuşurken, blokun iki yanındaki iki üç hücreye sessizlik çökmüştü ve tüm zemin kata yayılıyordu. Carter önde, Moony arkada yürüdüler. Koridorun ucunda ikinci kata çıkan iki merdiven boşluğu, hastaneye gidenler binerken yalnızca iki kez açıldığını gördüğü asansör kapısı ve büyük, yuvarlak kilitleriyle iki düz kapı vardı. Bu kapılardan biri yandaki hücre blokuna, yani B Blok'a, öbürüyse Delik'e açılıyordu. Moony Carter'ın önüne geçti ve belinden büyük bir anahtar demeti çıkardı.

Seyreden mahkûmların hafif, ortak homurtusunu duydu Carter, rüzgâr kadar adsız bir mırıltı.

Bir ses, "Sorun ne, Moony?" diye sordu, o kadar kendinden emin bir sesti ki, bir gardiyana ait olduğunu anlaması için Carter'ın arkasına dönmesine gerek yoktu.

Moony, "Büyük mühendisi sigara dağıtırken yakaladım," diyerek kapıyı açtı. Carter'a, "Merdivenden in," dedi.

Merdivenden aşağıya indiler. Burası Delik'ti.

Carter birkaç basamaktan sonra duraksadı. Delik hakkında birçok şey duymuştu. Mahkûmlar abartıyor olsa bile, ve abarttıklarından emindi, bir işkence odasıydı burası. "Bakın, böyle bir suç –Hanky'ye bir iyilik yapmak– biraz ihtar yeter, değil mi?"

Moony ve onunla birlikte gelen Cherviver, yarım akıllı birinin söylediği bir sözmüş gibi, üstün bir tavırla gülümsediler.

Moony, "Devam et," dedi. "Senin de benim de sayabileceğimizden daha fazla ihtar aldın." Moony onu dürttü.

Carter dengesini sağladıktan sonra adımlarını dikkatle atarak basamaklardan indi; düşerse kelepçeli elleriyle kendini koruması zor olabilirdi. Cezaevine konulduğu gün düşmüştü ve o zaman da kelepçe ağır bir deri kayışa bağlıydı. Çok ihtar aldığı doğruydu, ama bunlar yalnızca yapabilecekleriyle yapamayacaklarını henüz

bilmemesinden kaynaklanıyordu. Koridora sırayı bozmadan çıkmadığınız için, atölyelerde "Özür dilerim" ya da herhangi bir şey söylediğiniz için (ama dönerken değil), bazı zamanlarda saçınızı taradığınız için, A Blok'un sonundaki çift sürgülü duvardan bir ziyaretçiye (bir yabancı belki, kadın ya da erkek) fazla uzun baktığınız için ihtar alırdınız; ve Carter bu ihtarlar yüzünden pazar öğleden sonraları dört kez karısını görememişti. Bu durum iki kat rahatsız ediciydi, çünkü ihtar aldığı her olayda, izin verilen haftada iki mektup Hazel'a geç gönderildiği için, Hazel pazar günü onu göremeyeceğini bilmeden gelmişti cezaevine. Bir mahkûmun ihtarlardan kaçınmak için okuyabileceği bir kurallar listesi hiçbir yerde asılı değildi. Carter bazı mahkûmlara olası ihtarları sormuş ve kırk elli ihtarlık bir liste hazırlamıştı, ama sonra mahkûmlardan biri, yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle, "Oho, bin tane falan olmalı. Orospu çocuklarına uğraşacak bir konu çıkarıyor," dedi. Carter artık karanlıkta tek başına yirmi dört ya da kırk sekiz saat kalacağını biliyordu. Derin bir soluk alıp filozofça düşünmeye çalıştı: Sonsuza kadar sürmeyecekti, üstelik burada verdikleri üç ya da altı pis yemeği kaçırsa ne olurdu ki? Yalnızca Hazel'ın günlük mektubunu kaçıracağına hayıflandı, mektup 17.30 sularında hücresine getirilecekti.

Carter'ın ayakları merdivenin bittiği noktayı buldu. Havada alışılmadık bir rutubet ve tanıdık bir idrar kokusu vardı.

Moony'nin elinde bir fener vardı, ama feneri kendisiyle Cherniver için kullanıyordu, Carter karanlıkta yürüyordu. Şimdi sağında ve solunda daha önce duymuş olduğu küçük hücre kapılarını görebiliyordu: bir insanın ayakta durmasının mümkün olmadığı küçük kara delikler. Kapının önünde büyük basamaklar olduğu için sürünerek girmek gerekiyordu. Cezaevinin 1869'da yapıldığını Carter hatırlamıştı ve burası da ilk cezaevinin bir kısmı olmalıydı, onarım görmeyen bir kısmı. Cezaevinin geri kalan kısmı söylendiğine göre zamanla onarımdan geçmişti.

Cherniver kısık bir sesle, "... hortum?" diye sordu.

"Daha güçlü bir şey. İşte geldik. Dur! İçeriye gir."

Hiç kapısı olmayan bir hücrenin yanındaydılar, çok yüksek açık girişi olan bir hücrenin. Carter içeriye girerken, başka bir hücreden bir homurtu, bir inleme ya da burun çekişi duydu. Hücre, Carter'ın

Hanky ile paylaştığı hücreyle kıyaslandığında muazzam büyüktü, ama içinde ne yatak ne iskemle ne de tuvalet vardı, yalnızca orta yerde küçük bir yuvarlak delik bulunuyordu. Duvarlar taştan değil metalden yapılmıştı, siyah-griydi ve pastan kızıllaşmıştı. Derken Carter siyah kancalara asılı iki zincirin tavandan sarktığını fark etti.

Moony, "Ellerini uzat," dedi.

Carter ellerini uzattı.

Moony kelepçeyi çıkardı. "Cherny, dostum, bana bir yerlerden bir tabure bulsana."

Cherniver, "Peki, *efendim*," diyerek dışarıya çıktı, fenerini cebinden çıkardı.

Cherniver küçük bir sehpaya benzeyen kare biçiminde ahşap bir tabureyle geri döndü ve tabureyi zincirlerin altına koydu.

Moony, "Üstüne çık," dedi.

Carter tabureye çıktı, Moony de ardından. Carter emir verilmesini beklemeden ellerini kaldırdı. Kayışlar, kenarları lastikten yapılma deriydi ve tokalıydı.

Moony, "Başparmaklar," dedi.

Carter boyun eğen bir tavırla başparmaklarını çevirdi, sonra Moony'nin neyi amaçladığı kafasına dank edince şok geçirdi. Moony kayışları başparmaklarının birinci ve ikinci eklemlerine taktı, sonra tokayı sıkıca bağladı. Kayışların üzerinde birer santim aralıklarla delikler vardı.

Moony tabureden indi. "Tabureye tekme at."

Carter o kadar yükseğe asılıydı ki ayaklarının ucunda duruyordu ve tabureyi tekmeleyemezdi.

Moony'nin savurduğu tekme tabureyi Carter'ın iki metre ötesine gönderdi ve tabure ters döndü. Carter sallandı. İlk acı darbesi uzun sürdü. Başparmaklarının ucuna kan yürüdü. Sırtı gardiyanlara dönüktü ve darbe indirmelerini bekliyordu.

Moony güldü, bir tanesi tekme atınca, Carter ileri geriye sallanmaya başladı. Sonra sırtından hafif bir şekilde itildi. Carter inlemesini bastırdı. Nefesini tuttu. Şimdi kulaklarının önünde ter damlaları belirmiş, çenesine doğru iniyordu. Kulakları yüksek sesle çınlıyordu. Sigara dumanı kokusu geldi burnuna. Carter bir zaman sınırı olup olmadığını merak etti, kabaca bir zaman sınırı, diyelim

bir saat ya da iki saat. Ne kadar süre geçmişti? Üç dakika mı? On beş mi? Carter birkaç saniye sonra çığlık atacağından korkuyordu. Bağırma, dedi kendine. Orospu çocukları buna bayılır. Sırtındaki kaslar titremeye başladı. Nefes almakta zorluk çekiyordu. Boğulduğunu, havada değil suda olduğunu gördüğü kısa bir fantezi yaşadı. Sonra kulaklarındaki çınlama gardiyanların sesini bastırdı.

Bir şey sırtına vurdu. Önündeki taş döşemeye su döküldü, bir kova sıçrayıp tangırdadı. Her şey yavaş çekimle hareket ediyor gibiydi. Carter kendini çok daha ağır hissetti ve iki gardiyanın ayaklarına asıldığını düşündü.

Carter, "Ah, Hazel," diye mırıldandı.

Bir gardiyan, "Hazel kim?" diye sordu.

"Karısı. Her gün ondan mektup alır."

"Ama bugün almayacak."

Carter gözlerinin yuvalarından fırladığını hissetti. Hazel'ın hücresinde sinirle bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü, ellerini ovuşturduğunu, ara sıra ona baktığını ve kendisinin duyamayacağı bir şey söylediğini hayal etti.

Sahne duruşmaya dönüştü. Wallace Palmer. Wallace Palmer ölmüştü. *Peki sence parayı ne yaptı?... Haydi, Carter, sen akıllı bir adamsın, üniversite mezunusun, mühendissin, çok yönlü bir New Yorklusun.* (Gerçi bu geçerli bir şey değil.) *Ne imzaladığını bilmeden belgelere imza atmazsın!* Ne imzaladığımı biliyordum. Alındı belgeleri, faturalar. Malların tam fiyatlarını bilmek benim işim değildi. Müteahhit Palmer'dı. Ben imzaladıktan sonra fiyatlar alındı belgelerinde artırılmış olamaz, Palmer artırmış olamaz... Malzemenin ikinci kalite olduğunu bilmiyordum, bunu ona da söyledim. *Para nerede, Bay Carter? İki yüz elli bin dolar nerede?* Sonra Hazel tanık iskemlesine çıktı, net bir sesle, Kocamla benim her zaman ortak bir banka hesabımız vardı, dedi... Para konusunda hiç gizlimiz saklımız olmadı... para konusunda... para konusunda...

"Hazel!" diye bağırdı Carter ve bu her şeyin sonu oldu.

Üzerine defalarca kovalar dolusu su döküldü.

Arkasında sesler şarkı söylüyor gibiydi. Şarkılar ve kahkahalar vardı. Sesler giderek yavaşladı ve Carter tekrar yalnız kaldı. Şarkının kulaklarında kendi kanının atışı olduğunu anladı. Çekilmeden dolayı başparmaklarının çok uzamış olduğunu hayal etti. Ölmemiş-

ti. Wallace Palmer ölmüştü. Ölmemiş olsa konuşacak Palmer. Palmer üçüncü kattaki yapı iskelesinden bir çimento karıştırma makinesinin yanına düşmüştü. Artık okul binası bitmişti. Carter koyu kırmızı, dört katlı binayı görmüştü. Büyük bir U şeklindeydi bina, bir bumerang gibi. Üstüne bir Amerikan bayrağı dikilmişti. Dimdik duruyordu ama kötü malzemeden yapılmıştı. Çimento iyi değildi, su tesisatı çalışmıyordu, bina bitmeden önce alçı işleri çatlamaya başlamıştı. Carter malzeme konusunda Gawill ve Palmer'la konuşmuş, ama Palmer malzemede bir sorun olmadığını, yaptıranların böyle istediğini söylemişti, okul kurulu parayı kısıyordu ve inşaat malzemeleri kötüyse bu kendilerinin sorunu değildi. Ardından söylentiler yayıldı ve güvenlik komisyonu, adı her neyse, çocukların binaya girmelerine izin verilmemesi gerektiğini, binanın çocukların tepesine çökebileceğini ve okul kurulunun parayı kısmadığını, en iyisinin yapılması için para verdiğini söyledi, peki sorumlu kimdi? Sorumlu Wallace Palmer'dı ve Triumph'daki birkaç kişi daha 250.000 dolardan paylarını almışlardı –örneğin Gawill neler olup bittiğini fark etmemiş olamazdı– ama Philip Carter baş mühendisti, müteahhit Palmer'la çok yakın ilişkisi vardı, şehir dışından biriydi, New Yorkluydu, akıllıydı, Güney'e rağmen kendini yetiştirmiş bir adamdı, bulunduğu konumunun onuruna ve güvenine ihanet etmiş bir meslek adamıydı ve Devlet onun cezasını verecekti. Yargıç, "Sert bir rüzgâr daha esene kadar okulu boş tutun," dedi, "Eyalet'in katlanması gereken bir onursuzluk ve de pahalı bir onursuzluk bu!"

İki kişi gelip onu aşağıya indirdi. Carter'ın başı taş döşemeye çarptı. Onu taşımak için beceriksiz girişimlerde bulundular. Küfürler. Adamlar tekrar dışarıya çıkarken onu yerde iki büklüm bıraktılar. Carter öğürdü ama kusamadı. Adamlar bir sedyeyle geri döndü. Carter'ın hafif aralık gözlerinden ancak görebildiği uzun bir koridordan geçtiler. Merdiven üstüne merdiven tırmandılar, Moony ve başka biri –adı neydi, son geceki kişi? Ne zamandı? Yukarıya doğru çıktılar, Carter sedyede arkaya doğru kaydı ve başı sedyeden düştü. Sonra dar koridorlardan geçtiler, burada mahkûmların –Carter ten rengi giysilerinden onları tanımıştı– ve mavi tulumlu birkaç zenci mahkûmun önünden geçerlerken adamlar sessizce onlara baktı. Sonra iyot ve dezenfektan kokusu duydu.

Revire gidiyorlardı. Sert bir masanın üzerinde sedyede yatıyordu. Öfkeli bir ses fısıltıyla konuşuyordu. Hoş bir ses, diye düşündü Carter.

Moony'nin sesi cevap verdi. "Sürekli asilik ediyor... Asi bir adam. Bunun gibileri ne yapacaksınız?... Benim işimi siz yapmalıydınız, bayım... Tamam, müdürle konuşun. Ben de ona bir iki şey söyleyeceğim."

Doktor tekrar konuşurken Carter'ın el bileğini kaldırdı. "Şuna bir bak!"

Moony, "Ha, daha kötülerini de gördüm," dedi.

"Ne kadar süre asılı kaldı?"

"Bilmiyorum. Onu bağlayan ben değilim."

"Sen değil misin? Kim bağladı?"

"Bilmiyorum."

"Kim olduğunu bulamaz mısınız? –Kim olduğunu bulamaz mısın?"

Yuvarlak, bağa çerçeveli gözlüklü beyaz ceketli bir adam Carter'ın yüzünü büyük ıslak bir bezle sildi ve diline bezden birkaç damla damlattı.

"... Morfin, Pete," dedi doktor. "Yarım damla."

Ceketinin kolunu sıvayarak iğne yaptılar. Acı hızla azalmaya başladı, çekilen bir taşkın gibi, kuruyan bir okyanus gibi. Cennet gibi. Hoş, tatlı bir dalgalanma kapladı başını yavaşça dans edermişçesine, hafif bir müzik gibi. Ellerini tedavi etmeye başladılar ve bu arada Carter uykuya daldı.

2 Carter uyandığı zaman, beyaz bir yatakta sırtüstü yatmaktaydı, başının altında bir yastık vardı. Kolları yatak örtüsünün üstündeydi ve başparmakları elleri kadar kocaman sargılara sarılmıştı. Carter sağına soluna bakındı. Soldaki yatak boştu, sağdakinde başı sarılı bir zenci uyuyordu. Başparmakları ağrımaya başladı ve Carter onu uyandıranın acı olduğunu anladı. Ağrı artıyor ve onu korkutuyordu.

Korkuyla gözlerini kocaman açarak yaklaşan doktora baktı ve

korkmuş göründüğünü anlayarak gözlerini kırpıştırdı. Doktor gülümsedi. Kırk yaşlarında, ufak tefek, esmer bir adamdı.

Doktor, "Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu.

"Başparmaklarım ağrıyor."

Doktor belli belirsiz gülümsemeye devam ederek başını salladı. "Cezalandırıldılar. Bir iğne daha yapmak gerek." Bileğindeki saate baktı, hafifçe kaşlarını çattı ve odadan çıktı.

Elinde bir iğneyle geri dönünce Carter, "Saat kaç?" diye sordu.

"Altı buçuk. İyice uyudun." İğneyi soktu, birkaç saniye tuttu. "Yemek yemek ister misin –bu iğnenin etkisiyle yeniden uyumadan önce?"

Carter cevap vermedi. Pencereden giren ışıktan akşam 6.30 olduğunu anlamıştı. "Hangi gündeyiz?"

"Perşembe. Yağda yumurta? Sütlü tost? Dondurma yemek istemez misin, iyi olur. İştahın yok mu?"

Carter, bunun cezaevine girdiğinden beri duyduğu en nazik ses olduğunu yorgun bir tavırla düşündü. "Yağda yumurta."

Carter iki gün revirde kaldıktan sonra sargılar çıkarıldı, ortaya çıkan başparmakları ona dev gibi büyük ve parlak pembe göründü. Kendisine ya da ellerine aitmiş gibi durmuyordu parmakları. Tırnağı et yığını içinde küçücüktü. Hâlâ acıyordu. Dört saatte bir morfin iğnesi yapılmıştı ama Carter daha sık yapılmasını istiyordu. Doktor onu yatıştırmaya çalıştı, Carter ağrı dinmediği için doktorun kaygılı olduğunu görebiliyordu. Doktorun adı Stephen Cassini'ydi.

Pazar günü Carter'a ziyaretçi izni verilmedi, ihtar durumundan dolayı değil, revirde olduğu için.

Pazar günü saat 13.30'da, ziyaret süresi başladığı sırada Carter, Hazel'ın itiraz ederek alt kattaki büyük gri-yeşil lobide kocasını görmeye geldiğini ve onu görene kadar binadan ayrılmayacağını söylediğini hayal etti. Dr. Cassini Carter'ın dikte ettirdiği bir mektupta onu göremeyeceğini yazmış ve mektup cuma günü gizlice gönderilmişti, ama Carter Hazel'ın mektubu cumartesi günü aldığından emin değildi. Alsa geleceğini biliyordu, çünkü ellerinin "hafif yaralı" olduğunu yazmıştı, ama lobideki gri parmaklıklı çift kapının, ziyaretçilerin kimliklerini ve mahkûmların durumunu kontrol eden üniformalı gardiyanların Carter'ı sonunda başlarından def edeceğini de biliyordu ve yatakta dönerek yüzünü sert yastığa bastırdı.

Yastığın altından Hazel'ın son iki mektubunu çıkardı ve iki parmağıyla tutarak tekrar okudu.

... Sevgilim, Timmie çok iyi, onun için kaygılanma. Ona her gün ders veriyorum, gerçi pek derse benzememesi için elimden geleni yapıyorum. Çocuklar okulda onu rahatsız ediyor elbette, insan doğası böyle n'aparsın..."

Ve son mektupta:

Sevgili Phil,

Bay Magran'la bir saatten fazla konuştum, avukat David, Tutting yerine onu tavsiye edip duruyordu, ben de ondan çok hoşlandım. Aklı başında bir insan, iyimser (Tutting gibi) ama kuşkulandıracak kadar iyimser değil. Her neyse, Tutting şimdi artık yapabileceği "başka bir şey" olmadığını söylüyor. Sanki Yüksek Mahkeme diye bir şey yok, ama Tutting'in temyiz işine bakmasını istemem zaten. Tutting'e parasını ödedim, ücretinin son 500 dolarını, yani sen de kabul edersen Magran onun işini üstlenebilir. Magran, Yüksek Mahkeme için daktilo edilen duruşma tutanaklarını almanın 3.000 dolara mal olacağını söyledi, ama bu parayı verebileceğimizi biliyorsun. Seni en kısa zamanda görmek istiyor elbette. Ha, allah kahretsin sevgilim, her pazar günü karşılaştığım o aptalca kurallar: 37765'in ihtarları bu hafta ziyaretçiye izin vermiyor. Bir kantin kuyruğunda sıra dışına çıkmak, dedin. Allah aşkına, sevgilim, onların aptalca kurallarına uymak için elinden geleni yap.

Magran doğrudan Vali'ye de yazıyor. Sana mektubun bir kopyasını gönderecek. Kaygılanmamalısın. Senin gibi ben de bunun sonsuza kadar sürmeyeceğini biliyorum, hatta çok uzun da sürmeyecek. Altı ile on iki yıl! Altı ay bile sürmeyecek...

Magran'ın ücreti en az 3.000 dolardır, diye düşündü Carter, tutanaklar için verilecek 3.000 dolar da nakit paralarını silip süpürecekti. Her rakam astronomik görünüyordu. Kefalet için 75.000 dolar örneğin, bu parayı bulamamışlardı elbette ve Carter da bunu Edna Teyze'den istemek istememişti. 15.000 dolarlık evleri ipotekliydi, Olds marka otomobilleri 1.800 dolar değerindeydi, ama Hazel pazar alışverişi ve her pazar onu görmek ya da görmeye ça-

lışmak üzere yirmi yedi mil kat etmek için bu otomobile ihtiyaç duyuyordu.

Şimdi de başparmakları çıkmıştı. Bu son saçma gerçekti. Doktor başka türlü söylemişti ama gerçekte böyleydi ve Dr. Cassini'ye göre ameliyatın fazla yararı olmazdı. Cezaevi –Carter'ın içinde geçirdiği birkaç hafta katlanılmaz değildi, hatta hayatında ciddi bir dönem bile değildi– şimdi sonsuza dek damgasını üstüne vurmuştu. İkinci eklemlerini rahat kullanamayacaktı bir daha ve yerlerinde bir tür boşluk olacaktı. Başparmakları komik görünecek, fazla güçlü olmayacaktı. Meraklı insanlar parmaklarını görünce bu deformasyona neyin yol açtığını soracaklardı. Briçte rahatça el dağıtamayacak, Timmie için yay atamayacaktı, dışarıya çıktığında zaten Timmie ok ve yayla ilgilenmez olacaktı. O pazar günü sargılar çıkarıldıktan sonraki birkaç saat içinde Hazel'a yazmıştı. Kalemi işaret ve orta parmakları arasında tutuyordu ve hikâye ne kadar feci olsa da ona neler olduğunu anlatmak, tuhaf yazgısının açıklamasını yapmak zorundaydı. Ama bu açıklamayı en aza indirerek olayın yaklaşık kırk sekiz saat yerine birkaç saat önce olduğunu yazdı. Başparmakları kalıcı bir hasara uğramıştı, çünkü Hanky adlı bir adam nedense ona kin besliyordu. Neden? Hanky'ye Hazel'ın resmini göstermediği için mi? "Bir karın mı var?... Sende resmi var mı?... Haydi bir bakayım," demişti Hanky, tanışıklıklarının ilk öğleden sonrasında. Carter olabildiğince sevimli bir şekilde, "Ah, başka bir zaman," cevabını vermişti. "Sende resmi yok." Belki de bu, resmi Hanky'ye gösterip memnun etmek için bir fırsattı, ama Carter bu fırsatı kaçırmıştı. Hazel'ın cüzdanında taşıdığı resmi, New York, Doğu Elli Yedinci Sokak'taki evlerinin önünde karın içinde ayakta durduğu renkli bir fotoğraftan büyütüldükten sonra kesilmişti: Şapkasız, koyu renk saçları uçuşuyor, gülüyordu, yüzünde harika, tipik bir ifade vardı. Carter bu nedenle bu resmi tercih ediyordu; Hanky gibi bir domuz, mantosunun kürklü yakasını çenesine kadar kaldırmış bir kadının resmine bakmaktan nasıl bir zevk alabilirdi ki?

Pazar günü öğleden sonra 4 sularında Dr. Cassini koğuşa geldi ve kırk küsur hastadan oluşan vizitine çıktı. Carter'ın yanına gelince, "Peki, Carter, birkaç adım atmayı denemek ister misin?" diye sordu.

Carter, "Kesinlikle," diyerek oturdu. Sırtına bir ağrı saplandı, ama bunun yüzüne vurmasına izin vermedi. Yatağın ayakucunda sendeledi ve ancak doktorun uzattığı ele tutunarak dengesini bulabildi.

Dr. Casini gülümseyerek başını iki yana salladı. "Başparmaklarını merak edip duruyorsun. Bacağındaki bu düğümlerin dolaşımı engellediğini ve kangren olabileceğini biliyor musun? Daha dün ateşin kırk dereceye çıktı da, zatürree olabileceğinden korktum, bunu biliyor musun?"

Carter oturduğuna memnun oldu. Kendini bayılacakmış gibi hissetti. "Bacaklarımdaki bu şeyler ne zaman geçecek?"

"Düğümler mi? Zamanla. Ve masajla. Yataktan kalkarak yürü istersen, ama daha fazlasını denemeye kalkma," dedi Dr. Cassini ve bir sonraki hastasına yöneldi.

Carter koşmuş gibi soluk soluğa oturdu. Dr. Cassini'nin dünkü sözlerini, otuz yaşında olduğunu, on dokuz yaşındakiler kadar kolayca iyileşemeyeceğini söylediğini hatırladı. Dr. Cassini Delik'ten ve tedavi ettiği kurbanlardan neşeyle, kabul etmesi gereken bir gerçekmiş gibi söz ediyordu, bu da Carter'ın bir cezaevi yerine bir tımarhanede olduğu gibi uğursuz bir duyguyla dolmasına neden oldu: eski klişe hikâyedeki gibi bakıcıların deli olduğu bir tımarhane. Dr. Cassini cezaevinde olanlar konusunda bir yargıda bulunmuyormuş gibi görünüyordu. Yoksa bu doğru muydu? Dr. Cassini dün ona hangi nedenle içeriye girdiğini sormuş, Carter da anlatmıştı. "Birçok mahkûm var, onlara hangi nedenle girdiklerini sorma zahmetine katlanmam," demişti Dr. Cassini. "Zaten biliyorum, haneye tecavüz, silahlı soygun, otomobil hırsızlığı, uyuşturucu, ama sen onlara pek benzemiyorsun." Dr. Cassini hangi okula gittiğini –Carter Cornell'a gitmişti– sonra da neden güneye geldiğini sormuştu. Carter, Hazel'la birlikte gelmeye karar verdikleri sekiz ay önce bu soruyu kendine sormuş olmayı istedi. Carter'ın geliş nedeni, Triumph Builders'ın önerisinin çok iyi olmasıydı: yılda 15.000 dolar artı çeşitli gelirler. "Palmer parayı ne yaptı, sence?" diye sormuştu Dr. Cassini, Carter da, "Şey, New York'ta bir kız arkadaşı, Memphis'de de başka bir arkadaşı vardı. Her hafta sonu biriyle görüşürdü. Cuma günleri bir yerlere uçakla giderdi hep. Onlara otomobiller, armağanlar alırdı," yanıtını vermişti. Dr. Cassini başını

sallamış ve, "Ha, anlıyorum," demişti. Anlamıştı, inanmıştı, diye düşündü Carter. Bu doğruydu. Ama Quarter Sessions Mahkemesi inanmamıştı. Kızlar getirilip sorgulandığı zaman bile Palmer'ın bir yılda 250.000 doları iki kadınla yiyebileceğine inanmamıştı ve iki kadında 5.000 dolarlık bir mink kürkle yaklaşık 8.000 dolar değerindeki elmas bilezik dışında bunu gösterecek bir şey yoktu. Kimse Palmer'ın bir ayda yaklaşık 500 dolarlık yiyip içebileceğini, uçak biletlerinin epey pahalıya patladığını, her iki kızın da duruşmaya gelmeden hemen önce pahalı otomobillerini sattıklarını ya da Palmer'ın Brezilya'da parayı istiflediğini bilmiyor ya da bunlara aldırmıyor görünüyordu.

Carter yatağa sürünerek girdi. Yatağın kenarında otururken başı sargılı zenci ona gözlerini kırpmadan, sıkıcı bir film izliyormuşçasına durmadan bakmıştı. Carter birkaç kez onunla konuşmaya çalışmış ama hiç tepki görmemişti. Dr. Cassini de bu sabah ona zencinin her iki kulağında da çıbanlar çıktığını, üstelik bir sürü çıktığını ve duyma gücünün büyük oranda azalacağının sanıldığını söyledi.

Hazel'ın son dört mektubunu yeniden okudu: Onu tuttuklarında cebinde olan mektupla sonradan gelen üç mektubu. Carter mektupları eline aldı, tombul başparmakları gözleriyle sayfalar arasında sessiz trampetler gibi titreşiyordu. Hazel son mektubuna parfümünden damlatmıştı ve dört mektubun en neşelisi buydu. Erkek hemşire Pete morfin iğnesiyle gelerek sessizce hazırlık yaptı. Pete'in yalnızca bir gözü vardı, öbürünün yerinde çökmüş bir boşluk duruyordu. Carter kaza ya da yaralanma sonucu mu olduğunu kestiremedi. Pete sessizce uzaklaştı, Carter da mektuplarına geri döndü. Morfin kanına yayılmaya başlarken tüm mektupları biraz önce gelmiş gibi okudu. Timmie'nin annesinin yazışını engelleyen sesini, Hazel'ın "Bir dakika, tatlım, Baba'ya mektup yazdığımı görmüyor musun? –Ha, tamam, kaleci eldivenin. İşte önünde duruyor. Kanepede. Burası eldiven için fena bir yer değil, neden alıp odana götürmüyorsun?" deyişini bile duydu. Timmie kocaman eldivenin içine küçük yumruğunu soktu. "Baba eve ne zaman gelecek?" "Çok yakında..." "Baba ne zaman *eve* gelecek?... Baba ne zaman eve gelecek?" Carter yatakta pozisyonunu değiştirdi ve o görüntüden, gözleri Hazel'ın yazısında tembelce yatarken kurtulmaya zorladı kendini,

ta ki bu görüntünün yerini başka biri alana dek. Yatak odalarını gördü. Hazel tuvalet masasının yanında durmuş, yatmadan önce saçlarını tarıyordu. Carter'ın üzerinde pijamaları vardı. Karısına doğru ilerlerken Hazel ona aynadan gülümsedi. Öpüştüler, uzun bir öpüşme. Belleğini canlandıran morfin yüzünden, neredeyse Hazel sert yatakta yanında yatıyormuş gibi geldi ona.

Carter görüntüleri bir sahnede oynanıyormuşçasına görebiliyordu. Salonda kendisinden başka kimse yoktu. Tek izleyici kendisiydi. Ondan önce gösteriyi gören olmamıştı. Ondan başka kimse görmeyecekti. Burada mahkûmların sesleri yok olmuştu. Zonklayan başparmakları karşılığında birkaç sakin gün kazanmıştı hiç değilse. Biri acıyla inledi, yatak lazımlıklarının takırtısı hücre blokunda 6.30'daki tuvalet seslerine oranla müzik gibi geliyordu ya da gece kadın kahkahası gibi çıkan deli seslerine, rahatlamaya çalışan erkeklerin rahatsız seslerine oranla. Deli kim, diye merak etti Carter. Hangileri? Buraya altı bin kişiyi gönderen binlerce kişiden kim jüri, kim yargıçtı?

3 Carter ancak çarşamba günü yürüyebildi. Dr. Cassini ona yeni bir cezaevi giysisi getirdi, bunlar üzerine eski giysisinden daha iyi uydular. Hâlâ güçsüzdü. Bu da şok geçirmesine neden oldu.

Dr. Cassini, "Alışılmadık bir şey bu," dedi.

Carter başını salladı, doktor Delik'ten hayatın bir gerçeğiymiş gibi söz ettiği zaman zihni hep bomboş oluyordu. "Ama daha önce de böyle vakalar gördüğünüzü söylediniz –benimki gibi."

"Ha, evet, birkaç tane. Kaldı ki dört yıldır buradayım. –Bak, yaptıklarının doğru olduğunu söylemiyorum. Cezaevi müdürüne mektuplar gönderdim. Müdür olayı araştıracağına söz veriyor. Bir gardiyanı işten atıyor ya da başka bir bölüme gönderiyor." Dr. Cassini'nin elleri çaresizce iki yana açıldı, sonra sinirli bir hareketle gözlüğünü düzeltti ve Carter'a gözlerini kırpıştırarak baktı. "Şehir konseyiyle mücadeleye girer ve deli olur çıkarsın. Ben de orada

fazla uzun kalmayacağım." Kendini onaylamak istermişçesine başını sallayınca Carter hemen kuşkuya düştü. "Bir iğne vakti daha geldi, değil mi?"

Carter müdüre Moonan ve Cherniver'le ilgili bir mektup yazdı. Müdürün adı Joseph I. Pierson'dı. Kısa, sakin ve amacını doğrudan anlatan bir mektup yazmayı amaçlamıştı. Sonuçta ortaya bir beyanat başyapıtı çıktı. Carter kısa bir süre sevinç dalgası yaşadı. Mektup şöyleydi:

Sayın Müdür Pierson,

1 Mart öğleden sonraya dikkatinizi çekmek istiyorum; neredeyse kırk sekiz saat boyunca binanın bodrum odalarından birinde başparmaklarımdan asılı kaldım. Bayıldığım zaman defalarca kovalar dolusu soğuk suyla ayıltıldım. Bunların sonucunda başparmaklarım hiç iyileşemeyecek derecede zarar gördü, ikinci eklemlerim yerinden çıktı. Bunu yapan gardiyanlar Bay Moonan ve Bay Cherniver'dır. Bu olayla ilgili olarak yetkinizi kullanmanızı rica diyorum.

Saygılarımla,
Philip E. Carter
(37765)

Not. Gelecekte ihtarlardan kaçınmak için cezaevi kurallarıyla yasakların tam bir listesini edinirsem minnettar olacağım.

Carter, Müdür Pierson'ın her tür bilgilendirici mektup konusunda çok titiz olduğunu, ama hiçbirine cevap vermediğini bir mahkûmdan duymuştu. Gene de mektubu "Kurum İçi Yazışma" yazılı delikten içeriye attı, hepsi bu kadardı. Sabır ve şans, diye düşündü. Hazel ne düşünürse düşünsün, uzun ve yavaş bir kavga olacaktı. Pazar günü Hazel'ı görecekti. Dr. Cassini karısını görebilmesi için özel bir istekte bulunmuştu. Yetmiş iki saat sonra karısını yirmi dakikalığına görecekti. Neşe dolu bir kadercilik geldi üstüne: Pazar günü öğleden sonradan önce onu öldürmeleri mümkün değildi, yani Hazel'ı görmesinin önüne kimse geçemezdi. Revirde ihtar almak olanaksızdı, çünkü aslında hiçbir şey yapmıyor, hiçbir yere gitmiyor, tuvalet dışında hastane imkânlarından yararlanmıyordu.

Rüzgârlı Bayır'ı tekrar okudu ve Hazel'a mektup yazdı:

Sevgilim,

Düşünsene, cezaevinde oturmuş, Emily Brontë okuyorum. İşler pek de fena değil, ha? Lütfen endişelenme, hepsinden önemlisi elindeyse sinirlenme. Burada ilk haftalarda ben de sinirliydim, ama bir sürü ihtar ve gardiyanlardan kötü davranış dışında elime geçen bir şey olmadı. Mümkün olduğunca öfke duymamaya çalış. Yoga ya da pasif direniş yapanlar gibi davran. Bizden çok daha büyük bir şeye toslamış durumdayız.

Timmie'nin okuma konusunda ilerleme kaydetmesine memnun oldum, son zamanlarda okulda sorun yaratmamasına da sevindim. Peki emin misin? Sana söylerdi, değil mi? Ama ben o kadar emin değilim. Kaşlarını çatıp sessiz dururdu. Hâlâ kaşlarını çatıp sessiz duruyor mu? Söyle bana. Bir dahaki sefere ona mektup yazacağım, yani bir mektubun eksik olacak, ama bu arada Timmie'ye, ben yokken evin erkeği olarak harika bir iş çıkardığını düşündüğümü söyle. Kar küremeyi kastediyorum. Kaldı ki iki santimlik kar çok zor bir iştir!

Koğuşta olabildiğince işe yarıyorum –sürgüler ve diğer yardım işleri. Ellerimi merak etme. Görüyorsun ya, pek de kötü yazmıyorum. Seni seviyorum, sevgilim.

Phil

Yazmak çok çalışmış gibi yormuştu onu ve yazısı da çok kötüydü –harfler arasında mesafe vardı ve harfler kargacık burgacıktı.

Zenci telaşlı bir sesle, "Bayım Carter," dedi. "Bayım Carter–"

Carter zencinin yatağına gitti, avuçlarıyla alçak sehpadan sürgüyü aldı ve adamın altına sürdü.

"Teşekkür ederim, efendim."

"Önemli değil," diye mırıldandı Carter, zenci onu duyamazdı gerçi.

Pazar günü Carter tıraşına büyük bir özen gösterdi. Revirin başka bir büyük avantajı da, haftada iki kez duşa ve berbere diğerleriyle birlikte koyun gibi güdülmek yerine her gün tıraş olabilmesiydi. Öğleyin ikinci kez duş yaptıktan sonra ayakkabılarını da parlattı. Düğüne hazırlanırmış gibi özen gösterdi kendine, Hazel'a anlatıp anlatmamayı düşündü ve sonunda anlatmamaya karar verdi, çünkü Hazel bunun pek komik olmadığını düşünebilirdi. Carter bir ütü, ütü tahtası ve lavabo bulunan, koridordaki bir odada bol pantolonunu ütüledi. Sonra mahkûmların pazar günleri ziyaret-

çileri varsa giymesine izin verilen beyaz gömleği giydi üzerine. Çok uzun yaka uçları olan kısa kollu bir gömlekti bu –mahkûmların kravat takmasına izin verilmiyordu, çünkü kendilerini asabilirler, diye varsaydı Carter– ama en azından beyazdı ve ten rengi giymemek bayağı bir değişiklik olmuştu.

Koğuş kapısındaki aynada kendine baktı ve Hazel'ın gözleriyle görmeye çalıştı. Gerçi kapkara değillerdi ama, gözlerinin altında koyu halkalar vardı. Belli ki yüzü incelmişti. En az otuz beş görünüyorum, diye düşündü, otuz değil. Dudakları bile incelmiş ve daha gergin duruyordu, hatta başı bile daralmıştı, ama bu cezaevi tıraşındandı elbette. Mavi gözleri ona başka bir insanın gözleri gibi bakıyordu, yorgun, sert ve biraz kuşkucu.

Dr. Cassini içeriye girip omzuna vurdu. "İki dirhem bir çekirdek olmuşsun, ha, Philip?"

Carter gülümseyerek başını salladı ve birden kalbi heyecanla küt küt atmaya başladı. Zaman geri çevrilmiş de Hazel'a çıkma teklif edecekmiş, Gramery Park'a kucağında bir kutu çiçek, basamakları ikişer ikişer çıkarak taksiyle koştura koştura gitmek –daha zile dokunmadan Hazel pirinç kollu kahverengi kapıyı açmıştı– üzereymiş gibi başdöndürücü bir heyecan içindeydi.

"Bir iğneye ne dersin?"

"Hayır, iyiyim ben, teşekkürler." Başparmakları biraz sancımaya başlamıştı ama şimdi saat 12.30 olduğundan iğne olmak istemiyordu. Saat 10'da iğne olmuş ve etkisinin 13.50'ye, yani Hazel'ın ziyaretinin bitişine kadar süreceğini sanmıştı. Saat 13'ü 10 geçe başparmaklarındaki zonklamalar giderek artmıştı ve Carter Pete'den hemen bir iğne yapmasını isteyecek gibi olmuş, ama Hazel'ı görmeden hemen önce iğne olmayacağına dair kendisine verdiği küçük sözü bozmamaya karar vermişti. Görüntü Hazel'ı şok etmesin diye Pete'e başparmaklarını sargıyla sardırmıştı.

Dr. Cassini'nin imzaladığı izin kartı ve Clark adlı gardiyanla birlikte asansörle aşağıya indi. Ziyaretçi salonuna girişin yer aldığı ön taraftaki eski A Blok'a gelmeden önce izin kâğıdını üç kez göstermesi, her seferinde yeni imza ya da adının baş harflerini yazması gerekti. Ziyaretçi kapısına gelince dizleri çözülmeye başladı.

Carter, Hanky'nin yapılı vücudunu önünde, büyük olasılıkla koridorun sol tarafındaki eski hücrelerine giderken gördü.

Hanky'nin önüne geçmemek ya da onun kendisini görmemesi için yürüyüşünü yavaşlattı. Parmaklıklara doğru yürürken baktı ama bekleme salonundakiler arasında Hazel'ı seçemedi. Lobi ya da bekleme salonunda, ortasında bir koridor bulunan kilisedekileri andıran sıralar vardı. Arkada, dış kapının yakınında kahve ve şeker makineleri bulunuyordu. Hücre blokuyla bekleme salonu arasında, iki tarafta duvarlar, öbür iki tarafta da yerden tavana kadar parmaklıklarla çevrili altı metrekarelik bir alan vardı. Bu alana kafes denilirdi. Kafeste her zaman iki gardiyan dururdu, iki kapı hiçbir zaman aynı zamanda açık olmazdı ve içinde bir mahkûm varken ziyaretçi kafese alınmazdı, bu mahkûm giden postayı bir gardiyana veriyor olsa bile. Kafeste, bekleme odasına doğru dönülürse sağda, kilitli bir kapı vardı ki, buradan ziyaretçiler blokun alt katındaki ziyaretçi bölümüne alınırdı. Ziyaretçileri olan mahkûmlar koridarda kafese yakın bir kapıdan içeriye sokulurdu.

Carter kafesten altı metre kadar uzaktayken Hazel'ı gördü. Bekleme odasının sağ tarafında uzun bir masanın yanında durmuş, oradaki memura kimlik kartını gösteriyordu. Carter'ın yüreği tıp tıp atmaya başladı, sağ tarafında duvara yaslanmış olan gardiyan seyretmeye gelmiş sanmasın diye yavaşça arkasını döndü.

Tutuklu giriş kapısındaki gardiyan, "Santoz!" diye seslendi.

"Burada!" Bir adam öne fırladı.

"Colligan!"

Beyaz gömlekli erkekler koridordaki hareketsiz yığından uzaklaşıp canlanarak izin kâğıtlarıyla ziyaretçi bölümü kapısından hızla geçerken somurtkan, kayıtsız, belli belirsiz gıptayla bakan yüzler onları seyrediyordu.

"Carter!"

Gardiyan izin kâğıdını aldı, üzerine bir şeyler karaladı ve içeriye girmesini işaret etti. Carter loş merdivenden indi. Merdiven, cam duvarla bölünmüş ve iki tarafında üstü boş, masa yüksekliğinde raflar ve dik iskemleler olan uzun bir odaya açılıyordu. Neredeyse tüm iskemleler doluydu. Ziyaretçi girişi odanın öbür ucunda ve duvarın öbür tarafındaydı. Carter yürürken gözünü ziyaretçi kapısından ayırmayarak Hazel'ı aradı.

Hazel içeriye girince, Carter gözünü ondan ayırmadan cam duvarın öbür tarafındaki boş bir iskemleye doğru yürüdü, iskemleyi

işaret etti ve kendisi için de boş bir iskemle bulmayı başardı. Hazel mavi tüvit manto giymiş ve boynuna sarılı parlak bir eşarp takmıştı. Carter'a Hazel'ın seçtiği renkler, çiçekler ya da kuş tüyleri gibi çok parlak ve güzel geldi. Hazel'ın kırmızı dudakları gülümsedi, ama gözleri gergindi. Carter'ın ellerine baktı.

Carter alt dudağını uzattı, gülümseyip omuz silkti. "Acımıyor – Harika görünüyorsun." Cam yüzünden yüksek sesle ve tane tane konuşmaya çalışıyordu.

Hazel, "Ne diyorlar? Başka bir şey söylemediler mi?" diye sordu.

"Başka bir şey yok." Carter yutkunup saate baktı. Sert iskemlenin kenarına oturdu. Daha ne olduğunu anlayamadan yirmi dakika geçmiş olacaktı ve şimdiden değerli saniyeleri suskun kalarak boşa harcamıştı –Hazel'ı görmüş olması dışında. "Timmie nasıl?"

"Timmie iyi. İdare ediyor." Hazel dudaklarını ıslattı. "Biraz kilo vermişsin."

"Fazla değil."

"Bay Magran bugün seni görmeye geleceğini söyledi."

Sesi ona temiz, serin suyu hatırlattı. Altı haftadır kadın sesi duymamıştı. "Seni görmek çok güzel." Carter solundaki adamın sesinden rahatsız olmuştu, adam Hazel'ın sağındaki koyu renk takım giymiş bir adamla konuşuyordu, belki mahkûmun avukatıydı. Mahkûm yüksek, gergin bir sesle şöyle diyordu: "Bilmiyorum, bilmiyorum işte. Neden bunu sorup duruyorsun?" Mahkûmun sesi Carter'a Hazel'a oranla daha yüksek geliyordu.

Hazel, "Doktordan henüz bir rapor almadın mı?" diye sordu.

Başparmakları daha hızlı zonklamaya başladı. Alnı terden dolayı soğumuştu. "Doktor –başka röntgenler çekmesi gerekiyor. Henüz sorunun ne olduğunu söyleyemiyor. Tam olarak değil."

"O halde bana söylediğinden daha kötü, değil mi?"

"Bilmiyorum, canım. Eklemler–" Hazel mektuplarından birinde, *Bunu yapan gardiyanların adlarını söyle*, diye yazmıştı. *Bu çağda kesinlikle yasadışı böyle şeyler*. Cezaevinde görmüş olduğu bazı şeyleri düşündüğünde, yasadışı sözcüğü kulağa tuhaf geliyordu. A Blok'ta takma dişini kıran ama tekrar yaptıramadığı için çorbadan başka bir şey yiyemeyen yaşlı adam aklına geldi. Cezaevinde bir insana davranış tarzının yasal yolu neydi? Carter gözyaş-

larına boğulmak üzereymiş gibi yutkunduğunu fark etti. Başımı kucağına dayamak istiyorum yalnızca, diye düşündü ve oturuşunu dikleştirdi. "En kısa zamanda Cassini'den rapor alacağım."

Hazel heyecanla, "David bunu kullanabilir, bildiğin gibi," dedi.

"David mi? Magran'ın istediğini sanıyordum."

"David raporu bizzat Vali'ye götüreceğini söyledi. David de bir avukat, biliyorsun ya. Magran'dan daha kısa sürede halleder. Hemen."

"Benim davama kim bakıyor, Sullivan mı, Magran mı?" diye sordu Carter hemen. Ellerini masanın üzerine boksör gibi dayadı. Başparmakları, kan her an sargının uçlarından fışkıracakmış gibi zonkluyordu. "Sullivan'la çok görüşüyorsun anladığım kadarıyla," dedi ve Hazel'ın yüzündeki ifadeden onu incittiğini anladı.

"Sana yazdığım kadar sık görüyorum. Onsuz ne yapardım bilmiyorum, Phil. Bütün komşular arıyor ve uğruyor –ne yapabilirler ki? David en azından hukukla ilgili bir şeyler biliyor."

"Bu sanırım –toptan unutmamız gereken bir şey olabilir."

"Ne?"

"Hukuk. Nerede? Yararı ne?"

Hazel içini çekti. "Ah, sevgilim. Yorgunsun ve acı çekiyorsun." Sigara çıkarmak için sinirli bir tavırla çantasına uzandı, tavana kadar uzanan bariyeri unuttuğu için paketi Carter'a uzatmaya davrandı. "Sigaran yok mu?"

"Unuttum. İçmek istemiyorum. Önemli değil." Canı sigara istemiyordu, ama Hazel'ın yakışını dikkatle izledi. Karısının elleri biraz titriyordu. Kaş çatıştan dolayı kaşlarının arasına bir çizgi yerleşmişti. Alnı çok düzgün, kırışıksızdı. Cildi çok düzgündü ve Carter'a gerçek olamayacakmış kadar güzel görünüyordu şimdi, kanvasa ya da cama boyanmış bir şey gibi. Yanaklarında ve dudaklarında doğal bir pembelik vardı Hazel'ın. Küçük bir ağzı ve Carter'ın şimdiye kadar ne gördüğü ne öptüğü kadar yumuşacık dudakları vardı. Sullivan'ın onu öpüp öpmediğini ya da hiç öpüp öpmeyeceğini merak etti.

Hazel, "Gardiyanların adları ne?" diye sordu. "Mektupta yazmaya korkuyor muydun?"

Carter otomatik olarak sağına soluna baktı. "Korkmuyordum, yalnızca sansür uygulayabileceklerini düşündüm. Moonan ve

Cherniver."

"Moonan ve ne?" Hazel'ın koyu mavi gözleri dosdoğru ona bakıyordu.

"Cherniver. C-h-e-r-n-i-v-e-r."

"Aklımda kalır. Ama doktordan o raporu hemen almanı istiyorum. Röntgenler bekleyebilir. Bunlarla ilgili bir rapor daha alacağız."

"Tamam, canım." Hazel'a neşeli bir şeyler söylemek, onu gülümsetecek bir olay bulmak için beynini patlattı. Koğuşta bir iki konuda kahkaha kopmuştu, ama şimdi aklına bir tanesi bile gelmiyordu. Carter gülümsedi. "Sullivan bu akşam seni yemeğe götürüyor mu? Her zamanki gibi?"

"Her zamanki gibi mi?" Kaşlar tekrar çatılmıştı.

"Demek istiyorum ki, bugün pazar. Onu genellikle pazar akşamları görüyorsun, değil mi?"

"Genellikle demek doğru değil. Phil, onu gördüğüm her seferi, konuştuklarımızı, hatta ne yediğimizi bile sana anlatıyorum."

Bu doğruydu, Carter dişlerini sıktı. Son mektubunda çatlak sesler çıkaran Gawill olmuştu yalnızca ve belli ki Gawill ya abartıyor ya da uyduruyordu.

Hazel, "Sen hiç yediklerinden söz etmezsin," dedi.

Carter birden biraz olsun gülebildi. "Pek merak edilecek bir şey değil. Domuz pirzolası–" Ve cezaevinde konulmuş adlar taşıdığı için ne olduğu pek anlaşılmayan başka yemekler.

"Bana şikayet edebilirsin. Keşke paylaşabilseydik."

Başparmaklarındaki ağrı zihninin dağılmasına neden oldu. Carter düşüncelerini dağıtmamak için konuştu. "Seni burada düşünmek hoşuma gitmiyor. Her şeyi öğrenmeni istemiyorum, çünkü çok iğrenç. Bazen bendeki resmine bakmak bile istemiyorum."

Hazel şaşırmış ve korkmuş görünüyordu. "Sevgilim..."

"Buraya beni ziyarete gelmenden hoşlanmıyorum demek istemedim. Gerçekten, öyle demek istemedim." Bir kulağının önünden ter aktı.

Carter'ın arkasında gezinen gardiyan, "İki dakika daha," dedi.

Carter hemen saate baktı. Doğruydu.

"Bay Magran başparmakların konusunda müdüre yazmış olduğunu söyledi," dedi Hazel.

Carter, "İyi, müdür cevap vermez," yanıtını verdi hemen.

"Ne demek istiyorsun? Avukatının yazdığı bir mektup bu."

"Demek istiyorum ki," dedi sesini daha sakin çıkartmaya çalışarak, "mektubu kabul eder, ama muhtemelen olaylara değinmez. Bunu yapmayacağını biliyorum."

Hazel parmaklarıyla oynadı. Sigarası sallandı. "Peki, göreceğiz. –Ha, sevgilim, senin için yemek pişirmeyi ne kadar çok istiyorum bir bilsen!"

Carter güldü: sanki biri göğsünü ezmiş gibi çıkan bir kahkaha. "Burada Mac adlı ihtiyar bir adam var, neredeyse yetmişlik. Konuştuğu tek konu karısının yemekleri –elmalı turtalar, geyik eti *Sauerbraten*, yumurtalı ekmek. Düşünsene, yumurtalı ekmek!" Carter kahkahalara boğuldu, omuzları sarsılıyordu. Hazel'ın neredeyse eski günlerdeki gibi güldüğünü ve bu gülüşün yüzünü aydınlattığını gördü. "Çok komik, çünkü," –Carter gözlerindeki yaşları sildi– "çünkü diğer adamların hepsi karılarını ya da kız arkadaşlarını yatakta ne kadar özlediklerinden falan söz ediyorlar, Mac ise yemekten. Buraya geldiğimden beri boş zamanını hep gemi modelleri ya da *tek bir* gemi yaparak geçiriyor. Gemi on beş santim uzunluğunda ve hücre arkadaşları çok yer tuttuğu için şikayet ediyor. İşte şurada." Carter Mac'in hücresi görülebilirmiş gibi, bir elini sağına doğru salladı.

Gardiyan, "Vakit tamam," dedi.

Carter hafifçe doğruldu, Hazel'dan gözlerini ayırmıyordu, dudakları aralanmıştı.

Hazel çoktan kalkmış gitmek üzereydi. "Burayla ilgili olarak anlattığın ilk insan Mac oldu. Başka şeyler de anlat. Bana yaz. Önümüzdeki pazar görüşürüz, sevgilim." Ona bir öpücük yolladıktan sonra dönüp gitti.

Carter hücre blokunun uzun koridorunda yürümeye başladı. Magran'la yirmi dakika görüşmeden önce bir iğne daha olması gerekiyordu. Hücre blokunun sonuna doğru soluna baktı ve sonunda Mac'ın hücresine geldi. Kapı açıktı ve Mac dik arkalıklı iskemlesinde oturuyordu. Gemisinin tekne kısmını zımparalamaya kendini o kadar kaptırmıştı ki, Carter'ın ona baktığını fark etmedi. Gemi henüz boyanmamıştı, ama Carter son gördüğünden bu yana Mac büyük bir ilerleme kaydetmişti. Geminin donanımı bitmiş görünüyordu.

Carter, "Merhaba Mac," dedi. "Benim adım Carter."

"Ha, merhaba, merhaba," dedi Mac samimi bir tavırla, ama onu tanımamıştı. Sonra işine geri döndü. "Ziyaret için zamanın var mı?"

"Hayır. Kusura bakma ama yok. Başka bir zaman." Carter yürümeye devam etti. Mac kendine bir tür huzur bulmuştu ve bu yüzden Carter ona gıpta ediyordu. Mac onun sarılı ellerini bile fark etmemişti ve nedense bu da Carter'ı rahatlatmıştı. Hatta Mac beni görmedi, diye düşündü, yalnızca sesimi duydu.

4 Carter Pete'e iğnesini yaptırdıktan sonra koğuşun bir kenarındaki hasır iskemlelerden birine oturdu. O kadar gergindi ki, topuklarının gri muşamba zeminde takırdamasını durduramıyordu. Hazel'ın ziyareti korkunç bir şeyi kavramasına neden olmuştu: Son üç ayını kasıtlı bir sis içinde, yeterince güçlü olmadığı bir tür zihinsel zırh içinde geçirmişti. Mahkûmlar arasında ve Dr. Cassini'nin varlığıyla idare edebilmişti. Hazel'ın yanında birkaç dakika kendisi olabilmişti. Başparmaklarındaki ağrı moraline indirilen bir öldürücü darbeydi. Hazel'a sızlanmış, içindeki acılığı ve minnet yokluğunu göstermişti. Karısının yanında yapmaması gereken her şeyi yapmıştı.

Arkasına yaslandı ve morfinin mucizeler yaratmasını bekledi. Morfin ağrıya saldırıyordu ve her zamanki gibi savaşı kazanan o oluyordu –yaklaşık iki saat kazanacaktı. Sonra ağrı güç toplayıp morfine karşı saldırıda bulunacak ve kazanma sırası ona gelecekti. Başka bir oyundu bu, yararsız ve gerçekdışı, cezaevi oyunu gibi. Carter bu oyunu bir dizi şok ve bir dizi uyum çabası olarak görüyordu. İlk şok, aynı gün cezaevine giren bir düzine başka erkekle birlikte çırılçıplak soyulması olmuştu; birinin sırtında çürükler vardı, hâlâ sarhoş ve kavga eden bir adamın başı yaralıydı; biçimli, kız dudağına benzer bir ağzı olan on dokuz yirmi yaşlarında yaralı yüzlü bir genç vardı, Carter bir an şaşırmış, bu kadar masum bir yüzün ardında en kötü türden bir suçlunun olup olmadığını merak etmişti. Sonra ilk yemekler, ilk kasvetli karanlıklar ve şafaktan

önce kalkma saatine kadar kesik uykular, Aralık'taki ilk soğuk geceler, pijamalarını çıkarıp küvette ıslattığı gece; bu arada Hanky görebilmesi için ona kibrit tutmuştu. Giysileri hücrenin arka tarafındaki taşların arasındaki çatlaklara sokmuştu. Hanky kaskatı donsunlar diye giysileri ıslatmanın çok akıllıca olduğunu düşünmüştü, ama çatlak sayısı giysilerden daha çoktu. Hücresindeki yatakta bronşitten yattığı Noel'i ve ayakkabı fabrikasında bir eşcinselin ilk kez yanına yaklaşmasını hatırladı. Carter bütün bunlara az çok alışmış, en azından öfke duymadan hoşgörmeyi öğrenmişti. Koridorda dizilmeye bile biraz tahammül göstermişti, ama ya sabrı taşacak olursa ne olurdu? Başparmaklarındaki onmaz ağrı yüzünden çok geçmeden taşacak olursa? Koridorlarda haykırarak koşup gardiyanlara toslayacak, yumruğunu önüne çıkana indirecek miydi–onu yere devirene ya da başını taş duvara vurana kadar?

Clark geldi ve ona aşağıda bir ziyaretçisi olduğunu söyledi. Carter musluktan su alarak topak topak bir kahve yaptı, enerji almak için içine üç çay kaşığı şeker koydu ve bir yudumda içti. Sonra Clark'tan izin kâğıdını alarak asansörle aşağıya indi.

Bir kez daha ziyaretçi bölümüne giden uzun koridorda yürüdü. Gelen Magran ise, diye düşündü Carter, adamın neye benzediğini bilmiyordu, ama Magran onu parmaklarındaki sargıdan tanıyabilirdi. Carter omuzlarını dikleştirdi. Magran'ın üzerinde olabilecek en iyi izlenimi yaratması gerekiyordu: masumiyet değil güven izlenimi. Magran görüşme konusunda Hazel'a rapor verecekti.

Ziyaretçi bölümünde bir adam ayağa kalkıp hafif bir gülümsemeyle ona el etti.

Magran, "Ben Lawrence Magran. Nasılsınız?" dedi.

Carter da Magran gibi otururken, "Nasılsınız?" karşılığını verdi.

Magran kısa boylu, dökülmeye başlamış siyah saçlı, tıknaz, çerçevesiz gözlüklü ve dar omuzlu bir adamdı, zamanının çoğunu masa başında geçirirmiş gibi duruyordu. Carter'a kendini nasıl hissettiğini, ellerinin çok acı verip vermediğini, kendisinden önce karısının gelip gelmediğini sordu. Magran'ın sesi şaşırtıcı derecede yumuşak ve hafifti. Carter onu duyabilmek için öne eğilmek zorundaydı.

"Eşiniz Temyiz başvurusundan söz etmiştir herhalde. Yavaş işler, ama şu anda tek umudumuz bu."

"Evet, söz etti. Umut sözcüğünü kullanmanıza memnun oldum. Biraz da olsa kullanabilirim," dedi Carter.

"Eminim kullanırsınız. Sizi çok fazla tutmak istemiyorum. Ama Temyiz'e başvuranlar başarılı oldu, bu yüzden siz de istiyorsanız bu yolu deneyeceğiz."

"Kesinlikle istiyorum."

"Ayrıca bir yanıt almadan önce rahat bir yedi ay bekleyebiliriz ve yanıtın hayır olmasına da hazır olun."

Carter başını salladı. Yedi ya da Tutting'in söylemiş olduğu gibi altı ay, ne fark ederdi?

Magran getirdiği bazı notlara bakarak ona sorular sordu.

Carter cevap verdi: "Duruşmada dediğim gibi, Palmer inşaat dışında olduğu zamanlar faturaları ve alındı belgelerini imzaladım. Çoğunlukla kulübeden uzakta olurdu. Yani kamyoncuların geldiği binadan."

"Eşiniz Palmer'ın imzayı sizin atmanız için kasten orada olmadığını düşündüğünüzü söyledi. Bu doğru mu?"

"Evet, doğru. Böyle hatırlıyorum."

Magran birkaç not aldıktan sonra ayağa kalktı. Carter'a birkaç gün içinde yazacağını söyledi. Sonra elini neşeyle sallayarak uzaklaştı.

Carter keyiflendiğini hissetti. Magran paradan söz etmemiş, tek bir yanlış umut, hatta umut sözü vermemişti. "Başparmaklarınız konusunda doktordan rapor alın," demişti ve konuyla ilgili tek söylediği bu olmuştu. Carter ziyaretçi bölümü kapısındaki gardiyanın önünden geçerken gardiyan koluna dokunarak, "Bir ziyaretçi daha var," dedi.

"Teşekkürler." Carter kafese baktı. Sullivan herhalde, diye düşündü. Dönüp ziyaretçi bölümünün basamaklarını indi.

Gregory Gawill'di. Carter onu hemen gördü. Gawill kilolu, koyu renk saçlı, yaklaşık bir seksen boyunda bir adamdı ve beyaz düğmeleri olan kocaman bir polo palto giymişti. İşaret parmağıyla boş bir iskemleyi gösterdikten sonra oturdu. Carter onun karşısındaki iskemleyi çekti. Gawill, Triumph'un başkan yardımcısıydı. Onu hapisanede ikinci kez ziyaret ediyordu. Birincisinde güleryüz-

lü ve neşeliydi, diğer herkes gibi bunun yalnızca "doğru insana" ulaşma sorunu olduğunu ve Carter'ın kısa zamanda dışarıya çıkacağını söylemişti. Bugün ciddi ve dert paylaşan bir havadaydı. Duruşmanın yeniden görülmesinin reddedildiğini ve Carter'ın parmaklarını duymuştu.

"Reddetme haberini duyduğu gün karını aradım, rastlantıydı. Sesi çok kötü çıktığı için onu görmeye gitmek istedim, ama o gece David Sullivan'la yemeğe çıkacağını söyledi."

"Ha." Carter hemen dikkat kesildi. Gawill'in konuşması önceden prova edilmiş gibiydi.

"Sullivan'ın Hazel üzerindeki etkisi epeyce fazla. Adamın neredeyse Tanrı olduğunu düşünüyor."

Carter hafifçe güldü. "Hazel aptal değildir. Tanrı olduğunu düşündüğünü sanmam."

"O kadar emin olma. Sullivan yakın plan oynuyor. Onun üzerinde artık büyük bir denetimi var, bunu anlayamıyor musun?"

Carter aklının karıştığını ve kızdığını hissetti. Sol eli sigarasına doğru gitti. "Hayır, anlamıyorum."

"Birincisi, Sullivan beni araştırıyor. Elbette sana bunu söylemişlerdir."

Carter bir suçluluk hissetti, ama omuzlarını silkti. Sullivan'a Gawill'in Wallace Palmer kadar suçlu olabileceğini öne süren kendisiydi. "Sullivan işlerini bildiği gibi yapar. Avukat olan o, ben değilim. Benim avukatım da değil."

Gawill keyifsiz bir şekilde gülümsedi. "Ne kastettiğimi anlamıyorsun. Sullivan Hazel'ın sevgisini kazanmak istiyor ve benimle ilgili bir şeyler bulacağını söyleyerek bu konuda çok da başarılı oluyor. Wally Palmer konusunda kuşkusuz. Diyebileceğim tek şey, bol şans, Bay Sullivan."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Bana söyleyenler var. Dostlarım bana bağlıdır. Neden olmasınlar ki? Ben hırsız değilim. Sullivan'ın ağzının ortasına yapıştıracağım. Karınla oynaması yeterince kötü zaten. Kocası hapse tıkılmış, elinden hiçbir şey gelmeden yatarken, bir kadınla oynamak nasıl bir alçaklık böyle?"

Yarısına bile inanma, dedi Carter kendi kendine, onda birine bile hatta. "Oynamakla ne kastediyorsun?"

Gawill'in koyu renk gözleri kısıldı. "Bildiğini sanıyorum. Ayrıntılara girmeme gerek var mı? Karın çok çekici bir kadın. Çok."

Carter, Gawill'in Sullivan'ın evindeki bir partide Hazel'a yanaştığı akşamı hatırladı. Gawill o akşam çok içmiş ve Hazel'ın üstüne atlarken birinin tabağını devirmişti (açık büfe verilen bir yemekti). Karısının bileğini o kadar kaba bir şekilde kavramıştı ki, Hazel'ın beyaz elbisesinin arkası yırtılmıştı. Carter Gawill'i karısının yanından çekmek ve yumruğunu suratına indirmek için yine büyük bir istek duydu. Hazel da deliye dönmüştü, ama Carter'a "Hiçbir şey yapma," diyen bir bakışla baktığı için Carter harekete geçmemişti. Carter kibrit kutusunu büküp duruyordu.

"Peki neden ayrıntılara girmiyorsun? Elinde bir şey varsa tabii," dedi.

"Sullivan sürekli orada. Daha açık olmama gerek var mı? Komşular dedikodu yapıyor. Mektupla falan bir imada bulunmadılar mı?"

Edgertonlar bulunmamıştı. Onlardan iki mektup almıştı. Edgertonlar yandaki evde oturuyordu. Evlerinden Carter'ın evini rahatça görebiliyorlardı. "Doğrusunu söylemek gerekirse hayır."

"Şey..." Gawill devam etmesi çok zor bir konuymuş gibi huzursuzca kıpırdandı.

Carter kibrit kutusunu iyice bastırdı. "Elbette, bütün bunları söylerken karım üzerinde de bir yargıda bulunmuş oluyorsun."

"Ha, hayır-hayır." Gawill, New Orleans aksanıyla sözcükleri yayarak konuşuyordu. "Sullivan hakkında yargıda bulunuyorum. Tam bir orospu çocuğu olduğunu düşünüyorum ve bunu söylemekten de kaçınmıyorum. Görüntüsü hoş, hepsi bu. İyi yetişmiş, iyi giyiniyor. Kurnaz." Bir hareket yaptı. "Karınla ilgili diyorum sana. Aslını ararsan bunu biliyorum."

"Bana söylediğin için teşekkür ederim. Ben karıma güveniyorum." Carter gülümsemeye çalıştı, ama yapamadı.

Gawill, Carter'ın cam duvarı kırarak vurmak istemesine neden olabilecek bir tavırla, "Hımm, hımm, hımm," dedi. "Peki, daha hoş bir konuya geçelim. Drexel bu delikteyken maaşından haftada yüz dolar ödeyecek. Sözleşmen sürdüğü sürece devam edecek ve geçmişi de kapsayacak. Cuma gecesi Drexel'le uzun bir konuşma yaptım. *Senin* hakkında."

Carter şaşırdı. Alphonse Drexel, Triumph'un yönetim kurulu başkanıydı. Carter'ın duruşması sırasında soğuk yansızlığını korumuştu; ve onun için iyi bir şeyler söylemesi gerektiğinde zorluk çekmişti: *Bildiğim kadarıyla yapması gereken işlerde iyi çalıştı. Paranın tamamını ya da bir kısmını onun alıp almadığını bana sorarsanız, bilmiyorum.* Carter, "Bay Drexel çok nazik. Neler oldu?" diye sordu.

Gawill gülümseyerek, "Şey, epeyce konuştum," dedi. "Drexel'i Wally Palmer'ın sahtekâr olduğuna ve bu işteki tek sahtekâr olduğuna tam olarak ikna ettim, yani kodesten masum bir adamı çıkarmaya yardımcı olmak için duruşmada yeterli konuşmayı yapmadığını hissettirdim, doğal olarak kendini suçlu hissediyor. Aylığının bir kısmını ödemek kendini iyi hissetmesinin bir yolu. Her neyse, öneren ben oldum, işine yarayabileceğini düşündüm."

Bu kadar basit ve dolaysız olmamıştır, diye düşündü Carter. Görünen o ki Gawill bütün payeyi kendisi almak istiyordu. Neden? Palmer kadar suçlu olduğu için mi? Carter işte bunu bilmiyordu. Carter'ın bildiği kadarıyla Palmer ve Gawill'in özel bir yakınlıkları yoktu, duruşmada böyle bir şeyi söyleyen de olmamıştı, ama bu hiçbir şeyi kanıtlamazdı. Palmer'la Gawill arasında gizlice değiş tokuş edilmiş küçük kâğıt parçaları, çek ya da nakit paralar dışında kanıtlanacak bir şey yoktu.

Carter, "Çok teşekkürler," dedi, "Hazel da çok memnun olacak."

Gawill, "Sanki ilk kez bu konuda onunla konuşuyorum," diye mırıldandı. Carter'ın sargılı ellerine bakıp başını iki yana salladı. "Karın parmaklarının hâlâ kötü durumda olduğunu söyledi."

Carter, "Evet," dedi.

"Çok kötü. Ağrı kesici veriyorlar mı?"

"Morfin."

"Ha. Morfine alışmak çok kolaydır."

"Biliyorum. Buradaki doktor bana başka bir şey verecek. Demerol falan."

Gawill başını salladı. "Şey, sanırım her zaman bir günah keçisi vardır, bu kez de sen oldun."

Carter önündeki pis metal küllüğe kaşlarını çatarak baktı. Bütün bunlar ne demekti? Drexel artık kesinlikle masum olduğunu

düşünüyor muydu? Ya da yarı masum? Neden Drexel ona bu konuda mektup yazmamıştı, yoksa belgelemekten korkuyor muydu? Carter birden Drexel'ın kimi anımsattığını anladı: Jefferson Davis. Ne yapacağı hiç belli olmayan akıllı, gri saçlı yaşlı adam.

"Hazel'ın birkaç günlüğüne uzaklaşması iyi olacak. Son aylarda çok zor günler geçirdi."

"Uzaklaşmak mı?"

"Paskalya için Sullivan'la Virginia'ya gidiyor. Sana söylemedi mi? Onu bugün gördün, öyle değil mi?"

Carter'ın içinde acı bir duygu patlaması oldu –kıskançlık, öfke, dışta bırakılmanın çocuksu duygusu. "Evet, onu gördüm. Konuşacağımız o kadar çok şey vardı ki, bundan söz etmedi."

Gawill onu dikkatle süzdü. "Evet, Sullivan'ın orada büyük bir evi olan arkadaşları var. Bir malikâne, atlar, yüzme havuzu falan. Fennorlar."

Carter, Fennorlar'ı hiç duymamıştı. Hazel, böyle hoş bir tatilden hapiste yatarken kendini daha da kötü hissetmesine neden olacağı için mi ona söz etmemişti?

Gawill konuşmaya devam etti. "Sullivan karını çok düşünüyor. Fazla şansı olduğunu sanmam, ama ona gerçekten âşık olduğunu sanıyorum. Şey, ona âşık olmak çok kolay." Gawill sırıttı. "Fazla içip ona sulandığım geceyi hatırlıyorum. Umarım bu konuda bana diş bilemiyorsundur, Phil. Bir daha asla olmadığını biliyorsun."

"Evet, evet, biliyorum."

"Sullivan'ın daha kurnazca bir yaklaşımı olduğundan eminim," dedi Gawill kıkırdayarak.

Carter hiç aldırmıyormuş gibi görünmeye çalıştı, ama iskemlesinde huzursuzca kıpırdandı ve içten içe kıvrandı. Sullivan çok yumuşaktı, çok uygardı, sulanmaları uygarca olurdu. Hazel'ın hoşlandığı bir sürü şey onda vardı. Çevrede başka kimse yoksa, Hazel onunla ihtiyatlı bir ilişkiye girer miydi? Hazel çok ihtiyatlı olabilirdi. Ona bir şey söylemeyebilirdi, çünkü bunun onu öldüreceğini bilirdi. Daha önceden başladılar, diye düşündü, cezaevine girdikten üç ay sonra. Bu tür işler böyle başlardı, erken olsun olmasın.

Zaman dolmuştu. Carter yaklaşan gardiyanı görür görmez ayağa fırladı. Gawill de ayağa kalktı, bir daha onu görmeye geldiğinde bir dosya getirmekle ilgili kötü bir şaka yaptı, elini sallaya-

rak gitti. Carter ziyaretçi bölümünden kaskatı çıktı.

Koğuşa geldiğinde yemek servisi yapılıyordu. Asansörün yanındaki servis masasına yaklaştığında Pete tepsileri topluyordu. Yemek uzun bir yoldan geldiği için hep soğuk olurdu.

Carter yatağının kenarına oturarak yemeğini yedi, koğuşta hem tepsiyi hem de bir kitabı koyacak kadar büyük bir masa yoktu. Açık kitabı yatağın üzerine koydu ve sol dirseğine yaslandı. Kitap, başta hoşuna gitmeyen, ama daha sonra tamamen farklı bir ortamda geçtiği için zamanı iyi geçirmesini sağlayan büyük boy sıradan bir tarihi romandı. Lokmalar arasında tek bir sözcük bile görmeden kitaba bakıyordu. Tepside bayatlamış gibi kokan bir hamburger, biraz bezelye, üzerine zeytinyağı dökülmüş püre vardı. Tabak yoktu. Tepsiye yemek artık halinde konulmuştu. Yenilebilecek tek kısım ekmekti ve her zaman iki dilim ekmekle bir parça tereyağ olurdu. Carter kaşıkla yedi. Mahkûmlara çatal ya da bıçak verilmiyordu. Plastik bardaktan açık kahvesini içti , tepsiyi koridora çıkardı ve servis masasının yanına, yere koydu. Daha sonra Pete tepsileri, bardak ve kaşıkları bir kanaldan aşağıya atacaktı.

Carter yatağına döndü ve komodinden kalemini ve dün Hazel'a yazmaya başladığı mektubu aldı. Yazdıklarına aşağıdakileri ekledi:

Pazar 16.25

Hazel, sevgilim,

Dediğin gibi Magran'dan çok etkilendim. Bugün biraz karamsar olduğum için özür dilerim. Beni bağışlayabilir misin? Başparmaklarımın sancıdığı konusunda haklıydın (seni görmeden önce iğne olmamıştım); diş ağrısına benzer bir ağrı, sinirlerini tepene çıkarana kadar canına okur durur. Şimdi durum çok daha iyi.

G. Gawill geldi ve iyi haberler getirdi: Drexel geçmişe dönük olarak ve sözleşme süresince haftalık ücretimden 100 dolar ödeme yapmaya karar vermiş. G. senin David S. ile Paskalya için tatile gideceğinizi de söyledi. Elbette iyi bir haber bu da.

Tanrı seni korusun, sevgilim. Seni seviyor ve özlüyorum. Hiç yer kalmadı.

P.

O kadar az yer kalmıştı ki, adının baş harfini küçücük yazdı. Yatakta büzüştü ve yüzünü yastığa gömerek yattı. Yazma çabasın-

dan ve kendine acıma olduğunu düşündüğü duygudan bitkin düşmüştü. Sullivan'la tatile gideceği için memnun olduğunu söylemekle kendini kahraman gibi hissetti, ama anlaşılan kahraman falan değildi. Kahramanın tam tersiydi. Hanky için bir iyilik yapmanın ve bunu yapmaktaki amacın, bir serseriyle biraz daha iyi geçinmeye çalışmanın neresindeydi kahramanlık? Hanky'nin gizli bir amacı olduğundan kuşkulanamaz mıydı? Kuşkulanmamış olması ne büyük aptallıktı. Biraz daha geriye giderse, Triumph Corporation'ın alındı belgeleri gibi bir şeyi okumadan ya da kontrol etmeden imzalaması yeterince aptallık değil miydi? İmzaladığı zaman fiyatlar artırılmış olabilirdi. Aradaki farkı bilemezdi. Daha da geriye, su katılmamış dikkatsizliğe giderse, Cornell'deki son sınavda üç sorudan yalnızca ikisini yanıtlamıştı, çünkü kuralları tümüyle okumamış ya da sayfayı çevirmemişti. Hayli iyi bir dereceyle mezun olmuştu, ama üç soruya da cevap vermiş olsaydı daha da yüksek bir derecesi olurdu. Profesörlerinden biri onun hakkında övgü dolu bir yazı yazmış, Carter'ın iş bulmakta bu yazıyı kullanabileceğini söylemişti, ama Carter mezun olmadan önce işini ayarlamıştı. Bütün hayatı boyunca şanslı olmuştu, rahat yaşamıştı – şimdiye kadar. Ana babası ölmüştü: doğumundan kısa süre sonra annesi, Carter beş yaşındayken de babası; ama sevecen, çocuksuz ve durumu iyi olan John Dayı onu alıp New York'a götürmüştü. John'ın eşi Edna ona bir anneden bile daha düşkündü, Carter bunu hep hissetmişti, çünkü kendi çocuğu yoktu, çünkü Carter kocasının akrabası olan yakışıklı, zeki bir çocuktu. Ana babasının onun için bir kenara koyduğu para bir fona yatırılmış, okulu bitirmesine yetip de artmıştı. Bu parayla giysiler alınmış, on sekizine gelince bir otomobili olmuş, kızlarla çıkmak için cebinde parası bulunmuştu. Yazları çalışmak zorunda kalmamıştı. Okulu bitirip de Manhattan'da kendi başına bir daireye çıkınca hayatında birçok kız olmuştu: Şimdi ona çok çocuksu gelen ve kibrini beslemekten başka bir işe yaramadığını düşündüğü ilişkiler. Sonra Hazel Olcott ile tanışmıştı; Hazel o sırada Dan adlı, Brezilya'da plantasyonları olan ihracatçı biriyle nişanlıydı. Carter onunla New York'ta bir arkadaşının verdiği partide tanışmış ve Dan adlı ihracatçıyı öğrenmişti. Aslında adam da partideydi; otuz yaşlarında, özgüveni yüksek bir adamdı. Sonra Hazel aynı akşam annesi için verdiği sürpriz partiye

gelip gelemeyeceğini sormuş, Carter da her zamanki iyimserliğiyle kabul etmişti. Nişanlısının ve annesinin de partide olacağını ve pek işe yaramayacak bir davet olduğunu düşünmüştü. Ama nişanlı yoktu ve Carter Hazel'le, annesiyle ve annesinin orta yaşlı arkadaşlarıyla çok iyi anlaşmıştı. Bir buluşmanın ardından diğeri gelmişti, çünkü nişanlısının her zaman iş görüşmeleri vardı, gerçi aAğustosta evlenmeyi düşünüyorlardı ve aylardan temmuzdu. Carter Hazel'ın kendisini cesaretlendirdiğini düşünmesine rağmen, ona âşık olduğunu söylemekten korkuyordu, çünkü hayatında ilk kez şansının yaver gitmeyeceğini düşünüyordu. Hazel'ın böyle bir itirafı uygunsuz karşılayacağını sanıyordu, onun nişanlı olduğunu biliyordu çünkü. Derken temmuz ayı sona erdi ve Carter kaybedecek hiçbir şeyi olmadığına karar vererek ona âşık olduğunu kekeleyerek anlattı. Hiç şaşırmamış olan Hazel, "Evet, biliyorum, ama merak etme, üç hafta önce Dan'le ilişkimi bitirdim," dedi. İnanılmaz bir şey, bir mucize! Carter hayatında ilk kez gerçekten mutlu olduğunu hissetmeye başladı. Mutluluğu tam olarak yedi yıl iki ay sürdü, ta ki Wallace Palmer merdiven boşluğundan düşene kadar.

Carter ve Edna Teyze şimdi yılda yalnızca iki kez yazışıyordu. John Dayı'nın ölmesinden bu yana Edna Teyze California'da kız kardeşiyle oturuyordu. Duruşma başladığından bu yana Carter ona yazmamıştı. Kâbusun geçeceğini, bir şekilde durumu düzelteceğini düşünmüş ve bununla Edna'nın kafasını karıştırıp üzmek istememişti. Edna artık yetmişlerindeydi. Ama kâbus dinmiyordu. Carter ona yazması gerektiğini düşündü. Gazetelerde küçük haberler görmüş olan birkaç New Yorklu arkadaşı ona cevaplaması gereken dostça mektuplar yazmıştı, ama Carter cevap vermemişti. Onlara mektup yazma fikri şimdi gerçekten de sıkıcı geliyordu. Ama yazmamak da suçun kabulü gibi olacaktı.

Carter gerginlikten kaskatı olmuş halde bir rüyadan uyandı. Yatakta hafifçe doğruldu ve kapının üzerindeki saate baktı. 10.20'ydi. Tekrar yattı. Yüzü hafifçe terlemişti, hızlı hızlı soluyordu. Yutkundu, su bardağına uzanmak için döndü ve bardağı boş buldu.

Odanın köşesindeki bir hareket gözüne ilişti. Dr. Cassini bir iskemleden kalkıp gülümseyerek ona doğru yürüdü. Koyu renk gözleri gözlüğünden ötürü büyümüş ve çarpılmıştı.

Carter, "Hayır, iğneye ihtiyacım yok," dedi.

"Ha, olduğunu söylemedim," dedi Dr. Cassini. "Kötü bir rüya mı gördün?"

"Hı-hı." Carter bir bardak su almak için yataktan çıktı. Bardağı iki serçe ve işaret parmakları arasında taşıyordu. Bardakları taşıma yöntemi artık onu da başkalarını da eğlendirir olmaktan çıkmıştı. Onun için en zor iş, gömleğinin ya da pantolonunun düğmelerini iliklemekti.

Dr. Cassini hâlâ yatağın kenarında duruyordu. "Yarın, istersen hücre blokuna geri dönebileceğini düşünüyordum."

Carter bu sözlerde bir meydan okuma sezdi. Anlaşılan Dr. Cassini onun yeterince iyileştiğini düşünüyordu. Carter'ın başı morfinden çınlıyordu.

"Bize yardım etmeyi istersen, burada da kalabilirsin. Başparmakları olmasa da burada insana ihtiyacımız olduğunu görüyorsun." Dr. Cassini, Carter'ın yeryüzünü sarsacak kararlar almasına neden olabilecek, önemli bir şey söylüyormuş gibi esmer başını yana yatırmış ona bakıyordu. "Hücre blokunda –şey, orada size ne tür işler verdiklerini bilmiyorum, çiftlik işi, ayakkabı yapımı, halı yapımı, aklıma gelen diğer işler bu parmaklar yüzünden devre dışı. Ayrıca bir hafta içinde yeni röntgenler çekebiliriz. Şişlerin inmesi gerek. Burada dursan da olur."

Ne diyordu? Carter bir an bir bulantı hissetti. Dezenfektan kokusu, sürgülerin anısı, kuş tüyü yastıklar, yatmaktan dolayı açılan yaralar, fıtıklar, hepsi aynı anda başına üşüştü– ayrıca morfine bağımlı olması korkusu, sırf burada bulması kolay olduğu için.

Dr. Cassini hemen, "Morfini bu kadar kolayca bulamazsın, biliyorsun," dedi.

"Biliyorum. Bana başka bir şey verebileceğinizi söylemiştiniz."

"Bunun kadar işe yaramaz." Dr. Cassini kollarını kavuşturup gülümsedi.

Carter, Dr. Cassini'nin de morfinman olabileceğini düşündü. Bu aklından daha önce de geçmişti, ama emin değildi ve aslında aldırmıyordu da. Ne var ki Dr. Cassini onu kalmaya, kendisi gibi alıştırmaya zorluyordu sanki –kim bilir. Carter, "Gene de deneyebilirim," dedi ve yatağına oturdu.

"Tamam. Yarın sabah sana hap vereceğim ve istersen hayvanat

bahçesine gidebilirsin." Arkasını döndükten sonra tekrar geriye baktı. "Sana verdikleri işle ilgili bir sorunun olursa, bana haber ilet yeter. Bir şeyler yapabilirim."

5 Ertesi sabah, cebinde bir düzine hap, bir gömlek içinde çıkın yapılmış eşyaları ve bir izin kâğıdıyla Carter, A Blok'a gitti. Dr. Cassini korunmaları için başparmaklarını sarmıştı. Saat 9 sularıydı. Mahkûmlar işe gitmişti. Gardiyan izin kâğıdına baktı, başparmaklarına bir göz attıktan sonra Carter'ı eski hücresi numara dokuza götürdü ve kapıyı kilitledi. Gardiyan Carter için yeniydi. Hücrede şimdi iki kişi vardı, Carter kapıdan sarkan iki numara tabelası ve arka duvarda iki havluyla bornozlar gördü. Hanky hâlâ oradaydı: Carter, Hanky'nin masanın üzerinde duran sarışın kadın resmini hatırladı.

Gardiyan, "Belki buraya portatif bir karyola koymamız gerek," dedi.

Hücreler tek kişilik yapılmış olmasına karşın, Carter pek çok hücrede üç kişi kaldığını biliyordu. Hanky'ye ek olarak bir insanla birlikte kalmak, hareket ettiğinde öbürüne çarpmak zorunda olması canını sıktı. "Başka bir hücre–"

"Numara dokuz yazıyorsa, numara dokuzdur," dedi gardiyan izin kâğıdını sallayarak. "Burada bekle." Kafese doğru gitti.

Carter bunun uzun bir bekleyiş olacağını biliyordu. Koridorun karşı tarafına geçerek tahta bir sıraya oturdu. Neredeyse kırk beş dakika bekledikten sonra gardiyan geri döndü. Carter ayağa kalktı.

"Birkaç dakika içinde portatif karyola getirecekler, içeriye gir," dedi.

Carter dokuz numaraya geri döndü. Kendisine ait bir yatağı bile olmayınca eşyalarını nereye koyacağını bilemedi. Gömlekten yaptığı çıkını ön köşede yere koyduktan sonra ranzanın altına yavaşça uzandı ve ayaklarını kenarından sarkıttı.

Portatif karyola geldi; karyolayı Carter'ın daha önce görmediği bir mahkûm taşıyordu. Carter yatağı açması için ona yardım etmeye çalıştı, ama sargılı parmaklarıyla bu olanaksızdı.

"Tamam, önemli değil." Mahkûm karyolayı çabucak kurdu, daha önceden defalarca yapmıştı sanki. Genç, koyu renk saçlıydı, İtalyan olabilirdi. "Parmaklarından astılar mı seni?" diye sordu alçak sesle.

"Evet."

Genç adam yarı açık hücre kapısına çabucak bir göz attı. "Sarmak da tam boktanlık. Peki, umarım buradaki adam iyidir de karyola konusunda sana yardım eder."

"Teşekkürler. Çok teşekkürler."

"Benim adım Joe. C hayvanat bahçesinden."

"Benimki Carter."

Oğlan hücreden çıktı.

Carter ağzına bir hap attı ve küvetin musluğuna eğilerek avucuyla su içti. Karyolaya yatıp hapın etkisini göstermesini bekledi. On dakika sonra ağrıda hiçbir değişiklik olmadığını fark etti. Dr. Cassini'nin onu aldattığından, başka bir tür hap ya da hap gibi görünen ama hap olmayan bir şey verdiğinden kuşkulandı. Carter içinden küfretti. Bileğindeki saat 11.05'i gösteriyordu. Bir on dakika daha geçti ve mahkûmlar öğle yemeğinden önce on beş dakika aralıklarla atölyelerden boşalmaya başladı. Dr. Cassini, "Morfine ihtiyaç duyarsan, gardiyana revire girmen için izin verdiğimi söyle yeter," demişti. Ama Carter'ın belgesinde böyle bir şey yoktu. Bir hap daha aldı, neye yarayacaksa işte, sonra hücreden çıktı.

Nöbetteki gardiyan –koridorda başka kimse yoktu– Cherniver'di. Carter'a gözlerini faltaşı gibi açarak baktı, belki boş olduğunu sandığı hücreden birinin çıkmasına şaşırmıştı, belki de Carter'ı mezardan çıkmış bir ölü gibi görmüştü.

Carter, "Revire gitmek için izin kâğıdı almak istiyorum," dedi.

"Sorun nedir?"

"Ağrım var. Dr. Cassini ihtiyaç duyduğumda iğne olabileceğimi söyledi."

Cherniver'ın ince yüzü inanmazlık ya da iğrenmeyle buruştu. "Demek tekrar hayvanat bahçesine döndün."

"Evet, efendim, ama gerekirse koğuşa dönme iznim var."

Cherniver sabırsızca dişlerini gıcırdattı ve kafese gitti. Kafes boyunca yürüdü, ikinci kafes gardiyanı yerini aldı ve Cherniver çift parmaklıkların ardında kayboldu.

Carter bekledi. Hücre blokunun ortasında duruyordu. Blokun sonuna kadar gidip asansörün gelmesi için zili çalabilirdi, ama ağrı çektiği çok belli olmasına karşın asansörcünün izin kâğıdı olmadan onu koğuşa götüreceğinin garantisi yoktu. Carter mahkûmlar atölyelerden dönmeye başlayana, koridora çok fazla insan doluşana kadar bekledi, Cherniver'ın dönüp dönmediğini ya da Hanky ile öbür adamın dokuz numaraya gelip gelmediğini göremezdi. Carter oradaki eşyaları için korkuyordu. Hanky onların kime ait olduğunu öğrenmekte zorluk çekmezdi ve portatif karyolayı görünce yeni gelene diş bileyerek çıkınını koridora atabilirdi. Bu durumda da içindeki kitapları, mektupları ve Hazel'ın resmi başka birinin eline geçerdi. Acı çeken ve bayılacakmış gibi olan Carter izin kâğıdıyla ilgili bütün umudunu kaybetti. Cherniver herhalde bekleme odasındaki makinenin yanında kahve içiyordu.

Biri neşeli bir ses tonuyla, "Merhaba, Cart!" dedi, ama Carter o yöne doğru döndüğünde yalnızca bir sürü ense gördü. Başka bir gardiyan bulmak için çevresine bakındı. Açık duran bir hücre kapısının parmaklıklarını tuttu, bir an için hücrede duyamadığı bir şey söyleyen bir zencinin şaşırmış yüzünü gördü ve sonra bayıldı.

Portatif karyolada kendine geldi. Hanky üstünden ona bakıyordu, tombul yumrukları kalın belindeydi. Beyazları ortaya çıkacak kadar gözlerini açmış zayıf bir zenci mahkûm karyolanın ayak ucunda duruyor, o da Carter'a bakıyordu. Carter'ın alnı ve saçları ya terden ya da üstüne attıkları sudan ıslaktı.

Hanky, "Buraya geri döndün, ha?" diye sordu.

Carter Hanky'nin söylediklerini duyuyor, ama bir anlam yükleyemiyordu. Ayağa kalkmayı başardı. "Revire gitmem gerek!" Kapıya doğru birkaç adım atmayı başardı. Zenci arkasına geçti, ayakta durup seyreden başka bir mahkûm da aynı şeyi yaptı. Carter sendeleyerek koridora doğru yürümeye devam etti. Asansöre yöneldi. Şimdi ona doğru geliyordu herkes, çünkü mahkûmlar yemek salonuna doğru gidiyordu ve salona giden yol kafesin sol tarafındaydı. Ya mahkûmlar ona çarptı ya da o mahkûmlara. Sert omuzların çarpışıyla geriledi, başkalarına tosladı. Öfkeli sesler duyuldu.

"Hey, sarhoş musun?"

"Nereden bulmuş?"

Kahkaha.

"Yanlış yoldasın!"

Asansöre yalnızca birkaç metre kaldı, diye düşündü. Kendisi gidemezse Dr. Cassini'nin aşağıya inmesini isterdi.

"Hey, Carter!"

"Carter bu!"

"Hey, şurada!" Daha yüksek bir sesti bu, bir gardiyanın sesi.

Sonra Carter başına bir cop yedi ve başı zil gibi çaldı. Yere çökerken midesine bir şey indi. Bundan sonra siyahtan başka bir şey görmedi. Çevresinde muazzam bir deniz gibi büyük bir gürleyiş vardı. Bir siren çaldı. Başparmaklarına basıyorlardı. Her tarafına basıyorlardı, ama aslında başparmakları dışında acıyan bir yeri yoktu. Şimdi kollarından geriye doğru sürükleniyordu. Onu parmaklıklara dayayınca boş bir çuval gibi yere çöktü.

Üç kez düdük öttü. Gardiyanlar ani sessizlikte bağırdı. Yarı açık gözlerinin ucuyla ten rengi mahkûmların yavaşlayıp ikiye ayrıldığını gördü, sonra yalnızca taş döşemede ayakkabı topuklarının sesi çıkar oldu. Bir gardiyan Carter'dan yirmi metre kadar ötede koridorda yatıyordu. Yüzü kanıyordu. Kepi başından uzakta, yerdeydi. İki gardiyan tabancalarını çekerek yerdeki gardiyana yaklaştı, birbiri ardına düşen mahkûmlara baktı. Gardiyanlardan biri ayak ucuna yükselerek bağırdı:

"Bunu kim yaptı? Bu adama kim dokundu?"

Oldukları yerde kalakalan yüzlerce mahkûm o kadar sessizdi ki, neredeyse soluk bile almıyordu.

"Hücrelerinize dönün, hepiniz! Hepiniz, duydunuz mu?"

Arka planda anlaşılmaz, belirsiz bir homurtu, ardından da yüksek sesli, neredeyse kadınca bir kahkaha duyuldu. Ten rengi kitle yavaşça canlandı ve hücrelerine dönerken ıslık sesi gibi bir kreşendoyla ayaklarını sürüdü. Gardiyanlardan biri Carter'a pis pis baktıktan sonra yerde yatan adamın yanına çömelmiş öbür gardiyanın yanına gitti. Carter yerde yatan gardiyanın Cherniver olduğunu görüyordu.

Kafes kapısı çınladı, dört yeni gardiyan içeriye girerken hücrelerine sallanarak giren birkaç mahkûmu iterek geçti. Gardiyanların elinde tabanca vardı. Ayakkabıları taşta takırdıyordu.

Biri, "Cherny mi?" dedi.

"Ölmüş."

"Kim yaptı bunu?"

"Ah, o kadar çoklar ki! Hepsi. Blok mahkûmlarla dolu."

"Evet ve bu *sen* olmalısın!" diye kükredi hücrelerin birinden bir ses. Sesi kahkahalar bastırdı. "Onu ait olduğu bok çukuruna atın!"

Dört yeni gardiyan koşarken tabancalarını kaldırıp hücrelerdeki mahkûmlara bağırdı.

"Kesin sesinizi! Kesin sesinizi, sizi ukalalar, yoksa parmaklıkların arasından mermiyi yersiniz!"

Kalın sesli bir gardiyan, "Kapıları kapayın! Bütün kapılar kapanacak! Şu *kapıları* kapayın!" diye bağırdı.

Tangır! Tangır-tungur! aşağıdan ve yukarıdan.

Şimdi bütün kapılar kapanmıştı, ama kapanmakla kilitlenmiyordu. Kafesin yanında, blokun önündeki mekanizmadan kilitlenmeleri gerekiyordu.

Gardiyanlar bir aşağı bir yukarı dolaşırken hücrelere küstahça baktılar. Şimdi bir uğultu vardı, bir arı sürüsünün yaklaşması ya da bir rüzgâr sesi gibi. Karşısındaki hücre sırasına bakan Carter, parmaklıklı kapıların ardında ağzı kapalı, sakin yüzlü adamları tek tek görebiliyordu. Yine de bütün hücre blokundan düzenli ve dingin bir uğultu geliyordu.

Gardiyanlardan biri, "Kesin şu uğultuyu!" diye bağırdı. "Şu uğultuyu kesin, yoksa hepinizi teker teker Delik'e götürürüm!"

Uğultu daha da arttı. Kilit mekanizması uzun bir gıcırtıyla kapandı.

"*Uğultuyu* kesin!" Ama sesin hiçbir etkisi olmadı.

İki gardiyan şimdi Cherniver'ın cansız vücudunu kafese doğru taşıyordu. Bir gardiyan tökezledi, neredeyse düşecekti. Bu olaya biri hemen güldü.

Birkaç hücre kapısı tangırdadı. Başka kapılar da aynı gürültüyü çıkardı. Birden bozulmuş muazzam bir makine gibi metalik bir tangırtı kapladı ortalığı. Bloka başka gardiyanlar da geldi, aşağı yukarı koşarak ardına kadar açılmış ağızlarıyla bağırmaya başladılar, gerçi sesleri hiç mi hiç duyulmuyordu. Bir silah patladı. Carter hangi gardiyanın ateş ettiğini bilmiyordu, ama birden hepsi tavana, her yere ateş etmeye başladı. Tabancalarından duman çıkıyordu. Bir sessizlik çöktü ortalığa, öyle bir sessizlik ki Carter gardiyanların yutkunarak soluk almalarını duyabiliyordu. Ağızları açıktı,

mahkûmlardan birinin harekete cesaret edip etmed ğini görmek için bakınırken gözlerini dört açmışlardı. Yukarıda başka kilit mekanizmaları da çalıştı.

İki gardiyan, Moonan'la başka biri blokun karşı tarafında yavaşça yürüyordu, silahları hâlâ ellerindeydi. Her şeyin artık sakinleştiğini görünce blokun sonundaki kafese doğru çevik adımlarla yürüdüler. Başka bir uğultu, ortak bir şikâyet homurtusu başladı. Parmaklıkların ardındaki mahkûmlar öğle yemeğini kaçıracaklarını anlamıştı.

Carter'a yaklaşan bir gardiyan, "Bu adam kim?" diye sordu. "Kimsin sen?"

"Carter. Üç yedi yedi altı beş."

"Sorunun nedir?"

Gardiyanın huzursuz ayağı onu tekmeleyecekmiş gibi durduğundan Carter ayağa kalkmak için çabaladı. En yakındaki hücrenin kapısına tutundu ve kolundan tutarak onu kaldırmak için parmaklığın yanına gelen bir mahkûmun yardım eden elini hissetti. Siyah bir eldi bu. "Revire gitmem gerekiyordu."

Gardiyan, "İzin kâğıdın nerede?" diye sordu.

Carter yanağını sildi ve elinde kan olduğunu görünce şaşırdı. "İzin kâğıdı almaya gidiyordum. Beni dövdüler."

Gardiyan, "Nerede kalıyorsun?" diye sordu.

"A blok, dokuz numara," diye cevap verdi otomatik olarak. "Doktor bana ihtiyaç duyduğum zaman iğne olabileceğimi söylemişti." Bir elini hafifçe kaldırdı.

Gardiyan, "Peşimden gel," dedikten sonra kafese doğru yürümeye başladı.

Carter ara sıra destek alarak, geçerken hücrelerin parmaklıklarına yaslanarak yürümeyi başardı. Çeşitli hücrelerden fısıldanan teşvik sözleri, gardiyanlardan da küfürler duydu. Gardiyan kafese girdi. Carter birinci hücrenin parmaklıklarına yapışıp bekledi. Gardiyan bir izin kâğıdıyla dönüp Carter'ı çağırdı. Carter ona doğru yürümeye başladı, ama yere düştü. Gardiyan bağırdı:

"Eddie! Frank! Bana yardım edin!"

Onu kollarından tutup hızla blokun öbür ucuna götürdüler, şimdi yol on mil uzunluğunda gibi geliyordu Carter'a. Asansörün yanına ulaştıklarında gardiyanlar birbirlerine Cherny'nin *bunun*

yüzünden, bu adamın parmakları yüzünden öldürüldüğünü fısıldadı. "Ne hayat ama, bir de verdikleri paraya bakın..." "Orospu çocukları..." "Kazayla birini öldürecek olsak –Ha!" Asansör kapısı açıldı.

Pete yüzünde şaşkın bir ifadeyle, tek gözü faltaşı gibi açık duruyordu asansörde.

Gardiyanlardan biri Pete'e, "Biraz dayak yedi," dedi.

Carter Pete'in yardımıyla eski yatağına gitti, sırtüstü yatana ve ellerini yanına koyana kadar başparmaklarını korumuştu. Pete iğneyle meşguldü.

Pete, "Neler oldu?" diye sordu. "Allahım, beyzbol vuruşu gibi gözünün üzerine bir darbe almışsın. Bekle bir dakika." Çıktı.

Morfin henüz mücadeleye başlamamıştı. Carter damarlarında şiddetle akışını hayal etti, sağda solda ağrı arıyordu, bulunca da – saldırı! Avının üstüne atlayan bir kaplan kadar hızlı. Pete alkolle alnını siliyordu.

"Neler oldu? Neredeyse bir isyan olduğunu duydum. Olanları yukarıdan duyduk. Gardiyanlardan biri mi yaralandı? Doktor yukarıya çağrıldı. Seni tekrar mı dövdüler? Gardiyanlar seni dövdü mü?" Sesinde sempati yoktu, yalnızca merak vardı.

Carter, "Cherny öldürüldü," dedi.

Pete, "Ziyan olmuş," dedi. "Bak, bak, bak. Kim yapmış? Görebildin mi?"

Carter boğulur gibi bir sesle, "Hepsi," cevabını verdi. "Pete, dokuz numaradan eşyalarımı almam gerek."

"Tamam, ben şimdi giderim." Pete gitti.

Bundan sonra Carter başının içindeki rüyalarla yalnız kaldı. Hazel'ı başında beyaz bir kep, üstünde mavi-beyaz mayosuyla gördü, tıpkı yazın baktığı gibi –Nerede? Hangi yaz? Uzun, güneşli bir kumsal gördü, denizin kenarında kumların üzerinde Timmie ile koşacaklardı hemen. Tepelerinde gökyüzü sınırsız uzanıyordu. Bundan sonra kıyıdaki bir restorana gittiler ve haşlanmış levrek ve özellikle iyi patates kızartması yediler, daha sonra da kiraladıkları kulübeye döndüler. Hazel başındaki bandanayı çıkarıp bıraktı saçları rüzgârda dalgalansın. Carter hatırladı: Bu New Hampshire'daydı, iki yaz önce.

Daha sonra, hâlâ tam uyanamamış olan Carter, ağrı iyice yer-

leştikçe dönüp kıvranmaya başladı. Pete'in üzerine eğildiğini gördü, yüzü ve başı çok büyüktü. Gerçi Carter her zaman Pete'in pembe, boş göz çukuruna bakmaktan kaçınıyordu ama, şimdi büyülenmiş gibi dosdoğru içine bakıyordu. Pete Carter'ın gözlerini boş göz çukurundan alamamasına keyifle ve tuhaf bir eğlenceyle gülümsedi.

Carter uyanınca dosdoğru Pete'in yüzüne, şimdi daha küçük ama gerçek boş göz çukuruna baktı ve çığlık attı. Bir kez daha çığlık attı ve Pete'in kendisini tutan ellerinden kaçmak için kıvrandı. Dr. Cassini koşarak gelince Carter bağırmaktan vazgeçti, ama ağzı da açık kaldı. Şimdi yan yatmış ve dirseğine yaslanmıştı, büyük sargılı başparmağı neredeyse yüzündeydi.

Bir iğne daha yaptılar.

Dr. Cassini neşeyle, "Hepsi morfin değil," dedi. "Çoğunlukla yatıştırıcı. Oğlum, bu ne sabah böyle, ha, Philip? Ha! Bay Cherniver cızlamı çekmiş." Kelimeleri keyifle tükürür gibi söyledi.

Daha sonraki günlerde Cherniver'ın öldürülmesi, uğultu ve kapıların takırtısını Pete, Dr. Cassini ve A Blok'un temizlikçisi Alex enine boyuna tartıştı. Huzursuzluğun isyana hiç benzemediğine karar verildi. İsyanların genellikle belirli bir nedeni yoktur ya da nedenler çok önemsizdir, örneğin çok kötü bir yemek çıkması gibi. Cherniver'ın öldürülmesi küçük bir olaydı ve adamlar konuştukça Carter'a daha da küçük gelmeye başladı.

Pazar günü sabah saat 10'da kiliseye gitmek yürüyebilen her mahkûm için zorunlu olduğundan Carter da gitti. Cezaevinden önce hiç selamlanmadığı kadar çok adam sessizce selamladı onu, kaldı ki orada olan yüz kişiden yalnızca yirmi-otuzuydu selam veren. Papaz her zamanki dua ve ilahilerden sonra, pazartesi günü görev başında hayatını kaybeden gardiyan Thomas J. Cherniver'dan söz etti ve insanları yüreklerinden suçluluğu atmalarını, eyleme katılan kötü yönlendirilmiş insanları bir an için bağışlamalarını ve Thomas J. Cherniver'ın ruhuna dua etmelerini istedi. Carter diğer herkesle birlikte başını eğdi. Arkaya yakın bir yerde oturuyordu ve fısıltıyla söylenen birkaç yorum duydu, bazıları da kıkırdamasını bastıramadı.

6 Cherniver'ın ölümünden sonraki aylarda Carter Magran'la iki görüşme daha yaptı. Magran, Tutting'in çizgisinde ilerleyecekti ama daha ayrıntılı bir şekilde. Bulduğu bir tanık, Joseph Dowdy, geçen temmuzda Pointed Hill'de Wallace Palmer'a bir posta kutusu tahsis ettiğini hatırlıyordu. Burası Fremont'dan altmış mil uzaklıkta bir kasabaydı. Dowdy, Palmer'ı fotoğrafından tanıdı, gerçi Palmer posta kutusunu farklı bir adla tutmuştu. Duruşma sırasında Ogilvy'deki 42 nolu posta kutusuyla Sweetbriar'deki 195 nolu posta kutusundan hayli söz edildi. Ama ölümünden sonra bu kutulara hiç mektup gelmemişti. Palmer cüzdanındaki bir karta bunları not etmişti. Triumph'un ödeme yaptığı (okul kurulu fonlarıyla) bazı şirketler mevcut değildi. Palmer başından beri malları ve şirketleri uydurmuş ve farklı adlarla tuttuğu çeşitli posta kutularına para göndertmişti. Carter Magran'a hemen Gawill'in Palmer'dan para almış olabileceği konusunda ne düşündüğünü sordu, Magran da ciddi, alışılagelmiş havasıyla, "Mümkündür. Bu para bir yerlere gitti," cevabını verdi.

David Sullivan ise –o ay Carter'ı bir kez ziyaret etmişti, cezaevine üçüncü ya da dördüncü gelişiydi bu– Gawill'in işbirliği konusunda kendine aşırı güveniyordu ve onu enseleyebilecekleri konusunda da çok güvenliydi. Sullivan Magran'la sık sık konuştuğunu, Temyiz Mahkemesi'ne sunmak için topladıkları malzeme üzerinde "birlikte" çalıştıklarını söyledi. Ama Sullivan bir şirket avukatıydı, ceza avukatı değildi ve Carter ona para ödemiyordu. Carter, Gawill'in haklı olduğu ve Sullivan'ın kendi üzerinde olumlu bir izlenim yaratarak Hazel'ı çok fazla gördüğü için Carter'ın hissedebileceği herhangi bir rahatsızlığı gidermeye çalıştığı konusunda belli belirsiz ama rahatsız edici bir kuşkuya kapıldı.

O ay Paskalya Yortusu gelip geçti. Carter Paskalya günü Magran'ı görmüştü. Görüşmeden hemen önce sıkı bir morfin iğnesi vurulmuştu (Carter iğneyi parmakları arasında tutup avucuyla iterek kendi iğnelerini kendi yapıyordu artık). Morfin ve görüşmenin iş toplantısına benzer havası, Hazel o gün gelmeyeceği için Carter'ın duyduğu belli belirsiz karamsarlığı silmesine yardım etmişti. Daha sonra, revirdeki yatağında, Hazel'ın o an ne yaptığını düşünürken gülümsemeyi başarmıştı: Hazel evsahibinin havuzunun kenarında uzun bir içki bardağıyla güneşleniyor. Sullivan ve Fennorlar ile

gülüp konuşuyor, belki arka planda güzel bir müzik çalıyordu. Sonra üzerinde kırışıksız beyaz keten örtülü uzun bir masaya oturmuşlardı, kalın peçeteler vardı masanın üzerinde ve her bir yemek muhteşemdi. Belki de Sullivan Hazel'a iltifatlar yağdırıyor, masanın karşısında ona sevecen, âşıkane bakışlar atıyordu. Olsun, Carter buna aldırmıyordu. Hazel flörtten hoşlanırdı.

Paskalya pazarı gecesi bütün morfine rağmen uyuyamadı. Sık sık bir inlemeye ya da Pete'i çağıran fısıltılı bir sese cevap vermek için kalktı. O gece kendini çok âciz hissetti. Hiçbir şeymiş gibi, nasılsa hiç kimseymiş gibi; bir şey, esrarengiz bir kader tanrıçası makası, Hazel'la bağını bile kesmişti. Onu belleğinde her zamanki gibi güçlü bir şekilde canlandırabiliyordu, ama bunu yaptığında hiçbir şey hissetmiyordu. Sanki artık evli değillerdi ve hiç evlenmemişlerdi, sanki Hazel onu sevmiyordu ve hiç sevmemişti; daha bir gün önce hiçbir şey beni yaralayamaz, çünkü Hazel bana ait ve beni seviyor diye düşünmüş olması olanaksız geliyordu şimdi, bir fantezi gibi.

Yatağına yatan Carter, Sullivan ile Hazel'ı yatakta birlikte yatarken, belki seviştikten sonra uyurken hayal etti. Hayır, Sullivan ayaklarının ucuna basarak Fennorların evindeki odasına dönerdi elbette. Carter yatakta kıpırdandı. Aslında buna inanmıyordu. Yoksa inanıyor muydu? İnanmıyorsa, neden düşünüyordu? Korkmasaydı neden düşünecekti ki? Elbette korkuyordu. Bunu uzun zaman önce kabul etmişti, öyle değil mi? Evet.

Carter yatakta dönüp durdu ve çirkin düşünceleri kafasından atmaya çalıştı. "Doğru tavır"a ulaşması gerekiyordu. İnsanın umudu olmalıydı ve aynı zamanda da fazla ciddiye almamalıydı. Başparmakları –tamam, bazı insanlar ellerini cezaevindeki makinelere kaptırıyordu. Hazel'ın kongre üyelerine ve insan hakları örgütlerine yazdığı ve ona yazdırdığı mektuplar kısa karşılıklar ya da nazik anlayışlı cevaplar dışında hiçbir sonuç vermediği zaman doğru tavra ulaşmak zordu. Magran'ın yeni tanığını, Joseph Dowdy'yi düşündü ve onun nasıl bir adam olduğunu merak etti. Sonra savcılığın tanığını hatırlayıp birden gerginleşti. Louise McVay. Bir banka memuruydu ve Carter'ın First National Bank of Fremont'a, Triumph'un Wallace Palmer'a yazdığı ve Palmer'ın Carter'a ciro ettiği 1.200 dolarlık çekle geldiğini hatırlıyordu. Palmer o gün aci-

len nakit paraya ihtiyaç duymuş ve Carter'a gidip almasını söylemişti, Carter zaten kendi işi için bankaya gidiyordu. Sınırsız fonları, düzenbaz müteahhitler ve mühendislerce sömürülmenin doğurduğu sınırsız öfkesiyle okul kurulu Bayan McVay'i bulmuş, o da Carter'ın o gün Wallace Palmer'ın çekiyle geldiğini hatırlamıştı. Carter çeki paraya çevirmiş ve parayı cebine atmıştı. Çek tamamen yasal bir çekti, ama sanki Carter'a ödenmiş gibi görünüyordu. Olayın yargıç ve jüri üzerinde büyük bir etkisi olmuştu.

Asansörde bir tıkırdama, Dr. Cassini'ye seslenen haykırışlar oldu ve yatağında oturan Carter iki gardiyanla üzerinden kanlar akan, yarı baygın bir mahkûmun dışarıdaki koridorda durduğunu gördü.

Yaralı genç adam, kıvırcık, sarı saçlıydı. Boğazından bıçaklanmıştı ve kanın en çok aktığı başında bir yarası vardı. Revirin sonundaki küçük odada bulunan Dr. Cassini "ameliyat odası"nı aradı ve oğlanın başını dikti. Doktor boğazdaki kesiğin atardamarı kesmediğini, ama oğlanın ağzından birkaç saniyede bir kan geldiğini söyledi, Carter'a göre kan parlak kırmızıydı. Ensedeki yara tırtıklı, sustalı bıçak kesiğiydi, Carter bunu ikinci kez görmüştü. Sustalılar yemek salonundaki kaşıklardan yapılıyordu ve Dr. Cassini gardiyanların herkesin kaşığını tepsiye koymasını sağlamak için elinden gelen çabayı göstermesine rağmen hücre bloklarında bir sürü sustalı olduğunu söyledi. Dr. Cassini ensedeki yarayı da dikti, Carter ona yardım etmek için dikiş yerlerini sardı.

Oğlanı bir yatağa yatırıp iğne yaptılar, ama doğrulup haykırdığı, görünmez saldırganlarla dövüştüğü için Carter yatağına yatma olanağını pek bulamadı.

Carter, "Dr. Cassini!" diye seslendi.

Dr. Cassini homurdanarak gelirken bir yandan da ropdöşambrının kemerini bağlıyordu. "Ah, bu ibneler. İğne nerede?"

Carter'la gardiyan oğlanı tuttu: gardiyan başına, Carter ayaklarına oturdu.

"Allahım, sakinlik ve huzur gibisi yok," dedi yataklardan birinde yatan bir hasta.

Dr. Cassini, "Hoşuna gitmediyse hayvanat bahçesine geri dön de bu adam gibi ensene bir sustalı ye," diye bağırdı.

Oğlan sakinleşmeye başladı ve sonunda rahatlayarak yalnızca

yutkunma zorluğu kaldı. Carter doğruldu. Gardiyan elini sallayarak uzaklaştı.

Carter kendi yatağına gitti ve yatağın yanında durarak gözlerini sımsıkı kapattı. Koridor kapısından gelen loş, sarımsı eflatun ışık ruh halim için mükemmel, diye düşündü, sahte, bozuk bir şafak gibi.

Dr. Cassini omzuna hafifçe vurarak gülünce Carter kendini topladı. Acil durumlar, çekilen ağrılar, kanlar Dr. Cassini'yi çılgınca bir ruh haline sokmuş görünüyordu.

"Bu adamı o kadar çok gördüm ki," dedi Dr. Cassini. "Adı Mickey Castle. Göründüğünden daha yaşlıdır. İbneler gençliklerini korumasını bilir. Ha! Birkaç ayda bir yaralanır. C hayvanat bahçesi, pis bir hayvanat bahçesi."

Sıra sıra yataklardan birinde yatan bir adam saldırgan bir tavırla inledi, Dr. Cassini'nin konuşmasından rahatsız olmuştu.

Carter yatağına yattı, doktor da koridordaki odasına geri döndü. Saat üçü yirmi geçiyordu. Gece hiç bitmeyecek gibiydi.

Vahşi bir çığlık Carter'ın yatağından fırlamasına neden oldu. Mickey tekrar kalkmış, yatağından çıkmaya çalışırken uykulu yumruklarını havaya savuruyordu.

Carter ona doğru yürüdü. "Rahatla, Mickey! Revirdesin!"

Carter, Dr. Cassini'yi ve gardiyanı –tuvalete gitmiş olmalıydı, çünkü yerinde değildi– çağırmak için hemen koridora çıktı, ama Mickey de yanına geldi. Carter onu duyunca kenara çekildi ve Mickey kapı pervazına toslayarak yere düştü. Artık koğuşta tam bir yaygara kopmuştu, Dr. Cassini koşarak geldi.

Gardiyan ve Dr. Cassini Mickey'yi tekrar yatağına yatırdılar. Bu kez oğlan bayıldı.

Carter, "Boğazı tekrar kanıyor," dedi.

"Ha, bu çok ciddi bir şey değil. Sabah gerekeni yaparım," dedi doktor.

Sabaha yalnızca kırk beş dakika kalmıştı, bu yüzden Carter başka bir şey söylemedi. Tekrar yatağına yattı ve birkaç saniye Mickey'nin dikişlerinin boğazındaki sargının altında açılmış olabileceğini, kendi parmaklarını koruyor olmasaydı oğlanın kapı pervazına çarpmasını engelleyebileceğini düşündü. Ama Mickey bunu yapmasa başka bir şey yapacaktı, onun koruyucusu, gözeticisi

olmak başka birinin işi değil miydi?

Mickey sabah ölmüştü. Carter bunu herkesten önce fark etti. Çarşaf ve battaniyenin altında yatak kan gölü olmuştu, çarşafın altındaki naylon örtü kanı tutuyordu. Görüntüden ötürü Carter'ın sinirleri boşandı. Çarşafla battaniyeyi açmak bir suçun üstünü açmak gibiydi –ki öyleydi de.

Dr. Cassini deliye döndü. Gardiyanlara ve hayvanlara küfretti. Tüm koğuşa seslendi ve hastalardan çoğu içlerinden birinin öldürülmüş olmasından etkilenerek onu dinlemek için dirseklerine yaslanarak doğruldu. "Böylece biri daha eksildi. Allahın belası gardiyanlar ne işe yarar, bu tür olayları önleyemedikten sonra? Ama hepiniz kudurmuş köpekler yığını gibi davranırsanız bu tür şeyleri kim önleyebilir?"

Carter öbürleri gibi hareketsiz durarak dinledi. Kahvaltı tepsileri servis arabasından alınmamıştı. Carter ile Pete kana batmış çarşafları çıkaramadılar, çünkü Dr. Cassini yatağı ve cesedi uzun nutkunun sahne donatımı olarak kullanıyordu. Söylediklerinin bir kısmı kulağa son derece soylu ve içten geliyor, Carter'a neredeyse baygın durumda koğuşa getirildiğinde doktordan duyduğu ilk sözleri hatırlatıyordu. Ama Dr. Cassini'nin haklı öfkesi uzun sürmedi. Dr. Cassini'nin içinde iki kişi vardı, en az iki kişi. Morfin zaman içinde başka kişilikler de yaratabilirdi. Carter onun morfin aldığına artık emindi, çünkü uyuduğu odada tuttuğu malı görmüştü.

O gün Carter Hazel'a mektup yazamadı. Yalnızca Mickey'den değil, her şeyden fazlasıyla sarsılmıştı. Ellerinin röntgeni konusunda Dr. Cassini'nin koyduğu teşhise güvenebilir miydi? Carter bundan kuşkuluydu. Ameliyat yapma konusunda güvenilebilir miydi? Karamsar, kâbus gibi bir düşünceydi bu. Carter saat 9'da yatağına yatmadan önce yedinci morfin iğnesini de vurdu. O gün Hazel'dan mektup gelmemişti. Kuşkusuz cumartesi günü Sullivan'la yolculuğa çıkarken mektup yazamayacak kadar meşguldü, ama bir kart atabilirdi hiç değilse.

Gecenin yarısında kafasına rahatsız edici bir düşünce geldi. Hazel'a kendisi cezaevinde olduğu sürece daha büyük bir şehre taşınmasını önermesi gerektiğini düşündü. Hazel herhalde karşı çıkarak New York'a ya da onu sık sık görmesini önleyecek herhangi bir yere taşınmak istemediğini söyleyecekti, ama Carter ısrar etme-

si gerektiğini düşünüyordu. Hazel New York'a giderse, bu onu David Sullivan'dan da ayırmak demek olacaktı ona göre. Carter içini çekti. Asıl hedefi bu değildi, gerçekten de asıl hedefi bu değildi.

Bir sonraki pazar Carter konuyu Hazel'a açtı.

"New *York*," dedi Hazel ve birkaç saniye suskun kaldı, ama Carter yüzünden bu konuyu daha önceden düşündüğünü anladı. "Hayır, Phil, aptallaşma. New York'ta ne yapacağım?"

"Burada ne yapıyorsun? Bu kasabanın ne kadar sıkıcı olduğunu biliyorum. Büyüleyici insanlarla tanışmadığımızı biliyorum, biz..."

"Sana daha geçen haftaki mektubumda Elsie'yle mağaza işine girebileceğimi yazdım. Bizden sermaye falan istemiyor, biliyorsun, yalnızca biraz sıkı çalışma."

"Elsie ellinin üstünde. Bütün zor işleri sen yapacaksın."

"Kasabanın güzel bir giysi dükkânına ihtiyacı var."

"Bu işi yapacak zevkli kimse yok mu? Bu çirkin kasabaya ilgi duymaya mı başladın?"

"Burada olduğum sürece..."

"Tatlım, burada olmanı istemiyorum. Önümüzdeki ay değil, önümüzdeki hafta da değil! Senin..."

Bir gardiyan Carter'a doğru gelerek, "Sessiz ol!" dedi. "Buradaki tek insanın sen olduğunu mu sanıyorsun?"

Carter içinden üç harfli bir küfür etti, Hazel'a baktı ve onun da görüp duyduğunu anladı. "Özür dilerim. Ne diyordum –benim bulunduğum yerden yirmi mil uzakta olman, beni buradan daha çabuk çıkaracağın anlamına gelmez, canım." Saate baktı. Altı dakikası vardı.

"Bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum, Phil. Senin beni görmek istediğin kadar ben de seni görmek istiyorum. Elimizdeki tek şey bu –şimdilik."

Carter parmaklarını masanın üzerine vurmaya başladı, söyleyecek bir söz arıyordu. "Demek sen –iyi bir Paskalya geçirdin, öyle demiştin."

"İyi vakit demedim. Fena değildi dedim."

Neden bana kızdı, üç harflik kelime konusunda mı, diye merak etti Carter. New York'a taşınma teklifine mi? İşleri yoluna koymak için zaman o kadar kısaydı ki! "Sevgilim, bana sinirlenme. Buna dayanamam!"

"Sana sinirlenmiyorum. Anlamıyorsun," dedi Hazel ve o da saate baktı, zaman dolduğunda gitmeye can atıyormuş gibi.

Carter o gece sinemaya gitti. Cezaevi filmlerine daha sık gidiyordu, gerçi bilet parası cezaevi dışında zaman harcamak istemeyeceği türden olmuştu her zaman ya da şimdiye kadar. Temizlikçi Alex'in ona anlattığı sıradan ve çoğunlukla açık saçık şakaları da artık keyifle dinlediğini fark etti. Biraz uzlaşma olmadan, filmler olmadan, hatta belki şaka yerine anlatılan yabanıl öyküler olmadan çıldırırdı. Cezaevi yaşamına karşı çıkmaya çalışanlar filmleri reddediyor, gün sayıyor, bir hayvanat bahçesinde kafeste dört dönen hayvanlar gibi yerlerinde duramıyorlardı. Carter Dr. Cassini'nin bu tür vakalardan söz ettiğini duymuştu; fiziksel olarak hiçbir sorun olmamasına rağmen çıldırmış ya da yola gelmez halde koğuşa getirilen insanlar eğer yer varsa sırayla bir sonraki istasyona, eyalet akıl hastalıkları hastanesine gönderiliyordu. Carter en iyi uyum sağlayanların hayatlarında kimse, hatta onlarla ilgilenen bir kız kardeş, anne ya da erkek kardeş olmayan ama sağlıkları iyi ve cezaevi olayına yüksek sesle ve alayla gülebilen insanlar olduğunu anlamıştı. Bunlar asla bir filmi ya da bir top oyununu kaçırmazdı. Gardiyanlar bile onlardan hoşlanır gibiydi. Sorulduğunda, cezaevine girmelerine neden olan her neyse tekrar yaparım derlerdi. "Sosyoloji kitaplarında yazdıkları gibi, burada tarzımı geliştiriyorum. Ha! Ha!"

İyi insan ol, Tanrı'yı bul, bir meslek öğren, iyi bir insan olmak için dua et, cezaevindeki zamanın Tanrı'nın bir inayeti olduğunu anla, çünkü bu hataların üzerinde düşünmek için sana süre sağlar vesaire vesaire diye yazıyordu cezaevi gazetesi. Adı *Bakış* olan dört sayfalık gazete, müdürün sütunu dışında tümüyle mahkûmlar tarafından yazılıyordu, müdürün köşesinde öbürleri kadar çok dilbilgisi hatası vardı. Carter çoğunlukla iğrenç karikatürler, İncil dersleri, bayat fıkralar, Skid Row'dan alınmış takımlara benzeyen dizi dizi beyzbol ya da basketbol oyuncularının resimleri bulunan gazeteyi fırlatır atardı –yatağının altına ya da yere atar ve sessizce "Aman Tanrım" derdi.

7 Hazel giysi mağazası işinde Elsie Martell'le ortak oldu. Mayıs ayında mektupları dükkânın dekoru, şunun ya da bunun renkleri, hatta aldıkları bazı giysi ve takımların ayrıntılarıyla doluydu, gerçi Carter'ın kadın giysileriyle fazla ilgilenmediğini de biliyordu. Hazel'ın bir keresinde, "Ancak ben *içindeysem* elbiselerden hoşlanırsın," dediğini hatırladı.

"Dress Box, Main Sokağı'nda, büyük kafeteryanın yanında sayılır," diye yazdı Hazel. Fremont adlı bir kasabanın Main Sokağı'nda Dress Box adlı bir giyim mağazasına ortak olmuştu. Ona fantastik ve gülünç geliyordu. Ama Hazel, David Sullivan'ın akşam 8'de otomobiliyle geldiğini, duvar kâğıdı kaplama ve yeni giysi askılarını asma işiyle uğraşırlarken birkaç kez kendisini yemeğe götürdüğünü yazdığında çok gerçekmiş gibi geldi. Bir keresinde hem Hazel'ı hem de Elsie'yi yemeğe götürmüştü (büyük nezaket), ama en az üç akşam yalnızca Hazel'ı çıkarmıştı, "... büyük bir incelik, çünkü kendimi eve gidip bir şeylerle uğraşacak gibi hissetmiyordum. Korkarım suskundum ve iyi eşlik edemedim. Dans edemeyecek kadar yorgundum, hesap et artık." Bu akşamlarda Timmie'ye yemeğini vermek için 6'da eve gitmişti. Aynı semtte oturan ergenlik çağındaki Millie şimdi sık sık çocuk bakıcılığı yapıyordu. Timmie öğleden sonraları kendi başına idare etmeye başlamıştı; okuldan servisle geliyor, boynuna bağlı anahtarla evin kapısını açıyor ve Hazel'ın ona hazırladığı yiyecekleri buzdolabından alıyordu.

Carter boş zamanlarında Fransızca'sını tazeliyordu. Hazel ona Fransızca sözlük ve Verlaine'in bütün yapıtlarını göndermiş, New York'tan son Goncourt ödülünü alan romanı ısmarlamıştı. Carter lisede ve kolejde beş altı yıl Fransızca okumuştu. Şimdi okuma yeteneği kolejdekinden kesinlikle daha iyiydi, ama konuşmak bambaşka bir konuydu. Ne yazık ki Carter'ın pratik yapacağı kimse yoktu.

Alex'ten judo-karate öğrenmeye başlamıştı. Alex bir gün bunu damdan düşer gibi söyledi. "Judo öğrenmek ister misin? Öğrenmelisin, çünkü bu parmaklarla kimsenin canına okuyamazsın." Carter Alex'in bir amacı olduğunu düşündü. Birinin canına okumanın ne zaman gerekeceği asla bilinmez. Bu nedenle ve zaman geçirmek için Carter Alex'ten ders almaya başladı. Alex Carter'dan daha kısaydı, ama kilo olarak ona yakındı. Sözde dövüşlerinde Carter'ın

parmaklarını tutmamaya dikkat ediyordu. Çalışmak için koridoru kullanıyorlardı, orada nöbetçi olarak canı sıkılan gardiyan, genellikle Clark, bu görüntüyle çok eğleniyordu. Alex'in bir yerlerden bulduğu bir çift pis, yamru yumru şilteyi yere serdiler. Üç seanstan sonra Carter Hazel'a şöyle yazdı: Alex'ten judo öğreniyorum. Kendisi orduda öğrenmiş ve çok şey biliyor gibi, ama bana bu konuyla ilgili bir kitap bulabilir misin? Herhalde Fremont'daki kitapçıya sipariş vermen gerekir." Bilek kavrama ve çekme konusunda parmakları yüzünden henüz fazla iyi olmadığını, ama elinin yan tarafıyla kesme darbeleri atarak da idare ettiğini eklemek istedi. Sonra bunu yazmamaya karar verdi, çünkü Hazel şiddete aşırı karşıydı. Ona öğrettiği darbelerden birine, boynun ön tarafına atılanına, Alex "öldürme darbesi" diyordu. Hazel kitabı aldı, ama kitap sansürden geçemediği için Carter hiç göremedi. Kitap Hazel'a geri verildi. Ne var ki judo çalışmaları gardiyanın gözleri önünde sürüyordu. Carter sertleştirmek için ellerinin yan taraflarını ahşaba vurmayı çalıştı, ama parmakları kötü etkilendiği için bu konuda fazla ilerleme kaydedemedi.

Güney yazı uzun ve sıcaktı. Cezaevinin yüksekte yer almasına karşın, neredeyse küçük bir esinti bile yoktu. Estiğinde de sıcak esiyordu, ama tarlalardaki insanlar rüzgârı hissetmek için doğruluyor, cehennem gibi güneşe meydan okuyarak şapkalarını çıkarıyor ve rüzgârın alınlarındaki teri silmesini bekliyordu. Eski cezaevinin tuğla ve taşları haftalar boyu güneş ışınlarını emiyor, kış soğuğunu ise olduğu gibi tutuyordu. Ağustos ayında hücre blokları gece bile esintisiz ve boğucu, siyahların da beyazların da teri ve idrarı kokan muazzam fırınlara benziyordu.

Ağustos ayında, Hazel'ın dediğine göre Fremont neredeyse tümüyle boşalmıştı; kalan insanlar da sıcaklıktan etkilenerek evlerinden hiç çıkmazken, o David Sullivan'la New York'a gitti. Sullivan'ın arkadaşları olan Knowltonlar'ın Batı Elli Üçüncü Sokak'ta, Modern Sanat Müzesi'nin tam karşısında bir daireleri vardı ve ağustos ayı boyunca kendileri Avrupa'dayken klimalı evlerini Sullivan'a önermişlerdi. Carter başta Hazel'ın gitmesi fikrine çok şaşırmış, sonra kızmış, sonra da yalnızca afallamış ya da daha doğrusu pes etmişti. Bu geziyle ilgili karısından mektup beklediği üç gün bu duygularla boğuştu. Knowltonlar'ın yirmi yaşındaki kızları-

nın birkaç haftayı evde geçireceği (çatı katı olan kocaman bir daireydi herhalde) doğruydu, çünkü kız New York dışındaki bir tatil yerinde yaz işi yapıyordu ve hafta sonları boştu. Timmie'nin Hazel'ın yanında olacağı da doğruydu. Ama büyük bir daire Carter'a çok mahrem, çok kuşkulu, açıkçası karı-koca olarak kayıt yaptırılan bir otel odası gibi geliyordu. Carter, "Bir otele gidecek paranız yok mu?" diye yazdı.

Hazel da karşılık verdi. "New York'ta bir otelde bir *ay* kalmanın maliyetini biliyor musun? Ayrıca her yemeği Timmie'yle birlikte dışarıda yemenin maliyetini? Pazar günü görüşünce daha iyi konuşuruz..."

Pazar günü Hazel, "Dave'den çok hoşlanıyorum, sevgilim, bu doğru," dedi, "ama sana yemin ederim benim için eski bir ayakkabı gibi –tıpkı eski bir ayakkabı." Fremont'daki evlerinde –Sullivan'ın artık çok tanıdık bir insan, eski bir ayakkabı gibi olduğu evde– birlikte oldukları günlerden beri Carter'ın görmediği ani bir neşeyle güldü Hazel.

Carter hiç gülümsemeden, "Onun kendisini eski bir ayakkabı olarak düşündüğünü sanmam," dedi.

Hazel ona bakıp kaşlarını kaldırdı. "New York'a gitmemi istemediğini mi söylüyorsun? David'le gitmemi mi istemiyorsun? Devam et. Bu hakka sahipsin."

Carter duraksadı. Sullivan ona kendi başına rahatlıkla gidemeyeceği yerlerde eşlik edebilirdi kuşkusuz. Sullivan'la daha eğenceli olurdu. Carter onu bundan yoksun bırakamazdı. "Hayır. Hayır, değilim."

Hazel biraz rahatlamış gibi görünüyordu. Carter'a gülümsedi. "Bir erkekle bir kadın arasında platonik arkadaşlık diye bir şey olmadığını mı düşünüyorsun yani?"

Carter gülümsedi. "Sanırım böyle düşünüyorum."

"Bir kadının bakış açısından olabildiğine seni ikna edebilirim."

"Bir kadının bakış açısı hiçbir zaman erkeğinkiyle aynı değildir."

"Ah, saçma. Erkek şovenizmi."

"Yaşlı kadınlar o kadar çekici değildir belki. Ama sen çok hoşsun. Durumu zorlaştırıyor bu."

Her neyse, diye devam etti Hazel, ve ne kadar yağmur gibi kart

ve mektup gönderse de ağustos Carter için kolay bir ay olmadı. Timmie Doğal Tarih Müzesi'ne bayıldı, Sullivan bir gün onu Planetoryum'a götürdü, bu arada Hazel ayakkabı almaya çıkmıştı: Üç çift birden aldı. "Siyah patenleri saklayacağım. Bir gece dans edip ilk kez ayağıma giyeceğim... Dr. Cassini son röntgenler hakkında ne diyor?"

Dr. Cassini bir sürü laf salatası yaptı, ama asıl önemli olan ikinci eklemin ucunun anormal derecede büyük olması ve yerine yerleştirilememesiydi. Carter'ın istediği ameliyat Dr. Cassini'nin yeteneklerinin ötesindeydi. Denemeyi bile önermedi. Carter başka bir doktor, bir ortopedist görmek istiyordu, ama temyiz duruşmasından sonra sonbaharda ya da tralık'ta serbest kalacağını düşündüğünden ağustosta uzman muayenesi için bastırmadı. Bunun için müdürden izin, uzmanı görmeye giderken silahlı eskort gerekiyordu: Carter'ın düşünmeye bile çekindiği bir sürü kırtasiye işleri. Başparmaklarındaki şişler epeyce inmişti ve artık sargıları çıkarmıştı, ama sanki altındaki belli belirsiz ama hiç yok olmayan sızıdan parlamış gibi olan derisi pembeydi. Parmaklarında doğru dürüst kuvvet yoktu. Apandis kadar yararsızdı neredeyse, gerçi tam olarak böyle değildi, yoksa Carter kesilmelerini düşünebilirdi. Günde en az dört büyük iğne, yani altı doz morfin alıyordu hâlâ. Bu miktar zorunluydu. Günde bir ya da iki dozla başlamıştı. Yani bağımlılığı artmıştı.

Hazel ile Timmie üç hafta iki günlüğüne tatile gittiler. Hazel bir cumartesi günü döndü ertesi gün Carter'ı görmeye gelebilsin diye. O cumartesi hava o kadar sıcaktı ki güneş çarpmasından yedi kişi koğuşa getirilmişti, Carter Lawrence Magran'dan bir mektup aldı. Magran Eyalet Temyiz Mahkemesi'nin yeni duruşma başvurularını reddettiğini üzüntüyle anlatıyordu.

Carter tuhaf bir tepki duydu. Mektupla birlikte yatağına oturdu. Hiç şok duygusu hissetmiyordu. ne şaşırma, ne de hayal kırıklığı, oysa son bir aydır yeniden yargılanacağına gitgide daha çok inanır olmuştu. Magran Palmer'ın çekleri bozdurması konusunda üç tanık daha bulmuş ve Palmer'ın sincap gibi parayı alıp gittiği konusunda diğer üç bankaya iki banka daha eklenmişti. Carter'a bu "yeni ve önemli kanıt" olarak geliyordu elbette ve yargılamanın yeniden başlaması için yeterliydi. Magran da böyle düşünüyordu, gerçi Pal-

mer'ın toplam hesabı 50.000 doların altındaydı. Magran şaşırdığını ve çok üzgün olduğunu, bu pazar olmazsa bir sonrakinde Carter'ı görmeye geleceğini yazdı. Carter ayağa kalkıp koğuşun sonundaki pencerenin yanına gitti. Yarım mil ötede, günbatımının sıcaklığında büyük kemerli bir tabela gördü, tıpkı eğlence parklarında ya da mezarlıklarda görmüş olduğu gibi cezaevine giren yolun başında duran bir tabela: EYALET CEZA VE TUTUKEVİ yazıyordu üstünde ve sıcaklık dalgalarının olmadığı berrak günlerde pencereden harfler okunabiliyordu. Siyah bir otomobil tabelaya doğru ilerlerken epeyce toz kaldırdı, tabelanın altından geçerek dünyaya açıldı. Hazel henüz bilmiyor, diye düşündü birden. Tam şu anda uçaktaydı. Uçağı akşam 7.10'da inecekti. Bir saatte birkaç yüz mil kat ederek eve dönüyordu –bu iğrenç haber için.

Cezaevi duygularımı kesinlikle köreltti, dedi kendi kendine ve onu öfkelendiren de bu oldu.

7.30'da düşünceleri tümüyle değişmişti. Dr. Cassini'nin odasındaki daktilonun başında oturmuş dikkatle (yazma hızı elverdiği ölçüde) Lawrence Magran'a mektup yazıyordu. Magran'ın mektubunu ve haberi aldığını belirttikten sonra şöyle yazdı:

> David Sullivan'ın Palmer'ın faaliyetleriyle Gregory Gawill'in bağlantısı gibi yeni kanıtlar ya da özel bulgular keşfetmesi dışında bir yere varabileceğimiz umudunu taşımıyorum. Ya da –varsa– Gawill'in çeşitli bankalardaki hesaplarıdır. Bunun suçu genişletmekten başka bir işe yaramayacağını biliyorum, ama Sullivan gene de başka tanıklar bulabilir. Karıma göre benim durumumla hâlâ yakından ilgileniyor. Sekiz on tanık bulursak elimizdeki birkaç tanıktan daha ağırlıklı olmaz mı?

Saat henüz 8'i yeni geçmişti ve Carter yatağına gitti. Uyumaya çalışmadan önce her zamanki gibi morfin alamayacak kadar keyifsiz ve paralize durumda hissediyordu kendini. Başparmakları hafifçe zonkluyordu, rahatsız edecek ölçüde, uyumasını önleyecek ölçüde –ama ne kadar süre için? Belki saat birde ağrı iyice artarsa iğne olması gerekir miydi? Morfini başka bir düşman olarak görüyordu. Cezaevi gibi morfin de onu ele mi geçirecekti? Tuhaf bir düşman bu morfin, hem arkadaş hem düşman, insanlar gibi. David

Sullivan gibi sözgelimi. Bazı vakalarda insanları koruyan –buna hiç kuşku yoktu– bazılarında da infaz eden –buna da hiç kuşku yoktu– hukuk gibi.

Hazel pazar günü onu görmeye geldiğinde haberi duymuştu. Carter onun hemen ziyarete geldiğini biliyordu. Hazel'ın gülümsemesi biraz zorlamaydı, genellikle ondan yayılan, gardiyanlarla mahkûmların gözlerini alan pırıltı yoktu üzerinde. Sullivan'ın o sabah Magran'a telefon ettiğini, Magran'ın da haberi verdiğini söyledi. Sonra Sullivan kendisini aramıştı.

Carter, "Çok üzgünüm, Hazel," dedi. Hazel'ın yazdığı birçok mektubu düşündü, öfkeli mektuplar, nahif mektuplar ve –büyük bir sabırla ve ikinci taslaklarla– yerel gazeteye, *New York Times*'a, valiye yazılan resmi mektuplar. Hazel okuması için mektupların kopyalarını göndermişti.

Hazel, "David burada," dedi. "Seni görmek istiyor."

Sesi o kadar kısık çıkıyordu ki, Carter güçlü görünmek için büyük bir çaba harcadı. "İyi, Magran temyize iki kez başvurmaya karşı bir yasanın olmadığını söyledi. Magran bugün geleceğine dair bir şey söylemedi, değil mi?"

"Hayır. Bilmiyorum. David'e bir şey söylemiş olabilir."

New York'tan, orada Timmie'yle yaptıkları hoş şeylerden söz etmek için kendilerini zorladılar.

Carter, "Timmie Fremont'a dönünce çok sıkıldı mı?" diye sordu.

"Ah, Phil!" Hazel birden öne eğildi, yüzünü ellerinin arasına aldı.

Başının üstü, gür saçları Carter'ın ellerine yakındı, camın ayırdığı ellerine. "Sevgilim, ağlama," dedi gülmeye çalışarak. "Daha sekiz dakikamız var."

Hazel başını kaldırıp baktı, arkasına yaslandı. "Benim yok," dedi sakin bir sesle, oysa gözleri ıslaktı.

Sonra zaman dolana kadar nasılsa New York'tan söz etmeyi becerdiler.

Hazel ayrılırken, "Bu gece sana yazacağım," dedi. "David gelecek, burada kal, sevgilim."

Sullivan tam o sırada salona giriyordu.

Carter Sullivan'ı göstererek, "Bir ziyaretçim var," dedi.

Gardiyan Sullivan'ın Carter'ı göreceğini izin kâğıdında teyit ettikten sonra Carter'la Sullivan karşılıklı iskemlelere oturdular.

David Sullivan otuz beş yaşlarında, Carter'dan birkaç santim daha uzun ve daha inceydi, gerçi Carter cezaevine girdikten sonra yedi kilo kadar vermişti. Sullivan'ın da Carter gibi mavi gözleri vardı ama Sullivan'ınkiler daha koyuydu. Gözleri küçüktü ve ifadeleri neredeyse aynıydı: sakin, etkileyici, düşünceli, Sullivan'ın kendisi gibi. Sullivan Temyiz Mahkemesi'nin reddi konusunda konuşmak için zaman kaybetmedi.

"Elbette bir kez daha başvurabilirsin," dedi. "Magran'ın bunu düşündüğüne eminim. Bunu bir yenilgi olarak görme, Phil. Başka kanıtlarla tekrar onlara gideceğiz ve bu kanıtları toplamak için daha çok zamanımız olacak."

Carter'ın duyguları karışıktı, düşünceleri gibi. Carter mahkemesinin Sullivan için bir tür hobi haline geldiğini hissediyordu. Bundan yıllar sonra Sullivan anılarını yazacak olursa, Carter vakasına ayrılmış birkaç sayfa olacaktı. "Carter'ın karısı karım oldu, ortağım..." Carter dağınık düşüncelerini toplayarak dinlemeye çalıştı.

"Aynı şeyi Gawill için de yapıyorum, yani Tutting'in Palmer için yaptığını. İçki satıcılarını bile inceliyorum, inan bana çok içki içiyorum, ne zaman ve ne kadar harcadığını araştırıyorum. Ne yazık ki birçok satıcı eski faturaları saklamamış." Sullivan'ın güneşte yanmış alnı kırıştı, sigarasını küllükte söndürürken güneşin beyazlattığı kaşları çatıldı. "Gawell en az iki kez Palmer'la New York'a gitti. Aynı otelde kalmamaya, hatta aynı uçakta yolculuk etmemeye özen gösterdiler. Bu yüzden New York'a giderek oradaki on yirmi oteli araştırdım."

Yaptıklarının bir kısmı buydu.

"Bunların hepsi zaman alıyor. Bu berbat yerde zaman geçirmenin eğlenceli olmadığını biliyorum." Sullivan çevresine, tavana baktı. "Yüzyıl başında burayı yıkmalıydılar. Daha önce değilse tabii."

"Ya da hiç yapmamalıydılar."

Sullivan gülerek, "Bu daha doğru olurdu," dedi. Düzgün dişleri vardı, ağzı gibi uzun yüzüne oranla küçük kalıyordu.

Carter, Palmer oradayken Gawill'in New York'a gitmesi üzerine yorum yapması gerektiğini biliyordu. Gawill muhtemelen Pal-

mer'ın kız arkadaşlarını da ortak kullanıyordu. Gawill, tıpkı Palmer gibi, partilere bayılan bir bekârdı. Ama Carter yorum yapamazdı. "Demek New York'ta iyi vakit geçirdiniz –Hazel söyledi."

"Ha, umarım Hazel geçirmiştir. Çoğunlukla kendi başına kaldı, akşamlar dışında. Eski arkadaşlarımı Hazel'a tanıştırdım, o da kendi arkadaşlarını bana tanıttı, yani akşamlar genellikle hayli sosyal geçti. Timmie çoğunlukla bizimle birlikteydi, çünkü genellikle evlerde toplanıyorduk ve uykusu geldiğinde onu bir odaya sokmamız yeterli oluyordu."

"Hazel'ın bütün bu olanlara katlanması konusunda ne düşünüyorsun –gerçekten? Onunla benden çok daha fazla zaman geçirebilirsin."

Sullivan'ın yüzü ciddileşti.

Carter soruyu bu kadar basmakalıp, Sullivan'ın düşüncelerine bu kadar bağımlı sormamış olmayı isteyerek bekledi.

"Giysi dükkânı işine girmesinin iyi olduğunu düşünüyorum. Ona yapacak bir şey sağlıyor. Yapacak şeyi olmadığından değil, ama onu kendi kendine kalmaktan kurtarıyor – biliyorsun. Çok güçlü bir kadın. Güçlü bir irade, böyle denilebilir sanırım," dedi Sullivan.

"Senden çok hoşlanıyor –öyle diyor."

"Ha, evet. Şey, umarım öyledir," dedi Sullivan samimi bir tonda.

"Ve –senin de ondan hoşlandığından eminim, yoksa onunla bu kadar çok zaman geçirmezdin."

Sullivan gözlerini kırpıştırdı, tetikteydi, ama hafifçe gülümsedi ve yüzü hiç kaygılı görünmüyordu. "Phil, karına karşı çirkin niyetler beslemiş olsaydım, hapiste seni ziyarete gelir miydim sanıyorsun? Ben ya da başka biri bu kadar ikiyüzlü olabilir mi sence?"

Gawill, Sullivan'ın bu kadar ikiyüzlü olduğunu söylemişti. "Çirkin niyetler beslediğini söylemedim," dedi Carter, artık kendini huzursuz hissediyordu.

"Hazel herhalde şimdiye kadar gördüğüm en sadık kadın."

"Çünkü sen denedin ve bunu keşfettin, öyle mi?"

Sullivan, "Her şeyde kendini gösteriyor da ondan," diye devam etti. "Konuştuğu tek konu sensin, seni görmek. Fremont'ta dolaşırken. birlikte yürüdüğünüz ya da piknik yaptığınız yerleri gösteri-

yor." Sullivan masanın üzerine dalgın dalgın bakarak omuzlarını silkti. "Dışarıya çıktığın zaman yapacağınız şeylerden söz ediyor. Avrupa'ya gitmek istiyor. İkiniz bir kez gitmiştiniz, değil mi?"

"Evet." Avrupa'da balaylarını geçirmişlerdi: John Dayı'yla Edna Teyze'nin bir hediyesi. "Ona âşık mısın?" diye sordu Carter.

Sullivan'ın yanakları kızardı, yüzüne boş, ciddi bir ifade yerleşti. "Bunu sorman için bir neden yok aslında."

Carter biraz gülümsedi. "Hayır, belki yoktur. Ama soruyorum."

"Bunun en küçük bir önemi olduğunu sanmıyorum."

"Aman, haydi. Bence çok önemli," dedi Carter hemen.

Sullivan, "Tamam, madem soruyorsun," dedi, sesi tekrar sakin ve profesyonel çıkıyordu. "Ona âşığım. Ve bu konuda yapılabilecek hiçbir şey yok. Bu konuda bir şey yapmaya çalışmıyorum."

"Ha. Bunu ona söyledin mi?"

"Evet. İmkânsız dedi. Belki bir daha onu görmememin daha iyi olacağını söyledi. Çok da üzgündü, bunu hissettim," dedi Sullivan Carter'a bir göz atarak. "Sonuç olarak ben de üzgünüm ve bunu da ona söyledim."

Carter gözlerini onun yüzüne dikmişti.

"Peki. dedim ben de, bir daha bundan söz etmedim, ama onu görmek hâlâ hoşuma gidiyor."

"Anlıyorum," dedi Carter, aslında hiç anlamıyordu. Anladığı tek şey, bir gün patlaması gereken tehlikeli bir durum olduğuydu.

"Sanırım altı ay önceydi, ona söyledim. Bundan sonra da bir daha sözünü etmedim." Carter'a ciddiyetle, kendine hâkim bir tavırla baktı, sanki çok soylu olduğunu düşünüyordu.

"Kendine böyle bir işkence yapmak hoşuna mı gidiyor?"

"İşkence olarak görmüyorum. Onu hiç görmemekten daha iyi," dedi Sullivan, sesinde bir alay ya da gülümseme izi yoktu.

Carter başını salladı. "Ben cezaevinde olmasaydım ona söyler miydin? Hatta ona âşık olur muydun?"

Sullivan biraz düşündü. "Bilmiyorum."

Carter pis bir tavırla, "Evet, ben biliyorum," dedi ve Sullivan'ın yüzüne bir yumruk yemiş gibi yerinden sıçradığını gördü.

Sullivan iskemlesini geriye iterek bacak bacak üstüne attı. "Şey, haklısın. Elbette bununla bir ilgisi vardı. Ne kadar zaman cezaevinde kalacağını bilmiyordum. Hazel da bilmiyordu. Hâlâ da

bilmiyoruz. Bir erkek âşıksa sorabilir, değil mi? Ben de bunu yaptım."

Carter masanın üzerindeki kibrite başparmaklarını bastırdı. "Ona söylediğini sanıyordum, bir şey sorduğunu değil."

"Ona hiçbir şey sormadım. Onu sevdiğimi söyledim. Bundan öte bir şey olmadı."

Carter buna inanmıyordu. Ama Hazel Sullivan'ı hâlâ görmek istiyorsa, adamın söyledikleri rahatsız edici ya da zorlayıcı olamazdı. Carter Hazel'ı tanıyordu: Kendisini rahatsız eden bir erkekle zaman geçirmezdi. Aslında resimdeki en önemli şey buldu. "Bu – bir tür karşıt amaçlar için çalışmaya benziyor, değil mi, Hazel'a âşık olmak ve beni buradan çıkarmaya çalışmak?"

Sullivan bir kahkaha attı. "Aptallaşma. Hazel açısından sen içeride olsan da olmasan da aynı şansa sahip olurdum bence. Yani hiçbir şansım olmazdı."

Eğer kendisi sahnede olsaydı, yani cezaevinde olmasaydı ve Sullivan Hazel'a hiçbir şey söylemediğini belirtmiş olsaydı bu nasıl bir duygu uyandırırdı, diye düşündü Carter.

Sullivan devam etti. "Hazel'a gerçekten önem veriyorsam, istediğini elde etmesi için ona yardım etmem gerektiğini söyleyebilirsin, bu da sensin."

Carter dirseklerini masaya koyarak gülümsedi. Bu tür bir konuşma için birkaç renkli cezaevi ifadesi geldi aklına. "Şövalyelik çağına inanmam. Artık inanmıyorum," dedi.

"Ha, eminim öyledir. Hazel'ın bana anlattıklarından bunu çıkarıyorum. Cezaevinin seni hissizleştirmesine izin verme, Phil."

Carter hiçbir şey söylemedi.

Sullivan, "Gawill soruşturmasında ayak mı sürüyorum sence?" diye sordu öne eğilerek. "Eski işlerindeki durumunu da araştırıyorum, New Orleans'dan... Pittsburgh'a kadar. Buraya gelinceye dek. Gawill bunu biliyor. Masum bile olsa –Triumph olayında demek istiyorum– temiz bir geçmişi yok ve söylentiler yayılınca Gawill de huzursuzlanıyor. Drexel bunu biliyor. Drexel onu işten atabilir, sırf ortaya çıkardığım kuşkulara dayanarak. Drexel onu işten atmak zorunda, ama senin mahkemen devam ederken kendi adamlarına karşı fazla iyi davranmamış gibi olur bu da."

Sullivan beklentiyle ona baktı, ama Carter bir şey söylemeyince

öfkeli bir şekilde şöyle dedi: "Çok ileriye gidersem –biraz başarılı olursam, Gawill eminim komisyonsuz kalmama aldırmayacaktır."

"Bunu nasıl yapabilir?"

"Beni öldürerek. Öldürterek elbette."

"Gerçekten bunu yapar mı?"

"New Orleans'da çok sıkı bir şirkette çalışmış ve orada esrarengiz bir ölüm olayı olmuş. Gawill bu olaydan temize çıkmış tabii, çalıştığı tüm şirketlerde olduğu gibi. Ama Eyalet Yasama Organı'nda yer alan ve hukuku uygulamakta çok inatçı olan Beauchamp adlı bir adam bir bataklıkta boğulmuş olarak bulunmuş. Sonra Gawill'in çalıştığı şirket inşaat planlarını ilerletmiş. Ha, senin bakış açından bu bir ayrıntıdır belki, ama ben Gawill'in bu tür bir insan olduğunu düşünüyorum. Birini ortadan kaldıracak, bu kişi..."

Bir gardiyan omzuna dokununca Carter doğruldu. "Kusura bakma," dedi.

Sullivan ayağa kalktı, çatık kaşları düzeldi. Bir kez daha sakin ve kendinde oldu. "Çok yakında tekrar geleceğim, Phil. Başını dik tut." Sonra dönüp hızla uzaklaştı.

8 Carter zaman zaman çeşitli hücre bloklarındaki mahkûmlara ilaç ve hap götürüyordu. Toplam altı hücre bloku vardı ve Dr. Cassini'nin dediği gibi C Blok en kötüsüydü. C Blok'un gri taş duvarları daha kirliydi, daha karanlıktı (bazı lambaların yanmamasından dolayı) ve oradaki insanlar daha yaşlı, daha sakin görünüyordu. Bununla birlikte öbür bloklardan daha düşmanca bir havası vardı. Cherniver'ın öldürülmesinin anısı Carter'ın zihninde ve belki tüm mahkûmların zihninde hâlâ canlıydı. Mahkûmlar bir insanın üstünden sel gibi geçerlerdi. Birkaç saniye içinde, yüzleri masum, hareketleri sakin, adsız, tanınmayan, hepsi de eşit derecede suçlu mahkûmlar birer birer kıpırdanırlar, ardından bir insan seli başlardı. Elleri güçlü, sağlığı yerinde olsaydı, diye düşündü Carter, o gün Cherniver'ın o kadar yakınında yürüseydi? Evet, onun da kafası atardı, hatta bizzat Cherniver tarafından kışkırtılma-

nın yarattığı esin olmadan da.

Eyalet Cezaevi'nin hücre blokları birbirine bağlantılıydı, altısı da; gerçi yalnızca dördü, A'dan D'ye kadar olanı özgün yapıdaydı. Bunlar dik açılarla bağlanmaz ve kare oluşturmazdı. E ve F blokları birbirine bitişikti, E blok da bir kenarından D'ye bağlıydı. Uzaktan bakıldığında cezaevi altı vagonluk virane bir trene benziyordu, vagonlar baştakinin ani duruşuyla üst üste yığılmıştı sanki. Carter kasım ayında otomobille yaklaşırken bunu gördüğünü hatırlıyordu, A'dan D'ye kadar olan blokları iki kapı ayırıyordu ve her kapıda bir gardiyan vardı. İzin kâğıdı olan kişiler gardiyanların A Blok'un önündeki kafesten geçmelerine izin verdikleri şekilde içeriye girerdi. Çift sıra olma ve yürüyüş, her grup kendi blokundan yeni bir bloka girdikçe başlardı. E ile F bloklarının oluşturduğu L şekli, üstünde dikenli tel olan ağır tel çitle çevrilmişti. Burası volta avlusuydu, burada mahkûmlar 4 ile 5 arasında bir düzine gardiyanın gözetiminde volta atıp dolanırdı. Gardiyanlar makineli tüfekleriyle kenarda dururdu. Cezaevi şimdi o kadar kalabalıktı ki, bütün mahkûmlar aynı anda yemek yiyemiyordu ve yemek iki vardiya halinde dağıtılıyordu.

E Blok'ta, sol kulağının arkasında açık bir yara olan elli yaşlarında, iri kıyım bir adam vardı. Dr. Cassini onu koğuşta görmüş ve bazı merhemler vererek başından savmıştı. Şimdi Carter adama ikinci merhemi götürüyordu. Adam hücresinde yalnızdı. Carter hücre arkadaşının nerede olduğunu sordu.

"Şanslı orospu çocuğu evine gitti. Annesi ölmüş."

"Evine mi?"

"Evet, iki geceliğine gitti. Şikago'ya. Karısını görecek." Kocaman kafasını kaldırdı ve Carter'a alaylı bir şekilde göz kırptı.

Adam konuşmaya devam etti. Sweepey'le sıla izni verilmiş iki gardiyan gitmişti, bileklerine kelepçe vurulması gerekiyordu, trende bile, ama karısıyla iki gece geçirecekti gene de. Carter, adam fiziksel yok olma, başkalaşım, anahtar deliklerinden geçme gibi fantastik bir hikâye anlatıyormuşçasına bir tür kuşku içinde kaybolmuştu.

Carter birden başını salladı, kendi düşüncelerinin yoğunluğundan şok olmuştu. Otomatiğe bağlanmışçasına, "Şanslı adam," dedi.

İri kıyım adam sözünün kesilmesine sinirlenerek ona pis pis

baktı. Sonra Carter'ı çok şaşırtan bir şekilde ayağa kalkıp sağ yumruğunu kaldırdı.

Carter geri geri gitti, hücrenin yüksek eşiğinden atlayıp koridora çıktı.

Adam arkasından iki kelimelik bir küfür etti ve küçük merhem tüpünü olanca gücüyle fırlattı. Tüp kapının yanındaki hücre duvarına çarptı, açıldı ve kapağı çıkarken aptalca bir kıkırdamayı andıran bir ses çıkararak yere düştü.

Dört gün sonra Carter uydurma bir istekte bulundu, Clark'tan izin kâğıdı aldı ve Sweepey'yi görmek için E Blok'taki yirmi yedi numaralı hücreye gitti. Elinde bir merhem daha vardı. Saat 4'ü biraz geçiyordu, mahkûmlar hücrelerinde yemek zilini bekliyordu. Bu kez iri kıyım adam hücresinde değildi, ama Sweepey oradaydı, kulağında kulaklıklarla oturmuş iskemlesinde sallanıp parmaklarıyla tempo tutuyordu.

"Merhaba, ilaççı, senin için ne yapabilirim?" İçki içmiş gibi hafif sersemlemiş bir hali vardı.

"Hücre arkadaşın için ilaç getirdim."

"Tamam, tamam, ona söylerim."

Carter'ın gözleri adamın koyu renk saçından cezaevi ayakkabılarına kadar gidip tekrar yukarıya çıktı. "Evine gittiğini duydum."

"Evet, pek eğlenceli değilse de gene de evdi işte. Annem öldü." Müzik dinlemeye dönmek için can atıyor gibiydi, belli ki kulaklıklarını tekrar takmak istiyordu.

Carter patavatsızca, "Şey –hiç değilse karını gördün," dedi. Oradan ayrılmaya hazırdı, hücreye girmemişti bile, yalnızca merhemi ranzanın alt kısmına atmıştı, ama kendisini oradan koparamıyordu. Sihirli bir işaret görmeye çalışarak Sweepey'ye baktı.

Sweepey, "Evet, uzun süre bana yeter," dedi. "Peder de öldü, geriye kız kardeşimden ve hastalık hastalığından başka bir şey kalmadı!" Kulaklıkları taktı ve küçük masaya doğru döndü. "Jeff için teşekkürler," dedi.

Carter oradan ayrıldı.

Bundan iki üç ay sonra, Şükran Günü sıralarında, Carter Max Sampson'la tanıştı. Max B Blok'taydı ve Carter oraya öksürük şurubu götürüyordu. Şurubu götürdüğü yer Max'in hücresi değildi. Carter onu Fransızca bir kitap okuduğu için fark etti –kırmızı başlı-

ğıyla *Le Promis* adlı karton kapaklı bir kitap– kitap hücresindeki küçük masanın üzerindeydi. Max yalnızdı. Carter yarı açık hücre kapısının önünde durdu.

"Afedersin," dedi.

Adam başını kaldırdı.

"Fransız mısın?"

Adam gülümsedi. Yüzü dostça, sakin ve çok solgundu. Büyük, güçlü alnı kapkara ve hafif dalgalı saçlarının altında neredeyse bembeyaz duruyordu. "Hayır. Yalnızca bazen okurum."

"Konuşabilir misin?"

"Eskiden konuşurdum. Evet, konuşabilirim. Neden?" Tekrar gülümsedi.

Yalnızca gülümseme bile Carter için hoş bir şeydi, cezaevinde gülümseme o kadar ender görülürdü ki. Alaycı gülümsemeler, evet, kaba gülüşler, ama doğal, mutluluk dolu gülümsemeler değil. "Ben de Fransızca çalıştığım için sormuştum –kendi başıma. Vouz pouvez parler –vraiment?"*

"Qui."** Şimdi yayılan gülümsemesi yüzünden daha beyaz ve düzgün dişlerini ortaya çıkarmıştı.

Carter adamla on dakika kadar konuştu, yemek zili çalana ve Max'in gitmesi gerekene kadar. Hem Fransızca hem de İngilizce konuştular ve Carter tuhaf şekilde hem heyecanlandı hem de mutlu oldu. Carter bir kelimede duraksayınca Max söylüyordu eğer tahmin edebilirse. Max'in hücresinin arka tarafında yirmi kadar kitap sıralanmıştı ve bunların yarısı Fransızca'ydı. Çok cömert bir tavırla ikisini Carter'a verdi: Biri on sekizinci yüzyıl Fransız şiiri, öbürü Pascal'ın *Pensées*'sinden seçmeler. Ödünç kitaplardı elbette, ama Max çok çabuk geri vermesinin gerekmediğini söyledi. Carter koğuşa tamamen değişmiş bir ruh haliyle döndü. Max cezaevinde tanımaktan memnunluk duyduğu ilk insandı, aralarında bir arkadaşlık gelişebileceğini hissediyordu. Harika bir şeydi bu. O on dakika içinde Max'ın Wisconsinli olduğunu öğrenmişti; babası Amerikalı ama annesi Fransızdı; beşle on bir yaşları arasında annesiyle Fransa'da yaşamış ve orada okula gitmişti. Beş yıldır cezaevindeydi, Carter sorusuna kayıtsız bir tavırla cevap vermişti. Neden cezaevinde olduğunu söylememiş, Carter da öğrenmek istememişti.

* Fr. Konuşabilir misiniz? –gerçekten? (ç.n.)
** Fr. Kim. (ç.n.)

Max Noel'de B Blok'taki başka bir mahkûmla en solgun mahkûm yarışması için yarıştığını söylemişti. Bahis altı kutu kahve üzerineydi ve Max kazanacağını düşünüyordu, üstelik rakibi sarışındı. Bahisten dolayı Max haftada iki kez çıktığı avluda yüzünü dikkatle güneşten saklıyordu. Kazananı belirlemek üzere altı mahkûmdan oluşan bir jüri seçilmişti. Max yavaş ve tane tane Fransızca'sıyla gülümseyerek, "Her zaman soluk tenli oldum," dedi. "Baştan beri cezaevinde yaşamak için seçildiğim açıktı."

Ertesi gün Max'ın hücresinde 3.35'te buluşmayı kararlaştırdılar.

Yeni arkadaşının altın ışığında Hazel'ın son mektubu melankolik, hatta acıklı geliyordu. Hazel şöyle yazmıştı:

> Sevgilim, kaderin (ya da Tanrı'nın) bizi sınamak için yolumuza bu korkunç duruşmayı çıkardığını sen de düşünüyor musun? Fazla mistik görünüyorsam bağışla beni lütfen. Bu gece –ve birçok gece– böyle hissediyorum. Bu olaya bir yaklaşım yolu da –şimdi hayatlarımız korkunç, her biri kendine göre korkunç– çok az insana tanınan bir sınav olduğunu düşünmek. Şimdiye kadar sınavdan çok iyi geçtim, yani sabrımız sürdüğü sürece demek istiyorum. Bu yüzden devam edelim, ileriye bakalım. Kuşkusuz düşüncelerim bu öğleden sonra Bay Magran'la (telefonda) yaptığım konuşmadan etkilendi...

Magran ona tatiller yüzünden ocak ortasına kadar Temyiz'e tekrar başvuramayacağını söylemişti. Bu haber Carter'a hiç korkunç gelmedi. Şöyle yazdı:

> Burada neden doğru dürüst kimseyle tanışmadığımı sorup durursun, ben de burada doğru dürüst kimse olmadığını söylerim hep, ama bugün bunu geri alıyorum. Tamamen şans eseri bugün Fransızca bilen (okuyan ve konuşan) hoş bir adamla tanıştım, yani artık pratik yapabileceğim biri var. Adı Max Sampson, benim yaşlarımda, uzun boylu, koyu renk saçlı ve teni çok solgun. Seni gördüğüm zaman bahsi anlatırım. B Blok'ta kalıyor, ama sanırım onu istediğim zaman ziyaret edebilirim.

Sonra Carter Max hakkında söyleyecek başka hiçbir şeyi olmadığını anladı, çünkü Fransız annesiyle ilgili bazı şeyler dışında hiçbir şey bilmiyordu.

Ertesi günlerde Carter Max hakkında hâlâ fazla şey öğrenmemişti, ama Max'in hücresinde yirmi ya da yirmi beş dakikalık görüşmeleri Carter'ın günlerinde çok önemli bir yer tutuyordu. Max'in hücre arkadaşı yapılı, hoş görünüşlü bir zenciydi, Fransızca konuşmalarından "oui" dışında hiçbir şey anlamıyor, ama Carter Max'in yanındayken ranzanın üstünde oturmaktan da vazgeçmeden ya eski yıpranmış mizah kitapları okuyor ya da kulaklıkla müzik dinliyordu. Carter'ın mektupları artık Max'le doluydu, pazar günü görüştüklerinde de Hazel'a Max'ten söz ediyordu. Carter Hazel'ın yeni arkadaşına karşı kırgınlık duyar gibi göründüğünü anlayınca çok şaşırdı.

"Bu cehennemi delikte hoşuma giden birini bulmamı istediğini sanmıştım," dedi Carter.

"Yirmi dakikamızın on dakikasından fazlasında ondan söz ettiğinin farkında mısın?" Hazel gülümsedi, ama rahatsızlığı çok belirgindi.

"Özür dilerim. Burada çok sıkıcı bir hayat sürüyorum, sevgilim. Neden söz etmemi tercih ederdin –ha mesela, koğuştaki mankafalardan, daktilo tamir dükkânında içki içmekten neredeyse kendilerini kör edecek olan adamlardan mı?" Carter güldü. Max'le tanıştığından beri daha kolay gülüyordu. "Max'le tanışmanı isterdim. Şey, bir kadının bakış açısından bile kötü bir görüntüsü yok."

Ama Hazel Max'le hiç tanışmayacaktı. Bir pazar günü onu görmeyi istese, bir arkadaşı olduğunu söylese onunla tanışabilirdi, Carter bunu düşündü ama Max kabul etmedi. "Ah, tanışmasam daha iyi sanırım. Kötü şans," dedi İngilizce, bu yüzden de Carter bir daha öneride bulunmadı. Hazel'a da önermedi, onun da hayır diyeceğini sezmişti. Max'in hiç ziyaretçisi yoktu. Ailem yok, dedi, onu ziyaret etmiş olan tek kişi eski evsahibiydi: Max cezaevine girmeden kısa süre önce evindeki bir odayı ona kiralamış olan bir adam. İki kez cezaevine gelmişti, ama Max'in ilk hapislik yılındaydı. Gene de Carter evsahibinin iki kez onu ziyaret etmiş olmasının Max adına artı puan olduğunu düşünüyordu. Ama Max'in geçmişiyle ilgili hiç soru sormamıştı. Max de ona sormamış, ama Carter'ın parmaklarını fark etmişti, nedenini biliyordu ve yalnızca, "Burası acımasız bir yer," demişti Fransızca olarak, teslim olmuş bir sesle.

Max'le Carter cumartesi ve pazar geceleri birlikte sinemaya gittiler. Filmlerin kendisi kadar sıradan olduğunu düşünen birinin yanında olması iyiydi. Bazı gardiyanlar ve birçok mahkûm onların arkadaşlığını fark etti elbette. Bazı mahkûmlar onların eşcinsel olduğunu varsaydı, bunu Carter'ın yüzüne de arkasından da söyleyenler oldu. Carter bunlara aldırmıyordu, ama yol açabileceği şeyler konusunda biraz endişeliydi. Bazı mahkûmlar eşcinsel pratikler yaşayanları dövmekten zevk alıyordu. Carter öğleden sonraları Max'in hücresine giderken üstüne kimse atlamasın diye arkasına baka baka yürümeye özen gösteriyordu. Max'ın hücre kapısı Carter oradayken hep açık duruyordu –zaten parmaklıkların ardından kimse içerisini göremezdi ya– zenci de oradaydı ayrıca. Carter Max'a hiç dokunmadığını, elini bile sıkmadığını fark etti.

Bir öğleden sonra Carter'ı içeriye sokan gardiyan, "Kalpazanlık mı öğreniyorsunuz?" diye sordu.

"Kalpazanlık mı?"

"Hücrede bazen yazı yazdığınızı gördüm." Max'ın hücresini işaret etti başıyla. "O iyi bir kalpazandır. En iyilerden biri." Gardiyan gülümsedi.

Carter elini salladı, gülümsemeye çalıştı ve içeriye girdi. Max'in defterlerinde görmüş olduğu yavaş, düzgün elyazısını düşündü. Max titizlikle bir günlük tutuyor ve zaman zaman Fransızca şiir yazıyordu. Elyazısının tuhaf şekilde masum bir görüntüsü vardı. Kalpazanlık. Bu Carter için hiç hoş olmayan bir şoktu, biri Max'in giysilerini çıkarmış da Carter onu çıplak görmüş gibi. Peki, diye düşündü Carter, hiç değilse cinayetten girmemişti.

Max'i tanımış olduğu için, Temyiz Mahkemesi'nin davanın yeniden görülmesini ikinci kez reddetmesinin katlanamayacağı bir darbe olmayacağı Carter'ın kafasına dank etti. Dolayısıyla kendini önceden en kötüsüne hazırlamaya çalıştı. İkinci ret nisan ayının bir günü saat 17.30'da postayla geldi. Bu kez ilk retten daha çok şok oldu. Max'in hücresine koşma isteği duydu, ama o saatte Max'i görmesi olanaksızdı. Carter tuvalete gitti ve bir saat önce yemiş olduklarını çıkardı. Ne kimseyi görmek ne de konuşmak istiyordu, ama bunu bile sağlayamadı. Cezaevinde mahremiyet diye bir şey yoktu.

O gece çok az uyudu ve sonunda sırf düşüncelerinin yarattığı

sıkıntıdan bir Nembutal aldı. Ertesi sabah işini taş gibi bir yüz ve zihinle yaptı, öğle yemeği yemedi ve saat 3'de mutfaktaki ısıtıcıdan kendine bir fincan kahve koydu. Kahve, Max'in ona Noel'de verdiği üç kutu Nescafé'den yapılmıştı. Max bahsi kazanmış ve ödülü Carter'la paylaşmıştı.

Max'in hücresine gidince ellerini yüzüne götürerek ranzanın alt kısmına oturdu. Max'in yanında duran zencinin, bir gardiyanın, bir mahkûmun içeriye bakıp da birinin hıçkırdığını görerek şaşıracağına, bir an durup bakacağına hiç aldırmadan ve utanç duymadan ağladı.

Max, "Biliyorum," dedi. "Temyiz işi, değil mi?" diye sordu Fransızca.

Carter başını salladı.

Zenci "temyiz" kelimesini duymuş ve işi anlamıştı. Yas tutar gibi, "Kutsal, kutsal İsa," dedikten sonra yalnız kalabilmeleri için hücreden çıktı.

Max bir sigara yakıp Carter'a verdi.

Carter Max'e Triumph'daki işini, Wallace Palmer'ı, mahkemeyi, geçen eylülde cezaevine gönderilişini ve bunun ona ne kadar inanılmaz geldiğini anlattı. Max'e Gawill ve Sullivan'dan, Sullivan'la karısından söz etti.

"Şimdi Hazel'ı New York'a geri dönmeye ikna etmem gerek," dedi başparmağına aldırmadan yumruğunu kalçasına indirirken.

Max sakin, derin bir sesle, sanki Tanrı'nın sesiyle, "Bugün hiçbir şeye karar verme," dedi.

Carter bir süre sessizce oturdu.

Max Fransızca konuşmaya başlayarak beş yaşında Fransa'ya gidişinden, oradaki çocukluğundan söz etti. Babası ölüp de nafaka sona erince annesi onu doğum yeri olan Wisconsin'e getirmişti. Orada baba tarafından birkaç akrabası vardı. Annesi tekrar evlenmiş, ama bu yeni üveybaba onu üniversiteye gönderme niyetinde olmadığından Max liseden sonra bir matbaada iş bularak mesleği öğrenmişti. Yirmi bir yaşındayken Annette'le tanışmıştı. Kız o sırada on dokuz yaşındaydı. Evlenmek istiyorlardı, ama Annette'in babası iki yıl bekletti onları, çünkü kızının yirmi birinden önce evlenmesini istemiyordu. "Bekledim, ama âşık olduğum için gene de mutluydum," dedi Max. Ama Annette, evlenmelerinin üzerinden

bir yıl geçmeden ölmüştü. Max'in annesi ziyaretlerine gelmiş, Annette annesini de alarak arabayla kayalar üzerinde gezintiye çıkmıştı. Kazayı görmüş olan başka bir otomobilin şoförüne göre aniden yola çıkan bir otomobilden kaçmak için arabasını yoldan çıkarmıştı. Annette hamileydi. Sonra Max içki içmeye başlamış ve işinden atılmıştı. Güneye gelerek Nashville'de eski hapisane kuşlarıyla kalpazanların da arasında bulunduğu bir sürü "kötü insan"la karşılaşmıştı. Max kalpazanlığı öğrenmişti, soyguncularla çete elemanları ona seyahat çekleri ve imza gerektiren şeyler getirirlerdi. Max, "Tam bir dolandırıcı olduğumu çok iyi biliyordum," dedi, "ama dünyada yalnızdım, kimse beni önemsemiyordu, ben de kimseyi önemsemiyordum." İşin içine giren herkes için kârlı bir işti bu ve kendisinin çok güvenli bir konumda olduğunu düşünüyordu, ama bir gece iki sivil polis merkezlerini basmıştı. Max çatışmada birini öldürmüştü, yani hem kalpazanlıktan hem de tasarlayarak cinayetten yatıyordu ve on yedi yıl ceza almıştı.

"Şimdi otuz yaşındayım. Komik bir hayat, değil mi dostum? Hayat komik."

Carter içini çekti. Kendini çok güçsüz hissetti.

Max ayağa kalkıp Carter'ı yatağa itti. "Uzan."

Carter ranzanın alt kısmına düştü ve ayaklarını battaniyenin üstüne çekti. Max'in yatağıydı burası. Sonra birden doğruldu.

"Ne oldu?"

"Yemek saati yaklaşıyor. Uyuyakalmak istemiyorum."

Max hücrede yavaş yavaş volta atarken ellerini önünde sallıyor, avuçlarını birbirine vuruyordu. Yüzü sakin, kara gözleri tetikteydi ve neredeyse parıldıyordu. Max bugün her zaman olduğu gibi görünüyordu. Getirdiği haber onu hiç etkilememişti. Carter bundan tuhaf bir huzur duydu.

"Hayat komik," dedi Max tekrar. "Kendini hem uzaktan görmek, hem de görmemek gerekiyor, gene de her ikisi de deliliğe götürebilir insanı. Aynı anda iki şey birden yapılmalı. Zor. Kendini uzaktan gördüğün zaman acı çekiyorsun." Max eğilip bir kitap aldı. "Bu gece bunu oku," derken yemek zili çaldı: çıngırdayarak, sinirleri zıplatarak, olması gerekenin on katı yüksek, acı verecek derecede tanıdık. Max Carter'a zil sesi dinene kadar eğlenerek baktı. "Peki, bu gece *pièce de résistance, canardeua à l'orange*'a*

* Fr. Ara yemek olarak portakallı ördek. (ç.n.)

kapalıyım, bu kesin." Kitabı Carter'a attı.

Carter kitabı ne olduğuna bile bakmadan aldı. Max'e, Max'in biraz önce söylediklerine gülümsedi. Gülümsemek iyi geldi.

9

Carter ona söylemeden önce Hazel haberi duymuştu bir kez daha. Magran, Carter'a yazdığı gün onu aramıştı. Carter'ın ondan aldığı mektupta kendini kötü hissettiği, ama denetimi de elden bırakmadığı belli oluyordu. Ama Carter pazar günü onu görünce şok geçirdi. Gözlerindeki kara halkalar uyuşturucu almış gibi görünmesine yol açmıştı.

"Gitmen gerek. Şimdi New York'a gitmelisin." Fikri hiç mi hiç değişmemişti.

Hazel kısa bir süre cevap vermedi. "Bunu o kadar soğuk bir tavırla söylüyorsun ki. Hiç değişmemişsin, Phil."

"Hayır, değişmedim." Ama değiştiğini biliyordu. "Aylar önce de sana aynı şeyi söylemiştim. Şimdi New York'a gitmek için birçok neden ve burada kalman için az neden var."

"Bundan sonra ne yapılacağından söz etmiyorsun."

Magran özel af isteyebileceklerini yazmıştı. Bu ne anlama geliyordu? "Magran bana yazdığı mektupta kapalı ifadeler kullanmış."

"Hayır, öyle değil. Birilerine yazdığı mektuplardan söz etti. New York'ta bir komite var adını hatırlayamıyorum, ama insan haklarıyla ilgili bir kurum. Bay Magran telefonda bundan söz etti."

Carter içini çekti. "Biliyorsun, Hazel, bu tür bir durumdaki tek kişi ben değilim. Başkalarının elde edebileceğinden fazlası olur mu sence? Onlar da yazıyor? Kimin yardım etmeye zamanı var? En önemlisi, kimin elinde güç var?"

"Ama çok önemli komiteler var," dedi Hazel kararlı bir sesle. Ellerini masanın üstüne sımsıkı kavuşturmuştu. "Bay Magran onlara da yazmamız gerektiğini söyledi."

"Peki, bana onların kim olduğunu söyle. Yazacağım elbette."

Hazel saate baktı. "Magran'ın fazla işe yaradığını sanmıyorum, Phil."

"Neden?" Carter kaşlarını çattı.

"Sen değiştin –onunla tanıştığından beri."

"Gerçekten mi? Şey –buradaki hayata katlanmayı çok kolaylaştırıyor, Hazel."

"Sırf *o* rahat baktığı için. Beş yıldır burada, bunu sen söylemiştin. Tam bir suçlu o, Phil. Bir kalpazan olduğunu söyledin, 'uzman' bir kalpazan. Cezaevine alışmış. Belki dışarıya çıktığında ne yapacağını bilemez. Onun gibi insanlarla ilgili yazılar okudum. Sorumlulukları olan sıradan bir hayat, bir iş falan sürdürebilecek durumda değiller. Seni de böyle etkiliyor bence –onun gibi insanları hoşgörmen için. Bir kez onları hoşgörmeye başlayınca, sen de onlar gibi olur çıkarsın. Buranın o kadar kötü olmadığını düşünmeye başladığın izlenimini veriyorsun bana ve gerçekten böyle hissediyorsan bu iş bitmiş demektir." Sözleri kendi aralarında bir ültimatom gibiydi.

Carter dikkatle ama gücenerek dinledi. Max'a yönelik bir saldırı, kendisine yönelik saldırıdan farksızdı. "Max'la tanışmanı istemiştim, ama sen ister görünmedin. Başına gelenleri yazdım sana, daha birkaç aylık evliyken karısının öldüğünü yazdım."

"Birçok insanın başına birçok şey geliyor. Bu onları suçlu hale getirmez."

"Kazayla işin içine girmiş. Suçlu bir geçmişi yok. Max uygar bir insan, buradaki hayvanlarla ve geri zekâlılarla kıyaslarsan en azından. Onu bulduğuma memnunum. Belki onun gibi birkaç kişi daha vardır, burada altı bin kişi var, ama ben yalnızca birkaç yüzüyle karşılaştım." Hazel'a yalnızca kendisinin Max'le tanışmak istemediğini söylemek haksızlık olurdu, çünkü Max de onunla tanışmak istememişti. Ayrıca Max üç ay kadar önce Carter'dan hücresine biraz morfin getirmesini de istemişti. Carter morfinin kilit altında olduğunu söylemişti, ki bu doğruydu, ama Carter'da artık dolabın anahtarı vardı. Max'i görmeye giderken bir gardiyan Carter'ı iki kez aramıştı ve üzerinde morfin bulsaydı onun için kötü olacaktı. Carter Max'in ricasına şaşırmamıştı, ama bundan Hazel'a kesinlikle söz etmeyecekti. "Sevgilim, keşke Max'i anlayabilseydin. Onu günde yalnızca yirmi dakika görüyorum, o da her gün değil." Haftada iki kez mahkûmlar öğleden sonra duş yapmaya gidiyordu. "Kitapların cezaevleri hakkında neler yazdığını biliyorum. Ve suçlular hakkında. Buradaki kütüphanede de bu konuda

birkaç kitap var. Onları okudum."

"O halde ne demek istediğimi anlıyorsun. Böyle bir şeyin başına gelmesine izin verme."

Carter sert iskemlede dimdik oturdu. Gözlerini ellerine dikti ve camla telin ardından sunduğu görüntünün birden farkına vardı. Pazar ziyareti giysilerini giymişti: artık içindeyken kendini aptal hissetmediği, tam tersine günlük iş giysilerine oranla şık bulduğu kısa gömleği, beyaz gömlek. Kısa saçları onu rahatsız etmiyordu, gerçi tıraş –haftada bir tıraş olmak zorunluydu– asla düzgün olmazdı. Artık şakaklarında kırlar vardı, kısa kesildikten sonra pek belli olmuyordu, ama Carter Hazel'ın fark ettiğini biliyordu, çünkü o her şeyi fark ederdi. Alnında ve kaşlarının arasındaki çizgiler derinleşmişti. Ve kuşkusuz solgundu. Hazel'a sunduğu hoş bir resim değildi. "Ben –bugünlerde marangoz atölyesine takılıyorum."

"Ha, iyi. *Bu çok iyi.* Ne yapıyorsun?"

"Şimdi tüm atölyenin yaptığı bazı işleri yapıyorum. Örneğin çamaşırhane için raflar. Bir eşya yaratmanın her aşamasını yapamıyorum. Bıçkıda çok iyiyim."

Son on dakikada her zamanki gibi Timmie'den konuştular. Carter bilmesine rağmen giysi mağazasını sordu: Kendini döndürüyordu yalnızca, ne Hazel ne de Elsie para alıyorlardı. Part-time çalışması karşılığında Hazel her hafta 57 dolar, ayrıca sattığı mallardan da komisyon alıyordu. Onun için zamanını değerlendirmekten öte bir şey değildi.

O öğleden sonra Carter Max'ı görmeye gitmedi. Hazel'ın sözleri onu derinden etkilemişti. Salı günü gelecek mektubunu tuhaf bir endişeyle bekledi. Artık ona pazarları yazmıyordu, oysa eskiden ziyaretten sonra eve gider gitmez yazardı. Ama salı günü, Hazel Magran'la pazartesi konuştuktan sonra mektubu alacaktı.

Mektup geldiğinde havası Carter'ın beklediğinden daha sakindi. Ona dört komite ve örgütün ve yazması gereken iki Washington'lu adamın ad ve adresini yazmıştı. Carter iki komitenin adını tanıdı: Aylar önce onlara yazmış, biri mektubuna cevap bile vermemişti.

Haftada dört beş kez Max'i ziyaret etmeye devam etti. Artık Carter Fransızca kompozisyonlar yazıyor ve bunları Max'e götürüyordu. Max okul müdürü gibi bir gecede yazıları düzeltiyor ve son-

raki görüşmelerinde Carter'la birlikte inceliyordu. Bir kompozisyonun adı "Günüm"dü; kalkma saatinden ışıklar sönene dek revirde geçirdiği günün biraz komik bir anlatısıydı. "Yapabilseydim Geçirmek İstediğim Bir Gün" başka bir kompozisyonun adıydı: Eve, Hazel'la Timmie'ye gitmek, yemek yemek ve otomobil kullanmak, öğleden sonra balık avlamak, odun ateşinde yemek pişirmek ve çadırda uyumakla ilgili fanteziler; bu kır havasına bir de müzik seti katılmıştı ve Schoenberg'le Mozart'dan parçalar çalıyordu. Sonra "Cezaevleri Hakkında Ne Düşünüyorum" ve "Zamanın Geçmesi Üzerine: Kişisel Bir Yaklaşım" kompozisyonları da vardı. Carter düzeltilmiş yazıları koğuşa geri getiriyor, Max'in düzeltmelerine göre boş zamanlarında onları tekrar yazıyordu. Böylece Fransızca yazdığı basit denemeler de olsa, sonunda on beş yirmi "mükemmel" kompozisyonu olmuştu. Bu ona muazzam bir gurur veriyordu.

Hazel şöyle yazdı:

> Sevgilim, şimdi morfin durumu nasıl? Aylardır sözünü etmedin. En son hâlâ gerektiğini ve bir süre daha kullanacağını söylemiştin. Alabileceğin başka bir şey yok mu? Morfinle ilgili yazılar okuyorum –baş afyon alkaloidi (alkaloidin ne olduğunu bildiğimi sanmıyorsan, artık biliyorum!). Lütfen dikkat et...

Hazel'ın sözleri içinde küçük bir suçluluk duygusu uyandırmıştı. Morfini azaltmaya çalıştı. Günde üç iğneyle idare edebilirdi, şu anda dört vuruyordu. Ama ruh halindeki değişikliği fark etti: Eskisi kadar iyi ya da neşeli değildi. Dr. Cassini'den Demerol ya da ağrıyı dindirecek herhangi bir ilaç istedi, doktor da ona bir şey verdi –bu kez gerçek bir şey. İlaç işe yaradı, ama morfin kadar değil; Carter morfinin, gerçekliği dayanması çok daha kolay olan bir şeye dönüştürmenin en zevkli yolu olduğunu kavramıştı. İki hafta boyunca hiç morfin almadı, sonra ağrı kesiciye karıştırmaya başladı, yarı morfin, yarı ilaç alıyordu.

Temmuz ayında yazdığı bir mektupta Hazel, Timmie ile New York'a taşınmaya karar verdiğini yazdı. Evi satın almak isteyen biri vardı, Sullivan'ın bulduğu biri.

"Bunu sana o korkunç camın ardından söylemek yerine yazmak

daha kolay," diye yazıyordu, "o korkunç cam gerek olmadığında bile her şeyi bağırarak söylemem gerektiği duygusu veriyor. Seni bırakmak istemediğimi biliyorsun ve aslında bırakmış olmayacağım, ama senin de yüzlerce kez dediğin gibi, burada yazlar feci, artı sıkıntı da insanı deli etmeye yeter ve şimdi bunlardan birini yaşıyoruz. Daha iki hafta önce Fremont'ta bir yaza daha katlanabilirim diye düşünmüştüm, ama dükkân bile bir aylığına kapanmak üzere..."

Bir daire bulana kadar Timmie ile New York'ta Phyllis Millen'de kalabileceğini söyledi. Phyllis Millen –adı, yüzü Carter'a eski çağların karanlığından fırlamış gibi geliyordu– reklamcıydı, otuz sekiz yaşlarında ve bekârdı, Hazel'la birlikte Timmie'nin bebekliğinden beri tanıyorlardı onu.

Peki, şimdi bu iş de bitti, diye düşündü Carter. Çok geçmeden Hazel'ın pazar ziyaretleri sona erecekti. Bunu günlerdir planlıyor olmalıydı, çünkü orada kalma konusunda Phyllis'den bir cevap aldığı açıktı. Geçen pazar gideceğini biliyordu, ama gene de söylememişti. Camın ardından söylemenin zorluğu neredeydi? Söylediği zaman yüzüne bakamayacak olması mı?

Carter yazmakta olduğu mektuba ek yaptı: "Bugün New York'a gideceğini yazdığın mektubu alınca öyle memnun oldum ki. Keşke aylar önce gitseydin. Gerçekten de daha mutlu olacaksın, dolayısıyla ben de."

Lawrence Magran Temyiz'e yaptığı iki başvurunun parasını aldıktan sonra şimdi parça başı çalışıyor, diye yazdı Hazel. Magran'ın bu düzenlemeyi kendisine yazmak yerine Hazel'la konuşmuş olması biraz rahatsız ediciydi. Sanki Magran Carter'ın ölü bir ördek olduğunu düşünüyordu şimdi, ama gene de cesetle ilgili bazı girişimlerde bulunacaktı.

Hazel ayrılmadan önceki hafta boyunca ona her gün yazdı. Sanki gittiği için suçluluk duyuyordu. Kendi duyguları çok karışıktı: Zaman zaman kırgınlık hissediyordu (genellikle yorgunken ya da ağrısı varken), zaman zaman da mutluluk ve memnuniyet duyuyordu. Ancak kendini iyi hissettiği zaman ona yazmaya özen gösterdi.

... Doğrusu şu ki bu cezaevindeyim. dört yıl daha burada kalabilirim

en kötü olasılıkla. Ama en azından cezalarının yarısını hücrede geçirenlerden yüzde doksan dokuz daha iyiyim. Beni düşünürken hiç değilse bunu aklından çıkarma.

Son pazar görüştüklerinde Hazel çok güzel görünüyordu. Yeni, açık pembe kolsuz keten elbisesi ve boynuna bağladığı elma yeşili ipek eşarbı; eşarbı ona evlenme yıldönümlerinden birinde –üçüncü mü, dördüncü mü?– verdiği, rubi gözlü bir ejderha şeklindeki antika altın iğneyle tutturmuştu. Saçları yeni yıkanmış gibi duruyordu, parlak ve yumuşak. Ama her zamanki kadar gülümsemiyordu. Carter ilk kez yüzündeki bir çizgiyi fark etti: alnındaki ince çizgiyi. Nedense bu korkunç bir uğursuzluk gibi geldi ona.

Hazel, "Biraz önce büyük skoç içtim," dedi.

Carter gülümsedi. "Keşke bana da verebilseydin."

Skoçun etkisini fark etmedi. Ne bir gözyaşı, ne de duygusallık. Her ikisi de neşeli ve canlı olmak için büyük çaba harcadı, ama mektuplarında zaten yazdıkları şeylerden söz ettiler, her ikisi de Magran'ın onu hiç de terk etmiş olmadığını ve ülkedeki en iyi ceza avukatlarından biri olduğunu birbirine teyit etti.

Carter, "Belki de sorun benim bir suçlu olmamam," deyince ikisi birden biraz güldü.

15 bin dolara sattıkları ev için 8 bin dolar ön ödeme almıştı. Carter bunu zaten biliyordu. Bir karısı, iki ergenlik çağında çocuğu ve bir köpeği olan Abrahol adında bir adam ağustosun birinde eve taşınıyordu.

Neşeli olma çabaları biraz başarılı oldu, diye düşündü Carter. Hazel gitmek üzere kalkarken her ikisi de gülümsüyordu. "Hiç değilse Şükran Günü"nden önce onu görmek için gelmeyi başaracaktı. Kapıdan çıkmadan önce arkasına döndü, bir an durdu ve ona öpücük gönderdi. Carter gözünü ondan alamıyordu. Sonra gitti. Hazel koyu kahverengi saçlı, pembe bir sütun gibiydi.

Yürürken taş döşemeye bakıyordu. Gözlerinde yaş yoktu. Cezaevi zemini gibi, cezaevi gibi taşlaşıyor muydu o da? Şimdi Hazel ağlıyor muydu? Durup arkasına baktı, kafesin çift parmaklığının ardında olsa onu görebilirmiş gibi. Oyalanmış gibi. Hayır, Sullivan dışarıda onu otomobilde bekliyordu herhalde.

Hazel'ın daha sonraki mektupları çok canlıydı, geçen yaz New

York'a gittiğinden bu yana yapılmış yeni binaları ayrıntıyla anlatıyordu. Sonunda Carter'ın beklediği haber geldi: David Sullivan ağustosun son haftasında iş için oraya geliyordu ve bir ay kadar daha önce kaldığı Knowlton'ların dairesinde kalacaktı. Hazel artık Doğu 28. Sokak'ta üç oda, bir mutfak ve banyodan oluşan giriş katında oturuyordu. Carter Sullivan'ın New York'a gideceğinden kuşkulanmıştı. Aslında Hazel'ın bunu ona hemen yazmasından rahatlamış ve güveni artmıştı.

10 Hazel Şükran Günü'nden önce ziyarete gelmedi. 13. Sokak'taki New School'da sosyoloji derslerine giriyordu ve programı Noel'den önce uzun bir tatile izin vermiyordu. Üniversitede sosyoloji bölümünde okumuştu. New School'da birinci sınıf dersleri alıyordu, "sırf bir şeyler yapmış olmak için" dedi. Onu Noel'de ziyaret etti, iki haftalığına Timmie ile birlikte Edgerton'ların konuğu olarak Fremont'a geldikleri zaman. Biraz daha incelmiş gibi duruyordu, ama öyle olmadığını söyledi. Noel'de Carter'i iki kez ziyaret etti. Carter marangozhanede yaptığı bir rafı verdi ona. Duvara asılacak bir raftı, kiraz ağacından yapılmıştı. Hazel'a onu kafesten paketsiz verdi, çünkü saracak bir şeyi yoktu ve olsaydı da gardiyanlar açarak verirdi. Rafla birlikte Timmie'nin adının baş harfleri kapağına kazılmış güzel bir meşe dolap verdi, bunu da Carter yapmıştı. Timmie'ye bir kart gönderdi: "Artık oyuncaklar için çok büyüdüğünü biliyorum, ama annenin söylediğine göre evin yakınlarında küçük bir spor alanı varmış, spor eşyalarını bunun içine koyabilirsin."

Sonra Hazel bir kez daha gitti, giderken de Paskalya'da geleceğine söz verdi. Edgerton'lar Carter'ı bir kez ziyaret ettiler ve birkaç not yazarak neşeli olmaya çalışan bir havayla bitkilerden, yavruları olan kedilerinden söz ettiler. Sullivan da yazdı. Gawill'in Triumph'dan "atıldıktan" sonra New Orleans'a döndüğünü ve metal donanımlar yapan bir şirkette çalıştığını yazıyordu. Bu artık Carter için hiçbir önem taşımıyordu. Gawill'in Triumph'dan ayrıldığını ya da atıldığını duyalı neredeyse bir yıl oldu, diye düşündü. Sulli-

van bunu Gawill'le ilgili araştırmalarına ve okul fonunu zimmete geçirilmesi sırasında Gawill'in harcamalarını ortaya çıkarmasına bağlıyordu. Diyelim ki doğruydu. Neden Gawill hiçbir şeyle suçlanmamıştı? Gawill suçlu olabilirdi, ama özgür bir insandı. Yanlış doğru, doğru yanlış olmuştu ve her şey kâğıttan yapılmıştı: cezalar, aflar, af istekleri, kötü siciller, ihtarlar, suçluluk kanıtı, ama öyle görünüyor ki asla suçsuzluk kanıtı değil. Hiç kâğıt olmasa, diye düşündü Carter, tüm hukuk sistemi çöküp yok olacaktı.

Cezaevinin her yerinde, hatta revirde bile hukuk kitapları, avukatların mektup formları ve sözlüklerin yardımıyla mektup yazılıyordu. *Habeas corpus, coram nobis** ve binlerce kişisel acıyla ilgili yazıyorlardı. Carter sık sık telaffuz ve dilbilgisi kurallarını gözden geçirmesi için mektuplara bakmaya çağrılırdı. Bunlar düzeltebileceği yanlışlardı, ama bazı mektupların acınası halini düzeltemezdi. Bu başta onu o kadar rahatsız etti ki onlar adına bazı mektupları kendisi yazdı. Ama sonunda çabalarının sonucunu görmeyince bu berbat mektupları olduğu gibi bıraktı. Bazıları derinden gelen bir çığlığın düzensizliği gibiydi. Bazı mektuplar da alışkanlık halini almış sızlanmalardı ve düzensizlikleri aptallıktan kaynaklanıyordu. Bazı sızlayıcılar becerikli, hatta edebiydi ve mektuplarını Carter'a düzeltme yapması için değil iltifat istedikleri için gösteriyorlardı. Mektupları yaratıcı olduğu kadar kırgınlık ve nefret ürünü de olabiliyordu. Özellikle Max'in hücre blokundakiler mektuplarını getirirdi, çünkü Max'le onu yazarken görmüşlerdi. Max okuması yazması olmayanlar için birçok mektup yazıyordu. Cezaevi her mahkûma ayda iki "iş mektubu" yazma izni veriyordu.

David Sullivan Carter'a şöyle yazdı:

> Belki durum şimdi sana pek umutlu görünmüyordur, ama ihtiyacımız olan tek şey biraz daha kanıt. Gawill'le ilişki kurmuş insanlardan ifadeler. örneğin Triumph'dan para kaybolduğu sıralarda müsrifçe harcadığı paranın bir kısmını alanlar. Gawill'le Palmer haklı olarak temkinliydi, ama konuşabilecek durumda olan insanlar ve bunlardan ikisiyle bizzat ben konuştum. Hazel da onların kim olduğunu biliyor, ama yazmamak en iyisi. Ne yazık ki Gawill'in misilleme yapmasından korkuyorlar ve konuşmadan önce onu parmaklıklarının arkasından görmek isteyeceklerdir, ama hukuk sistemi bu şekilde işlemez. Ne var ki bu

* Lat. Herkesin kendi bedenini bizzat kullanma yetkisi. (ç.n.)

tehdit bile Gawill'i yavaş yavaş çözüyor. N.O.'ya, eski yerine geri döndü ve her zamanki gibi çevresinde ayaktakımı var. Oraya gitmeyi düşünüyorum, kılık değiştirmiş bir şekilde de olsa...

Max ile zenci hücre arkadaşına, portatif bir yatak üzerinde uyuyan üçüncü bir kişi daha katılınca Fransızca dersleri daha az keyifli hale geldi. Adam 15.30'da saçlarını yıkamak istiyordu ya da mektup yazmak için masaya ihtiyaç duyuyordu, hatta Max'le Carter ayaklarını kaldırarak Max'in alt taraftaki yatağına oturmak istedikleri zaman "mırıltılar"ından yakınıyordu, üstelik sesleri öğleden sonranın o saatinde koridordan gelen seslerden çok daha alçaktı. Yeni adamın adı Squiff'ti. Otuzun altında, sarışın ve zayıftı, elmacık kemiğinde şakağına kadar çıkan bir yara izi vardı. Max Carter'a adamın daha önce de birkaç kez cezaevine düştüğünü anlattı, gerçi Max şimdi neden ötürü girdiğini bilmiyordu. Herhalde en az üçüncü gelişiydi ve ağır bir ceza almıştı. Adam dünyadan nefret ediyordu ve Max'ten de kesinlikle nefret ediyordu. Max ona karşı nazik, hücreyi kullanma konusunda düşünceli, sigara vermekte cömertti, ama Carter bunun Squiff'in tavrına ancak katkıda bulunduğunu gördü. Carter Max'e Fransızca olarak kendi iyiliği için biraz daha sert davranmaya çalışması gerektiğini söyledi. Max omuz silkmekten başka bir şey yapmadı.

"Seninle kavga edecekmiş gibi bir his var içimde."

Max, "Ha, ben ondan daha iriyim," dedi.

"Adi kavgadan söz ediyorum," dedi Carter ve Max'in bunun ne anlama geldiğini bildiğini biliyordu –bir sustalı yarası, Max'in arkası dönükken iskemleyle başına vurma.

Max, "Ronnie bana yardım eder," dedi.

Ronnie, iri yarı zenciydi. Carter Ronnie'nin de Squiff'ten pek hoşlanmadığını biliyordu, ama ne olursa olsun beyaz bir adama dokunmaya cesaret edebilen çok az zenci vardı. Cezaevinde beyazlara karşı korkunç nefretini gösteren çok az zenci çıkardı. Zenciler genellikle zencilerle dayanışma kurardı ve bu mümkün değilse Max gibi uyumlu kuzeyli beyazları seçerlerdi. Carter, Max'in Squiff konusunda nasıl davranması gerektiği konusunda bir daha ağzını açmadı, ama Squiff'in varlığı onu gitgide daha da rahatsız ediyordu. Yüzündeki hoşnutsuzluğu görür de bir şeyler söyler diye

Squiff'e bakmaz oldu.

Bir gün Squiff, "Siz akıllı adamlar benim hakkımda mı konuşuyorsunuz?" diye sordu Max'e ve Carter'a ve kâğıtlarına su sıçratarak gömleğini yıkadığı lavabonun yanındaydı.

"Hayır, biz–" Max duraksadı. "Konuşacak konular uyduruyoruz. Bu delikte konuşacak ne var ki?"

Carter başını Fransızca sözlüğe eğmek için kendini zorladı. Sayfanın üzerindeki su damlasını bile silmedi.

Squiff yavaşça lavaboya döndü, gömleğini sıktı, silkeledi ve kancaya o kadar sert bir hareketle astı ki bir yırtılma sesi duyuldu. "Siz entellerin kütüphaneye falan gidememeniz ne fena."

Max Anahtardeliği, yani çamaşırhanedeki küçük köpekle ilgili konuşuyordu. Köpek şimdi yaklaşık bir aydır çamaşırhanedeydi, hayvanlara izin verilmediğinden dikkatle saklanıyordu elbette. Çamaşırhane çalışanları cezaevi duvarlarının içine giren bir teslimat kamyonunun sürücüsünden almışlardı onu. Terriyer karışımı siyah beyaz, küçük bir köpekti ve Max'e göre bir yaşlarındaydı. Çamaşırhanede çalışan yetmiş yetmiş beş adam köpeği biliyor, ama gardiyanlar ve öteki mahkûmlar bilmiyordu. Çamaşırhane çalışanları ona yemeklerinden artanları getiriyordu ve bir adam diş ipinden bir tasma örmüştü. Bir gardiyanın çamaşırhaneye girdiğini gören olursa, yüksek sesle "Kimin zamanı var," diye bağrılır, Anahtardeliği'ne en yakın mahkûm gardiyan gidene kadar onu dolaba kilitlerdi. Anahtardeliği gece büyük bir çekmecede uyuyordu, çekmecede yemeği, suyu ve tuvalet olarak da parçalanmış kâğıtları vardı. Mutlu görünüyordu ve kilo almıştı.

Squiff hor görür, alay eder bir tavırla, "Siz baylar mola vermeyi düşünüyor musunuz?" diye sordu.

Max güldü. "Hayır, ya sen? Dur içeriye gireyim."

Squiff kıkırdadı. "Anahtar deliklerinin Fransızca karşılığı yok mu? Olması gerek."

Max, "Küçük bir kasabanın adı bu. Arkansas'ta," dedi.

Squiff, "Ha," cevabını verdi.

Carter Edna Teyze'nin ona yazdığı ve Hazel'ın cezaevine getirdiği mektuba cevap yazmıştı. Neden cezaevinde bulunduğunu elinden geldiğince açıklamaya çalışmış ve parmaklarının başına geleni anlatmamıştı. Bir seferinde bir şok yeterliydi. Daktiloda yazmıştı,

Edna elyazısındaki değişikliği fark etmesin diye. Mektubu gönderdiği zaman kendini çok kötü hissetti ve Edna ile ilgili düşüncelere daldı. Edna her zaman çok gazete okurdu ve şimdi California'da olduğu için muhtemelen *New York Herald Tribune*'e abone olmuş ve onun cezaevine girişiyle ilgili haberleri okumamıştı. Edna'dan mektup gelince daha da kötü oldu. Teyzesi şöyle yazmıştı:

> Verdiğin haber beni çok kötü etkiledi. Hazel ve oğlan için korkunç bir şey, ama Hazel'ı tanıdığım için bütün bunları atlatabileceğini düşünüyorum. Ama vicdanını *ve* hareketlerini tam olarak inceledin mi? Kimse tamamen masum değildir. Amerikan mahkemelerinin hiç suçsuz bir insana ceza vereceğine inanamam. Sen her zaman unutkan olmuşsundur, Philip, dikkat etmen gereken yerde dalgınsındır. Ne kadar küçük, ne kadar önemsiz olsa da yanlış davranmış olduğunu anlarsan içindeki acılığın bir kısmı yok olur ve Tanrı'yla huzur bulmana yardım eder...

Carter Edna'nın yaşlandığını o zaman anladı. Yetmiş beş yaşlarındaydı, bazı insanlar için bu yaş çok fazla olmasa da anlaşılan Edna için fazlaydı. Cevap vermesi için haftalar geçmesi gerekti, kısa, daha dikkatli bir mektup yazarak Palmer'ın okul kurulu tarafından Triumph'a verilen fonlara el koyarken kendisini nasıl kullandığını anlattı. Edna bu mektuba cevap vermedi. Birlikte oturduğu kardeşi Martha temmuzda Carter'a yazarak Edna'nın vücudu su topladığı için yatağa düştüğünü ve kalbinin zayıf olduğunu, doktorunun bunu atlatacağını ummadığını söyledi. Ağustos ayında Edna'nın öldüğünü bildirdi. Carter'a mirasının yarısı kalıyordu, bu da yüz yirmi beş bin dolar civarındaydı. Carter öbür yarının kime gittiğini biliyordu: Martha'ya. Edna on yılı aşkın bir süre onunla oturduğu ve Martha'nın kendine ait fazla parası olmamasından ötürü Carter için bu durum anlaşılabilirdi. Ama hayatı boyunca Carter'a dayısının ve muhtemelen teyzesinin tek mirasçısının kendisi olacağı söylenmişti. Carter mirasın yarısı konusunda ne mutlu ne de kırgındı. Ona hiç önemli gelmiyordu. Max'e paradan söz etmedi. Carter parayı Hazel'ın almasını, büyük bölümüyle yatırım yapmasını ve çalışma fikrinden vazgeçmesini istiyordu. Hazel şimdi psikoloji ve sosyolojide master yapabilmek için iki yıl okula gitmeyi düşünüyordu, bunu yapmadan herhangi bir yerde kayda değer bir iş bulamazdı.

Hazel'i temmuz ayında Timmie ile geldiğinde görmüştü. Bu kez Hazel Sullivan'ın Clayton'daki evinde kalmıştı, burası Fremont'dan birkaç mil uzaktaydı. Carter artık Hazel'ın Sullivan'ı görmesine çok daha az ses çıkarır olmuştu. Şimdi ya da geçmişte bir ilişkileri olduğunu sanmıyordu. Şimdiye kadar olmamışsa, şimdiden sonra da olmaz, diye düşündü. Hazel'a olan aşkı cezaevinde tuhaf ve derin bir değişimden geçmişti. Şimdiki sekssiz, şehvetsiz bir sevgiydi, daha önce o kadar yoğun olan aşklarının bir kısmı askıya alınmıştı sanki. Bununla birlikte ona duyduğu aşk daha da artmıştı. Hazel'ın bağlılığının yaşayabileceği en büyük şey olduğunu ve olacağını hissediyordu. Hazel yazın yaptığı ziyarette, "Kaldı ki altı yıl olacağını düşünsek bile yarısı bitti," dediği zaman Carter kendini çok sakin ve güçlü hissetti. İki yıl önce bu tür sözler onu öfkelendirir ve yaralardı.

Vasiyetname açıldıktan sonra yüz yirmi beş bin dolar alma fikri Hazel'ın sosyoloji diplomasıyla ilgili düşüncelerini değiştirmedi, eylül ayında Long Island'daki Adelphi College'a başlayacaktı.

Ağustos Carter için biraz daha zor bir ay oldu. Sıcaklık öteki yazlara oranla daha kötü gibiydi. Sullivan bir daha New York'a, Knowltonların dairesine gitti. Yıllar böylece geçti. Ağustos ayının son haftasında Anahtardeliği keşfedildi. Bir gardiyan geldiğinde onu saklamak için koşturan bir mahkûm hayvanın ayağına basınca köpek havladı. Gardiyan –kendisine itaat edilmesi için silahını çekmesi gerekiyordu ama yapamamıştı– hayvanın ortaya çıkarılmasını istedi. Bu sırada Anahtardeliği dolaba girmişti ve kimse onu çıkarmak için harekete geçmedi. Max çamaşırhanede tam bir sessizliğin hüküm sürdüğünü, bütün makinelerin kapatıldığını ve bu beklenmedik sessizlikte Anahtardeliği'nin havladığını söyledi. Gardiyan dolabı keşfetti ve köpeği oradan çıkardı.

Max, "Gardiyan köpeği vuracak kadar çıldırmış görünüyordu," dedi, "ama yemin ederim eğer vursaydı oradaki adamlar onu lime lime ederdi." Max Fransızca konuşuyordu. Squiff her zamanki gibi orada hazır ve nazırdı.

Köpek yakınlardaki kasaba Bowman'da hayvan ıslahanesine götürüldü. Max bazı mahkûmların Bowman *Eagle*'a mektup yazarak ona bir ev bulmaya çalışacaklarını söyledi. Mahkûmlar ıslahaneden izin almak için gereken üç doları da gönderiyordu. Gazeteye

yazılan mektup çamaşırhanedeki herkes tarafından imzalanacaktı, böylece cezaevi yetkilileri suçlayacak kimseyi bulamazdı.

Ertesi sabah tüm cezaevi Anahtardeliği'ni öğrenmiş gibiydi. Üç aydır köpeğin varlığının büyük bir sır gibi saklanmış olması ve köpeğin gitmesinden yirmi dört saat sonra altı bin kişinin birden bunu öğrenmesi tuhaftı. Mahkûmlar hoşnutsuzdu. Max köpeğin bulunduğu gün yemek salonunda fısıldaşmalar olduğunu ve gardiyanların, konuşurken yakalananların hafta sonu film hakkını kaybedeceğini hoparlörle açıklamak zorunda kaldıklarını anlattı.

Squiff Max'e, "Demek Anahtardeliği'ni biliyordun ama bana söylemedin," dedi. Arkalıklı iskemlede oturmuş, kürdana benzeyen bir şeyle tırnaklarını temizliyordu. "Çamaşırhanede çalışıyorsun, değil mi?"

Max rahat bir tavırla, "Aman, haydi, Squiff, herkese söylemiş olsaydık, köpek iki gün orada kalamazdı," dedi. "Bazı orospu çocukları gardiyana söylerdi."

"Ama buradaki arkadaşına söyledin." Başıyla Carter'ı gösterdi. "O çamaşırhanede çalışmıyor, hap dağıtıcısı. Ona neden söyledin?"

İki gün sonra Max çamaşırhanedeki herkesin imzaladığı mektubun engellendiğini söyledi. Sansür kurulu mektubu müdüre göstermişti anlaşılan, çünkü müdür şimdi ağzına geleni söylüyordu ve çamaşırhanede çalışan herkesin cezasına iki ay eklenmiş, bir ay süreyle film hakları ellerinden alınmıştı.

Carter Max'in hücresinden çıkmış, A Blok'un sonunda asansörü beklerken ilk ses dalgasını duydu. Sesler B Blok yönünden geliyordu. Başta kutlamaya benziyordu –ama kim kutlama yapardı ki? Asansörün kapısı açıldı, asansörcü de sesleri duyunca yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. A Blok'un koridorundaki bütün mahkûmlar gitgide yükselen sese doğru dönerek sessiz durdu. Dinlemek için hücrelerinden çıktı insanlar.

Biri çatlak bir sesle, "Başladı!" diye bağırdı.

Asansörcü Carter'a telaşla "Asansöre bin," dedi, ama tam o sırada bir mahkûm asansöre atladı, adamın kollarını tuttu ve ikisi birden asansörün zeminine düştü.

Birden herkes koşmaya başladı. Asansöre doğru bağırarak ve gülerek koşan üç dört kişi Carter'a çarparak yana savurdular.

Hücre bloku içinde bir silah ateşlendi ama yüksek tondan sesler arasında belli belirsiz duyuldu. Asansörün kapısı kapandı. Carter dönünce B Blok'un kapısının ardına kadar açık olduğunu ve A Blok'tan insanların akın akın içeriye girdiğini gördü. Nereye gideceğini bilemiyordu, güvenlik için yakınlardaki hücrelerden birine dalma isteği duydu, hücrelere doğru yönelmişti ki koşmakta olan iri bir adamla şiddetle çarpıştı. Carter zorlukla yutkundu, nefes almakta zorluk çekti. Birden deliye dönmüştü. B Blok'a yöneldi. Kapı ağzında vücutlarla çarpışmak korkunçtu. Carter ayaklarının altında bir insan vücudu hissetti. Birkaç kişi önlerindeki kişilerin kafasına vuruyordu. Sonra Carter kapıdan geçmeyi başardı. Mahkûmlar B Blok'un katlarından akın akın geliyor, hepsi de bağırıyordu. Bir kattan su sel gibi boşalıyordu ve mahkûmlar suyun altındaydı, ıslanmışlardı, bağırarak çevrelerindeki insan denizini itiyorlardı. Max'in hücresi belki iki yüz metre ötedeydi, ama iki yüz mil kadar uzak görünüyordu. Carter ona ulaşma düşüncesinden vazgeçti ve solundaki hücrelerden birini hedefledi. Arkasından gelen yaşlı bir adam Carter'ın gömleğine boğulmakta olan biri gibi yapışarak, "Hücreme gitmek istiyorum! Hücreme!" diye bağırdı.

Carter sonunda bir hücreye ulaşabildiğinde, deliye dönmüş gibi duran bir mahkûm, "Git buradan, dostum!" dedi. İçeride dört kişi daha vardı ve kapıyı kapalı tutuyorlardı.

Carter bir sonraki hücreye doğru ilerledi, Max'in hücresinin yönündeydi. Ayak takımı C Blok'a doğru bastırıyordu, Carter kapıların açık olduğunu tahmin etti. Sonraki iki hücrenin kapısı açıktı, ama yağmalanmışlar, paramparça edilmişlerdi, şilteler yere saçılmıştı. Bir klozet yerinden kaldırılmıştı, su akıyordu. Carter'ın aklına yerinden sökülen klozetlerin alt kata su akıtıp hepsini boğacağı düşüncesi geldi. Başka bir hücrede bir adam acıyla bağırıyordu: Hücrede altı ya da sekiz kişi vardı, görünmeyen ama bağırışı duyulan adamı dövüp tekmeliyorlardı. Carter hücre fikrinden vazgeçti. Yüzlerce kişi aynı şeyi düşünmüşse şansı ne olabilirdi ki? Üstüne kapanmış sürgülü bir kapıyı tutmak için umutsuzca uğraşırken bayılan bir adam gördü. Bir klozet Carter'ın başının üstünden kavis çizerek geçti ve en az iki kişi altında kaldı.

Biri, "İşte geliyoruz! Çiğneyin geçin!" diye bağırdı. Bir adam elden ele geçiriliyordu; gülüyordu, aklı başında değildi, başların

üzerine kaldırıldı, birçok insan ona dokundu, korku ve kırgınlıkla dövüldü, gülen öbürleri ona yardım etti ve çok geçmeden C Blok'un kapısından geçip görünmez oldu.

"Müdürü asın! Müdürü asın!" Bağrışmalar arttı.

Carter Max'e baktı. Sırıtıp bağıran, eliyle yaptığı bıçağı muzaffer bir ifadeyle sallayan Hanky'yi gördü. Sular sel gibi Carter'a ve çevresindeki mahkûmlara ulaştı ve sulardan kaçma telaşının bastırmasıyla Carter koridorun ortasına doğru sürüklendi. Ama sel onlardan hızlı hareket ediyordu ve birkaç saniye içinde Max'in hücresinin yanına gelmişti, hücreye girmek için çabaladı.

Max'in hücresinde yaklaşık sekiz kişi vardı. Adamların gözleri korkuyla faltaşı gibi açılmış, dimdik durarak kapıyı kapalı tutuyorlardı.

Carter onlara, "Max nerede?" diye bağırdı.

"Kim?"

"Max! Bu hücre onun!"

Adamlar boş boş baktı. Belki de onu duymamışlardı. Bir düzine insanın üzerinden bağırıyordu. Carter Max'in hücresindekileri tanımıyordu.

Carter'ın çevresindeki insan sayısı birden azaldı. Sonunda C Blok girişini zorlamaya başladılar.

Max'in hücresindeki adamlardan biri Carter'a, "İçeriye gel, dostum," dedi.

"İçeriye girmeye çalışmıyorum. Max'in nerede olduğunu bileniniz var mı?"

Şimdi birkaç hücre kapısı açılmaktaydı. Bağırıp kahkahalar atan bazı mahkûmlar dışarıya çıkıyordu. En kötü dönemde sığınak bulmuşlardı ve şamataya katılmaya hazırdılar.

Max'in hücresindekilerden biri, "Haydi buradan çıkalım," dedi.

Birden hücre kapısı açıldı ve hepsi hızla hücreden çıktı; sekiz, belki on kişiydiler.

Max hücrede yerde yatıyordu.

Carter Max'i çevirip yüzünü görünce öldüğünü anladı. Max'in yüzü kan içindeydi ve ezilmişti. Carter zorlukla yutkundu, çılgınca kısa soluklar aldı, sonra kapıya gitti. On adamın arkasından C Blok'a doğru koştu. İçlerinden biri yapmıştı ya da birden fazlası; Max'in hücresini almak için uğraşıyorlardı. İri yarı bir adam yarı

şaka yarı ciddi uzanıp Carter'ı kalın koluyla durdurdu. Carter bir ayağını kaldırıp adamın kamına tekme attı. Adam geri geri sendeleyerek duvara çarptı. Yere düştü. Carter adamın üstüne atladı. Yüzüne, vücuduna oturdu, tekmeledi. Yakınında gürültüyle tempo tutuluyordu. Carter adamın gömlek yakasını iki eliyle kavrayarak başını taş zemine çarptı.

Sonra bir zenci mahkûm Carter'ı gömleğinin önünden tuttu, yüzüne sırıtarak baktı, "Hey, adamım, çıldırdın mı?" dedi.

Carter zenciye yumruk attı ama isabet ettiremedi.

Zenci de ona vurunca Carter kendini kaybetti.

Ayıldığında hücre bloku uzaklardan gelen iki ses dışında sessizdi. Blokun ucunda iki mahkûm elinde silahlarla duruyordu. Gene silahlı üçüncü bir mahkûm da blokun öbür tarafında, Carter'a çok daha yakın bir yerdeydi

En yakınındaki silahlı adam, "Öldüğünü sandık, Joe," dedi. Adam zenciydi. Yavaşça dans ediyordu.

Carter ayağa kalkmaya çalışınca tuhaf bir şekilde bükülen kolunu kullanamadı ve kırılmış olduğunu anladı. Öbür kolunun yardımıyla kalktı ve açık bir hücre kapısından destek almak için sendeleye sendeleye yürüdü. Hücre boştu. Ranzanın alt yatağına, çıplak yayların üzerine çöktü, şilte neredeyse tümüyle yerdeydi.

Saatine bakılırsa orada yirmi dört saat geçirdi. Işıklar sürekli açıktı. Nöbetçi gardiyanlar değişti, şimdi koridorun iki ucunda da birkaç gardiyan vardı. İki tanesi Carter'a bir yerlerden iki kez su getirdi, çünkü hücredeki lavabo kırılmıştı: Duvardaki kırık borulardan su damlıyordu, borular duvar içinde kırılmıştı ve su içerideki başka bir yere akıyordu. Carter'ın kolu şişiyordu. Birkaç kez hastaneye götürülmeyi istedi, ama gardiyanlar görev yerlerini terk edemeyeceklerini, emir altında olduklarını söylediler. Bunu gururla söylerken, sevdikleri ve saygı duydukları bir ordudaymış gibiydiler. Bir gardiyan, birkaç kişinin onu götürmesi için izin almaya çalışacağını belirtti. Carter'ın kolu tıpkı başparmakları gibi zonklamaya başladı. Morfini özledi. İçtikten birkaç dakika sonra suyu kusmaya başladı. Onu alıp götüren adamlar neşeli görünüyordu. Biraz da içkiliydiler. Carter nefeslerindeki içki kokusunu alabiliyordu. Biri beyaz, öbürü siyahtı.

Zenci olan, "Evet, arkadaş," dedi. "Şimdi tam etkili bir cezaevi-

miz var. Sedyeler ve sıcak su torbaları, bambu ve ay ışığı!" Bir soprano gibi güldü.

Sendeleyince Carter'ı sarstılar. Asansörün kırık olduğunu söylediler. Merdivenlerden indiler.

Zenci hoş bir ses tonuyla, gülümseyerek, "Whitey'yi öldüren sen misin?" diye sordu.

Carter bir şey söylemedi. Şöyle böyle sert bir kavgayı, birini tekmelediğini hatırlıyordu. Adamın yüzünü, kısa boylu mu uzun mu, şişman mı zayıf mı, beyaz mı zenci mi olduğunu hiç mi hiç bilmiyordu.

Hastane harap olmuştu. Dr. Cassini korkmuş bir tavşan gibi duruyordu. Carter'a belli belirsiz bir merhaba dedi, onu zorlukla tanımışçasına. Kırılmış komodinler bir köşeye yığılmıştı. Tek bir arkalıklı iskemle kalmamıştı. İki mahkûm gardiyan kabzaları görünen silahları ceplerinde, revirin pencere tarafında duruyordu.

"Ne zaman şu kapıdan biri içeriye girse, bir saldırı daha diye düşünüyorum," dedi Dr. Cassini. "Allahım! Burada ne kadar uyuşturucu olduğunu sanıyorlar. Dört kez yağmalandı!" Carter'ın kollarını elleyerek inceliyordu.

Carter otomatik olarak fısıltılı bir sesle, "Morfin kaldı mı?" diye sordu.

Dr. Cassini sırıtarak çevresine baktı. Eğildi ve, "Özel bir yerim var. Bunun gibi acil durumlar için. Penisilin de. Rahatımız yerinde, Philip, oğlum."

Dr. Cassini kolunu çekme aletine dümdüz koydu ve bunun için bir morfin iğnesi daha yapması gerekti. Bu durumda bile o kadar acı veriyordu ki, keskin kenarlı kemik yumuşak etten sıyrıldı. Carter Max'e gıkını çıkarmadan durmaya söz vermiş gibi yaptı, Max olsa böyle yapardı. Birkaç önemsiz yara daha vardı: Alnındaki kesiğin temizlenmesi gerekiyordu, eklemlerindeki kesikler, çenesindeki birkaç santimlik yara dikildi, kurumuş kan ayakkabısına yapıştırıcı madde gibi öylesine dolmuştu ki, ayakkabının suya sokulması gerekti. Çekme işleminden sonra Carter küfür edecek kadar güçlendi. Önce kendine küfretti, sonra küfürlerini mırıldanmaya başladı. Orospu çocukları dedi Max'i öldürenlere –Squiff ya da her kimse. Cezaevi küfürleriyle sövüp saydı.

Pete altı kişinin öldürüldüğünü söyledi, muhtemelen sayı daha

da fazlaydı. Bütün revir yatakları doluydu, korumamış olsalar Carter'ınki de elden gidecekti. Mahkûmlar C Blok'taki altı gardiyanı rehin tutuyor ve haftada bir yerine iki kez biftek, iki yüz kadar mahkûmun transferi, bir hücrede artık üç kişi kalınmaması ve yemek salonunda daha koyu kahve istiyorlardı.

Pete'yi dinleyen Dr. Cassini, "Ah, bu adamlar kaçık, kaçık bunlar," dedi. "Çamaşırhanedeki o köpek yüzünden isyan çıkardıklarını hiç sanmıyorum. Sağını solunu toplatmak için buraya gelenlerin yarısı köpek konusunu bilmiyor bile. Bu iş başladığından beri uyumadım. Uyumaya korkuyorum. Milis kuvvet hemen buraya gelmeli. Milis kuvvet çağırmaya mecburlar. İşte o zaman gerçek bir çatışma olacak."

Carter hiç aldırmıyordu. Milisin dosdoğru revire gelip onu vurmasına metelik vermiyordu. Her şey ona uzak ve önemsiz geliyordu. Pete'in daldan dala atlayan monoloğunu rüyadaymış gibi dinledi. Revirdeki bazı yaralılar cezaevi sansür kurulunun önlediği mektuplardan söz ettiler, ama kimse neler olduğunu aslında bilmiyordu, bir tek C Blok'ta başladığını biliyorlardı. Birkaç mahkûm bir gardiyanın üzerine atlayıp silahını almıştı.

Pete, "Çok komik," dedi, "Müdürün dün köpek mektuplarını dışarıya çıkarma konusunda bir açıklama yapacağını duymuştum. Biraz geç kaldı tabii. On dakika kadar geç. Çok komik, öyle değil mi?"

Birkaç mahkûm lideri müdürle telefonla konuşuyor, dedi Pete. Mahkûmların neler istediği konusunda abartılı raporlar getiriyordu, hatta bunlardan bazılarının doğru olmadığını da biliyordu: her gece sinema, üç ayda bir herkes için ev izni, hücrelerdeki duşlarda sıcak su –bu sonuncusu Pete'i gülme krizine soktu.

O akşam saat 8 sularında silah sesleri geldi ve çok geçmeden revir A Blok'un tekrar milis ve gardiyanların eline geçtiğini duydu. Henüz hava kararmamıştı, ama yarın sabaha kadar başka çatışma olmayacak, diye öngördü Dr. Cassini.

İğrenmiş bir ifadeyle, "Milisin hedefi mutfak olmalı," dedi. "Bu orospu çocuklarını birkaç saat aç bırakırsan dize gelirler. Düşündükleri tek şey mideleri. Mideleri ve seks tabii."

Gece boyunca uzun uzun tartıştılar. Carter çok fazla morfin aldığı için uyuyabileceğini sanmıştı, ama ağrılar onu uyutmadı. Ne-

dense buna hiç aldırmıyordu. Sakin sakin ama acıyla Max'i düşündü. Neredeyse bütün gece Max'i düşündü. Hiç değilse karşılığında birini öldürmüştü, muhtemelen Max'i öldürmüş olan kişiyi değil ama güruhtan birini ve hepsi birbirinin aynıydı. Carter o adamı öldürdüğünden emindi. Ve bu da ona son derece haklı ve doğru geliyordu.

11 Üç gün süren ve ülke çapında ilgi gören Eyalet Cezaevi isyanı Carter için bir ay içinde geçmişte kaldı. Daha da önceden geçmişte kalabilirdi, ama mahkûmların yarattıkları kargaşayı temizlemeleri bir ay kadar sürdü: lavabo ve küvetleri yeniden taktılar, kırdıkları dolapları tamir ettiler (anahtarcılık cezaevinde öğretilen bir meslek olmadığı için anahtarcıların çağırılması gerekti), çamaşırhanede kırılan makineleri, marangoz atölyesini ve bütün atölyeleri onardılar ve kendi yaralarıyla kırık kemiklerini de iyileştirdiler. Bu sonuncuları Carter hep çevresinde görüyordu. Yaralılardan en kötü durumda olan yaşlı Mac'ti, hiç yarası yoktu ama Dr. Cassini'nin deyişiyle, beyni çıt diye kırılmış olduğu için revirde kalıyordu. Mac gemi modelinin cezaevi ayakkabıları altında paramparça edildiğini ve hücresinin talan edildiğini görmüştü. Carter'ın duyduğuna göre bir gardiyana hücre kapısını kilitletmeyi bile başarmıştı, ama mahkûmlar içeriye girip gemi modelini parçalamak için kilidi balyozla kırmıştı. Carter Hazel'a Mac'i anlattı. İsyan cezaevindeki koşullara dikkat çekmiş olduğu için Mac'in çok yakında bir akıl hastanesine kabul edilmesi olasılığı vardı ki, bu da onun için iyi bir şeydi, çünkü kimse onu revirde nasıl idare edeceğini bilemiyordu. Şiddet kullanmıyordu, ama nerede olduğunu pek bilmiyordu, hatta ağzına kaşıkla yedirilmesi gerekiyordu.

İsyan Carter'a sürekli bir isyan, ayaklanma ve nefret gibi görünen bir varoluş, bir zaman akışı içinde tek bir "olay" olarak geliyordu yalnızca. Bunu Hazel'a açıklamaya çalıştı. Çok iyi ve net açıkladığını sanıyordu, ama Hazel düşünce silsilesinin çok olumsuz olduğunu, insan karakterindeki hiçbir iyi yanı ya da ceza sistemi yetkililerinin niyetlerini kabul etmediğini, bu yüzden korkunç

bir depresyon ve insan sevmezliğe doğru gittiğini yazdı. Bundan kaçınmak için durumu farklı, olduğu gibi görme çabasında olması gerekiyordu. "Hayatta hiçbir şey siyah-beyaz değildir. Bu kadar basmakalıp bir deyim kullandığım için kusura bakma, sevgilim, ama David'in bir keresinde dediği gibi, gerçek olan her şey basmakalıptır. Bunu çok sık söylerler, çünkü insan deneyimi onlara bunun doğru olduğunu göstermiştir..." Söylediklerinde gerçek payı var, diye kendine ve Hazel'a itiraf etti Carter, ama cezaevi isyanı üzerine de yorum yaptı: Max Sampson gibi insanlar öldürüldü, Mac iyice delirdi –zavallı adam artık karısını bile göremiyordu, çünkü alt kattaki ziyaretçi bölümüne ne inebiliyor ne de indirilebiliyordu ve ziyaretçilerin de revire girmesi yasaktı –isyancıların en serti olan Swede adında bir adam (gerçi kısa boylu ve esmerdi) talep ettiği şeyi almıştı: sırf kendisine ayrılmış bir hücre. Bunun görünürdeki nedeni Swede'in "isyan zanlısı" olmasıydı ve bu haliyle hücresinin dışında kırmızı bir tabelaya numara yazılmıştı; ama adam her gün çalıştığı atölyede ve hücre blokundaki koridorda öbür mahkûmlarla yan yana olduğundan bunun hiç önemi yoktu. Talep ettiği için ve cezaevi yetkilileri de eğer vermezlerse başlarına bela alacaklarından ona özel bir hücre verilmişti.

Carter'ın cezasının dördüncü yılında David Sullivan New York'a taşındı ve Birinci Cadde'deki yeni bir işhanında bir hukuk şirketine girdi. Hazel, Adelphi'den mezun olmuştu ve denizaşırı bir iş bulup Timmie'yi İsviçre'de bir okula göndermeyi düşünüyordu, ama Batı Yakası'ndaki Manhattan'da bir çocuk koruma kurumunda bulduğu iş yüzünden bundan vazgeçti. Carter onun ABD'de kalma kararının Sullivan'ın New York'a taşınmasıyla ilgili olduğundan hiç kuşku duymuyordu.

Hazel yılda üç dört kez onu görmeye geliyor ve Bowman-Southerner'daki tek otelde kalıyordu. Para artık sorun olmaktan çıkmıştı, ama işinden dolayı Hazel'ın fazla zamanı olmuyordu. Bazı ziyaretleri bir hafta sonundan daha uzun sürmemişti. Haftada iki üç kez ona yazıyordu. Zarfların içinde çoğunlukla Timmie'nin fotoğrafları olurdu ve artık çoğunlukla Timmie'nin, birkaç tane Hazel'ın ve Hazel'ın New York'ta tanışarak mektuplarında anlattığı birkaç arkadaşının resimlerinden oluşan bir albümü olmuştu Carter'ın: Locust Valley-Long Island'da oturan Elliottlar; Jeremy

Sutter; Hazel'ın Adelphi'de tanıştığı ve Susan adlı bir kızla evlenen bir adam; Carter'ın ilgilenmediği ama gene de albüme resimlerini koyduğu insanlar. Örneğin, eski arkadaşları Blanche ve Eddie Langauer'den Hazel hiç söz etmemişti. Eddie ile Blanche Carter'ın ilk hapislik yıllarında iki kez ona yazmış, Carter da cevap vermişti. Daha sonra Langauerler Eddie'nin işi nedeniyle New York'a taşındı. Uzun bir süredir yazmamışlardı. Öbür New Yorklu arkadaşları için de durum böyleydi; önce şaşkın, anlayışlı birkaç mektup yazmış, sonra suskunluğa gömülmüşlerdi.

Timmie artık on bir yaşındaydı. Carter ortalama olarak ondan ayda iki mektup alıyordu, ama mektupların biraz görev gereği olduğunu düşünüyordu. Sonunda Timmie'yi görünce işler daha iyiye gidecek, diye düşündü. Zor olacaktı kuşkusuz, ama soğukkanlı olmaya, oğlunun boynuna atılmasını ya da bir haftada, bir ayda dost olmayı beklememeye kararlıydı.

Carter'ın artık kapısı kilitlenebilen, önü cam bir kitap dolabı vardı: Birçok insan izin almadan kitaplarını ödünç alıyordu. Ama isterlerse revirdeki hastalara kitaplarını ödünç veriyordu. Carter'ın kitapları arasında artık Swift, Voltaire, Stanley Kunitz, Robbe-Grillet, Balzac, Encyclopaedia Britannica'nın bir kısım E ve bir kısım F maddelerini içeren bir cildi (revirden çıkan bir hasta nedense orada bırakmıştı), bir İngilizce sözlük ve su tesisatçılığı üzerine bir elkitabı vardı. Bütün bu kitapları baştan sona okumuştu. Yatak şiltesinin altında kilitli, tahtadan bir alet takımı seti ve pergeller saklıyordu (yaylar bozulmuş, kutu nasılsa boşluğu doldurmuştu). Kitap dolabındaki kitaplarının üzerine koyduğu karton mektup kutusunda sakladığı makine çizimlerini ezberden yapmıştı. Çizimlerle başparmaklarının özrünü gidermişti. Bunu Hazel'a söyledi –bu gelecekte işi için önemliydi– ama Hazel hâlâ ameliyattan söz ediyordu. New York'ta eller üzerine uzmanlaşmış bir ortopedistle bu konuyu görüşmüştü. Carter bu konuyu yıllarca gündeme alamayacağını ve Hazel'ın da bunu bildiğini biliyordu. Artık parmaklarına alışmıştı, ama bundan Hazel'a fazla söz etmedi.

Cezasının beşinci yılında morfini tümüyle bırakmaya çalıştı. Sayısız kereler beceremedi, çünkü durumunun çok ciddi olduğunu sanmıyordu aslında. Bırakmanın yarattığı belirtiler ikinci ya da üçüncü günde terleme ve titremelerden öte değildi ve on iki saat

kadar sürüyordu. Carter bunu pek önemli bir belirti olarak görmedi. Demerol gibi hafif ağrı kesiciler alırsa iki ay ya da daha fazla morfinsiz yaşayabileceğini kanıtladı. Parmaklarındaki ağrı azalmıştı. Altıncı yılında on bir ay morfin almadı. Bunu büyük bir hedef olarak belirlemişti, çünkü cezaevinden çıkınca morfini bu kadar kolay bulamazdı. Ayrıca Hazel'a hiç morfinsiz yapabildiğini de söyleyecek durumda olmayı istiyordu.

Bay Drexel'ın haftada yüz dolarlık ödemeleri, Carter'ın Triumph'da çalışması gereken süre, yani on ay bitince kesildi. Fremont'daki okuldan sonra iki bina projesi olmuştu. Bay Drexel Carter'a iyi bir referans mektubu yazmaya söz verdi, ama Carter cezaevinden çıkana kadar bekleyecekti, böylece Carter işe başvurduğunda "güncel" bir referans olacaktı. Carter keyiflendi. "Güncel" demek, cezaevi günlerinin bitmesi anlamına geliyordu. Bu insan cezaevi günlerine katlanmış biri olarak "hayli tavsiye edilebilir"di. Carter aralık ayında çıkacaktı. Revirdeki hizmetinden dolayı "iyi hal" notu on yıllık cezasını üç yıl ve birkaç ay azaltmıştı.

Dr. Cassini raporunda Carter'ı övdü de övdü, bunu da ona gösterdi. David Sullivan da onun için yazı yazmıştı. Carter'ın isteği üzerine Drexel da. Carter o yıl Noel'de evde olacaktı ve en başından başlaması gereken birçok insanın tersine bir eşi, bir çocuğu, evi ve parası olacaktı. Onlara kendi elleriyle hediyeler verecekti: Kimsenin açmadığı, içindekileri kendisinden başka kimsenin bilmediği paketlenmiş hediyeler. 1 Aralık'ta New York'taki dairede Hazel'la birlikte olacaktı; cezaevinde bir insan öldürmüş olmasına rağmen iyi hal sicili olan, özgür bir insan. İsyandan aylar sonra Carter berbat yüzlü bir mahkûmun marangoz atölyesinde, bir hücre blokunda ona ilaç verirken ya da herhangi bir yerde yanına yaklaşıp, "Whitey'i öldürenin sen olduğunu duydum," diyeceğini ve Dr. Cassini'nin sözleriyle "cızlamı çekeceğini" düşündü sık sık. Ama böyle bir şey olmadı.

12 l Aralık Cuma günü, sabah saat 8'de Carter Eyalet Cezaevi'nin asfalt olmayan yolundan çıkarıldı ve kapıdan geçti. Carter'ın üzerinde dışarıya çıkma izni almış ya da bırakılan mahkûmların kahverengi takımı ve cezaevinin mahkûmları dünyaya salarken cebine koyduğu on dolar vardı.

Cezaevinden iki mil kadar uzaktaki küçük Gurney kasabasındaki otobüs durağına bıraktılar Carter'ı.

Gardiyan, "Şartlı tahliye memurunu görmeyi unutma," dedi.

"Unutmam." Carter New York'taki şartlı tahliye memuruna yarın rapor vermek zorundaydı.

Otobüs hemen geldi. Hava güneşli ve serindi. Carter gözlerini faltaşı gibi açarak otobüste yolculuk etti, otobüsü şoförle birlikte kullanıyormuş gibi. Sık sık gözlerini kırpıştırdı ve ellerine bakarak çevreyi süzmekten vazgeçmeye çalıştı, ama birkaç saniye sonra tekrar pencereye dönüyor ya da önündeki adamın küçük kırmızı kuşları olan siyah hasır şapkasına, ayakta askıya tutunan iki oğlanın Güneyli aksanıyla gülüşüp konuşmasına bakmaktan kendini alamıyordu. Oğlanlar on beş yaşlarındaydı. Üç yıl içinde Timmie de bu oğlanlar gibi neredeyse bir erkek olacaktı, sesi değişecek, kızlarla ilgilenecekti.

Fremont'ta üç saat bekledi. Hazel'a geliş saatini bildiren bir telgraf çekti. Hazel dışarıya çıktığında cezaevi kapısında onu beklemek istemiş, ama Carter yapmamasını rica etmişti. Üç saati havaalanının çevresindeki sokaklarda dolaşarak geçirdi.

Hazel ona yüz dolarlık bir posta çeki göndermiş, cezaevi de o sabah paraya çevirerek Carter'a vermişti. Bilet için elli yedi dolar doksan sent ödedi. Uçakta yemek verdiler: üstünde biftek, nefis patates kızartması, yuvarlaklar halinde kesilerek kıvırcık salatanın üzerine konulmuş domatesler bulunan küçük bir tepside, ayrıca küçük bir kâğıt kâse içinde kremalı tatlı da vardı. Carter kâsenin kâğıt kapağını dişleriyle açtı. Çatal bıçağı rahat kullanıyordu; her şeyi kaşıkla yemeyi tercih ederdi, ama yanındaki adamın ona baktığını, kendisinin eski bir mahkûm olduğunu anlar anlamaz yerinden fırlayacak bir insana benzediğini sezdi.

Önce Wilkes-Barre ve Pittsburgh'a uğradılar ve tam zamanında La Guardia'ya vardılar. Carter öbür yolcularla birlikte bir koridordan geçerken Hazel, Timmie ve de Sullivan'ın yukarıdaki bir bal-

konda durduğunu gördü. El salladı, gülümsedi. Hazel da heyecanla el salladı. Sullivan sakin bir tavırla, gülümseyerek, Timmie de utangaçça el salladı. Carter bunları bir bakışta gördü.

Hazel onu önce yanağından, sonra dudaklarından öptü. Hem ağlıyor hem de gülüyordu. Carter çok parlak gelen ışıklara, dört bir yandaki şaşırtıcı renklere gözlerini acemice kırpıştırarak baktı.

"Nasılsın Timmie?" Carter ona elini uzattı.

Timmie eline baktıktan sonra sıkıca tuttu. "İyiyim."

Timmie'nin sesi Carter'a müzik gibi gelmişti. Güçlü, biraz titrek bir oğlan sesiydi. En son duyduğunda bebek sesleri çıkarıyordu.

Hazel, "Araba var," dedi. "Aç mısın? Evde bizim için yemek hazırladım."

Sullivan düğmelerini açarak, "Paltomu al," dedi. Carter'ın eline tutuşturdu.

Carter soğuktan titrediği için paltoyu aldı. Kolları kolayca ipek astarlı paltonun içine girdi.

Hazel, arabayı La Guardia'nın labirent gibi yollarından Triboro Köprüsü'ne sürdü. Morris marka otomobili alalı bir yıl olmuştu. Manhattan'ın ışıkları alacakaranlıkta yanmıştı ve şehir tüm dünya kadar büyük görünüyordu: Carter için yeterince büyük.

Sullivan, "Bu arada, ben yemeğe kalmıyorum," dedi. "Sırf seni görmek için geldim."

Hazel, "Bir içki içmek için de gelmez misin, David?" diye sordu. Otuz Sekizinci Sokak ve Lexington'a yaklaşıyorlardı.

"Hayır, teşekkürler. Yakında görüşürüz, Phil," dedi Sullivan çıkarken. "Geri dönmen harika." Paltosunu koluna almıştı. Carter geri alması için ısrar etti.

Bundan sonra yalnız kaldılar, sırf üçü. Hazel, Doğu Yirmi Sekizinci Sokak'ta bir ağacın altına park ederken, park yeri bulma konusunda gene şanslı olduğunu, bu yeri sık sık boş bulduğunu söyledi. Carter avuç içiyle ağacın gövdesine dokundu. Sonra Timmie'nin valizini otomobilden çıkarmak için uğraştığını fark etti.

"Ben alırım, Timmie."

"Hayır, ben yapıyorum." Timmie yapabileceğini kanıtlamaya çalışıyordu.

Valiz ağır değildi. İçinde yalnızca tıraş malzemeleri, fotoğraf albümü, Fransızca kompozisyonları ve çerçevesini marangoz atölyesinde yaptığı bir ayna vardı. Kitaplarını günler öncesinden göndermişti. Hazel'a kitapların gelip gelmediğini sordu. Gelmemişlerdi. Timmie son merdiven basamağına kadar Carter'ın valizi almasına izin vermedi. Güzel, bir zamanlar müstakil bir evdi burası, tırabzanlar ve merdiven cilalanmıştı, üzerindeki halı yeni ve temizdi. Hazel anahtarı kilide soktu, kapıyı iterek açtı ve:

"Voilà. Burası bizim, sevgilim," dedi.

Işıklar yanıktı. Hazel'ın istediği gibi önce Carter girdi içeriye. Onların. İlk olarak gözüne iki büyük vazodaki glayöller ilişti. Ayrıca büyük bir plastik bitki de vardı. Duvarlar kitap doluydu. Mobilyalardan bazılarını Fremont'dan tanıyordu ve çoğu onun için yeniydi. Sonra rahat bir koltuğun önündeki eski, koyu mavi ev terliklerini gördü ve güldü.

"Şu antikalar!"

Hazel da güldü.

Yalnızca Timmie sessizdi.

Hazel evin geri kalanını gezdirdi: Timmie'nin odası, onların odası, yatak odası, mutfak, banyo. Carter "Harika" demekten başka bir şey söyleyemedi. Aynada aptal aptal gülümseyen yüzünü bir an görünce başını çevirdi. Yüzü kırışmış, yaşlı ve kirli duruyordu. "Yemekten önce banyo yapabilir miyim?"

Hazel, "İstediğin her şeyi yapabilirsin," dedi ve onu uzun uzun öptü.

Öpücük Carter'ı biraz sersemletti. Hazel'ı düşünmeye bile korkuyordu. Daha doğrusu düşünmeye başlayamıyordu. Cezaevi takımının ceket düğmelerini açtı. Birden bu giysilerden kurtulmak için bekleyemez oldu.

Hazel, "Asmamı ister misin?" diye sordu.

Carter gülümseyerek ceketi ona verdi. "Bu lanet şeyleri alıp yakmanı istiyorum."

Beş dakika sonra, Carter küvetin içindeyken Hazel kapıyı vurarak ona buzlu viski-soda getirdi.

Carter yatak odasında Hazel'ın yatağın üstüne koyduğu yeni beyaz gömleği giydi. Yatağın üzerindeki pantolon en sevdiği pantolonuydu. Ayakkabıları eski ama yıpranmamıştı, pantolonun tersi-

ne hâlâ ayağına uyuyordu. Komodinin üzerinde, Langauer'lerin yıllar önce verdiği bir kıyafet balosunda kendisiyle Hazel'ı gösteren bir resmin durduğu gümüş bir çerçeve vardı. Kaç yıl önce? En az yedi sekiz yıl, diye düşündü Carter. Fotoğrafta yalınayaktı ve çiçekli gömlek, çiçeklerden yapılma kolye ve hasır şapkayla bir Hawaiili gibi giyinmiş Hazel'ı dans ederek döndürüyordu. Carter kendisinin yirmi, Hazel'ın sarı giysisi ve çok daha uzun, çiçekli saçlarıyla on altı yaşındaki haline baktı.

Hazel mutfakta yemeğin son hazırlıklarını yapıyordu. Carter sorduğu zaman Hazel yapacağı hiçbir şey olmadığını söyledi. İhtiyaç duyduğu her şeyi Timmie yapabilirdi. Ördek pişirmişti. Carter portakallı sosun kokusunu duyabiliyordu. Birden Max'in yorumunu hatırladı: "... bu gece için pièce de résistance... belki canardeau à l'orange..." Bunu tam Hazel'a söyleyecekti ki vazgeçti.

Timmie gözünü dikmiş ona bakıyordu sürekli. Gözleri kendisinkilere benziyordu, ama burnu tıpkı Hazel'ınkiydi, dar, düz ve fazla uzun değil.

Carter, "Timmie, inşaatlarından bazılarını bana göstermeye ne dersin?" diye sordu.

Timmie kıpır kıpırdı ama keyifle gülümsedi. "Tamam."

"Şimdi mi?" Carter Timmie'nin odasında plastik örtülerin altında esrarengiz şekiller fark etmişti.

Hazel, "Yemekten sonra," dedi. "Yemek neredeyse hazır. Şarabı açmak ister misin, sevgilim? Yoksa ben mi açayım?" diye sordu birden endişelenerek.

Carter gülümseyerek, "Ha, tabii. Bu tür şeyler kolay," cevabını verdi. Mantar hemen çıktı. Carter şişeyi oturma odasına götürdü. O banyo yaparken şöminenin yanına masa kurulmuş, ateş de yakılmıştı. İki kırmızı mum, Carter'ın hatırlamadığı dökme demir mumlukta yanıyordu.

Ördekten çok, Hazel'ın püresinden yedi, ama Hazel ona yemesi için ısrar etmedi.

"Müthiş zengin, biliyorum, bu gece için hoş bir şeyler yapmam gerekiyordu," dedi Hazel.

Timmie, "Orada beyzbol oynuyor muydun?" diye sordu.

"Şey –evet. Biraz," dedi Carter, oysa oynamamıştı. Timmie ellerine bakmaktaydı.

Hazel daha sonraki günlerde neler yapacaklarından söz etti. Çalıştığı yer, her zamanki gibi yapacak çok iş olmasına rağmen, ona bir haftalık ücretsiz izin vermişti. Carter ve Timmie'yle birlikte belki yarın ya da pazar günü Modern Sanat Müzesi'ne gitmek istiyordu. Sonraki hafta da alışveriş yapmaları ve Carter'a "milyonlarca şey" almaları gerekiyordu. Giysi alışverişine onunla gitmek hoşuna gidiyordu ve Carter onun seçimlerini hep beğenmişti, aslında onsuz bir kravat bile almaktan hoşlanmazdı. Sonra tiyatrolar ve görmek için onu beklediği bir bale topluluğu vardı. Carter onları akşam yemeğine davet etmek isteyen Jeremy Sutter ve karısıyla tanışmalıydı. Locust Valley'deki Elliottlar da aralık ayında istedikleri bir hafta sonu onları davet etmişlerdi.

Carter, "Bir ara iş aramaya başlamam gerek," dedi.

"Noel sonrasına kadar işi aklına bile getirme, sevgilim. Kimse yılın bu zamanında iş aramaz. Zaten zenginiz." Salatasından bir lokma alarak ona gülümsedi.

Haklıydı, durumları iyiydi, Carter bunu biliyordu. Cezaevinde paralı olmak, çok paralı olmak hiçbir işe yaramazdı. Şimdi ise birdenbire önemli olmuştu: oturma odasındaki müzik seti, evdeki mobilya ve kitaplar, isterlerse Avrupa yolculuğuna çıkma özgürlüğü, on üç on dört yaşına geldiğinde Timmie'yi iyi bir hazırlık okuluna göndermek. Carter zarif karısına baktı ve mutluluktan uçtu.

Hazel ona yeni bir pijama almıştı, ama eski pijamalarının yıpranmamış olanlarını saklamıştı. Carter üzerine yeni mavi pijamayı giydi. Timmie ciddi bir tavırla "İyi geceler, baba," demekle yetinip geri döndüğüne memnun olduğuna dair hiçbir şey söylemeden saat 10'da yatağına yatmıştı, bu da Carter için yeterliydi. Timmie olması gereken şekilde davranıyor, diye düşündü Carter, hissettiği şekilde, bu da biraz komik ve utangaç, hatta kuşkulu ve gücenik olmak zorundaydı: Carter Timmie'yi çok utandırdığını biliyordu. Timmie'nin inşaatlarına bakacak zamanı olmamıştı, çünkü yemekten sonra müzik dinlemişlerdi, Prokofiev ve Mozart. Müziğin yaylı ezgileri *duck à l'orange* kadar zengindi ve her plağın bir yüzünü dinledikten sonra Carter artık daha fazla dinleyemeyecek duruma geldi.

Komodinin üzerinde iki kalın kırmızı kitap vardı, Carter adlarını okumak için komodinin yanına gitti. Hukuk kitaplarıydı. Sulli-

van'ın elbette. Yatak odalarında bu kitapların ne işi vardı? Evlerinde ne işi vardı? Carter kıskançlığının kabarmasından biraz utandı. Aralarında bir şey olsaydı, Hazel kitapları saklamaz mıydı? Carter kendini yatağa gözünü dikmiş bakarken buldu. Sullivan'ın onunla bir ilişkisi olmuşsa, diye düşündü, onu zevkle öldürürdü. Başparmakları ağrımaya başladı. Yumruklarını sıkmıştı. Yatağın yanındaki masanın üzerindeki ilaç kutusunun yanına gitti. Haplar Pananod'du ve Carter günde altı tane alıyordu. Dr. Cassini imzaladığı boş bir kâğıda reçete yazmış ve bununla ilaç alamazsa herhangi bir doktorun da reçete yazabileceğini söylemişti. Dr. Cassini'nin elbette üzerinde adı ve adresi yazılı matbu reçetesi yoktu.

Hazel odaya girdiğinde, "Neden yatmadın?" diye sordu. Açık sarı bir gecelik giymişti, ayakları çıplak, saçları çözüktü.

"Dolanıp eşyalara bakıyordum," dedi Carter.

"Yorgun değil misin?"

Yatağa birlikte yattılar. Hazel ışığı söndürdü. Onu kucaklamak neredeyse acı vermişti. Yaşlar gözlerinden eriyen buzlar gibi süzüldü. Tekrar eve dönmüştü.

13 Ocak ayında Carter'ın iş için başvurduğu ilk iki şirket onu geri çevirdi. İkincisi cezaevi sicilinden dolayı olduğunu söylemişti ama Carter birincinin de aynı nedenle reddettiğini düşünüyordu, ama adamlar bunu açıkça söylememişlerdi. Carter buna hazırdı kuşkusuz. On yerden reddedilebilirdi, hatta yirmi yerden. Hazel New York'ta en son çalıştığı şirketten referans almasını istiyordu ama Carter buna karşı çıktı: Mantıksal soru neden son işvereninin referansını kullanmadığı ve son altı yılını nerede geçirdiği olurdu.

Timmie Noel tatilinden sonra okula döndü. Hazel 9'da büroda olabilmek için her sabah 8.20'de evden çıkıyor, Carter evde oturup *Sunday Times* ve *Herald Tribune*'de, bazen de bu gazetelerin günlük eklerinde gördüğü, mühendis arayan ilanlara cevap yazıyordu. Haftada iki kez Dr. Alexander MacKensie'yi görmeye gidiyordu. Adam ergenlik çağından beri Hazel'ın doktoruydu ve Hazel'la ev-

lendikten sonra Carter'la da tanışmıştı. Carter'ın karaciğeri büyüdüğü için C vitamini iğneleri oldu. Cezaevinden çıktığından beri kendini çok daha yorgun hissediyordu ve aralık ortasından bu yana soğukalgınlığı geçmemişti. Doktor Pananod reçetesini de yeniledi, Dr. Cassini'nin imzaladığı kâğıt parçasıyla ilacı alamamıştı. Doktor parmaklarındaki ağrıyı sorunca, Carter son dört yılda azaldığını ama hâlâ rahatsız ettiğini, ilaç almazsa gece uyutmayacak kadar ağrıdığını söyledi.

"Karın bu kadar kötü olduğunu biliyor mu? Bu kadar ağrıdığını söylememişti," dedi Dr. MacKensie.

"Bu kadar kötü olduğunu ona söylemedim herhalde. Hâlâ ilaca ihtiyaç duyduğumu biliyor."

"Bu Pananod'ları uzun zamandır mı alıyorsun?"

"Yaklaşık bir yıldır. Ondan önce morfin alırdım. Cezaevinde dört yıl kadar kullandım.

Dr. MacKensie kaşlarını çatarak alt dudağını ısırdı. "Belirtilerini gördüm –ellerinin üzerinde kâğıt varken. Gözlerinde de."

Öyleyse neden ilk ziyaretimde söz etmedi, diye düşündü Carter, ellerinin üzerine iki kâğıdı dengeli koyduğu zaman? Ya da gözlerine ışıkla baktığı zaman. "Şey, artık almıyorum."

"Eskiden günde ne kadar alırdın?"

"Belki sekiz doz. Bazen daha az." Bazen de daha çok, diye düşündü. İhtiyaç duyduğu kadar almıştı. Ortalama bir bağımlığının gereksinimi günde on iki doz olarak düşünülüyordu, Carter bunu biliyordu.

"Bu kadar uzun süre kullanmışsan bağımlılık belirtileri göstermen normal."

"Evet, ama ciddi belirtiler değil. Zaman zaman bırakmaya çalıştım. Ara ara iki ay boyunca hiç morfin almadım. Cezaevindeki son on bir ayda hiç iğne olmadım." Carter doktorun gözlerinin içine baktı.

"Ama bunlarda da afyon var, Pananod'larda. Aynı şey bu da," dedi doktor.

"Ben hiç morfin hissetmiyorum."

Dr. MacKensie ciddi ciddi güldü. "Yapabilirsen günde dört taneden fazla alma."

Birçok akşam Hazel iş başvurusuna eklediği üç sayfalık özgeç-

mişini daktilo etmede ona yardım ediyordu. Daktilosu onunkinden çok daha hızlıydı. Carter Drexel'dan istediği mektubu almıştı. Mektupta Carter'ın şirket için çalışmasının "en iyi nitelikte" bulunduğu ve tutuklanmasının "hiçbir zaman tatmin edici şekilde kanıtlanmamış nedenler yüzünden" olduğu yazıyordu. Gelecekteki işverenlere gösterilmesi amacıyla dikkatle yazılmış bir mektuptu, ama Carter'ın gönlü bunu göndermeye razı olmuyordu. Hazel özgeçmişine eklemeden önce en az on beş fotokopisini çıkarması gerektiğini söyledi.

Carter, "Mektup çok muğlak," dedi. "En hafifinden böyle. Benim için özür dilemeye ve fazla bulaşmamaya çalışan birinin mektubuna benziyor."

"Ama *bunun* gibi bir yer bulamıyorsun." Hazel daktilodan başını kaldırdı.

Gece yarısını geçmişti ve her ikisi de yorgundu. Carter son birkaç başvurusunda cezaevinden söz etmemişti. İlk birkaçında suçlu olmadığını, bir dolandırıcılık nedeniyle altı yıl hapis yattığını belirtmişti. Beni işe alma isteği duyan olursa, diye düşündü, bazı araştırmalar yaparak hikâyeyi kendileri de bulabilirdi –gerçi bu Carter'ın pek işine yaramazdı. Ya da cezaevi sisteminin etkililiğine inanıyorlarsa, altı yılın günahlarını ve suç işleme güdülerini sildiğini ve işe alacakları her insan kadar iyi ya da kötü olduğunu düşünürlerdi. Hazel cezaevinden söz etmesini bile doğru bulmadı.

Carter, "Her işveren işe alacağı kişinin en son çalıştığı yeri bilmek ister. Tamam, Triumph. Ne ad ama!" dedi gülümseyerek. "Bütün bunlar altı yıl önceydi. Son altı yılda ne yaptınız? Şey, cezaevindeydim. Mektupta yazmasam görüşmede söylemek zorundayım. Şimdi bahse girerim tüm iş çevresi benim tepemdedir. Bir şirket öbürüne söyler. Philip Carter'a dikkat edin."

"Tamam, bir şey saklamanı öneriyor değilim. Yalnızca Drexel'ın mektubunu eklemeni istiyorum. Kaldı ki o senin son patronundu."

"Drexel ansızın düşüp ölebilir."

Ocak ayının sonunda Drexel gerçekten de öldü, Carter hakkında yazabileceği başka bir mektubu yazmadan hemen önce. İki yıldır emekli olmuştu ve Nashville-Tennessee'deki evinde kalp krizinden öldü.

Şubat ortasında Carter iş başvurularına Drexel'in fotokopilerini

de ekliyordu.

Hazel çalışmaya devam etti, para gerektiği için değil, sırf hoşlandığı için. Carter'a endişelenmemesini söyledi. "İyi bir iş ararken altı hafta nedir ki?"

Carter, Timmie'nin çok ödevi yoksa öğleden sonraları onunla odasında oynamak için çaba gösterdi. Timmie'nin inşaat setlerinden biriyle bir petrol pompası modeli yaptı. Genellikle yaptığı gibi bir hafta sonra modeli bozmadığından Timmie'nin bundan hoşlandığını düşünüyordu. Timmie hâlâ ona karşı biraz resmi ve uzak duruyordu. Carter onun birkaç kez dokunduğu ya da sözünü ettiği şeye değil de ellerine baktığını fark etmişti. Carter Hazel'ın ona parmakları hakkında bir şeyler söylediğini biliyordu, çünkü söylediğini yazmıştı ama bu o kadar uzun yıllar önceydi ki Hazel'ın ne dediğini unutmuştu. Hazel'a sordu.

"Cezaevinde bir kaza geçirdiğini söyledim."

Carter, "Tahmin etmesi uzun sürmez," dedi. "Büyüyor. Ona söyleyebilirsin."

"Neden, sevgilim? Bırak bu şekilde kalsın. Senin de ona söylemeni istemiyorum."

"Aptal değil o. Tahmin edecektir."

Hazel içini çekti ve sinirli bir şekilde, "Sevgilim, bırak bu şekilde kalsın. Lütfen," dedi. Tuvalet masasında saçlarını tarıyordu.

Her ikisi de yatmak üzereydi. Carter iğneli bir şekilde konuştuğunu fark edip pişman oldu. Beş dakika içinde yatakta yatacaklardı ve Hazel bu gece aynı Hazel olmayacaktı. Her gece Hazel'ı kollarına aldığı zaman, karısı ona dünyadaki en önemli insan olduğu, ona taptığı duygusunu yaşatıyordu. Bu onu kalbinin çarpması kadar hayatta tutuyordu. Bu gece aynı olmayacaktı, çünkü sesindeki iğneli tondan hoşlanmamıştı.

Hazel'a doğru eğilip elini kalçasına koydu. "Haklısın. Özür dilerim, sevgilim. Bu şekilde kalsın."

14 Carter, Gregory Gawill'i bir hafta kadar sonra gördü. Anlaşılan Gawill onu bekliyordu, ama Carter'ın evinden birkaç kapı ötede onu gördüğü zaman, "Aaa, Phil! Bu ne sürpriz!" dedi ve sokaktan geçiyormuş gibi yaptı. "Burada mı oturuyorsun?"

"Evet." Gawill bunu rehbere bakarak kolayca bulabilir, diye düşündü Carter ve hiç şüphe yok ki böyle yapmıştı.

"Seni görmeyeli uzun zaman oldu. Ne kadardır dışarıdasın?"

"Ha –üç dört haftadır." Yıllar Gawill'i biraz değiştirmişti ve kötü biçimde değiştirmişti Carter'a göre. Daha kilolu ve kaba saba olmuştu. Ama giysilerinde hâlâ çarpıcı ve zengin bir görüntü vardı.

"Peki, bir içkiye ne dersin? İçki için fazla erken bir saat olduğunu düşünüyorsan bir kahveye?" Carter'ın koluna vurdu.

"Postaneye gidiyordum." Carter elindeki mektupları gösterdi.

"Seninle birlikte yürüyeyim. Çalışıyor musun?"

"Henüz değil," dedi Carter.

"Sana yapabileceğin bazı şeyler bulabilirim."

Carter ne olduğu anlaşılmayan homurtular çıkardı.

"Ciddi söylüyorum, Phil, mal verdiğimiz şirketlerden biri mühendis arıyor. Long Island'da. Ücreti öğrenebilirim."

"Long Island'da çalışmak istemiyorum."

"Ha."

Carter'ın postaneye gitmesi gerekmiyordu, zarfların üzerinde pul vardı, ama gitmesi gerektiğini söylediği için iki dolar tutarında beş sentlik adi pul ve birkaç uçak pulu aldı. Gawill hâlâ yanından ayrılmamıştı.

"Peki, Greg. Benim gitmem gerek."

"Aman, haydi. Kahve için beş dakikan da mı yok? Sana anlatmak istediğim şeyler var. İlgini çekecek şeyler."

Carter onunla bir yerde oturma fikrinden hoşlanmamıştı, ama meraklanmıştı da. Gawill'in bugünlerde neler düşündüğünü öğrenmek işe yarayabilir, diye düşündü. "Tamam."

Yirmi Üçüncü Sokak'la Üçüncü Cadde'nin köşesindeki bir bara gittiler. Carter bira, Gawill de viski ve su söyledi.

Gawill, "Herhalde David Sullivan'ı epeyce görüyorsundur," dedi kocaman burnunu parmağıyla ovuşturarak.

"Fazla değil."

"Süprüntü herif. Burnunu fazla sokuyor, bugünlerde acısını çe-

kecek. Şimdiye kadar cinayetten kurtuldu. Ama sonsuza kadar kurtulamaz." Gawill'in kızgınlığı sert ve sahiciydi. Kendi kendine mırıldanıyor da olabilirdi. "Burnunu benim işlerime soktu." Gawill kıkırdayıp Carter'a baktı. "Peki, bunun onu nereye götürdüğünü görüyorsun. Hiçbir yere. Ne kadar çabalasa da benimle ilgili hiçbir şey bulamaz ve çabaladığı da çok açık."

Carter birasını yudumladı.

"Karının etrafında dört dönerken sana yardım etmeye çalışma pozlarını hiç yemedim. Senin nasıl yediğini de anlamıyorum. Bu adamı görmeye –sosyal olarak– nasıl katlandığını bile anlamıyorum." Kızgın gözlerini kaldırıp Carter'a baktı.

"İşi oluruna bırak, tamam mı, Greg?"

"Ama onu hâlâ görüyorsun, değil mi? –Allahım, New York'a kadar karının peşinden gelen bir adamı –İşe bak!" Gawill huzursuzca kıpırdandı. "Karını suçlamıyorum. Bir kadın yalnızlık hisseder, tamam. Erkek de hisseder. Biraz yanlış bir arkadaşlık."

Carter ona vurabilirdi. "Karımdan söz etmeyi keser misin?"

"Tamam. Ama tam dört yıldır onunla ilişkisi var. Bunu bildiğini sanmıyorum ve bilmen gerekiyor."

"Doğru değil."

Gawill masanın üzerinden eğilerek işaret parmağını uzattı. "Doğru. Uyan artık, Phil. Belki karın yapmaz –doğal olarak sana söylemek istemez. Sullivan da söylemez, dünyadaki en iyi arkadaşın gibi poz yapmaya devam eder. Ne arkadaş ama!"

Carter'ın kalbi küt küt atmaya başlamıştı. "Senin bana söylemek zorunda kalman ne kadar ilginç değil mi?"

"Doğrusunu istersen evet. Bir erkeğin boynuzlandığını görmekten nefret ederim. Sullivan seni boynuzlatıyor. Kendisini arkadaşınmış gibi satıyor, Allah aşkına tam da onu dövmek, hatta öldürmek için her tür nedenin varken."

Gawill'i ele veren bu öfke oldu. Sullivan'ın Hazel'la ilişkisi olmasından ya da Sullivan'ın yanlış bir arkadaş olmasından değil, Sullivan Gawill'e zarar vermiş olduğu için bu kadar öfke duyabilirdi. "Sullivan'dan pek hoşlanmamanı anlayabiliyorum, çünkü birkaç işinden etti seni, değil mi?"

"Ha. Denedi. Biraz karışıklık yarattı, o kadar. Zaman zaman hoş olmayan bir koku yalnızca. Koku Sullivan'dan geliyordu, Gre-

gory Gawill'den değil."

Carter biraz gülümsedi, ama Gawill'in gülümsemesinden hoşlanmadığını gördü. "Peki, Greg, ben gidiyorum. Bira için teşekkürler."

Gawill şaşkın şaşkın baktı. "Seni bir daha ne zaman görürüm? – Dinle, Phil." Kaşlarını çattı. Ayağa kalkıp Carter'ın sağ kolunu tuttu. "Sullivan ve karınla ilgili saçma şeyler anlattığımı sanıyorsun. Belki abarttığımı düşünüyorsun. Karın Long Island'daki okula gittiği sürece öğleden sonraları Sullivan'ın evine gidiyordu. Birkaç kişiyi Sullivan'ın peşine taktım, tıpkı onun da benim peşime taktığı gibi. Neler olup bittiğini biliyorum, karında evin anahtarı vardı, eve gitmek ve belki çocuğa yemek hazırlamak için altıdan hemen önce evden çıkardı." Gawill başını iğrenerek salladı, sonra Carter'ın kolunu daha sıkı tuttu. "Sana başka bir şey de söyleyeceğim."

"Aman haydi, Greg, bırak bu işi artık." Carter kolunu çekip uzaklaştı.

Gawill arkasından bağırdı. "İlişkileri hâlâ devam ediyor."

Carter hızlı hızlı yürüdü, sonunda durup nerede olduğuna baktığında caddenin Doğu Yakası tarafını geçmiş olduğunu gördü. Dönüp evine doğru yürüdü. Kendi kendine, hepsi yalan ve abartma, dedi. Bir çocuk bile Gawill'in içini görebilirdi.

15 Şubat'ın on dördü Hazel'ın doğum günüydü. Sullivan onları evinde kokteyle davet etmişti, sonra sekiz on kişiyle birlikte bir Japon lokantasına gideceklerdi. Carter evden Hazel'la Timmie'nin hemen ardından çıktı, Hazel'a Beşinci Cadde'deki bir mağazadan armağan seçmek istiyordu: arkası gümüş fırça, tarak ve ayna. Antikaydılar. Bunları, aradığı şeyi bulmak için şehirde epeyce dolaştıktan sonra ancak geçen hafta bulmuştu ve baş harflerinin kazınmasının ancak ayın on dördünde biteceğini söylemişlerdi. 9.30'da mağazaya gittiğinde setin öğleden sonraya kadar hazır olmayacağını söylemelerini bekliyordu, ama set yapılmıştı ve hazırdı: Zarif harflerle H. O. C. Harfler ona biraz büyük görünmüştü,

ama değiştirtecek ve hediyenin gecikmesine neden olacak kadar büyük değillerdi. Fırça, tarak ve el aynası içi kumaş kaplı beyaz bir kutuya konuldu. Kutunun çevresine kırmızı bir kurdele sarıldı, sonra da üzerinde altın yazılar olan beyaz bir kâğıt torbaya konularak eline verildi. Carter mağazadan çıkıp Beşinci Cadde'de dolaştı. İki düzine kırmızı gül aldı ve evlerine geri döndü.

Artık posta da gelmişti ve Carter iki işten daha reddedilmişti. Biri Chrysler Binası'ndaki Tripple Industrials'dandı; Carter buna biraz umut bağlamıştı. Mektupta başvurusundan önce söz konusu işe birini aldıklarını yazmışlardı. Carter utançla yanaklarının içini ısırdı. Tripple başvurusuna Drexel'ın mektubunu eklediğini hatırladı.

Akşamüstü Hazel telefon etti. 4.20'de karşılaması gereken tren bir saat geç kalacaktı ve Sullivan'ın partisinden önce eve gelip giyinmeye zamanı olmayacaktı. Carter siyah elbisesini –yanda değil arkasında fermuar olanı– getirebilir miydi? Sullivan'da giyinebilirdi.

"Başka bir odaya geçip üstümü değiştirebilirim. Bu şekilde oraya gidemem. Üzerimde bir etek bir buluz var."

"Tabii ki Hazel. Getiririm."

"Dore eşarbımı da. Şal gibi uzundur, biliyor musun bilmem. Parlak sarı. Komodinin üçüncü çekmecesinde, alttan üçüncü."

"Tamam."

"Teşekkürler, sevgilim." Sesi yumuşayıp kısıldı, Carter'ın çok iyi bildiği bir biçimde. "Nasılsın?"

"Şey –eve gelmeni istiyorum. Ben iyiyim."

Hazel, gelen iki çocuğun onun işi olduğunu ve bürodaki kimseye çocukları karşılamasını söyleyemeyeceğini açıkladı.

Carter Hazel'ın istediği giysiyi gardrobun kapağına astı ki unutmasın. Sonra eşarbı aramaya gitti. Çekmece katlanmış güzel görüntülü kombinezonlar, bir dolu eşarp ve çoraplar doluydu. Sarı eşarba uzanırken arkasında sert bir şey eline çarptı. Cezaevinden yazdığı mektuplardı bunlar, hepsi birbirinin benzeri kâğıda yazılmış, cezaevinin pencereli zarfına uyması için önce ikiye sonra üçe katlanmış tek bir kalın kâğıt. Hazel bunları otuzluk demetler haline getirerek lastikle sardıktan sonra hepsini birlikte bağlamıştı. Carter elini uzatıp avucunu mektup demetinin üzerine koydu. Bunu ya-

parken parmakları arkalarındaki başka bir sıraya değdi, üstüne giysiler gelmişti bunların. Birincisi gibi bir sıra mektup daha vardı.

"Ey güzel Allahım," dedi.

Altı kitabı dolduracak kadar çoktu mektuplar. Gibbon *The Decline and Fall*'u ya da Cervantes *Don Quixote*'u yazabilirdi bunlarla ve onun bütün yaptığı sızlanınayla dolu aşk mektupları yazmaktı. Ama mektupların asıl kastettiği şey onun sürekli olarak canına okuduklarıydı. Dünyanın bu gerçeği unutmaması şaşılacak şey miydi ki? Carter Hazel'la kendisinin aptal parti kostümleri içindeki resimlerine baktı. Sonra gözlerini kapayarak eşarbı aldı ve arkasını döndü.

Sullivan'ın evine doğru yola çıktığında ruh hali iyi değildi. Hazel'ı mutlu etmek için tıraş olmuş ve dikkatle giyinmişti: Yeni koyu mavi takım elbisesi, Hazel'ın en çok sevdiği koyu mavi ve koyu kırmızı kravat, beyaz bir gömlek, siyah ayakkabılar. Giydiği her şey, neredeyse şimdi sahip olduğu her şey yeniydi. Hazel'ın giysisiyle eşarbını gümüş setin içinde durduğu beyaz torbaya koydu. Timmie 4.30'da eve geldiğinde annesinin gelmeyeceğini öğrenince hayal kırıklığına uğramış ve Carter onu keyiflendirecek bir şey söylemek için başarısız girişimlerde bulunmuştu. Timmie'ye eve döndüklerinde onu uyandıracaklarını ve küçük bir parti yapacaklarını söylemişti. Timmie Hazel'a kahverengi süsleri olan beyaz bir kombinezon almıştı, Carter'a göre yalnızca üç dolar harçlığı olan ve sodaya bayılan bir oğlan için hayli pahalı bir hediyeydi, ama Timmie birkaç gün önce Carter'ın on dolar verme önerisini reddetmişti. Carter öneriyi yaptığı zaman hediye çoktan alınmıştı. O öğleden sonra Timmie ciddi bir tavırla odasına gitti ve Hazel için aldığı paketlenmiş hediyeyi çıkarıp Carter'ın hediyesinin ve güllerin yanına koydu. Timmie akşam yemeği için arkadaşı Ralph Underwood'un evine gidecekti.

Sullivan Carter'ı dairesinin kapısında karşıladı. Arkasındaki oturma odasından hafif konuşma sesleri geliyordu. Sullivan, "Vay, vay, moda dergisinden fırlamış gibisin," dedi. "İçeriye gir. Hazel nerede?"

Carter Hazel'ın geç kalacağını söyledi, Sullivan da torbayı Carter'ın elinden alarak yatak odasına götürdü. Bu arada Carter da paltosunu asıyordu. Sonra oturma odasına geçti, tanıdığı dört beş kişi-

yi –Elliottlar oradaydı, Jeremy Surter ve karısı Susan, Sullivan'ın arkadaşı olan John Dwight adlı hoş bir orta yaşlı adam da oradaydı– selamladı. Birileri onu ötekilerle tanıştırdı, ama hiçbirinin adını hatırlamıyordu. Hepsinin ona gözünü dikip baktığının farkındaydı pekâlâ, çünkü cezaevinden yeni çıktığını biliyorlardı. Gerçi Hazel ile David bir keresinde, "Tanıştığın yeni insanlar senin hakkında hiçbir şey bilmiyorlar," demişti ama, işler böyle gitmiyordu. Nasılsa söylenti yayılıyordu.

O yıl Sullivan'ı üçüncü görüşüydü bu. Hazel'ın bilerek onu davet etmediğini ya da Sullivan'ın Hazel'ın bürosunu arayarak yapmış olabileceği davetleri reddettiğini biliyordu, çünkü Carter'ın onu pek görmediğinin farkındaydı. Sosyal ilişkilerindeki bu azalma, görüştükleri birkaç seferde Sullivan'da bir değişiklik yaratmamıştı Carter'a göre. Bu gece kendine güvenli ve gülümseyerek konukları arasında dolaşıyor, içkilerini kontrol ediyor, herkesin sıcak sıcak kanepe alıp almadığına bakıyordu. Sullivan Yunan ve Roma mermer eşyalara bayılıyordu ve evin orasında burasında kitap rafında mermer bir baş, mermer bir ayak, bir vazo, bir Grek yazıtından bir parça vardı. Bunları Yunanistan'a yaptığı yolculukta aldığını söyledi. Halılar Şark halılarıydı.

Sullivan, "İş durumu nasıl?" diye sordu.

"Henüz bir şey yok. Hâlâ deniyorum," dedi Carter olabildiğince kayıtsız bir tavırla.

"Şu Butterworth hâlâ dönmedi. Dün onu tekrar aradım."

Butterworth, Carter'ın adını duyduğu bir mühendis şirketinde çalışıyordu: Jenkins and Field. Butterworth iş nedeniyle California'ya gitmişti. Sullivan defalarca Butterworth'ün Carter'ı şirkete sokabileceğini düşündüğünü söylemiş, ama Butterworth ortalıkta olmayınca Carter onun var olmadığını düşünmeye başlamıştı.

Hazel geldiğinde Carter rahatladı. Hazel herkesi selamladı, yeni gelenleri zarif, rahat havasıyla karşıladı; birçok kadının yapacağı gibi önce giysilerini değiştirmekte ısrar etmedi. Onunla yeni tanışan erkeklerin yüzlerini seyretti zevkle; koltuklarına ne kadar gömülmüş olurlarsa olsunlar yerlerinden nasıl fırladıklarını gördü. Çünkü güzel bir kadındı Hazel. Hazel Carter'ın yanına gelince biraz gülümsedi, ama o gün ilk kez sahici bir gülümsemeydi bu.

"Doğum günün kutlu olsun, sevgilim. Nasılsın?"

"Berbat, ama bu giysilerden kurtulunca daha iyi olacağım. Timmie iyi mi?"

Carter başını salladı, onunla yeni tanışan erkekler kadar sersemlemişti. Sonra Hazel ortadan kayboldu.

Sullivan arkasından gitti.

Carter ikinci içkisini yudumladı.

Sullivan iki dakika kadar sonra geri dönünce Carter'a işaret edip kısık bir ses tonuyla konuştu. "Bugün çok karmaşık yollardan bazı haberler duydum. Gawill kuzeye dönmüş. Long Island'da bir boru şirketiyle çalışıyor ya da bağlantısı var. Patronu, Long Island'da bazı apartmanları olan Grasso adlı bir adam, öyle görünüyor ki uyuşturucu babası. Uyuşturucu tacirlerinin her zaman birkaç yan işi vardır."

Carter Gawill'in adını duyunca hemen kalbi küt küt atmaya başladı, sonra kayıtsızlık hissetti. "Eee?" Carter omuzlarını silkerek içkisinden bir yudum aldı.

"Dışarıda olduğunu biliyor."

"Ya! Bir boru şirketinde mi çalışıyor?"

"Evet, yeraltı boruları üretiyorlar. Gaz ve kanalizasyon falan." Sullivan kelimeleri yaya yaya konuşuyordu. "Dışarıda olduğunu öğrenmek için zahmete katlanması ilgimi çekti. Ya da keşfetmek için. Seninle ilişki kurmaya çalışsa şaşırmazdım." Sullivan Carter'a baktı.

"Neden?"

"Bilmiyorum. Ama seni uyarmam gerektiğini düşündüm. Onu görmek isteyeceğini düşünemiyorum bile."

"Evet, istemem." Hazel içeriye giriyordu, ikisi de ona doğru döndü.

Carter kokteyl parti süresince Hazel'ın yanında kalmak isterdi, ama kendisini başkalarıyla konuşmaya zorladı. Ne var ki Sullivan Hazel'ın yanından ayrılmadı ya da Hazel ona yakındı, bunu anlamak zordu. Kesinlikle birlikte çok rahatlar, diye düşündü Carter, sanki her zaman konuşacak bir konuları vardı. Kendisi cezaevindeyken birlikte çok zaman geçirdiklerinden bu da çok doğaldı. Fark ettiğinde şok oldu, cezaevine girmeden önce de Sullivan ile Hazel birlikte çok zaman geçiriyordu. Kendisi için yalnızca yedi

yılken Sullivan için altı yıl. Sullivan sırtını Hazel'ın oturduğu iskemleye yaslamış onu dinleyip ciddi ciddi başını sallıyor, ara sıra Hazel başını kaldırıp ona şöyle bir göz atıyordu, ama bu Carter'a o kadar tanıdık ve mahrem bir ilişki gibi göründü ki, birlikte uyudukları çok açıktı ve de defalarca. Bu gece ona sormaya karar verdi, onunla yatıp yatmadığını açıkça soracaktı. Sonra içkinin etkisini gösterdiğini ve ona doğum gününde ya da belki başka gün bu soruyu sormaması gerektiğini kavradı. Hazel'ın onu sevdiğinden kuşkusu yoktu. Ama Sullivan'ın ona âşık olduğu da su götürmezdi.

Japon lokantasında ısıtılmış saki içtiler. Uzun ve alçak bir masanın çevresindeki yastıklara oturdular. Carter bir kez daha Hazel'ın yanında değildi ve Sullivan bir kez daha onun yanındaydı.

Carter'ın solundaki adam peçeteye sarılı saki şişesini tutarak, "Et pour vous, monsieur?"* diye sordu.

Carter, "Oui, avec plaisir,"** diyerek küçük fincanını kaldırdı.

"Vous parlez français?"***

"Oui."****

Ondan sonra hep Fransızca konuştular ve Carter da başka kimseyle konuşmadı. Adamın adı Lafferty idi –Carter tanıştırıldığı zaman aklında tutamadığı için özür dileyerek sormuştu adamın adını– ve şişeleme makineleri satan şirketi için iki yıl Paris'te çalışmıştı. Fransız karakteri, Fransa'daki hayatın keyfi, mutsuz aşk ilişkilerinin yarattığı tahribattan söz ettiler.

"Her ayrılık," dedi, "her ayrılık, bir darbe indirir ve bir şeyleri alır götürür, denizin bir kayalığa çarptığı zaman yaptığı gibi. Bir erkek, kaya gibi çok fazla dalgaya dayanabilir. Bir gün küçülüp incelir, o zaman da hiçbir şeydir, işi bitmiştir."

Bay Lafferty umutsuz aşk hikâyelerinden değil, yalnızca ayrılıklardan söz ediyordu. Bir işadamından gelen bu yarı şiirsel konuşma Carter için hoş bir sürpriz oldu. Ya da belki konuştukları şey Fransızca olarak daha hoş ve daha derin çıkıyordu. Ya da belki Bay Lafferty ile konuşmak ona Max ile geçirdiği mutlu anları hatırlatmıştı. Bay Lafferty solundaki bir kadınla İngilizce konuşurken

---

* Fr. Siz de ister misiniz, mösyö?

** Fr. Memnuniyetle. (ç.n.)

*** Fr. Fransızca konuşuyor musunuz? (ç.n.)

**** Fr. Evet. (ç.n.)

yalnız kalan Carter Sullivan'ın içtenlikle güldüğünü gördü –yüksek perdeden bir kahkaha değildi bu, ortama uygundu, tıpkı Sullivan gibi– ve Sullivan Hazel'ın omzuna dokundu, bırakmadan önce hafifçe sıktı. Carter Sullivan'ın hayatta bir kez olsun yanlış yapıp yapmadığını, hiç pişman olduğu anlık bir davranışta bulunup bulunmadığını merak etti. Ve birden on dört yaşındayken dayısıyla teyzesinin işi oluruna bırakma konusunda çektikleri nutku hatırladı. Bir keresinde tenis raketini bir okul arkadaşına ödünç vermişti. Bir trençkotunu. Kolejdeyken bir takım elbisesini. Hayır, Sullivan gibi çok etkili, pratik ya da düzenli değildi. Son olarak, Wallace Palmer yerine alındı belgelerini imzalayarak gösterdiği müthiş dikkatsizlik onun altı yılını cezaevinde geçirmesine neden olmuştu. Bu kadar güvenmek aptalcaydı. Sullivan asla böyle bir şey yapmazdı. Onda avukat kafası vardı: Çıkarların güvenceye alınana kadar harekete geçme. Sonra Carter Hazel konusunda da Sullivan'a güvendiğini hatırladı ve mermi yemiş gibi oldu. Ya bu konuda da tam bir enayi olmuşsa, üstelik Wallace Palmer olayının üstüne tüy diken bir enayilik?

Hazel birden ona baktı. "Phil! İyi misin?"

Yüzü kızarmış olmalıydı, yüzüne basan sıcaklıktan bunu anlıyordu. Sinirli bir hareketle avucunu alnına dayadı. "İyiyim," dedi. Sullivan'ın da ona bakmasından nefret etti. Su almak için uzandı, ama hiç bardak yoktu. Ama o sırada Hazel kendisine bakmıyordu. Carter sakisini içti.

O gece eve döndüklerinde Carter, "David sana ne verdi?" diye sordu. Hazel'ın yanında, içinde giysilerinin olduğu beyaz bir torba vardı ve torba şimdi ağırlaşmış görünüyordu. Carter torbayı otomobilden alıp merdivenden yukarı taşımıştı.

"İstediğim bir kitap. Aubrey Menen'in Roma üzerine bir kitabı. Henüz açmadım."

Carter Sullivan'ın hediyesinin bir kitaptan daha özel bir şey olacağını düşünmüştü.

Timmie uyanıp pijamasıyla yanlarına geldi. Kollarını Hazel'ın boynuna dolayıp, "Doğum günün kutlu olsun, anneciğim," dedi.

"Teşekkür ederim, sevgilim. Allahım, Noel'deyiz sanki," diyerek müzik setinin üzerindeki hediyelere baktı. "Ne harika güller? Bunun için hanginize teşekkür etmeliyim?"

"İkimize de." Carter oğluna gülümsedi.

Hazel fırça, tarak ve ayna setine bayıldı ve baş harflerin fazla büyük olmadığını düşündü. Carter ona ayrıca şeker, sabun ve mendil de verdi. Hediyeleri açarken hafif bir içki içtiler, Timmie de bir bardak çikolatalı süt aldı.

Carter o gece uyuyamadı. İçtiği içkiler anfetamin de olabilirdi pekâlâ. Ve başparmakları ağrıyordu. Morfin dolu bir iğneyi özledi. Saat 3 sularında Pananod almak için yavaşça kalkıp banyoya gitti. Sonra karanlıkta odaya geri döndü.

Hazel, "Sevgilim, uyuyamıyor musun?" diye sordu.

Karanlıkta Hazel'ın sesi, birlikte oldukları o oda, belki bütün akşam, Sullivan, Max Carter'a gerçek dışı geldi birden. Ne var ki Max hepsinden, hatta kendisinden bile daha canlı, daha sahici görünüyordu. Carter duraksayarak, "Hayır," dedi, sırf rüyanın devam etmesi için rüyasında bir soruya cevap vermişti sanki.

"Işığı açsana."

Carter ışığı açıp gözlerini kırpıştırdı. Işık gerçek dışılığı dağıtmadı.

"Otursana, sevgilim. Seni rahatsız eden nedir?"

Yatağın kenarına oturdu. "Sullivan."

"Ah, sevgilim." Hazel gözlerini kapatarak kaşlarını çattı, bir an başını öte yana çevirdi. "Phil, işleri kolaylaştıracaksa –onu bir daha görmek zorunda değiliz."

Ses tonu neredeyse insanüstü bir özveride bulunuyormuş ama bunu gene de yapacakmış gibi çıkıyordu. "Hayır, bunu yapmanı istemem," dedi Carter, ama sesi istediği kayıtsız tonda değildi. Hazel'ın yüzündeki ifadenin bıkkınlığa dönüştüğünü gördü.

"O halde –sanırım trajik sahneler yaratmaktan vazgeçmenin zamanı geldi, değil mi? Bu geceki gibi."

"Sahne yarattığımı sanmıyorum."

"Patlayacağını sandım lokantada, sırf David bir kez omzuma dokundu diye. Bunu herkes fark etti. Ondan nefret ediyormuş gibi bakıyordun."

Demek o da omza dokunmanın farkındaydı. "Kimsenin fark ettiğini sanmıyorum. Bu doğru değil."

"Ona iyi geceler de demedin üstelik. Evsahibinin o olduğunu ve hepimizi yemeğe –benim onuruma– götürdüğünü düşünürsek pek nazik bir davranış değil."

"Ama ona iyi geceler dedim." Carter teşekkür etmediğini hatırladı.

"Çocukca davrandığını düşünüyorum."

Carter ayağa kalktı, birden öfkelenmişti. "Ben de senin bir eş gibi davranmadığını düşünüyorum."

"Sen neden söz ediyorsun?" Hazel da oturdu.

Carter hemen, "Yalnızca bir şey bilmek istiyorum," dedi. "Ben cezaevindeyken onunla bir ilişkin oldu mu?"

"Hayır! Kapıyı kapat. Timmie'nin bu hoş konuşmayı duymasını istemiyorum."

Carter kapıyı iterek kapattı. "Olduğunu düşünüyorum, sormamın nedeni de bu."

"Saçma," dedi Hazel, ama Carter onun duraksadığını gördü.

"Bunu rahatlıkla söyleyebilirim!"

Hazel uzun bir iç çekti. Sonra sigara almak için uzandı. Çakmağı tutarken elleri titriyordu. Ona bakmadan, "Onunla ilişkim olduğunu söylesem iyi olacak," dedi. "Yalnızca üç hafta sürdü. Daha doğrusu tam olarak söylemek gerekirse iki hafta dört gün."

Carter soluksuz kaldı. "Ne zaman?"

"Dört yıl önce. Daha da eski. İkinci retten, Temyiz'in ikinci kez reddetmesinden birkaç hafta sonraydı." Şimdi Carter'a bakıyordu. "Çok mutsuzdum o sırada. Hayatım konusunda ne yapacağımı bilmiyordum –ya da ikimize ne olacağı konusunda. Bir açıdan David'i seviyordum, evet. Ama ilişki işe yaramadı, kendimi daha kötü hissettim. Kendimden utandım ve ilişkiyi bitirdim. David'i görmedim bile –daha sonrasında bir ay kadar."

Carter hâlâ zor soluk alıyor, hareketsiz duruyordu. "Şimdi biliyorum hiç değilse."

"Evet, biliyorsun. Bu konuda üzgün olduğumu biliyorsun. Bir daha olmayacağını biliyorsun."

"Neden olmazmış? Bunu neden söylüyorsun?"

"Olabileceğini düşünüyorsan, sevgilim, anlamıyorsun demektir. *Beni* anlamıyorsun."

"Anlamaya başlıyorum," dedi Carter. "Neden olamaz?"

Hazel cevap vermedi, ona bakmakla yetindi.

"Onu sevdiğini söyledin. Onu hâlâ seviyor musun?"

"Burada seninle birlikte değil miyim?"

"Evet, ama ben burada olmasaydım, ortalıkta olmasaydım?"

"Ah, Phil–"

"Sana bir soru sordum. Ya ben burada olmasaydım?"

"Sırf sorduğun için söylüyorum, evet. Sen burada olmasaydın,cezaevinde ölmüş olsaydın mesela, arkadaşının öldüğü gibi, o zaman evet, kuşkusuz David'le evlenirdim. Timmie de onu seviyor. İlişki kurmak kolay onunla, son zamanlardaki halinden daha kolay."

Carter pijamasının üstünü açtı. Komodinin yanına gitti, gözleri kostümlü fotoğrafa ilişince bir an yüzünü buruşturdu. Resmi yırtmak istedi, ama pijama altının ipini çekiştirdi.

"Nereye gidiyorsun?" Hazel'ın sesi panik içindeydi.

"Yürüyüşe çıkıyorum."

"Gecenin dördünde mi? Phil, David'i görmek gibi çılgınca bir şey yapmayacaksın, değil mi?"

"Yürüyüşe çıkıyorum, Hazel, bunu yapmak zorundayım." Hemen giyindi, gömleğini üstüne giyip düğmelerini ilikleme zahmetine bile girmedi. Yatak odasından çıkarken kapıyı açık bıraktı, portmantodan paltosunu karanlıkta yoklayarak buldu. Sonra ön kapıyı açıp dışarıya çıktı, kapıyı kapamaya başladı, ama sonra anlık bir güdüyle açık bırakıp içerisini dinledi. Kötü bir rüya gerçekleşiyordu sanki, Hazel yatak odasındaki paralel telefondan Sullivan'ın numarasını çevirirken tuş sesleri duyuldu. Onu uyarmak için mi? Rahatlatıcı bir sohbet için mi? Carter karanlıkta durup belki konuşmayı dinleyebilirdi, bir kısmını duyabilirdi, ama zaten ne konuşacaklarını tahmin ediyordu. Kapıyı kapatıp basamaklardan indi. Böyle bir gecede yürümekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Gün ağarana kadar yürüdü, yürümek ve şafağı seyretmek ona çok iyi geldi. Hazel'a, "Bana söylediğine memnunum ve benim açımdan bir daha bu konuyu konuşmak zorunda kalmayacağız," diyecekti. Ya da buna benzer şeyler. Ya da belki hiç konuşmamak daha iyiydi.

16 Birkaç gün sonra Carter bir sabah girişteki posta kutusunda Gawill'den gelen bir mektup buldu. Daha açmadan nedense

Gawill'den geldiğini biliyordu. Üzerinde gönderici adresi bulunmayan küçük, beyaz bir zarftı bu, elyazısı ince uzundu ve biraz kargacık burgacıktı. Sonra Carter çok okunaklı Long Island damgasını fark etti. Hazel'ın alışverişte almayı unuttuğu birkaç şeyi almak için dışarıya çıkıyordu ve Gawill'in mektubunu evde okumak için içeriye geri döndü. Mektupta şöyle yazıyordu:

Sevgili Phil,

Sana söylemeye başladığım şeyi tamamlamak istiyorum. Adamlarım Sullivan'ın dairesini ve daha önce Elli Üçüncü Sokak'taki evini gözlüyorlar. Sanırım karının onunla birlikte yaşadığı Elli Üçüncü Sokak'taki evi biliyorsun. Bundan dört yıl öncesinden bahsediyorum. Oğlun bile bunu biliyor olmalı, çünkü çocuklar sandığımız kadar aptal değildir. Geçen gün konuştuğumuzda bunların hiçbirine inanmadığın izlenimini edindim ve Sullivan'dan çektiklerim yüzünden bunları uydurduğumu düşünüyorsun. Belki karının geçen *ay* iki kez (belki daha fazladır, ben iki kez gördüm yalnızca) Sullivan'ın evine gittiğini bilmiyorsun. Doğru olmasaydı bunları kâğıda döker miydim sanıyorsun? Geçen ay Sullivan'ı iki kez gördüğünü karın sana söylemedi mi? Bahse girerim söylememiştir. Hâlâ onun etrafında dolanıyor, sana iş bulacağını ya da biraz ilgi göstermesini sağlayacak başka bir şey söylüyor mu? Muhtemelen. Tam Sullivan'lık bir iş. Hâlâ devam ediyor, Phil. Uyan artık. Kanıt istiyorsun anladığım kadarıyla. Tamam. Çocuklar not aldı ve Sullivan'ın karınla yaptığı konuşmaların bant kaydı var elimde –bunların peşinde değildim, ama elime geçtiler. Altı ay kadar öncesinin konuşmaları. İstediğin zaman gelip dinleyebilirsin. Ayrıca çocuklardan biri karının evden çıkarken resmini de çekti, istediğin *zaman* onu da görebilirsin.

Yalancı olduğumu düşünmesini istemem kimsenin. Benimle bağlantı kurmak isteyeceğini düşünerek üste adresimi yazdım. Sevgilerle,

Greg

"Çocuklardan biri", sanki Gawill'in kiralık personeli vardı. Gawill büyük insan olma saplantısı içindeydi. Carter çok numaralı Jackson Heights adresine tekrar baktı, telefon numarasına da baktıktan sonra mektubu yırtıp kahvaltıdaki portakal kabuklarının yanına, çöpe attı.

David Sullivan o öğleden sonra 3 sularında telefon ederek arkadaşı Butterworth'ün New York'a döndüğünü ve Carter'ın randevu

için onu araması gerektiğini söyledi.

"Seninle konuşmak istediğim bir konu daha var, Phil. Bugün altı sularında boş musun?"

"Elbette, David. Buraya gelmek ister misin?"

"Seninle yalnız konuşmayı tercih ederim. Bana gelmeye ne dersin?"

Carter geleceğini söyledi. Telefonu kapattıktan sonra kendini rahatsız hissetti. Bir itiraf daha mı olacaktı bu? Belki dört yıllık bir ilişkinin itirafı mı? Hemen rehberin –Hazel rehberin portmantonun çekmecesinde durmasını tercih ediyordu, çünkü oturma odasında pek uygun düşmezdi ona göre– yanına gitmeye, Jenkins and Field Inc'in telefon numarasına bakarak Bay Butterworth'ü aramaya zorladı kendini.

Bay Butterworth çok dostça konuştu, cuma günü saat 10'a randevulaştılar.

Hazel eve genellikle saat 6'dan hemen önce gelirdi. Carter Timmie'den David'e gittiğini ve 7'den hemen sonra döneceğini Hazel'a söylemesini istedi.

Timmie, "Annem oraya gelmiyor mu?" diye sordu.

"Hayır. David benimle bir konuda konuşmak istiyor. Bir iş sanırım. Bunu annene söyle."

"Ben de gelebilir miyim?"

Carter kapıya doğru döndü. Oğlanın istekli oluşu onu incitmişti. Timmie Sullivan'dan çok hoşlanıyordu. "Neden, Timmie? Pek eğlenceli bir şey olmayacak –işten söz edeceğiz."

"Peki, yalnızca bir *saat* bile olmaz mı?" dedi Timmie, hâlâ yalvarıyor gibiydi.

"Hayır, Timmie. Kusura bakma. İş görüşmesi bu ve hemen çıkmalıyım, yoksa geç kalacağım."

Carter Sullivan'ın evine taksiyle gitti. Sullivan'ın adı yazılı zili çaldı ve David otomatiğe basınca içeriye girdi. Sullivan üçüncü katta oturuyordu ve tüm kat ona aitti. Hazel'la kendi evlerinde olduğu gibi bu binada da yalnızca üç daire daha vardı.

Sullivan onu kapıda karşıladı, paltosunu aldı ve içki isteyip istemediğini sordu.

"İyi olur. Teşekkürler. Fazla sert bir şey olmasın."

Sullivan oturma odasının bir köşesindeki içki servis arabasına gitti.

Carter onu seyrederek bekledi.

Sullivan, "Gawill'den bir telefon aldım," diyerek Carter'a içkisini verdi. Kendine de bir içki koymuştu. "Çok çirkin bir konuşmaydı. Seninle konuştuğunu söyledi." Sullivan Carter'a baktı. Gerginlik dar yüzünün daha da ince görünmesine neden olmuştu. Solgundu da.

"Evet. Biz de çirkin bir konuşma yaptık."

"Bana anlattı. Dinle, Phil–" Sonra durdu, düşüncelerini ya da cesaretini toplamaya çalışıyormuş gibi yanmayan şömineye gözlerini dikti. "Hazel beni aradı – pazartesi gecesi geç saatte. Doğum gününde. Epeyce altüst olmuştu. Sana söylediğini anlattı –bizi." Sullivan dönüp Carter'a baktı.

"Evet, söyledi."

"Sana gerçeği söyledi. Özür dilerim, Phil."

"Ha, geçti, geçti," dedi Carter sabırsızlıkla. "Hazel'ın bunu atlatabileceğini sanıyorum. Ya da hepimizin."

Sullivan ciddi bir tavırla, "Yapabileceğine eminim," dedi. "Ama Gawill sana başka bir şey söylemiş anladığım kadarıyla. Doğru olmayan bir şey. İlişkinin dört yıldır sürdüğünü."

"Evet."

"Bu doğru değil."

Carter ona bakmakla yetindi. Sullivan bir şey söylemesini, ona inandığını söylemesini bekliyordu. "Şey, Hazel'a Gawill'i gördüğümü söylemedim."

"Biliyorum. Hazel–" Sullivan sustu.

Yoksa bana söylerdi, demeye başladığını biliyordu Carter. İçkisinden kocaman bir yudum aldı. Sonra öfkesini kontrol etmeye çalıştı. Sullivan bir erdem timsali olmayabilirdi, ama Gawill de ondan daha iyi değildi. "Gawill'e inanmıyorum," dedi Carter.

"İyi." Sullivan gözle görülür biçimde rahatladı. "İğrenç bir hikâye ve Hazel'ı aşağıladığını düşünüyorum." Hazel'ın koruyucusuymuş gibi daha dikleşmiş duruyordu.

Dört yıl üç haftadan daha mı çirkin, diye düşündü Carter. Öyle sanıyordu

Sullivan, "Bu konuyu çok iyi kaldırıyorsun, Phil," dedi.

Öyle miydi? Carter omuzlarını silkti. "Hazel'ı seviyorum. Ayrıca zaten –artık Victoria çağında değiliz herhalde, değil mi?" Bunu

söyler söylemez, söylediğine kendi de inandı.

"Gawill'in yapamayacağı hiçbir şey yok. Sanmam ki son versin. Özellikle de sonuç almadığını görürse."

"Sonuç demekle ne kast ediyorsun?"

"Gawill benden korkunç nefret ediyor, bunu sana daha önce de söylemiştim. Beni dövdürmek istiyor –hatta daha da kötüsünü. Adımı lekelemeye, dünya âleme rezil etmeye bayılır biliyorsun, çalıştığım şirkette. Bunun gibi hikâyelerin günümüzde profesyonel bir insana zarar vermeyeceğini düşünebilirsin, ama bazen verebilir."

Carter Sullivan'ın asıl olarak kendisini, mesleğini düşündüğünü anladı. Aşağılık bir şeydi bu. "Peki, ben bunu yapmayacağım," dedi. "Gawill yapabilir ama."

"Evet, yapabilir. Neyi beklediğini bilmiyorum. Şey, seni görmeyi bekliyordu elbette. Bana ne söylediğini biliyor musun?" Sullivan kısa bir kahkaha attı. "Sana anlattığı zaman deliye döndüğünü söyledi –dört yıldır sürdüğünü söylediği zaman. Beni öldürme tehdidi savurduğunu söyledi."

Carter dikkatle onu seyretti.

"Bir koruma tutsam iyi olur diye düşünmeye başlıyorum."

Sullivan bunu sanki kesinlikle yapacakmış gibi söyledi. Carter konuyla, Sullivan'ın can güvenliğiyle hiç ilgilenmediğini kavradı. Bir şeyi daha kavradı: Sullivan'ın sahneden çekilmesini istediğini. Cezaevindeyken, diye düşündü, bir cezaevinin orman kanununda, bir erkek başka bir mahkûmun karısıyla yattığını öğrenirse, o mahkûm bir gün koridorda esrarengiz bir şekilde ölmüş bulunurdu.

"Bana neden öyle bakıyorsun? Bana inanmıyor musun?" diye sordu Sullivan.

"Şey, evet, inanıyorum galiba."

"Görüyorsun ya, Phil, senin de bu konuyla ilgin var. Gawill o sert adamlarından birini beni öldürmek üzere yollamaya bayılır – ve işi senin üzerine yıkmaya. Bunu daha önce de söylemiştim. Şimdi yapmaya çalıştığı şeye bak, seni doldurmaya çalışıyor. Bunu görüyorsun, değil mi?"

"Evet, görüyorum."

Sullivan başka bir şey söyleyecekmiş gibi kaşlarını çatıp odada dolanırken bir sessizlik oldu. Carter oturdu. Nedense kendini gü-

venli hissediyordu. Sullivan'ın hayatından endişe etmesi hoşuna gitmişti. Sullivan için yeni bir şeydi bu. Carter için ise hiç de yeni değildi. "Bugün Gawill'den haber aldın mı bu arada?"

"Hayır. Neden? Sen aldın mı?"

Carter sakin bir sesle, "Hayır," diyerek sigarasının külünü bir kül tablasına silkeledi.

Carter gözünü dikmiş ona bakıyordu, başka soru sormaya korkuyordu sanki. Anlaşılan Sullivan Gawill'in ona başka şeyler de söylemiş olacağından korkuyordu. Carter da Gawill'in bugün ya da dün Sullivan'ı arayarak Philip Carter'a bilgilendirici bir mektup gönderdiğini söylemesinin mümkün olduğunu düşündü.

Sullivan, "Bütün bunları karıştırmasının nedeni," dedi, "yapmaya çalıştığım şey." Başını iki yana salladı. "Uğraşmamış da olabilirdim. Gawill'i rezil etmek bana hiç de doyum vermedi. Yaptığım yalnızca buydu."

Sullivan, onu cezaevinden çıkartmaya çalıştığı için hayatının tehlikede olduğunu söylemeye çalışıyordu. Ama eğer doğruysa, neden bunu tekrar edip duruyordu? Ayrıca Sullivan'ın çabaları Carter'ın cezasını bir gün bile azaltmış değildi.

Carter ayağa kalkarken, "Gawill ile başka bir konuşma yapacağımı sanmıyorum," dedi.

Sullivan ona Butterworth'ü sordu ve cuma günkü görüşmeden sonra kendisini arayarak görüşmenin nasıl gittiğini anlatmasını istedi. Bundan sonra Carter evden çıktı.

Hazel'a Sullivan'ın Butterworth görüşmesiyle ilgili kendisine bilgi vermek istediğini söyledi.

Hazel, "Bu gece daha neşeli görünüyorsun," dedi. "Cuma günü rüya gibi geçer umarım."

"Bir rüya," diye tekrarladı Carter. Mutfakta durmuş, Hazel'ın limonlu kekin üstüne krema döküşünü izliyordu. Hazel'ın üzerinde mutfak önlüğü, tüvit etek, kısa kollu beyaz buluz vardı ve ince siyah bir kurdeleyle saçlarını arkadan bağlamış, birkaç tutamı da kurdeleden çıkarmıştı. Carter yıllar önce New York'ta, sonra Fremont'da, sonra da burada onu mutfakta seyrettiğini hatırladı. Kaşlarını çattı. Artık bakış açısı biraz gölgelenmişti, çünkü Sullivan'la birlikte olduğunu biliyordu. Etkilenen ahlâki bakış açım değil, diye düşündü, Hazel'ın kötü hiçbir şey yapamayan, yenilmez, göz alıcı

bir tanrıça imajı altüst olmuştu. Carter bunun üstesinden gelebilirdi, tıpkı Sullivan'a söylemiş olduğu gibi. Sızlanma yok, Victoryen tavır yok. Bir lekeydi bu, ama cezaevi de lekeydi –uzun bir leke, isyandaki Whitey olayından ise hiç söz etmeyelim. Cezaevinden kalan yaralar taşıyordu. Şimdi Hazel da taşıyordu.

Hazel'ın kaşları sorgular gibi biraz kalktı ona bakarken, ama sonra başka bir şey yapmak için arkasını döndü. Geçen haftalarda ona birkaç kez, "Sorun nedir, sevgilim?" ya da "Ne düşünüyorsun?" diye sormuş, ama Carter her zaman ona yanıt verecek durumda olmamış ya da bir şey söylemek istememişti. Yüzüne tuhaf bir ifade geldiğinde her zaman kesin bir şey düşünüyor olmadığını biliyordu Carter. Altı yılda yüzü değişmişti yalnızca ve Hazel buna henüz alışamamıştı. Ama, "Tüm dünyanın büyük bir cezaevi gibi olduğunu ve cezaevlerinin yalnızca dünyanın abartılı bir biçimi olduğunu düşünüyorum," yanıtını vererek onu huzursuz ettiğini biliyordu. Tıpkı o geceki gibi ne kastettiğini açıkça anlatamamıştı. Cezaevi olmayan dünyada da kurallar ve yönetmelikler var, demek istiyordu ve zaman zaman bunlar korku ürünleri olmak dışında bir anlam ifade etmiyordu. Herkesin kafasında bazen yüzeyin altında yatan cezaevinden daha da çılgın bir dünya olduğunu hissediyordu. Dünyanın geri kalan kısmı bir insana ne zaman uyuması ve yemek yemesi gerektiğini söylemeden, başkaları bu şeyleri yapmadan insan deliirdi. O akşam buna inanıyordu, çünkü böyle hissediyordu, hatta hâlâ buna inanıyordu, ama Hazel inanmadığı için kendini ne kadar anlatmaya çalışsa bu fikir o kadar saçma geliyordu.

"Sevgilim, bu hafta sonu Elliottlara gideceğimizi unutma."

"Tamam." Pek hatırlamıyordu. Cuma günü Hazel işten çıktıktan sonra Long Island'a gideceklerdi. Roger Elliott bir yatırım danışmanıydı ve Hazel ona paralarının büyük kısmını vermiş, adam da hisse seneti alarak iyi bir yatırım yapmıştı. Otuz yaşlarında olan Priscilla Elliott evde oturup Timmie'den daha küçük olan iki çocuğuna bakıyor, hobi olarak sıkıcı portre ve manzaralar yapıyordu. Evleri çok büyüktü ve geniş yeşil bahçesiyle oldukça kalıcı bir evdi. Sullivan'ın bu hafta sonu Elliott'lara gelmeyeceğini hatırladı Carter. Bu da iyi bir şeydi.

Ertesi gün perşembeydi ve Carter'ın yapacak özel bir işi yoktu. Perşembe günleri 1'den 4'e kadar eve gelen temizlikçi Sandra'yı

her zamankinden daha dikkatle kontrol etti. Sandra'ya mutfak raflarını silmesini ve ilaç dolabını temizlemesini söylemeyi hatırladığı için Hazel'ın memnun olacağını düşünüyordu. Sandra Hazel'ın notlarına hiçbir zaman tam bir özen göstermemişti.

Saat 3'ten hemen önce telefon çaldı. Gawill'di arayan. "Merhaba, Phil. Herhalde mektubu almışsındır," dedi.

"Evet."

"Bir yanıt hak ettiğimi düşünüyordum –bir telefon ya da mektup."

"Öyle mi?"

"Aman, Phil. Kasetleri dinlemeye korkuyor musun?"

Carter birden öfkelendi. "Senin kasetlerini ya da herhangi bir kaseti dinlemeye korktuğum falan yok." "Hazel hakkında" demek ya da onun adını Gawill'e söylemek istemeyerek cümlesini yarım bıraktı.

"Tamam, ne zaman geliyorsun? Bu gece mi?"

"Bu gece boş değilim. İşten eve kaçta geliyorsun?"

"Altı sularında."

"Geleceğim. Bekle –adres." Carter adresi yazdı.

Kasetleri ya da Gawill'in elinde başka ne varsa dinleyip bu işten kurtulacağım diye düşündü. Muhtemelen Gawill'in elinde hiçbir şey yoktu.

17

Saat 5.40'ta bir taksiye binerek Gawill'in Jackson Heights'daki zor bulunan adresine gitti ve kırmızı tuğladan, hepsi birbirine benzeyen kasvetli binalardan oluşmuş bir sokakta indi. Binalar yaklaşık sekizer katlıydı. Gawill'in binasındaki giriş holü bebek arabaları doluydu ve her yanı yemek kokuları kaplamıştı. Altıncı kata çıkmak için asansöre bindi.

Gawill kapıyı açar açmaz nazik bir sesle, "Merhaba, Phil," dedi. Uzun kollu bir tişört giymişti, ağzında sigara vardı. "Girsene."

Carter ucuz, yeni mobilyalarla dolu bir oturma odasına girdi. Duvardaki reprodüksiyonlar gibi kişiliksiz bir havası vardı odanın.

Gawill ona içki içmeyi önerdi, Carter paltosunu çirkin, yeşil bir kanepenin bir koluna attı. Başka bir odaya açılan bir koridor vardı. "Burada yalnız mı yaşıyorsun, yoksa biriyle mi?"

"Ha, yalnızız. Bunu tercih edeceğini sandım." Gawill mutfaktan elinde iki içki bardağıyla döndü. "İlgilendiğin şeyler tam şurada." Kanepenin önündeki yuvarlak sehpanın yanına gitti. Sehpanın üzerinde, iki dolu kül tablasının arasında eski bir kahverengi zarf vardı. Zarf ağzına kadar doluydu. Gawill kanepeye oturdu. "Bu notlar," diyerek zarfın içindekileri çıkardı. "Şey, dediğim gibi, çoğunlukla Sullivan'la ilgili, ama onu ziyarete gelen başka insanlar da yer alıyor."

Gawill biraz daha mırıldandıktan sonra Carter, "Asıl önemli olan şeyi ver bakayım," dedi.

"Örneğin bu, 27 Haziran, *üç* yıl öncesi, 'Bayan Carter 16.35'te geldi ve 18'de çıktı.' Sullivan'ın evi burası, karın Long Island'daki okula giderken, herhalde oğluna beşe kadar okuldan çıkamadığını söylüyordur, çünkü bunu hayli düzenli bir şekilde yapıyordu. İşte gene, 'Bayan C. 16.35'te geldi, 18.20'de çıktı'." Notlarını karıştırdı. " 'S. Bayan C. ile birlikte eve 21.30'da girdi. Kadın gece yarısı ayrıldı, S. onu taksiye bindirdi.' *Bir* yıl önce." Gawill Carter'a notu vermek için öne eğildi.

Gawill altı not daha okudu. En sonuncusunda Hazel evden gece 2'de çıkmıştı ve yanında iki kişi daha vardı. Sullivan bir parti veriyordu.

"Ama biliyorsun, *geç kalmak* sorun değil," dedi Gawill gülümseyerek.

Carter da gülümsemek zorunda kaldı. "Bu konuda heyecanlanacak bir şey göremiyorum –elindeki şeylerden." Carter sıkıntı ve belli belirsiz bir öfke duydu; öfkenin buraya gelme zahmetine katlandığı için kendisine yönelik olduğunu hissetti.

Gawill şaşırmış ve hayal kırıklığına uğramış görünüyordu. "Demek görmüyorsun. Peki, belki kasetleri dinlemek istersin." Ayağa kalkıp daire kapısına yakın dolabın yanına gitti. Ağır görünüşlü bir kutu, onun ardından gene başka bir kutu çıkardı. İkinci kutu kaset doluydu, iki uzun sıra kaset vardı. Gawill ne aradığını bilmiyor gibi uzatıyor ya da biliyor gibi görünmüyordu. Kaset kutusuna eğilerek, "İki kez Sullivan'ın evine girdim, birincisinde din-

leyici takmak, ikincisinde çıkarmak için. Bir bakalım. Marchand..." diye mırıldandı. Kaseti geriye koyarak başka birini aldı. "Başka Marchandlar. Bizim çocuklardan biri," dedi alayla.

Carter sigarasından bir nefes çekti. Gawill'in aklında bir sorun var, bir paranoyak, diye düşündü, Sullivan'ın araştırmaları da ateşe epeyce benzin dökmüş olmalıydı. Carter kanepe yastığındaki not yığınına bir daha baktı. Gawill'in diğer infazcıları hakkında ne kadar başka kahverengi zarfı vardı? Ve bütün bunları elde etmek için ne kadar para ödemişti? Belli ki ucuz bir evde oturacağı ve hep borçlu olacağı kadar çok.

"Ha, işte burada," dedi Gawill. "Sullivan,"

Kaseti teybe takması birkaç dakika aldı. Carter Sullivan'la kuru temizleyici görevlisi arasındaki ilk birkaç konuşmayı gülümseyerek dinledi. Oğlan bir takım elbise getirmişti, ama Sullivan'ın beklediği beyaz ceketi değil. Bir kapı küt diye kapandı ve sessizlik oldu.

Carter, "Haydi, Greg, hızlandır şunu," dedi.

Gawill, "Hızlandıramam, kaçırabilirsin," diyerek yerdeki aletin üzerine eğildi.

Sullivan telefonda bir lokantada yer ayırtıyordu. Saat 9'da iki kişi için.

Gawill araya girdi. "Aleti telefonun hemen yanına koyduk."

Gene uzun bir sessizlik.

Gawill, "Bekle," diyerek ses gelene kadar kaseti ileri sardıktan sonra arkasına yaslandı. Hazel Sullivan'ın evine gelmişti.

Sullivan, "Nasılsın, sevgilim?" diye sordu.

"İyiyim, ya sen?" diye cevap verdi Hazel. "Ne gündü ama!"

"Yemeği 9'da hazır edebilirim ancak, çünkü saat 8'de hiçbir şey yoktu. Olur mu, canım?"

"Önemli değil. Bana biraz daha zaman kazandırır. Ayakkabılarımı bile çıkarmayacağım."

Sullivan biraz güldü. "Çıkarsana. İçki ister misin?"

"Hayır, teşekkürler. Daha istemem."

"Sevgilim."

Belki öpüştüler, belki de öpüşmediler. Sessizlikte Carter'a öpüşmüşler gibi geldi.

Gawill, "Şunu bir dinle," dedi.

Carter, "Aman haydi. Bir şey kanıtlamaya çalışıyorsan neden yatak odasına yerleştirmedin?" dedi gülerek.

Sullivan, "Timmie ne yapacak?" diye sordu.

Hazel, "Okul arkadaşlarından birinde kalıyor," cevabını verdi.

Sullivan'dan, "Ah-h, harika," karşılığı.

Sesleri zayıflayarak kesildi.

Gawill, "*Şunu* dinle," dedi. "Bu kaset geçen *ekime* ait."

Carter Hazel'ın sesini, ruh hallerini biliyordu. Birçok kez onunla da aynı şekilde konuşmuştu.

Gawill teybi kapattı. "Timmie geceyi okul arkadaşlarından birinde geçiriyor." Anlamlı anlamlı başını salladı.

Carter titreyen ellerini açtı. "Gece geç kalacak olursak böyle yapar."

"Ah, kendine gel. Dün doğmuş çocuk değilsin," dedi Gawill.

Carter alayla gülümsedi. Hayır, değildi. Kaset de geçen ekime aitti. Kasetin etiketinden bunu kendisi de okuyabiliyordu, tabii Gawill sahte bir tarih atmamışsa.

Gawill bardağını alarak bir içki daha doldurdu. "Sullivan'la olduğu akşam üzerleri için sana ipuçları vereyim, böylece gidip..." Gawill bardağı sehpanın üzerine koydu.

"Eee?"

"Eee –onu kendi yatağında boğabilirsin."

Carter'ın alnı terden buz gibiydi. "Anladığım kadarıyla benden daha çok nefret ediyorsan ondan. Bu konuda beni fersah fersah aşarsın."

"Bunu senin yapman gerekir bence. Ahlâki açıdan hakkın var."

Carter güldü. "Hadi hadi. Bu şeref sana ait."

Gawill onun yüzünü inceledi.

Carter sonunda başını bardağına eğdi. Parmaklarını nemli alnından geçirdi. Belli belirsiz ter ona cezaevi hastanesinde morfin almadığı zamanlar gösterdiği semptomları hatırlattı.

"Bir iğneye ne dersin?" diye sordu Gawill. "Banyoda biraz var. Saf."

Carter arkasına yaslandı, uzun süre cevap vermedi, ama yanıtının ne olacağını biliyordu. "Neden olmasın?"

Gawill, "Banyoda değil, ama getiririm," diyerek iyi bir evsahibi gibi çevik hareketlerle yatak odasına gitti.

Carter ayağa kalktı. Gawill'in banyoda olduğunu duymuştu. Banyoya gitti.

Gawill kutuyu yere koydu. Dibinde pamuktan bölmelerin içine kırk kadar ampul konmuş küçük bir karton kutuydu bu. Kutu dolu olsaydı, diye düşündü Carter, içinde en az iki yüz kırk ampul olurdu.

Gawill küvetin kenarına hidrotermik bir iğne koyarken, "Her biri on dozluk," dedi. "Hepsini ister misin bilmiyorum." İyiliksever bir edayla gülümseyerek banyodan çıktı.

Carter otomatiğe bağlanmış gibi hareket etti, birkaç saniye içinde mal kolunun damarına girmişti bile, gerçi ampul ve yeni iğne cezaevi hastanesindekinden farklıydı. Yarım plastik ampulden biraz daha fazlasını aldı. Carter Gawill'in bu kadar malı nereden aldığını merak etti, ve sormasının fazla diplomatik olmayacağını düşündü. Ama kârlı bir işti ve Gawill'in neden özel detektif ya da sahte fakslar kiralayabildiğini açıklıyordu. Carter bakınca en az altı kat ampul olduğunu gördü ve piyasasında normal fiyata satılırsa kutu altı bin dolar değerindeydi. Carter oturma odasına geri döndü.

Gawill, "Eve birkaç iğne götürmek istersen," diye sordu başını banyoya doğru sallayarak, "git al."

Carter gülümsedi. "Hayır, teşekkürler, Greg." Uyuşturucu damarlarında dolaşmaya başladı, tanıdık ve güçlü. Carter bir koltuğa rahatça yerleşti.

Gawill ayağa kalkıp ona içkisini verdi. Carter artık içkiyi ne istiyor ne de ihtiyaç duyuyordu, ama gene de aldı.

Gawill, "Gerçekten, Phil, Bay Sullivan'ı ortadan kaldırabilecek ve elini kolunu sallaya sallaya çekip gidecek –hukuki açıdan– tek kişi sensin," dedi sakin bir tavırla.

Carter kaşlarını çatıp güldü. "Arkamda bir cezaevi sicili varken mi?"

"Bir erkeğin hakkı–"

"Bu kendine özgü yasa yalnızca Teksas'ta geçerli değil midir?"

Gawill koltuğa gömülüp bir eliyle ağzını sıvazladı. "Dostlarımdan biri yapmış gibi görünmesini sağlayabiliriz. O zaman da onlar yapmış olamazlar –anlıyorsun– peki yasalar bu durumda ne yapabilir? Senden kuşkulanabilirler, ama–" Gawill sustu.

Gawill anlamlı konuşmuyordu, ama Carter kendini Sullivan'ın

boğazına yandan bir darbe indirirken hayal etti: Cinayet kasıtlı Alex darbesi. "Ben yaparsam benden kuşkulanacaklarını düşünmem gerekir," diyerek saatine baktı. 7'ye çeyrek vardı. Hazel onun nerede olduğunu merak edecekti. Eve not bırakmamıştı. "Ya da yapmasam bile," diye ekledi.

"Bunu bir düşün, Phil. Bir plan kurabiliriz. Nedenin var. Sen bitirene kadar bu ilişki bitmeyecek, bunu biliyorsun."

Carter sakinliğini korudu. Ama korku hissetti, kalbi daha hızlı atıyordu. Cezaevindeki birçok anlardan birine benziyordu bu; ölüm tehdidi altında olduğun zaman ya da gerçekten inen bir darbenin hemen öncesinde –Max'in hücresinde sırtı Squiff'e dönükken bazen hissettiği gibi. "Bu işi sana bırakacağım sanırım," diyerek ayağa kalktı.

"Ah, hayır, ben sana bırakıyorum."

Carter güldü.

Gawill de güldü. Ayağa kalkıp cebine uzandı. Cüzdanını çıkararak içinden bir fotoğraf aldı. "Senin için bir armağan. Tarih arkasında yazıyor."

Carter resmi aldı. Hazel'ın bir fotoğrafıydı, arkadan çekilmişti. Hazel şapkasızdı ve üzerinde manto vardı, Sullivan'ın Otuz Sekizinci Sokak'taki evine benzeyen bir binanın basamaklarını çıkıyordu. Carter resmin arkasını çevirip okudu: "4 Ocak 16.30." Carter, "Hazel genellikle beşe kadar çalışır," dedi. Sonra Gawill'in sözünü kesmesini önleyerek, "Beşten hemen önce onu bürosundan defalarca aradım. Biliyorum," dedi.

"Sullivan da öyle olmalı. Ama ara sıra ayarlama yapıyorlardır. Aşk bir yolunu bulur, öyle derler ya. Bu fotoğrafı inkâr edemezsin, değil mi?"

Carter omzunu silkerek fotoğrafı sehpanın üzerine fırlattı. Hazel'ın üzerinde bu kış çoğunlukla işe giderken giydiği, siyah kürk yakasıyla kolu olan koyu kahverengi manto vardı. Carter kendini kusacakmış gibi hissetti.

Gawill onun omzuna vurarak, "Tamam," dedi. "Doğru olduğunu biliyorsun. Tamam, Bay Sullivan'ı mahvetme zevki için seninle yarışacağım, ama bence kazanan sen olacaksın."

"İyi geceler, Greg." Carter kapıya doğru yürüdü.

Grawill ondan önce giderek kapıyı tuttu. "Gene görüşürüz, Phil."

Carter eve döndüğünde Hazel mutfaktaydı.

"Merhaba," diye seslendi. "Neredeydin?"

Carter oturma odasından geçerek mutfak kapısının kenarında durdu. "Dışarıdaydım," dedi. "Yürüyüş yapıyordum."

Hazel ona şöyle bir bakış attıktan sonra yaptığı işe –bir paket dondurulmuş bezelye açmaya– geri döndü.

Carter o zaman dönüp gidebilirdi, çünkü Hazel sorgulamasının ardını getirmemişti, ama Carter ona bakmaya devam etti, gözlerini birkaç saniye ondan alamadı. Hazel omzunun üzerinden ona tekrar bakınca Carter uzaklaştı. Timmie'nin odasının açık kapısından içeriye baktı. Timmie yüzüstü yere yatmış ev ödevini yapıyordu: çalışma masasına tercih ettiği yerde. Carter oğlunun sağ elinin sargılı olduğunu gördü.

"Merhaba, Timmie. Eline ne oldu?"

"Ha –bu öğleden sonra hentbol oynarken düştüm."

"Ya. Bir sıyrık mı? Kötü mü?"

"Hayır, kesik. Bir cam parçasına falan çarptım, ama kötü değil." Timmie bunları söylerken başını kaldırıp bakmadı.

Carter biraz duraksadıktan sonra banyoya gitti. Ellerini sabunla yıkadı, ardından da yüzünü. Kendini çok iyi hissediyordu. Hazel'ın Sullivan'la ilişkisi sürüyor olabilirdi –Hazel bugünlerde çok meşgul bir kadındı– ama eroin yüzünden kendini çok iyi hissediyordu, sanki tüm dünya onun yanındaydı. Gawill'in ilişkiyi bilmesi, her zaman biliyor olması Carter'a tuhaf bir rahatlık verdi, belli ki dünyasını altüst etmemişti, onu fazla sarsmamıştı. Hatta Gawill biraz mizah bile katmıştı: *Aşk bir yolunu bulur*. Evet, gerçek aşkı engellemek için cezaevinden eve gelmesinden daha fazlası gerekirdi.

Mutfağa dönüp, "Yemekten önce bir içki ister misin?" diye sordu.

"Hayır, teşekkürler. Sen istersen al."

"Hayır, teşekkürler."

Hazel somon balığı ve bezelyeli güveç yapıyordu. Fırındaki yemeği kontrol ettikten sonra kapağı tekrar kapadı. "Gerçekten neredeydin peki?" diye sordu.

Carter onun meydan okuyuşuna karşı gözlerini kırpıştırdı, ama sakinliğini de bozmadı. Sullivan kadar suçlu davranıyor, diye düşündü ve elbette aynı nedenden ötürü. Carter biraz kendine mey-

dan okur bir tavırla, ne dediğini fark etmeden, "Dışarıda yürüyordum," dedi. Ama sözlerini havada asılı bıraktı. Arkasını dönüp oturma odasına gitti.

18 Butterworth, "David bana sizin hakkınızda çok şey anlattı," dedi, ama Carter'ın yanında getirdiği özgeçmişi okumaya devam etti.

Butterworth, üzerinde bazı kırtasiye malzemeleri ve alet yapan bir makineye benzeyen bir model bulunan büyük bir masada oturuyordu. Kırk beş yaşlarında görünüyordu, ama azıcık siyah saçı dışında keldi. Ağzı zayıf olma değil zarif olma anlamında yumuşaktı ve Carter'a tuhaf şekilde Hazel'ın ağzını hatırlatıyordu. Jenkins and Field danışman mühendislerdi ve Carter, Butterworth fazla meşgul olduğu zaman işin bir kısmını yapacağını tahmin etmişti. Butterworth çoğunlukla başka kentlere gönderiliyordu ve işi alırsa onun işinin bir bölümünü kendisi yapacaktı. Yılda on beş bin dolar ve yazın bir aylık tatil veriyorlardı.

"Peki, Bay Carter, isterseniz iş sizindir," dedi Butterworth.

"Teşekkürler. İstiyorum sanırım."

Butterworth omzunun üzerinden kapalı kapıya bir göz attı. "David bana sizin... Güney'de cezaevinde kaldığınızı söyledi. Sizin suçunuz olmadığını biliyorum. Suçlu kişi ölen adamdı."

Carter başını sallayarak, "Evet," dedi.

Butterworth, "Korkunç bir şey," diye mırıldandı. "Ama bildiğimi size de söylemek istedim, buradaki hepimiz biliyoruz –hepimiz David'i tanıyoruz, ben öbürlerinden daha iyi tanıyorum ve David sizin iyi bir insan olduğunuzu söylüyorsa, benim açımdan iyi bir insansınızdır." Gülümsemeye alışkın değilmiş gibi beceriksizce gülümsedi. "Cezaevi müdavimlerine bile bazen ikinci bir şans verilebileceğini düşünüyorum. Birçok insan bunu istemez. Siz öyle değilsiniz anladığım kadarıyla. Bildiğimizi ve sizinle ilgili gizli çekincelerimiz olmadığını bilirseniz bizimle daha iyi çalışacağınızı düşünüyorum."

Carter binadan sakin bir heyecanla çıktı. Bulduğu ilk telefon

kulübesine girerek Sullivan'ı aradı. "Merhaba, David. Sana teşekkür etmek istedim. İşe alındım."

Sullivan'ın düzgün tenor sesi, "Ah, harika, harika," dedi. "Ne zaman başlıyorsun?"

"Pazartesi sabahı."

"Şimdi çıkmam gerekiyor, benimle konuşmak için bekleyen biri var. Tebrikler, Phil, yakında görüşürüz."

Hazel onun işe girmesine çok memnun oldu ve o akşam Elliottların evinde şampanya açarak kutlama yaptılar. Elliottlar yemekten sonra kilerlerinden en iyi şişelerini çıkarmakta ısrar ettiler. Timmie de bir bardak aldı ve Carter o gece oğlunun ona yeni bir saygıyla baktığını düşündü, çünkü öbür çocukların babaları gibi bir işi vardı onun da. Ama işi Sullivan sayesinde bulmuştu. Timmie bunu da biliyordu. Bay Sullivan için bir artı, bir artı daha.

Carter o gece uyuyamadı. Hazel yorgundu ve Elliott'ların konuk odalarındaki çift kişilik yatakta sıkı bir uyku çekti. Dışarıda uğuldayan bir rüzgâr vardı. Carter ses çıkarmadan pijamasının üstüne takımını giyip aşağıya indi. Çimenlerin üzerinde yürüdü. Rüzgârı yiyince gerilimi azaldı.

Uzun kavakların ve ceviz ağaçlarının üstleri, işkence görmüş ve dayak yemiş bitkin insan başları gibi sallanıyordu. Carter eve baktı ve buraya davet edilmesinin çok tuhaf olduğunu düşündü. O akşam da tuhaf geliyordu ona, ya aslında hiç olmamış ya da yıllar önce olmuş bir şey gibi.

"Phil?"

Hazel'ın sesi onu hazırlıksız yakaladı. Tam arkasındaymış gibi çıkmıştı. Sonra geceliği içinde solgun karaltısını gördü, evin üst sağ köşesindeki uzun pencerede küçücük duruyordu. Birden onu tanımadığını hissetti. Bu onu korkuttu ve şok etti. Kimliğini alıp götüren rüzgâr gibiydi. Ama otomatiğe bağlanmışçasına eve doğru yürürken başını kaldırıp Hazel'a baktı.

Hazel kısık bir sesle, evdeki insanları uyandırmaktan korkarcasına, "Sorun nedir, sevgilim?" diye sordu.

Carter yatıştırma çabasıyla beceriksizce ona el salladı. Birden, aslında o Sullivan'a ait, diye düşündü. Onu hiç mi hiç tanımıyordu. Bir yerine inme inmiş gibi hareketsiz kaldı.

"İyi misin?"

Hazel'a baktı. "Yukarıya geliyorum."

19 Carter'ın Jenkins and Field'daki ilk haftasının perşembe gecesi Sullivan'ı yemeğe davet ettiler. Hazel yemeğe epeyce özen gösterdi –soğuk salatalık çorbası, karışık dana eti, beykın ve peynir, *hollandaise* soslu kuşkonmaz ve tatlı olarak da limonlu sufle. Hazel iyi günündeydi.

"Ah, en sevdiğim yemek. Harikasın," dedi Sullivan. İlk içki bardağıyla mutfakta dolandı.

Carter nedense tam olarak bunları söyleyeceğini biliyordu, gerçi Hazel onun en sevdiği yemeğin dana eti olduğu hakkında hiçbir şey söylememişti. Hazel bu gece pişirmekten hoşlanıyormuş gibi yapıyordu her şeyi. Her zaman pişirmekten hoşlanırmış gibi yapardı yemekleri –yalnızca bu gece biraz daha fazla. Timmie de Sullivan'ın gelişinden hoşlanmıştı.

Sullivan Hazel'a, "Buna daha ne kadar devam edeceksin?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun? Bu mu?" Hazel turp doğruyordu.

"Ev-vet. Turplarımın küçük lalelere benzemesi gerekmez. Bizimle birlikte oturacak mısın?"

"Ne kadar da kadir bilmez bir adam!" Hazel gülerek Carter'a bir bakış fırlattı.

Sullivan, "Mutfak kölesi," diyerek Carter'a oturma odasına gelmesi için işaret etti.

Timmie de peşlerine takıldı. Carter Sullivan'ın ona baktığını gördü. Bütün dikkatini Sullivan'a vermiş olan Timmie bir an utanmış gibi baktı, sonra Sullivan'ın hafif bir baş hareketiyle mutfağa döndü. Elleri yeni uzun pantolonunun cebindeydi. Sullivan onu iyi yetiştirmiş, diye düşündü Carter. Kendisi oğluyla bunu yapamazdı.

Sullivan, "Gawill'den hiç haber aldın mı?" diye sordu. Sesi alçaktı.

"Hayır."

"İyi." Sullivan biraz kaşlarını çatarak mutfağa doğru döndü.

"Timmie'yi sepetlemek istemezdim, ama duymasını da istemiyorum. Peki, umalım ki bu iş burada kalsın. En azından senin için."

Carter, "Ya senin için?" dedi.

Sullivan gülümsedi. "Ben hâlâ buradayım. Hayır, bir süredir gözetleyenim yok –sana anlattığım telefon dışında."

"Ve –gözetlemeler neydi? Geçmişte?"

"Şey –birincisi, sanırım birkaç kez takip edildim." Sullivan sigarasını söndürdüğü küllüğe baktı. "Gawill'in takip edildiğimi bilmemi istediğinden eminim. Evimin çevresinde. Beni biraz korkutmak istiyordu, biliyorsun."

"Bunun amacını anladığımdan emin değilim," dedi Carter.

"Beni korkutarak sırtından atmak için. New York'taki otellerde onu soruşturduğum zamanlar. Dört beş yıl önce, biliyorsun. Hiç peşimde adam fark etmedim, ne kadardır –ha, belki bir yıldır."

Carter "belki bir yıl"a inanmadı. "Gawill Fremont'ta Triumph'da çalışırken mi takip edildin?" dedi. "Sonra da New Orleans'dayken?"

"Evet, ha, mütevazi bir ücretle ya da bir tür karşılık sayesinde New York'taki bir serseriyi evimin karşısına dikmiştir, sonra da beni birkaç blok izlettirmiştir –bir yere gidiyorsam." Omuzlarını silkti. "Pek hoş bir şey değil, ama polise sözünü edecek kadar kaygılanmadım hiç."

Neden, diye düşündü Carter, Hazel'ın onu sık sık ziyaret ettiğini ifşa etmek istemediği için mi? Carter bardağını sehpaya koyarak kollarını kavuşturdu. Aynı anda her iki başparmağı birden zonklayınca ellerini gevşetti. "Hazel takibi biliyor mu?"

"Hayır," dedi Sullivan. "Onu kaygılandırmak istemedim."

Ya da evine gelmesini önlemek, diye düşündü Carter. "Şimdi takip edilmiyorsun, öyle mi?"

Sullivan Carter'a gülümsedi. "Gawill artık burada olduğuna göre, belki bir adam tutma ihtiyacı duymuyordur."

Carter da gülümsedi. "Yani Gawill takibi kendi mi yapıyor? Gözetlemeyi?"

"Eğer öyleyse, çok temkinli. Onu görmedim. Bir daha ondan haber alırsan, bana söyle, olur mu?"

"Olur. Hâlâ bu kadar endişe etmen kötü."

"Adam benim düşmanım. Düşmanın ne yaptığını, hatta ne dü-

şündüğünü öğrenmek iyi olur."

Her ikisi de birkaç dakika boyunca konuşmadı. Sullivan ona yeni işinin nasıl olduğunu zaten sormuş, Carter iyi olduğunu söylemişti. Sonraki iki hafta boyunca bazı kırtasiye işleri, sonra da iki üç haftalığına Detroit seyahati vardı. Sullivan onun birkaç haftalığına oradan uzaklaşacağına ne şaşkınlık belirtisi ne de ilgi gösterdi, en azından kendini ele vermedi.

Sonra Hazel ile Timmie içeriye girdiler. Hazel ile Sullivan başka konulardan söz ettiler: Priscilla Elliott'un yaptığı ve Hazel'a verdiği yeni suluboya resim. Resim Hazel'ın hoşuna gitmişti. Çerçevelenip sokağa bakan iki pencerenin arasına asılmıştı. Temmuzda Avrupa'ya gitmekten söz ettiler, ama Carter bu konuya bile katılamadı, üstelik gidecek olan kişi Sullivan değil kendisiydi. Timmie yolculuk konusuna merak duydu ve Sullivan'a temmuz ayında Rapallo'da futbol maçları olup olmadığını sordu. Rapallo Hazel'ın gitmek istediği bir şehirdi.

Sullivan, "Rapallo," dedi, "stadyumu olmayacak kadar küçük bir şehirdir. İyi bir futbol maçı için Genova'yı düşünsen daha iyi olur bence."

Timmie pufa otururak Sullivan'a dalgın dalgın baktı, Sullivan'ın onlarla gelmeyeceğini, babasının geleceğini ve babasının futbol hakkında fazla şey bilmediğini birden hatırlamıştı sanki.

Sullivan yemeği bir başyapıt olarak nitelendirince Hazel'ın başı göğe erdi. Timmie'nin de. Ve o akşam Carter parmaklarını acıtıp durdu; bıçağı ya da fincan sapını fazla sıktı, ta ki acı sonunda dayanılmaz hale gelene kadar. Bir ortopediste görünüp ameliyat olmaya karar verdi. Bu kararı verdiğinde saat 22.15'ti. Bir saat sonra Sullivan giderken, fikrini tekrar değiştirdi. Kaldı ki Hazel'ın zorla gönderdiği uzman, kemiği ve kıkırdağı kestikten ve eklemleri kaynattıktan sonra gene de esnekliğin tam olmayacağını ve muhtemelen ağrı da olacağını söylemişti.

Hazel ona gülümseyerek baktı ve "Mutlu musun, sevgilim?" diye sordu.

Carter, "Evet," dedi, ona sarılıp boynunu öptü. Kalçasını tuttu. Hazel kollarında çok somut bir şeydi, ama gene de eskiden olan bir şey orada yoktu. Hazel'dan mı kendisinden mi gitmişti? Yoksa her ikisinden mi?

20 Bir sonraki hafta Hazel bir iş yemeğine gitmek zorundaydı. Elli Yedinci Sokak'taki bir oteldeydi yemek ve Hazel, Carter'ın sıkıcı bulacağını düşündüğü konular konuşulacağından yalnız gitmeyi önerdi. Carter da kabul etti. Jenkins ve Field için evde yapması gereken işler vardı.

"Timmie'yi yemeğe götürürüm, sonra Yirmi Üçüncü Sokak'ta görmek istediği filme gidebilir," dedi Carter. "Western gibi bir şeydi."

Hazel, "Sonra onu alacak mısın?" diye sordu. "Gece geç saatlerde bir kafeteryaya girip üç soda içmesini istemiyorum."

Timmie son günlerde soda tüketimini artırmıştı. Bir oturuşta üç soda onun için hiç de alışılmadık bir şey değildi.

"Filmin bitiş saatini öğrenip onu alırım," dedi Carter.

Kahvaltıda bu konuşmayı yapmışlardı. Carter filmin 6, 8 ve 10'da oynadığını düşündü ve Timmie'nin yemekten sonra 8 seansına gitmesine karar verdi. Saat 5'te telefon edip Timmie'ye 6.30'da, her zamankinden biraz daha geç evde olacağını, birlikte yemeğe gideceklerini söyledi.

Carter işten sonra kent merkezine inen bir otobüse bindi ve Yirmi Sekizinci Sokak'ta indi. Bütün gün Sullivan'ı düşünüp durmuştu ve bu gecenin Hazel'ın bilmesi gerekmeyen küçük bir sohbet için iyi bir zaman olduğunu hissediyordu. Sullivan'a dosdoğru neler olduğunu soracaktı, eğer Sullivan doğruyu söylerse daha da iyi olacaktı, ama yalan söylerse Carter bunu anlayacağını sanıyordu. Ve Sullivan evde değilse, şansı böylece yaver gidecekti, ama Carter önceden randevu almak istememişti.

Sullivan'ın evine otuz metre kala Carter Hazel'ı gördü. O da onu gördü, durur gibi oldu, sonra gülümseyerek ona doğru ilerledi.

"Hey, merhaba," dedi her ikisi de, neredeyse aynı anda.

Carter gülerek, "David'e gidiyor olamazsın!" dedi.

"Tam da öyle yapıyorum. Ona bir kitap götürüyorum," diyen Hazel bir kolunda taşıdığı kâğıt ve kitap yığınını gösterdi. "Gelsene. Yalnızca bir dakikam var." Apartmanın basamaklarını çıkmaya başladı.

"Hayır, hayır, böyle iyi. Ben yoluma devam edeceğim."

Hazel ona baktı.

Carter, "Bir uğrarım diye düşünmüştüm. Önemli bir şey yok," dedi.

"Aptal olma. Eğer buradaysan–"

Carter yoluna devam etti. "Sonra görüşürüz," dedi gülümseyip el sallayarak. Köşeye kadar baston yutmuş gibi, tahta ayaklar üzerinde yürüyormuş gibi yürüdü. Bu gece yemek falan yoktu. Hazel akşamı Sullivan'la geçirecekti. Carter Hazel'ın takındığı hoş ifadeye hayran olmaktan kendini alamadı. Yukarı çıkmış olsaydı, Sullivan'a, "Bak kime rastladım. İşte kitabın, David," diyecek, doğum sonrası çocuk bakımı, *faute de mieux* üzerine bir şeyler söyleyecekti. "Elli Yedinci Sokak'taki şeye gitmem gerekiyor, çünkü kokteyl saati çok erken, alabilirsem tabii. Bay bay." Evet, Hazel bu işi çok ustalıkla çözecekti. Carter'ın sokakta gizlenerek ne zaman dışarıya çıkacağını gözlediğinden kuşkulanacağı için Hazel'ın bu gece oradan erken ayrılacağını düşünerek başını geriye attı ve güldü.

Timmie'yi istediği yere götürdü –Yirmi Üçüncü Sokak'taki bir kafeteryaya. Timmie beş porsiyon çeşitli yiyecek, üç tatlı ve iki bardak çikolatalı süt aldı. Buna rağmen zayıftı, boyuna göre kilosu biraz azdı. Yaşına göre uzundu. İki yıl içinde, diye düşündü Carter, herhalde epey uzayacaktı ve bütün bu yemekler bunun hazırlığıydı. Timmie'yi filme götürdü. Kendisi de girmeye karar verdi. Film düşünceleri için gürültülü ama nedense huzurlu bir ortam sağladı ve film bittiğinde hikâye hakkında en küçük bir fikri bile yoktu.

Eve döndüklerinde Hazel gelmemişti. Carter Timmie'yi yatağına yatırdı ya da hiç değilse bir kitapla yatağına girmesini ve on beş dakikadan fazla okumama sözü vermesini sağladı.

Carter, "Ben biraz dışarıya çıkıyorum," dedi. "Annen her an dönebilir, ama onu bekleme, çünkü uyuman gerekiyor."

Timmie, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

Carter, "Yürüyüşe," karşılığını verdi. "Fazla kalmam." Bu ona Hazel'la yaptığı konuşmayı hatırlattı.

Carter bir taksiye binerek Gawill'in evine gitti. Gawill evde değilse fark etmezdi. Evdeyse, iyiydi. Carter taksiyi bekletmedi. İnip zili çaldı.

Otomatiğe basılmadı ve Carter'ın da asansöre kadar gitmesine gerek kalmadı, ama daha önce fark etmediği bir diyafondan çatlak sesler duydu. Diyafona bağırdı:

"Merhaba, Gawill, ben Carter. Yukarı gelebilir miyim?"

"Ha, Phil! Elbette, Phil, yukarı gel."

Carter çıktı.

Gawill kapıyı onun için açmış bekliyordu. İçeriden berbat bir dans müziği ve konuşmalar geliyordu.

Carter, "Parti mi veriyorsun?" diye sordu. "Öyleyse ben gir–"

"Ha, hayır, parti yok," dedi Gawill. "İçeriye gir, Phil."

Carter, nedense Gawill'in onu iyi karşılamasına sevinerek içeriye girdi, gerçi Gawill'in tanıştırdığı adama ve yanındaki aptal sarışına tavrı pek soğuktu. Carter bunun belli olmadığını umut etti.

Gawill, "Phil Güney'den eski bir arkadaşımdır," dedi hiç ilgilenmeyen iki arkadaşına.

Erkek otuz beş yaşlarında, iyi kesimli takım elbisesinden fırlayan geniş omuzlu, iri yarı bir adamdı. Sarışın ise yalnızca sarışındı, biraz fazla ağır makyaj yapmıştı ve Carter kadının düzenli bir işi olmadığından kuşkulandı. Yatak odasının dışında Gawill'e uygun bir kıza benzemiyordu.

Sarışın Carter'a, "Güneyli misiniz?" diye sordu.

Carter gülümseyerek, "Hayır," karşılığını verdi. Kadının kahverengi ipek elbisesinin V yakasında derin bir dekolte, çok yüksek topuklu ayakkabılar ve sağ çorabında bir kaçık vardı. "Ya siz?"

"Ha! Ben Connecticutluyum. Köken olarak," diye ekledi. "Dans etmek ister misiniz?"

"Hayır, şimdi değil, teşekkürler." Carter'a göre kız cezaevi sinema salonundaki sarışınların canlanmış, onunla konuşan hali gibiydi. İçgüdüsel olarak uzanıp kadının bileğini tuttu. "Ama oturabilirsiniz, değil mi?"

Koltuğun geniş kolunu kastetmişti, ama kız kucağına oturdu. Carter başta şaşırdı, ama sonra gülümsedi. Kız hayli ağırdı.

Gawill onlara bakarak, "Hey, orada neler oluyor?" dedi keyifli bir gülümsemeyle.

Kızın erkek arkadaşı ona elini uzatarak, "Sanırım biz buradan gidiyoruz," cevabını verdi.

Sarışın Carter'a neşeyle, "Bay," dedi. "Yakında görüşürüz umarım." Nefesi viski ve ruj kokuyordu.

Carter ayağa kalkma nezaketini göstermedi, ama el salladı. "Ben de öyle umarım. İkinizle de tanıştığıma sevindim."

Kapıda Gawill'le yaptıkları kısa konuşmayı Carter dinlemedi.

Sonra Gawill kapıyı kapattı.

Geri dönerken ellerini ovuşturan Gawill, "Kız bayağı iyi, değil mi?" diye sordu. "Anthony onun kıymetini bilmiyor." Gawill konuşurken kimi zaman gençliğinin New Orleans aksanına dönüyordu.

Carter bir şey söylemedi.

"Peki, bu gece aklında ne var? Bir iğneye ne dersin?"

Carter ayağa kalkarak, "Ne güzel bir fikir," dedi.

Gawill malı almak için odadan çıkınca, Carter olduğu yerde durdu ve ikinci kez Gawill'in malı yatak odasında nereye sakladığını nezaket gereği bilmemesi gerektiğini düşündü. Gawill içeriye gelince Carter teşekkür etti, banyoya girdi ve kutuyu açtı. Açtığı şişenin geriye kalan kısmını kullandı. Şişenin üzerinde plastik ampule bastırılmış lastik bir kapak vardı. Sonra boş ampulu oturma odasına getirdi ve Gawill'in dolu küllüklerinden birine attı. "Çok teşekkür ederim," dedi.

Gawill, "Senin için geç bir saat değil mi?" yorumunu yaptı.

"Evet, ha, şey, Hazel bu gece meşgul. Bir işyeri yemeği."

"Öyle mi?"

"Evet. Öyle dedi. Sullivan'la birlikte."

Gawill hiçbir duygu belirtisi, hiçbir zafer, şaşırma belirtisi göstermeden, "Aha," dedi.

"Evet, haklısın," karşılığını verdi Carter. Bir soluk aldı. "Bu gece dosdoğru karımla ne yaptığını sormak için Sullivan'ı görmeye gidiyordum, ama tam içeriye giriyordum ki Hazel'ı gördüm."

Gawill, "Görüyor musun?" diyerek bardağına uzandı. İçini çekti. Yorgun, belki biraz sarhoş görünüyordu. "Peki bu konuda ne yapacaksın?"

Carter bir şey söylemedi. Bu konuda düşünmemişti bile.

Gawill kanepede arkasına yaslanarak Carter'a baktı. "Ah, herhalde onu durdurmaya çalışacaksın, ama o vazgeçmeyecek. Bu ikisininki birçok evlilikten daha yakın bir ilişki."

Carter kaşlarını çattı ve gözlerini Gawill'e dikip baktı. Öyleyse ben tam bir *de trop*'um* diye düşündü. Carter birden, "Öyleyse ne cehenneme bunu söylemiyorlar?" diye sordu. "Neden bu gizli saklılar?"

* Fr. Ben fazlalığım. (ç.n.)

"Şey, her ikisinin de sağladığı avantajlara bak. Karın saygınlığını koruyor –en azından birçok insanın gözünde–, bir kocası ve çocuğu var, muhtemelen herkes onun bir erdem timsali olduğunu düşünüyor, altı yıl kocasının delikten çıkmasını beklemiş. Sullivan da dünyalar iyisi bir insan, biriyle bağlantısı olmayan bir bekâr ve güzel bir mevkii var."

Bu sözler şimdi Carter'ı hiç mi hiç rahatsız etmiyordu. Doğruydu. Ama bu sözleri duymak tam bir rahatlamaydı.

Gawill beklentiyle gülümseyerek doğruldu. "Peki Sullivan'ın orada karşılaştığın zaman Hazel ne dedi?"

Carter da gülümsedi. "Sullivan'a bir kitap bırakacağını ve yemeğe gideceğini söyledi.

Gawill yüksek sesle güldü.

Carter da güldü.

"Peki sen ne yaptın?"

"Ben –ben yalnızca yürüyüp gittim. Yukarıya çıkmadım."

Gawill, "Karının bunu istediğini söyleme sakın."

"Evet, öyle yaptı."

Yeni kahkahalar. Gawill ona ve kendisine birer içki daha koydu.

"Bu gece fırsatı kaçırmışsın –yoksa yaptın mı?" Gawill ona göz ucuyla bakıyordu.

"Ne demek istiyorsun?"

"Yarım saat sonra evini basıp N.O.'da dediğimiz gibi onları diri diri yakmalıydın. Neden yapmadın?"

"Ha–" Carter içkisine baktı. "Ha, cehenneme kadar yolları var."

Konuyu değiştirdiler. Balıkçılıktan ve kurbağa yakalamaktan söz ettiler. Gawill'in yöntemi gözlerine ışık tuttuktan sonra yakalamaktı. Her ikisi de çocukluklarını New Orleans'da geçirmişlerdi.

Saat 1'i geçti.

Carter ayağa kalkarak eve gitmesi gerektiğini söyledi.

"Ah, neden *gerektiğini* anlayamıyorum. Sence Hazel evde midir?"

Carter bu sözlere güldü.

Eve gitmek için taksiye bindi. Paltosunu asarken, banyoda soyunur ve kapıdaki askıda duran pijamalarını giyerken olabildiğince sessizdi. Sonra yatak odasına girdi. Hazel lambayı yaktı.

Uykulu uykulu, "Neredeydin?" diye sordu.

Carter, "Gawill'i görmeye gittim," dedi.

"Gawill mi?" Hazel başını yastıktan kaldırdı. "Neden? Sinemadan sonra mı gittin?"

Demek Timmie kalkmış ya da uyanmış ve ona sinemaya gittiğini söylemişti. "Evet." Carter yıkanmadığını hatırladı ve banyoya geri döndü. Birkaç dakika sonra giysileriyle dönerek dolaba astı. "Peki sen ne yaptın? Yemek nasıldı?"

Hazel ona sarhoş olduğunu düşünüyormuş gibi baktı. Ya da belki yalnızca bıkkın bir bakıştı: Hakikat birazdan ortaya çıkabilirdi.

Bir sigara yaktı, bir nefes çekti ve dumanın arasından, "İyiydi," dedi.

"Demek bir yemek olduğunu söylüyorsun –ah, haydi vazgeç, Hazel."

"Tamam, gitmedim. Akşamı David'le geçirdim. Gawill'den daha hoş bir arkadaşlık herhalde."

"Ben akşamı Gawill'le geçirdim ama onunla yatmadım."

"Ben de David'le yatmadım –bu gece sana anlatılan hikâyeleri tahmin edebiliyorum– Gawill anlatmış. Bu kadar saldırgan olmana şaşmamalı."

"Ben mi saldırganım?" Carter yatağın ayak ucuna gitti. "Neden bu geceki iş yemeği konusunda yalan söyledin. Neden yalan söylemeye zahmet ettin?"

"Sen neden Gawill'e gittin?"

"Belki doğruları öğrenmek için."

Hazel küllükte duran sigarasına uzanarak söndürdü. Omuzları sarsıldı. Ağlıyordu.

Carter utanarak huzursuzca kıpırdandı. "Aman, haydi, Hazel. Gözyaşları mı?"

Hazel başını iki yana sallayarak tekrar doğruldu, sanki anlık zayıflığı hiç olmamış gibi ona baktı. Gözleri bile ıslak değildi. "David'i özlüyorum, ona ihtiyacım var. Altı yıl içinde onunla konuşmaya çok alıştım sanırım."

Carter, "Eminim öyledir," dedi.

"Kolay bir insan –senin son zamanlardaki halinden daha kolay."

"Bununla ne demek istiyorsun?"

"Bu gece uyuşturucu aldın, değil mi? Morfin mi? Herhalde Gawill'de her şey vardır. İğrenç her şey."

"Evet, aldım."

"Bazen cezaevinde göründüğün gibi görünüyorsun –üzerinde bir tür sahte sakinlik var. Tam bir sarhoşluk."

"Bu geceki taktiklerin," dedi Carter, "bana saldırmak sanırım – kendi yaptıklarını örtmek için. Gawill'e istediğin adı takabilirsin, senin hakkında benden daha çok şey biliyor gibi. Sahteliğe gelince, Sullivan işi burama kadar geldi. O orospu çocuğu gülümsemelerini ve hoş tavırlarını alsın da–"

"İyi bir iş bulmak gibi mi? Kapıyı kapat, Phil."

Son sözlerini söyleyiş şekli Carter'ı söylediği başka her şeyden daha çok yaraladı. Tam olarak kendindeydi, Timmie'nin uykusunu düşünüyordu elbette, Timmie'nin bu konuşmaları duymasını düşünüyordu. Carter kapıyı yavaşça kapattı, ellerini kapı kolunun üstüne koydu ve kadınların müthiş yeteneklerini düşündü: Aynı anda hem Fremont'daki evi çekip çeviren hem de giysi mağazasında kölelik eden Hazel, Timmie'ye iyi anne olan Hazel, okula giden ve master yapan Hazel, Sullivan'ı mutlu eden ve sürekli koşuşturan Hazel, –şimdiye kadar– onu da mutlu eden Hazel.

"Teşekkürler." Carter'a sert bir bakış fırlattı.

Carter birden aslında Hazel'ın ondan hoşlanmadığını, belki cezaevinden çıktıktan sonraki halinden hoşlanmadığını hissetti. Elbette daha önce hoşlanıyordu. Fiziksel olarak yok edilmiş, bir kenara atılmış gibi hissetti kendini. Bu duygu yalnızca birkaç saniye sürdü. Bir elini alnından geçirerek karısına baktı. "Cezaevinin beni değiştirdiğini inkâr edemem. Ama bir canavar yaptığını da sanmıyorum. Sen benden hoşlanmayabilirsin. Bu başka bir konu. Sana güvendim. Bana anlattığın iki haftalık ilişkinin dışında bana bağlı kaldığını sandım. Eğer ben–"

"Bütün bu güzel sözler şu an morfin yüklü olduğun için mi?" Hazel yeni bir sigara yaktı. "Tamam, Phil, cezaevinde başına bir sürü kötü şeyin geldiğini biliyorum –ve bu yüzden sana ilişki konusunda bir şey söylemedim ve seni asla suçlamadım. O iğrenç yere dayanmak için trans halinde ya da *bir şey* olman gerektiğini anlayabiliyorum. Tam bir bağımlı olsaydın seni suçlamazdım.

Yani ağır bir bağımlı demek istiyorum."

Carter ellerini açtı. "Şimdi bir bağımlıymışım gibi konuşuyorsun. Allah aşkına, Hazel, bu ilk, –kodesten çıktığımdan beri ikinci iğne bu!"

"Ha, ikinci. Evet, birincisinin ne zaman olduğunu biliyorum sanırım. Geçen perşembe, bana yürüyüşe çıktığını söylediğin zaman." Bir an komodine bakarken güzel profilini gördü Carter.

"Uyuşturucu hakkında, uyuşturucu alan iğrenç insanlar hakkında her zamanki fobin. Alkol daha mı iyi? Alkol bu ülkede yasal olduğu için, hepsi bu."

"Öyleyse uyuşturucu neden yasal değil?"

"Belki çok fazla insan bundan para kazandığı için."

"Uyuşturucuyu toplumsal bir gelenek olarak savunuyorsun – yemekten önce bir içki gibi mi?"

"Tamam, savunmuyorum!"

"Aldığın ilaçlar morfin dolu. Dr. MacKensie'ye bunu sordum. Timmie de fark ediyor. Onunla eskisi gibi oynayamıyorsun ve on bir yaşındaki bir çocukla oynamak altı yaşındakilerle oynamaktan daha kolaydır diye düşünür insan oysa."

"Hiç de değil. Timmie de rahat değildi –bunu biliyorsun– cezaevinden çıktığımdan beri. Onu suçlamıyorum. Zaman alır. Benim yüzümden okulda yaşadıklarını anlıyorum."

"Peki benim neler yaşadığımı anlıyor musun? Bir kadının kocasının cezaevinde olmasından gurur duyacağını mı sanıyorsun? Babasının cezaevinde olduğunu bilmek çocukların gözünde o babayı yüceltir mi sanıyorsun?"

"Sevgilim, bütün bunların farkındayım. O allahın belası şey olduğu için üzgün olduğumu söylemekten başka ne diyebilirim? Asıl konuyu konuşmamak için kıvırtıyorsun."

Hazel sessizleşti. Konunun ne olduğunu biliyordu.

Carter, "Hangimizi istiyorsun, Sullivan'ı mı beni mi?" diye sordu.

"David'i özlüyorum. Onu görmeden yaşayamıyorum sanki – onunla konuşmadan."

"Ve onunla yatmadan?"

Hazel buna cevap vermedi.

"Bu da işin bir kısmı, değil mi?"

"Öyleydi. Denedim –yani– onunla yatmak en önemli kısmı değil."

Carter araya girdi. "Belki senin için değildir."

"Ne anlatmak istediğimi anlayamıyorsun sanırım –hayat bazı öğleden sonraları ara sıra onu bir saat kadar görebilmek, konuşabilmek."

"Gawill buna inanıyor. Sullivan'ın evine girerken resimlerini çekmiş. Yeni resimler."

"Tamam, demek şimdi sen de öğrendin. Umarım bu Gawill'in seferlerindeki rüzgârı yok eder –bir seferi varsa."

"Senin için hayat demekse, vazgeçmeyeceksin o zaman, değil mi?" diye sordu Carter. "Yoksa geçmiş zaman kipi mi kullanıyordun?"

"Sen kadınları anlamıyorsun. Ya da beni. Hiç anlamadın."

Carter sigarasını söndürdü. "Klişelerle konuşmaktan vazgeç. Sullivan'la konuşmaktan hoşlanmanı anlayabilirim, arkadaşlığı anlayabilirim. Ne yazık ki bir kadının adam istediği zaman iyi bir arkadaşla yatarak pastanın üzerine biraz krema eklemesini anlayamıyorum. Sullivan'ın bunu istemesini kesinlikle anlayabilirim. Bir erkek istemez mi? Benimle evli olduğunu anlamıyor musun? Bu çok mu zor?"

"Sen cezaevindeyken oldu. Sen de cezaevinde pek masum değildin herhalde? Sana bu konuda hiçbir şey sormadım, sordum mu?"

Carter gülümsedi. "Cezaevinde çiftler yoktur. Başka bir erkeği arzulamıyorsan tabii. Bunlardan çok vardır."

"Sen ve Max gibi mi?"

"Max'e ne olmuş?"

"Max'e ne olmuş?"

Carter yanaklarını kan bastığını hissetti. "Ondan hoşlanıyordum, evet, ama senin söylediğin anlamda değil."

"Hiç mi aklına gelmedi."

Carter'ın gözleri kısıldı, o anda Hazel'dan nefret etti. Bu çok alçakça, iğrenç, kancıkçaydı. "Bu soruya yanıt bile vermeyeceğim."

"Belki bu da yeterince bir yanıttır. Her neyse, Max fazla erken öldü belki."

"Kes şunu Hazel, işleri daha da kötüleştiriyorsun."

"Ha, işleri ben kötüleştiriyorum."

"Beni cezalandırmak istiyorsun –düşündüklerimi hafifletmek istiyorsun. Tabii ki aklımdan geçti, belki Max'in de. Başka hiçbir şey olmadığı için cezaevinde olup bitenler konusunda bir nutuk atmamı ister misin? Bunu yapmayacağım. Max'i Sullivan'la nasıl kıyaslayabilirsin? Max o iğrenç yerde sahip olduğum en hoş şeydi, Sullivan'la yatmanı düşünmekten ya da yatıp yatmadığını merak etmekten daha hoş ve daha iyi. O günlerde kuşkularımdan sana söz etmiştim. Doğruyu söylemek gerekirse Sullivan'la seni hiç düşünmemek için morfin aldım. Böylece bütün bu yıllar boyunca onunla yattığını kabul etmeyecektim –çünkü bu beni bitirebilirdi."

"Uyuşturucu aldın, tamam."

Hazel'ın gerginliği ona ilk anlattığında Max'i kıskanmasını hatırlattı. Max'in onun için önemini içgüdüsel olarak anlamıştı –ve kuşkusuz Max de kavramıştı. Ama Max ölmüştü ve Carter onun bir tek fiziksel dokunuşunu hatırlayamıyordu, o öğleden sonra Max'in ranzaya yatması için omzunu itmesinin dışında. Carter hiçbir zaman *Max'i seviyorum* diye düşünmemişti, gene de bir süre sırf orada olduğu için duygusal olarak ona bağımlı olmuştu, tıpkı Hazel'a bağımlı olduğu gibi. Aynı anda hem basit hem de karmaşıktı. Carter gözlerini kırpıştırarak Hazel'a baktı.

"Ne düşünüyorsun?" Şimdi Hazel'ın güzel yüzü yalnızca güzel ve bomboştu, düşüncelerinin yağmurunu bekleyen kuru bir tarla gibi.

"Bu gece kullandığın bütün o sözlerin –acıtarak söylediğin her şeyin– David için savaşmanın bir parçası olduğunu düşünüyorum. Ondan vazgeçmeyeceksin, değil mi?"

Hazel yastığa iyice gömüldü, huzursuzca kıpırdandı. "Bilmiyorum."

Carter ona doğru bir adım attı. "Biraz dürüstlüğü hak ediyorum. Evet ya da hayır de."

"Yapamam." Gözleri kapalıydı.

"Seni istiyorum, Hazel. Seni geri istiyorum."

"Bu gece artık bu konuda konuşacak durumda değilim."

Carter kendini sersemlemiş gibi hissetti. "Sullivan –beni evine çağırdı, iki hafta dört gün sürdüğünü söylemek için. İyi prova. Doğruyu itiraf edecek cesareti bile yok. Cesareti olmayan erkeklerden hoşlanır mısın?"

"Tamam, zayıf. Bunu biliyorum."

Carter, "Korkakça hareket ediyor," dedi. "Hâlâ devam ediyor, öyle değil mi?"

"Tam olarak değil, tam olarak değil. Bırak da uyuyayım," dedi Hazel, gözleri hâlâ kapalı, kaşları çatık.

Carter o gecelik konuyu kurcalamaktan vazgeçti. Morfine kafasını takmamıştı, Hazel'a takmıştı, soğuk bir keyifle böyle düşündü. Ona ültimatom çekmedim, diye düşündü, "ya ondan vazgeç ya da şunu bunu yaparım" dememişti. Hazel'ın ültimatoma ihtiyacı olduğunu sanmıyordu. Carter bornozunu astığı gardrobun yanından uzaklaşırken Hazel'a baktı. Hazel'ın yüzü yatağın kenarına dönüktü, gözleri kapalıydı.

21 Gawill'in sesi, "Merhaba, Phil. Ben Greg," dedi. "Nasıl gidiyor?"

Carter otomatik olarak boş oturma odasına baktı, gerçi Timmie'nin kapısı kapalı olarak odasında olduğunu biliyordu. "İyidir," dedi.

"Karınla konuşmuş olabilirsin diye düşündüm –o gece."

"Hayır." Carter yarısı bitmiş sigarasından bir nefes aldı.

"Aman, haydi, Phil. Benimle konuşabilirsin. Orada kimse yok, değil mi? Belki çocuk vardır."

"Hayır," diye tekrarladı Carter.

"Hazel'ın olmadığını biliyorum." Gawill bariton sesiyle sözcükleri yaya yaya konuşuyordu. Her yerde hazır ve nâzır Gawill.

Hazel o gece biraz geç kalacak, ama her an kapıdan içeriye girebilir, diye düşündü Carter. Ama anlaşılan Gawill birilerine evi gözetletiyordu. Carter da eve yeni gelmişti. "Kafanda neler var, Greg?" diye sordu.

"Karın o herifi görmeye devam ediyor mu? Sana hiç söz verdi mi?"

Carter telefonu küt diye kapatmak istedi. Ama hiçbir şey söylemeden, öfkeyle sol eliyle sıktı yalnızca.

"Neden benimle konuşmadığını bilmiyorum, Phil."

"Çünkü söyleyecek bir şeyim yok, gerçekten. Kusura bakma." Telefonu kapattı.

Sonra mutfağa giderek kendisine bir viski koydu ve hemen kafasına dikti. Salı akşamı Hazel'la konuştuktan sonra bir gelişme olmamıştı. Günlerden perşembeydi. Aralarında sessiz bir düşmanlık havası vardı, Carter Timmie'nin bunu fark edip etmediğini merak etti ve büyük ihtimalle ettiğine karar verdi. Carter aslında Hazel'ın bir şey söylemesini bekliyordu ve Hazel başka bir şey söylemiyordu. Başka bir uydurma işin çıkması –Phyllis Millen'la bir akşam ya da işyerindeki biriyle işlerin üzerinden geçme falan– bir hafta, belki biraz daha sürerdi ve Hazel geceyi Sullivan'la geçirirdi. Belki şu anda da onun yanındaydı, bu öğleden sonra 5'ten önce başlamış olan *heures bleues*'lerinden* sonra biraz geç kalmıştı. Tamam, aslında Hazel sorusuna yanıt vermişti, Sullivan'ı görmeye ve onunla yatmaya devam edecekti. Bunun tersi, ciddi düşünceleri olsaydı, şimdiye kadar söylemiş olurdu. Hazel Carter'ın onu çok sevdiği için katlanacağını düşünüyordu. Durum da böyleydi zaten.

Carter salı gecesindeki konuşmalarından sonra düşündüğü şeyi yapmaya biraz daha yaklaştı. Sullivan'la konuşacaktı. Hazel'ı görmemesini isteyecekti, yoksa –yoksa ne? Bu noktada hukuk araya girip Sullivan'ın haklarını koruyabilir ve Hazel'a bir koruma verebilirdi. Carter gülümsedi. Elindeki tek şey iyi bir boşanma zeminiydi. Ama Hazel yanında olmayacaktı. Komik bir dünyaydı bu.

Hazel eve geldi, elindeki içkiye baktı, "İyi akşamlar," dedi.

"Sana da. Bir içki ister misin?"

"Biraz önce içtim, sağ ol. Sosyoloğumuz Bay Piers bugün fırtına gibi gelip beni içmeye götürmek için ısrar etti. Bu gece incelemem için altmış sayfalık bir dosya daha verdi." Teksirde çoğaltılarak zımbalanmış bir metni sehpanın üzerine attıktan sonra doğrulup gerindi ve gülümsedi. "Afedersin. Kaskatı olmuşum. Bu gece yemek için o Çin lokantasına gidebilir miyiz? Timmie orayı seviyor. Bu akşam yaşadıklarımdan sonra yemek pişirecek halde değilim."

"Tamam. Elbette." Carter Timmie'ye güzel haberi vermeye gitti. Bir Çin yemeği.

Ne var ki o akşam kendini önceki iki akşamdan biraz iyi hisset-

* Fr. Keyif saatleri. (ç.n.)

ti, çünkü bir karara varmıştı. Yararsız ve saçma olabilirdi, ama Sullivan'a karısıyla yatmamasını söyleyecekti. En azından Sullivan'dan bir tür yanıt, bir söz, yarım ağız bir söz ya da "cehenneme kadar yolun var" karşılığını alacaktı. Kesin bir randevu almak için Sullivan'a telefon etmeyi düşündü ve Sullivan'ın ertelemek için mazeretler uyduracağını düşünerek etmemeye karar verdi: Hazel'ın ona salı geceki konuşmalarını anlattığından Carter'ın hiç kuşkusu yoktu.

Cuma günü bürodan çıkınca İkinci Cadde otobüsüyle doğruca Sullivan'ın evine gitti. Hafif bir yağmur yağıyordu ve serin havada belli belirsiz bir bahar kokusu vardı. Carter Sullivan'ın zilini çaldıktan sonra saatine baktı: 7'ye 6 var. Çok erken gelmiş bile olabilirdi. Ya da Hazel onunla birlikte, diye düşündü Carter ve karamsar bir şekilde gülümsedi. Otomatiğin sesini duydu. Küçük ve yavaş asansör yerine merdivenlerden çıktı. Sullivan'ın üçüncü katında merdivenlerden inen bir adam neredeyse ona çarpıyordu. Sert çarpışma Carter'ın öfkesini su yüzüne çıkardı. Adam özür falan mırıldanmadı. Paltosunun eteği uçuşa uçuşa merdivenlerden indi. Kapı güm diye kapandı.

"Ha, Phil! Phil!" dedi Sullivan zorlukla. Açık kapının önünde duruyor, kapıya yaslanıyordu.

Carter kaşlarını çattı. Geri kalan basamakları çıkarken, "Ne oldu?" diye sordu.

"İçeriye gir." Sullivan kravatını gevşetti, yakasını açtı. "Aman Allahım. İçeriye gir. Hayatımı kurtardın. Haydi bir içki içelim." Oturma odasının köşesindeki servis arabasına yöneldi.

Carter kapıyı arkasından kapattı. "Hayatını mı kurtardım?"

"Özür dilerim, buna ihtiyacım var." Sullivan viskiyi başına dikti. "O adam –aşağıya koşan adamı gördün mü?"

"Evet."

"Gawill'in arkadaşlarından biri. Zili çaldı. Kim olduğunu bilmiyordum. Onu içeriye aldım. Sigortam konusunda –ya da herhangi bir şey– görüşmeye geldiğini söyledi." Sullivan dudaklarını yaladı. Dudakları bile bembeyaz görünüyordu ve yüzü ölü gibi, kanı çekilmiş gibi duruyordu. "Bir bıçak çekip beni kovaladı. Gömleğimin önünden yakaladı."

Carter Sullivan'ın ceketindeki bir düğmenin sallandığını, gömleğinin önünün buruşmuş olduğunu gördü.

Sullivan, "Zili çaldığını duymamış olsa," dedi, "işim bitikti."

Sullivan zavallı görünüyordu. Hazel'la yatan adam bu ciğeri beş para etmez korkak, diye düşündü Carter bir an ve Sullivan'a doğru yürüdü. Sullivan onun niyetini bilmiyordu, ta ki Carter tam yanına gelene kadar. Carter eliyle boynunun yan tarafına bir darbe indirdi. Sullivan sendeledi. Bundan sonra Carter, cezaevindeki isyanda Max'i hücresinde ölü bulduktan sonra olduğu gibi kendini kaybetti, gerçi şimdi ne Max'i ne de başka bir şeyi düşünüyordu. Ancak Sullivan yerde iki büklüm, acıyormuş gibi midesini tutarak ama hareket etmeden yattığı zaman, Carter onu gerçekten görüp durdu. Durarak rahat nefes alana kadar birkaç saniye bekledi, sonra Sullivan'a tükürdü, tekmeledi ama isabet ettiremedi.

Carter kapının yanına gitti, ama sonra geri döndü. Sullivan'ın öldüğü konusunda hiç kuşkusu yoktu. Sullivan'ın yanındaki koltukta Yunan mermer ayağı gördü. Sırf yeri orası olmadığı için fark etmişti. Sonra kapıyı kapatıp merdivenlerden indi. Normal bir hızla inerken bunun farkındaydı. Gawill'in adamı kimdi, diye merak etti. Gawill'in evinde sarışınla birlikte gördüğü kel adam mı?

Kaldırımda bir an bayılacakmış gibi oldu ve durup derin derin nefes aldı. Düşünme, Allah aşkına, dedi kendi kendine. Yaptığın şeyi düşünme. Boş ver gitsin. Bu sözleri düşündü, boş ver gitsin, ama bir anlam yüklemeden ya da hiçbir plan yapmadan. Başını kaldırıp köşeye doğru yürüdü ve kuzeye yöneldi. Evle arasında yalnızca on blok vardı ve canı yürümek istiyordu. Bir bara uğrayıp viski-sodasını hemen içti.

Eve gelince Hazel, "Merhaba, Phil," dedi neşeyle. "Bugün ne oldu biliyor musun? İnanılmaz bir şey."

"Ne?" Yeni aldığı *World-Telegram*'ı kanepenin üstüne fırlattı.

"Terfi ettim."

"Ha. Tebrikler."

Hazel hâlâ gülümseyerek ona bir bakış attı. "Ve kutlamak için birkaç güvercin yavrusu aldım. Vitrinde gördüm ve dayanamadım. Bir güvercin yavrusuna bakabilir misin?"

"Sanırım. Sen bir içkiye ne dersin?"

"Evet, kesinlikle."

Her şey son derece düzgün, son derece hoş geçti, ta ki saat 9'dan hemen önce telefon çalana dek.

Bir erkek sesi, "Bayan Carter orada mı?" diye sordu.

Carter, "Evet, bir dakika," dedi. "Sana, Hazel."

Hazel yemek hazırladığı mutfaktan gelerek telefonu aldı.

Carter bir sigara yaktı. Ne olduğunu biliyordu.

"Allahım!" dedi Hazel. "Yo... yo... Kesinlikle hayır... Hayır, bilmiyordum." Carter'a baktı, o da şaşkın bir bakışla karşılık verdi. "Sanırım üç gün önce, belki dört gün, ama daha bu sabah onunla konuştum... Ah–" Koltuğun kenarına oturdu. "Tamam... Tamam, elbette. Teşekkür ederim." Telefonu kapattı, ahizeyi elinden düşürdü, sonra yerine koydu.

Carter, "Ne oldu?" diye sordu.

"Anneciğim, sorun nedir?" Timmie kitaplarını bırakarak yerden kalktı ve annesine doğru gitti.

"David ölmüş."

Timmie, "Ölmüş mü?" dedi. "Bir arabada mı?"

Hazel titreyen bir sesle, "Öldürülmüş," dedi. "Gawill, o olmalı. Gawill ya da arkadaşlarından biri. O iğrenç orospu çocuğu!" Yumruğunu koltuğun koluna güm diye vurdu.

Carter ona sek viski getirdi.

Hazel bardağı mekanik bir tavırla aldı, ama içmedi. "Daha birkaç saat önce olmuş, öyle dediler. Lafferty'lerle yemek randevusu vardı, onu almaya gelmişler. Binanın içine girmişler ve bir komşu saat altı sularında bir insanın yere düşmesi gibi tuhaf bir gürültü duyduğunu söylemiş. Bu yüzden Bay Laffetry yöneticiye kapıyı açtırmış ve onu bulmuşlar." Sesi gözyaşlarıyla çatallaştı.

Carter, "Nasıl öldürülmüş?" diye sordu.

"Başına bir şeyle vurulmuş. Mermer Yunan eşyalardan biriyle olduğunu düşünüyorlar," dedi Hazel.

Carter boğazını temizledi. Hazel'la mutfak arasında duruyordu. "Oraya gitmek ister misin?"

"Hayır. Yarın benimle konuşabileceklerini söylediler. Lafferty onlara beni aramalarını söylemiş. Bütün arkadaşlarını arıyorlar sanırım, ama Gawill'i arayana kadar bu fazla işe yaramaz." Telefona uzanarak bir numara çevirdi.

"Polis Sullivan'ın evinde mi?" diye sordu Carter. İlk kez parmak izlerini düşündü. Mermer şeyin üzerindeki. Ve büyük olasılıkla kapı kolundaki.

Hazel ona cevap vermedi. "Merhaba, ben Bayan Carter. Size şunu söylemek istiyorum –David'in bir düşmanı olduğunu biliyorum. Gregory Gawill. Long Island'da oturuyor. Adresini biliyorum. Bir dakika. Phil, Gawill'in adresi nedir?"

Carter'ın bir an düşünmesi gerekti, ama biliyordu. "Yüz Kırk Yedinci Sokak numara on yedi seksen sekiz , Jackson Height."

Hazel, "Yüz Kırk Yedinci Sokak numara on yedi seksen sekiz , Jackson Height," diye tekrarladı dikkatle.

Onları Gawill'in üstüne salmanın kendi üstüne salmak olacağını biliyordu Carter. Merdivenlerden inen adam ona bakmış olmalıydı. Ama gerekirse adamı teşhis edemeyeceği kafasına dank etti. Ayırt edici bir görünüşü yoktu. Bugün eve biraz geç gelmişti. Bunu nasıl açıklayacaktı. 6 yerine 6.10 falan. Her durumda Sullivan'ın evine hiç gitmediği hikâyesinden şaşmayacaktı, parmak izleri bu hikâyeyi yalanlayana kadar.

Hazel telefonda, "Çok karmaşık bir iş," diyordu. "David adamın sahtekâr olduğunu her zaman biliyordu ve Gawill de ondan hoşlanmıyordu." Sustu ve karşısındakini dinledi. "Tamam... Buyrun. Bu gece geç saatlerde sizi tekrar arayabilir miyim? Orada biri olacak mı... Ha... Tamam. Buyurun. İyi akşamlar." Telefonu kapattı. "Doğruca Gawill'in evine gidiyorlar. Telefon etmeyecekler."

"Ne zaman olmuş?"

"Beş ile yedi arasında diye düşünüyorlar. David'in genellikle beş buçuğa kadar eve dönmediğini söyledim. Öyle görünüyor ki biri onu eve kadar izlemiş. Gawill'in kendisi olduğunu sanmam – öyle değil mi?" Yanıtı biliyormuş gibi beklentiyle Carter'a baktı.

Carter, mantıklı sözlerine rağmen şimdiden acıdan deliye dönmüş görünüyor, diye düşündü. Kendi başına bir şey, ölümcül bir şey gelmiş olsa yüzünde aynı ifade olmazdı. Carter hemen başını iki yana salladı. "Bilmiyorum. Sanırım Gawill olabilir." Parmak izleri bunu gösterir, demeye başladı.

Timmie Hazel'a gözlerini dikmiş gibi duruyordu, ağzı hafifçe açıktı. Babası yeni öldürülmüş bir çocuk gibi, diye düşündü Carter.

Hazel Carter'a, "Pek şok olmuş gibi durmuyorsun," dedi.

"Şok oldum!" Carter kollarını açtı. "Ne yapmam gerekiyor. Elbette şok oldum. Bu gece tekrar arayacaklar mı?"

"Bilmiyorum. Sanmıyorum." Saatine baktı. "Bu gece Laffertyleri arayacağım. Ben–" Yavaşça doğruldu, elini boğazına götürdü.

"Hazel? Baygınlık mı geldi?" Carter ona yöneldi.

"Hayır. Midem bulandı. Sanırım uzanacağım. Ama telefon çalarsa..."

Carter başını salladı. "Şu içkinden biraz içsen. Bir zararı olmaz."

"Hayır teşekkürler." Banyoya gitti.

Telefon o gece tekrar çalacaktı, Carter bundan emindi. Elini Timmie'nin omzuna koymak istedi. Timmie şimdi koltuğun kenarında diz çökmüş, Hazel'ın oturmuş olduğu boş yere gözünü dikmişti. "Timmie, belki sen de yatağa yatmalısın."

Timmie'nin yanıtı burnunu çekme ve gözyaşlarına boğulma oldu. Başını iskemlenin minderine dayadı. Sonra birden ayağa kalktı. "Radyoyu aç! Belki kimin yaptığını söylerler. TV!"

Carter televizyonu açtı. Ama 10 haberlerinde hiçbir şey duymayacağını biliyordu.

22

10.30'da telefon çaldığı zaman Carter açtı.

"Ben Dedektif Ostreicher. Bay Carter siz misiniz?"

"Evet."

"Bu gece mümkünse sizinle ve eşinizle biraz konuşmak istiyoruz," dedi hoş, boğuk ses.

"Evet, elbette."

"On dakika içinde geliriz."

Hazel kapı ağzında geceliğiyle duruyordu.

Carter, "Polis. Bizimle konuşmaya geliyorlar," dedi.

"Başka bir şey söylediler mi?"

"Hayır."

Hazel yatak odasına döndü. Işığı sönüktü.

Carter küllüğü boşalttı ve kanepenin üzerindeki gazeteleri düzeltti.

Polis on dakika içinde geldi. Dedektif Ostreicher iyi yarı, yirmili yaşlarında görünen, mavi gözlü bir adamdı. Yanında koyu renk

saçlı, gene genç bir polis memuru vardı. Hazel koyu mavi sabahlığıyla oturma odasına gelerek kanepeye oturdu. İki polis de paltolarını çıkardıktan sonra oturdular ve bir not defteriyle keçe uçlu kalemlerini ellerine aldılar.

Önce Carter'ın adını, yaşını, mesleğini ve işyerini, sonra Hazel'ınkini sordular.

Ostreicher sakin bir ses tonuyla, "Bugün beşle yedi arasında neredeydiniz, Bay Carter?" diye sordu, kalemini hazır tutuyordu. "Bunlar Bay Sullivan'ın bütün arkadaşlarına sorduğumuz rutin sorular."

"İşyerindeydim, sonra eve geldim," dedi Carter. "Altı civarında evdeydim."

"Tam olarak neler yaptığınızı söyler misiniz? İşyerinizin İkinci Cadde Kırk Yedinci Sokak'ta olduğunu söylemiştiniz."

"Evet. İkinci Cadde otobüsüne bindim."

"Saat kaçtı?"

"Yaklaşık –beş otuz, sanırım." Birkaç dakika daha erken olduğunu hatırladı Carter. "Otobüs kalabalıktı. Birkaç dakika bekledim. Sonra durağımdan önce indim –Otuz Dördüncü Sokak'ta– ve eve yürüdüm. Gazete aldım."

"Neden orada indiniz?"

"Otobüs çok kalabalıktı. Altı bloku yürümek daha iyi diye düşündüm."

"Eşiniz eve geldiğinde siz burada mıydınız, Bayan Carter?"

"Evet."

Bu doğru mu? Altı civarında mı geldi?"

Hazel yavaşça başını salladı. "Evet."

Fark etmiş olsaydı 6.10 da diyebilirdi, diye düşündü Carter, ama belki fark etmemişti.

"Bay Sullivan'ı en son ne zaman gördünüz, Bay Carter?"

Carter otomatik olarak Hazel'a döndü. "Bize yemeğe geldiği zaman mıydı?"

Hazel, "Evet. Yaklaşık on gün önce," dedi.

Hazel onu daha sonra da görmüştü ve biraz sonra bunu patlatacaklar, diye düşündü Carter. Sinirli sinirli avuçlarını ovuşturdu ve dizlerinin arasında yavaşça ellerini kavuşturdu, pembe başparmakları yukarıdaydı. İskemlede oturuyordu.

"Ya siz, Bayan Carter?"

"Ben onu gördüm –salı günü."

Ostreicher, "Salı akşamı mı?" diye sordu.

"Evet."

"Ih –kocanız yanınızda olmadan Bay Sullivan'la görüşme alışkanlığınız var mıydı, Bayan Carter?"

Hazel başını iskemlenin arkasına yasladı. "Gawill'in size ne söylediğini biliyorum, onun için lafı dolandırmayalım."

"Bu doğru mu, Bayan Carter?"

"Bir kısmı doğru."

"Bir ilişkiniz var mıydı?"

"Bir ilişkimiz vardı, evet."

"Kocanızın rızasıyla mı?" Ostreicher Carter'a baktı.

Carter ifadesini değiştirmedi ya da değiştirmediğini sandı. Sehpanın ortasındaki bir yere gözünü dikti.

"Tam olarak kocamın rızasıyla değil, hayır."

"Ve bu konuyu tartıştınız –salı gecesi, öyle mi?"

"Evet. Salı gecesi geç saatte –eve döndüğüm zaman."

Ostreicher'den Carter'a bir bakış daha. "Kocanız o gece ya da başka zaman Bay Sullivan'a tehditler savurdu mu?"

Hazel, "Hayır," dedi.

Ostreicher Carter'a baktı. "Bay Carter, Bay Sullivan'a karşı samimi duygularınız neydi? Ona karşı ne hissediyordunuz?"

Carter ellerini açtı. "Ben..." Birden söyleyecek söz bulamadı. Ama Ostreicher bekliyordu. "Yıllar önce kısa bir ilişki yaşadıklarını biliyordum. Daha bu hafta ilişkinin az çok devam ettiğini öğrendim." Korkunç bir şey gibi görünüyordu, ama Carter Gawill'in söylemiş olduğunu, Carter'ın onu ziyaret ettiği saat ve tarihleri verdiğini ve kasetleri anlattığını biliyordu. "Demek istiyorum ki – neler hissettiğimi anlayacak zamanım bile olmadı– onun hakkında neler hissettiğimi, öyle değil mi?"

"Onu görmeye kalkışmadınız, Ssalı gecesinden sonra onu görmediniz mi? Gawill bana salı gecesini anlattı," diye ekledi Ostreicher.

"Hayır."

"Konuşacak mıydınız?"

Carter ona baktı. "Henüz karımla konuşmamız bitmemişti.

Onun niyetini öğrenmek istiyordum," dedi Carter.

"Bu mahrem soruları sorduğum için özür dilerim, ama salı gecesi nasıl bir konuşma yaptınız?" Ostreicher bir ona bir öbürüne baktı.

Carter birden Timmie'nin pijamalarıyla kapının yanında durduğunu fark edince ayağa kalktı. "Timmie, yatağına gitsen iyi olur." Ona doğru yöneldi. "Haydi. Sabah sana her şeyi anlatırız."

Timmie, "David'i kimin öldürdüğünü biliyor musunuz?" diye sordu.

"Henüz bilmiyoruz. Sonra konuşuruz, evlat." Timmie'nin omzuna vurup isteksizce onu odasına götürdü ve kapısına kapattı.

Carter geri dönünce, Ostreicher, "Konuşmanız nasıl sonuçlandı, Bay Carter?" diye sordu.

"Bu –karım ilişkinin hâlâ devam ettiğini kabul etti," dedi Carter. "Az çok." Hazel'a baktı.

"Ona bitirmesini söylediniz mi?"

"Tam olarak değil."

Hazel, "Bana ne yapmak niyetinde olduğumu sordu," dedi, "ben de ona bilmediğimi söyledim –ki bu doğruydu."

Ostreicher, "Bay Sullivan'a âşık mıydınız, Bayan Carter?" diye sordu.

Hazel çok hafif bir sesle, "Sanırım öyle. Evet," dedi.

"Bunu kocanıza da söylediniz mi?"

"Az çok," dedi Hazel.

"Evliliğinizi bitirme niyetiniz var mıydı?"

Hazel başını iki yana salladı. "Biliyorsunuz bir çocuğumuz var."

"Evet, biliyorum –bu durumda bu hafta durum pek çözülmemiş haldeydi."

"Sanırım öyle."

Ostreicher Carter'a beklentiyle baktı.

"Evet," dedi Carter.

Ostreicher not defterinde bir sayfa çevirdi, birkaç sayfa daha çevirdi ve notlarına baktı. Sonra hızlı hızlı, "Bay Carter, parmak izinizi almak zorundayız," dedi.

Üniformalı polis memuru evrak çantasından gereken malzemeleri çıkarıyordu.

Carter, demek ki, diye düşündü, Sullivan'ın evinde başka bir şeyle karşılaştıracak kadar iyi bir parmak izi almışlar.

"Gawill cezaevindeyken başparmaklarınızın yaralandığını söyledi," diyen Ostreicher Carter'ın parmak uçlarına bastırıyordu.

"Evet." Saat 6'dan beri başparmakları ağrıyordu ve yemekten önce iki Pananod almıştı. Ostreicher'ın parmaklarını bastırmasından korkuyordu.

"Başparmaklarınızla siz yapın –iyice yuvarlayabilirseniz," dedi Ostreicher.

Carter ikinci kez yapmak zorunda kalmamak için çok sıkı bastırdı.

"Bay Sullivan'ın evinden bir parmak izi aldık, ama ne yazık ki fazla iyi değil. Onun mermer ayakla öldürüldüğünü sanıyoruz ve mermer fazla parmak izi tutmaz –en azından izin olduğu yer pürtüklü. Kapı kollarındaki izler bulaşmış, pek yardımı olmayacak. Elimizdeki parmak izi orta parmağa ait," diyerek kâğıt üzerinde Carter'ın işaret parmağının yanındaki izi gösterdi.

Carter bir şey söylemedi. Sullivan'ın boynunun yan kısmına vurduğunu biliyordu –ilk darbe. Anlaşılan, görünürde hiç çürük yoktu ya da fazla önemsenmemişti.

Ostreicher Gawill konusuna geri döndü. Carter onu ne kadar zamandır tanıyordu? Onun hakkında ne düşünüyordu? Carter'ın hapse girmesine neden olan dolandırıcılık işine karışmış olabilir miydi? Carter salı akşamı neden kendi isteğiyle onu görmeye gitmişti?

Carter Gawill'in Sullivan konusunda karısına suçlamalar getirdiğini ve kendisinin de Gawill'in elinde bir kanıt olup olmadığını öğrenmek istediğini söyledi.

"Peki var mıydı?"

"Eee –biraz," dedi Carter. "Övündüğü kadar değil. Herhalde biraz kaçık olduğunu anlamışsınızdır."

"Nasıl kaçık?"

"Paranoyak. Sullivan'dan nefret ediyordu, Sullivan'ın ona karşı yaptıklarını büyütüyordu –Sullivan'la karım arasındaki ilişkiyi büyütmeye çalıştığı gibi tıpkı." Carter bunları söylerken içinde komik bir duygusal yükselme hissetti ve kendisini tetikte olması için

uyardı. Bir ilişki nasıl büyütülebilirdi? Ya devam ediyor olurdu, ya da olmazdı. "Demek istiyorum ki Gawill Sullivan'ı öldürmem için beni kışkırtmaya çalışıyordu. Bu konuda o kadar açıktı ki, komik görünüyordu. Salı gecesi ona, 'Bu zahmete katlanmayacağım. Sen beni yenersin, çünkü ondan benden fazla nefret ediyorsun,' dedim."

Ostreicher dikkatle dinledi, o kadar dikkatle ki, yazmayı unuttu, ama öbürü yazıyordu. "Zahmet etmeyeceğim, dediniz."

"Bunun gibi bir şey. Gawill'in size bunu söylemediğinden eminim, öyle değil mi? Bu işi bana yıkmak istiyor, bundan eminim."

"Evet, kesinlikle öyle. Şey, tıpkı sizin onun üstüne yıkmak istediğiniz gibi." Ostreicher çok hafifçe gülümsedi.

Carter Hazel'a baktı. Hazel'ın yüzü gergindi, ama başını iskemlenin arkalığına yaslamıştı.

Ostreicher tekrar başladı. "Gawill'e göre Bay Sullivan'ı öldürmekle tehdit etmişsiniz. Salı gecesi bunu yapacağınızı söyledi. Ona bunları söylediniz mi?"

"Eee, bu doğru değil." Carter derin bir soluk aldı. "Gawill'in size bunu söylediğinden eminim. Buna inanmanızı istediğinden eminim." Carter Hazel'a baktı. "Karıma sorun. Salı gecesi öfkeli olup olmadığımı ya da tehditler savurup savurmadığımı sorun." Carter ayağa kalkıp mutfağa yöneldi. "Afedersiniz. Bir bardak su alacağım. İsteyen var mı?"

Kimse istemedi.

Hazel, "Kocam kesinlikle hiçbir tehditte bulunmadı," dedi.

Carter onun sesini çok iyi duydu. Odaya döndüğünde Ostreicher, "Güney'deki bu olaydan önce cezaevine girmişliğiniz var mı?" dedi.

"Hayır," cevabını verdi Carter.

"Ve Gawill'e göre altı yıl yattınız."

Carter, "Gawill bu konuda haklı," dedi. "Altı yıl."

Ostreicher memura baktı, o da başını kaldırdı. "Bakalım parmak izleri bize ne gösterecek."

Genç memur başını sallayarak, "Evet, efendim," dedi.

Her ikisi de ayağa kalktı. Ostreicher gülümsedi. "İyi geceler, Bay Carter." Hazel'a döndü. "İyi geceler, Bayan Carter."

Hazel ayağa kalktı. "Yarın bizi arayacak mısınız? Ya da biz sizi arayabilir miyiz?"

Ostreicher başını salladı. "Yarın sizi arayacağız, eminim."

Hazel, "Gawill'in arkadaşlarını kontrol edecek misiniz?" diye sordu.

"Ha, hepsini, hiç meraklanmayın. Gawill'in bu gece için çok sağlam bir kanıtı var."

Hazel, "Evet. Olduğuna emindim," dedi. "Sorma zahmetine bile katlanmadım."

"Altıdan ona kadar iki arkadaşıyla içki içip yemek yemiş. Bu gece telefonda ikisiyle de konuştum, lokanta sahibini de aradım, ama elbette hepsiyle bizzat konuşacağız."

Hazel hafif ve acı bir gülümsemeyle, "Gawill'in yaptığını sanmıyorum," dedi, "ama bir dolu kuşkulu arkadaşı var."

"Evet, ne demek istediğinizi anladım," dedi Ostreicher. Elini salladı, genç memurla birlikte kapıya gittiler.

Carter onları uğurladı.

Hazel yatak odasına giderken durdu ve Carter'a şöyle bir baktı. "Parmak iziyle –yarın öğrenebiliriz, öyle değil mi?"

Carter başını salladı. "Yeterince iyiyse."

Carter küllüğü boşalttı, su bardağını yıkayıp kaldırdı. Her şey Gawill'in kiralık katilinin bu akşam Gawill'le konuşup konuşmadığına bağlı, diye düşündü. Ama Gawill herhalde onunla telefonda konuşmamıştı. Aslında her şey her zamanki gibi paraya bağlıydı: Gawill'in katili parayı almamışsa yarın haber gazetelerde çıkınca Gawill'e Sullivan'ı öldürdüğünü söyleyebilirdi. Ama önceden almışsa, "Ben yapmadım, ama Carter'ın merdivenlerden çıktığını gördüm," diyebilirdi. İkisinin arası bir şey daha mümkündü: Gawill'in katili cinayet için parayı almıştı (belki beş bin dolar, belki on), sonra da polis izini bulunca gerçek hikâyeyi anlatırdı: Cinayeti o işlememişti, ama Carter'ın daireye girdiğini görmüştü. Carter hiç zamanı olmadığını düşündü –ya da en küçük bir kesinlik şansı.

23 Hazel kahvaltı masasında pişmanlıkla, "Polise arayabileceğimiz bir numara sormamakla ne büyük aptallık ettik," dedi.

Masada reçel yoktu ve Carter da getirmek için kalkmadı. Her ikisi de yağda yumurtalarını bitirmeden bıraktılar. Yalnızca Timmie her zamanki kahvaltısı şekerli puf böreği, yumurta, tost ve kahveli sütünü yavaş ve ciddiyetle yedi bitirdi. Uyanır uyanmaz onları ayrıntılı bir sorguya çekti ve aldığı yanıtlar onu tatmin etmedi.

Her zamanki cumartesi alışverişi vardı. Carter alışverişe gönüllü oldu, belli ki Hazel telefona yakın olmak istiyordu. Sullivan'ı kimin öldürdüğü bulunana ve katil gereğince cezalandırılana –parmaklığın ardına konulana ya da öldürülene– kadar huzur bulmayacak, diye düşündü Carter. Sullivan'ı öldürmekle ne elde etmiş olabilirdi? Hiç düşünmemişti kuşkusuz. Kendi başına alışveriş listesi yapmaya başladı. Hazel'a hafta sonu için ne istediğini sormanın bir yararı yoktu. Hazel Laffertyleri aramak için oturma odasına geçti. Hazel onlarla konuşurken, Carter da bulaşıkları yıkadı. Hazel uzun süre konuştu ve ancak Carter alışveriş arabasıyla kapıdan çıkarken konuşmayı bitirdi.

Carter kapıyı tekrar kapadı. "Laffertyler yeni bir şey söyledi mi?"

Hazel ruj sürmemişti, yüzü solgundu. "Ha –Gawill'in dışında başka düşmanları da olabileceğini söylüyorlar."

"Bu doğru olabilir, çünkü Sullivan bir avukattı."

"Varsa bile, kim olduklarını bilmiyorum. Laffertyler de öyle." Hazel ayağa kalktı. Yavaşça mutfağa doğru yürüdü, ama Carter öbür yöne de gitmiş olabilirdi, diye düşündü, çünkü son derece amaçsız ve rüyadaymış gibiydi.

Carter, "Kırk beş dakika kadar sonra dönerim," deyip çıktı.

Döndüğünde polis aramış ve Carter'ın kendilerini aramasını istemişti.

"Ne dediler?" diye sordu Hazel'a. Mutfak masasının kenarında durmuş, iki büyük alışveriş torbasını boşaltıyordu.

Hazel, "Parmak izlerinden sonuç çıkmamış," dedi.

Carter kaşlarını çattı. "Nasıl sonuç çıkmamış?"

"Ellerindeki pek kesin değil. Birçok insana ait olabilir."

Cuma günü işyeriyle ev arasında ne yaptığımı daha ayrıntıyla

inceleyecekler, diye düşündü Carter. Aldığı her şeyi yerlerine kaldırdı: dondurulmuş portakal suyu, tuvalet kâğıdı, yumurtalar, beykın, ertesi gün için büyük bir biftek –buzdolabının alt kısmına kaldırdı, çünkü Hazel donmasından hoşlanmıyordu–, kuzu eti, soğuk tahıl, diş fırçası, Kleenex, brüksellahanası ve kıvırcık salata.

Hazel, "Polisi aramayacak mısın?" diye sordu. Henüz giyinmemişti, kanepeye oturmuş, Carter'ın almış olduğu *Times*'a bakıyordu. *Times*'da David Sullivan'la ilgili hiçbir şey yoktu.

"Evet, yalnızca aldıklarımı kaldırmak istemiştim." Carter telefona gitti. Hazel numarayı oradaki küçük not defterine yazmış ve altını üç kez çizmişti.

"Bütün gazetelerin içinde hiç değilse renkli bir gazete de mi alamadın?"

"Renkli gazetelerin ön sayfalarında hiçbir şey görmedim," dedi Carter, ki bu doğruydu. Long Island'da bir uçak kazası olmuştu ve o gün bütün gazetelerde bu vardı. Carter numarayı çevirdi. Telefonu açan kişiye, "Ben Philip Carter," dedi. "Detektif Ostreicher ile konuşmak istiyorum."

Carter hemen Detektif'e bağlandı.

Ostreicher, "Günaydın, Bay Carter," dedi. "Aradığınız için teşekkür ederim. Sanırım karınız parmak izlerini anlatmıştır, pek iyi değil. Eee, bu sabah işyerinizdeki sekreterle konuştuk ve bürodan beş yirmi sularında çıktığınızı söyledi."

"Şey, olabilir. Ne demiştim, beş buçuk mu?"

"Evet," dedi Ostreicher ve bekledi.

Carter da bekledi.

"Kız saati tam olarak bildiğini söylüyor, çünkü beş buçuğa kadar bürodan çıkmamış ve beş otuz beşe kadar falan oyalanmak zorunda kalmış, mektupları postaya götürmüş –bunu söylüyorum çünkü, herkesin zamanını tam olarak saptamak zorundayız, anlıyorsunuz değil mi, çünkü elimizde bir şey yok. Karınız bu sabah sizin altıyı on geçe de gelmiş olabileceğinizi söyledi, tam olarak hatırlamıyormuş."

Birkaç saniye boyunca bir sessizlik daha oldu.

Ostreicher Hazel'a söylediğinden daha geç gelmiş olabileceğini telkin etmiş midir, diye merak etti Carter, yoksa Hazel kendiliğinden mi söylemişti? Hazel gözünü ayırmadan onu seyrediyordu.

Carter, "Haklı olabilir," dedi. "Saatime bakmamıştım." Bir içki içmek için bir yere uğradığını söyleyebilirdi ama Ostreicher barmeni soruşturabilirdi ve Carter'ın uğradığı bar Otuz Sekizinci Sokak'ın biraz güneyindeydi. "Karakola gelmemi falan ister misiniz?"

"Ha, hayır, teşekkürler. Büyük ihtimalle bu hafta sonu sizinle tekrar konuşacağız. Burada olacak mısınız? Kentte?"

Carter olacağını söyledi.

Telefonu kapatıp Hazel'a baktı. "Bana gene eve geliş saatimi sordular," dedi. "Altı mı? Eve geldiğimde altıyı on mu geçiyordu? Hatırlamıyorum, ya sen?"

Hazel, "Ben altıyı biraz geçeydi diye düşünüyorum. Tam olarak hatırlamıyorum," dedi hafif bir sesle. Hazel cumartesi sabahları genellikle yapacak bir şey bulurdu: yazacak mektuplar, Yirmi Üçüncü Sokak'taki kütüphaneye gitmek. Ama şimdi kollarını kavuşturmuş oturuyordu.

Carter, "İşlere başlama zamanı geldi," diyerek Jenkins and Field broşürlerinin durduğu telefon sehpasına gitti. Yeniden tasarlaması gereken Dertoit'teki fabrikayla ilgili malzemelerdi bunlar.

Hazel yatak odasına gitti.

Ve o cumartesi hiçbir şey olmadı.

Pazar günü Phyllis Millen onları bir kokteyl partiye davet etmişti, ama Hazel pazar günü saat 2 civarında telefon ederek iptal etti. Hazel'la Phyllis uzun bir konuşma yaptılar, artık olay gazetelere yansımıştı. *Times, Herald-Tribune, Sunday News*, hepsi de Bayan Hazel Carter'ın David Sullivan'la bir ilişkisi olduğu iddia ediliyor, şeklinde yazıyordu; ama bu bilgi bütün gazetelere göre Gregory Gawill'den gelmişti ve Gawill, Sullivan'ın can düşmanıydı. Basına Hazel'ın ilişkiyi bizzat kabul ettiğini açıklamaması polisin, detektif Ostreicher'ın bir inceliği, diye düşündü Carter. Ama öyle ya da böyle, başka bir gün ortaya çıkacak, o zaman da bütün gazetelerin yazdığı gibi kuşkunun parmağı (pazar günü hiçbir yönü göstermiyor, Gawill'i bile göstermiyordu) kendisine yönelecekti. Carter Hazel'ın Phyllis'le konuşmasını dinlemedi. Yatak odasına gitti ve masasına oturup çalıştı. Detroit'e gidemeyeceğini düşünerek birlikte çalışacağı Detroitli mimar için sebatla notlar aldı ve taslak şemalar çizdi. Hazel'ın dün öğleden sonra Sullivan'ın Mas-

sachusetts'deki ailesine telgraf çekişini düşündü. Polis Sullivanlar'a haber vermişti elbette, ama Hazel da bir taziye telgrafı çekmek istemişti. Carter, "Onlarla karşılaşmış mıydın?" diye sordu. "Ha, evet. İki kez. Bir yaz ben buradayken bir hafta sonu New York'a geldiler, bir keresinde de ben Stockbridge'e gidip onları ziyaret ettim." Bunu Carter'a normal bir sesle, kayıtsızca söylemişti, Carter da kendini kaybolmuş, bir kenara bırakılmış gibi hissetmişti. Cezaevindeyken Hazel ona yaptığı ya da yapacağı bir şeyi biraz geç olarak anlattığı zaman bunu sık sık yaşardı. Sullivan'ın ailesiyle tanışmasına ilişkin bir şey söylediğini hatırlıyor gibiydi, ama ziyarete gittiğini anlatmışsa bile unutmuştu. Şimdi Sullivan'ın ölümü konusunda üzüntüsünü ifade eden bir gelinin özenine sahipmiş gibi geliyordu Carter'a.

O akşam 22.15'te telefon çaldığı zaman Carter pek farkına varmadı, o kadar sık çalıyordu ki. Ama bu kez arayan polisti, yatak odasında olan Carter Hazel'ın gergin "Evet... evet"lerinden anlıyordu bunu. Yavaşça oturma odasına geçti.

"Elbette. Çok iyi... İyi." Telefonu kapattı. "Polis buraya geliyor," dedi Carter'a.

"Bir şey öğrenmişler mi?"

"Söylemediler." Hazel ayağa kalktı.

Timmie odasından koridora çıktı. "Yatmasam olur mu, anne?"

Hazel eliyle saçlarını geriye itti. "Evet. Tamam. İstersen odanda uyuma, ama polis buradayken içeriye girmemelisin, sevgilim."

"Neden?"

Hazel başını iki yana salladı ve ağlayacakmış gibi baktı. "Çünkü sana söyledikleri her şeyi anlatacağız, söz veriyorum."

Ve ilişki konusunda da, diye düşündü Carter, yoksa Timmie zaten biliyor ve normal bir şey olarak mı görüyordu? Timmie Carter'a, "mahrem" derken ne demek istediler? diye sormuştu gazeteleri yutar gibi okurken, Carter da Hazel ile David'in çok yakın arkadaş oldukları anlamına geldiğini söylemişti. Ama Timmie içgüdüsel olarak biliyor olmalı, diye düşündü Carter. Timmie'yi tekrar odasına götürdü.

Ona, "Polisler gittikten sonra çikolatalı süt yapacağız ve sana söyledikleri her şeyi anlatacağım," dedi. Elini Timmie'nin sırtından çekerek omzuna vurdu. "Görüşürüz, evlat." Carter oturma oda-

sına döndü. Hazel koltuğun kenarında duruyordu. Carter kolunu onun beline dolayıp kendine çekti, rahatlatmak için düşünmeden yapılmış bir hareketti bu, ama Hazel geri çekildi.

"Afedersin. Sinirliyim," dedi.

Yatak odasına gitti.

Sonra zil çaldı.

Ostreicher ile genç memurdu gelen.

Ostreicher, "Aman, bütün günü Gawill ve arkadaşlarıyla geçirdik," dedi. "Onların da parmak izlerini aldık elbette."

Carter gergin bir tavırla oturup dinledi. Ostreicher Gawill konusunda rapor vermeye gelmemişti, bundan emindi.

Hazel, "Parmak izlerinden ne çıktı?" diye sordu.

Ostreicher gülümseyerek, "Yalnızca bir parmak izi var," dedi. "Bay Anthony O'Brien'ın da olabilir, kocanızın da olabilir, şeyin de olabilir –adı neydi? Charles Ewart'ın." Ostreicher polis memuruna baktı, o da başını salladı. Ostreicher'ın gözlerinin altında koyu renk halkalar vardı.

Memur, "Christopher Ewart," dedi. Not defteri kucağında olmasına rağmen not almıyordu, kollarını kavuşturmuştu.

Carter, Gawill'in evinde sarışınla birlikte olan adamın adı Anthony'di diye hatırladı: futbol oyuncusu ya da atlet olabilecek, kaslı bir adam. Merdivenlerden aşağıya koşan o olabilir, diye düşündü Carter, gerçi uçan yağmurluğun altında kel olup olmadığını görememişti aslında. O gece Sullivan olayını duyar duymaz merdivenlerden koşarak inen kişinin bir şekilde suçlanacağını ya da en azından cinayet zanlısı olabileceğini biliyor olduğu aklına gelince istemeden yüzünü buruşturdu.

Ostreicher, "Gawill iki arkadaşıyla cuma gecesi yemek yemiş," dedi, "New Jersey'li iki kişi bunlar. Biri Yunanlı. Manhattan'daki bir Yunan lokantasında yemek yemişler. Her ikisiyle de görüştük. Gawill tanıdıklarıyla pek sık görüşmüyor anlaşılan. Her ikisinin de işi ve aileleri var, ayrıca zaten parmak izleri hiç uymadı." Not defterinden büyükçe bir fotoğraf çıkardı. "Elimizdeki tek şey bu, diyebiliriz –somut olarak– şuradaki çizgi ve üzerindeki spiral kabarıklıklar. Kavisler."

Carter Ostreicher'ın ona uzattığı fotoğrafı aldı ve Hazel da Carter'ın omzunun üzerinden bakmak için ayağa kalktı. Bir parmak

izinin yaklaşık üçte biriydi, dış kenara doğru kısa, yatay bir çizgi geçen bir orta parmak. Kesik kesikti.

"Binlerce insanın parmak izi olabilir," dedi Ostreicher. "Parmak izi bir ipucu, bir kılavuzdur. Buna benzer parmak izi *olmayan* insanları sorguya çekme zahmetine girmeyiz." Bir an gülümsedi.

Hazel, "Ya O'Brien?" diye sordu. "O kim?"

"Jackson Heights'da bir barmen. Gawill'in arkadaşı. O'Brien'a ve oda arkadaşına göre cuma günü Jackson Heights'deki dairesine 17'de gelmiş, sonra oda arkadaşı beş on beş civarında dışarıya çıkmış ve O'Brien'a göre yediye kadar dairede kalarak duş yapmış ve biraz uyumuş, sonra dışarıya çıkıp oralarda bir hamburger yemiş ve sinemaya gitmiş. Filmi görmüş, tamam, ama kimse kesin olarak hamburgecide olduğunu ya da cuma günü sinemaya gittiğini söyleyemiyor. Perşembe günü de gitmiş olabilir. Film Perşembe günü de oynuyordu ve O'Brien perşembe öğleden sonra izinliydi, ama perşembe gecesi çalışıyordu, cuma öğleden sonra çalışıyor ama cuma gecesi çalışmıyordu. Bu arada sabıkası yok." Ostreicher bir sigara yaktı.

Hazel, "Ama ondan kuşkulanıyorsunuz, öyle mi?" diye sordu.

Ostreicher boğazını temizleyerek Hazel'a baktı. "Herkesi sorgulamak zorundayız Bayan Carter. Sullivan'ın tanıdığı birkaç kişi var, –aslında içlerinden birinin parmak izi uyuyor– bunları şimdiye kadar kuşkulu, sorgulanabilir ve uzak bir ihtimal olarak gördük." Teslim olmuş bir şekilde gülümsedi. "Bu bir tutku cinayeti –ya bu işi yapan kişinin ya da bu işi yapması için onu tutan kişinin. Her avukat mahvetmek üzere olduğu insanlar tarafından nefret edilir, Bay Sullivan'ın böyle bir davası vardı, ama kimse böyle bir şey için bir avukatı öldürmez, avukatı tutan kişiyi öldürür, öyle değil mi?" Ostreicher ceketinin düğmesini çözdü. "Geriye bir tek Gawill kalıyor –bir de siz, Bay Carter."

Hazel, "Peki, örneğin O'Brien'ın hikâyesi konusunda ne yapacaksınız? Kanıtı konusunda?" diye sordu.

Ostreicher, "İzlemeye devam edeceğiz," dedi. "Birkaç başka kişiyle birlikte izlemeye devam edeceğiz. Banka hesaplarındaki para hareketlerini izleriz, insanların kendilerini izleriz, kimlerle görüştüklerini, konuştuklarını. Her zamanki işler. Birkaç gün içinde bir şey bulmamız gerekir," diye sözünü bitirdi daha neşeli bir tavırla.

Hazel, "Ya Ewart adlı adam?" diye sordu.

"Ewart çuma günü lokantada Gawill ve öbür ikisinin yanındaymış. O da New Jerseyli, bir otomobil satıcısı. Ondan sırf parmak izi uyuyor diye söz ettim. Ama adam olay sırasında başka yerde olduğunu kanıtlıyor. Beşten yaklaşık altıya kadar New Jersey'de arabasını servise sokmuş. Garajı kontrol ettik. Sonra Manhattan'daki lokantaya gitmiş." Ostreicher içini çekerek boşluğa baktı. "Gawill birini kiralamış olabilir. Yarın sabah banka hesaplarına bakacağız."

Carter, "Bir şey bulacağınız kadar aptal olduğunu hiç sanmıyorum," dedi.

"Biz gene de bakacağız." Ostreicher bir anda parlayıp sönen gülümsemesiyle güldü. "Bay Carter, sağ elinizi mi kullanırsınız?"

Carter, "Evet," dedi. Parmak izinin bir sağ elin ortaparmağı olduğunu biliyordu.

"Bir el öbüründen daha mı güçlü, başparmaklarınız nedeniyle?"

"Hayır." Sol başparmağı daha az ağrıyordu, ama bu elini daha güçlü kılmamıştı.

Ostreicher iskemlede arkasına yaslanarak, "İkinize de tekrar sormak zorundayım," dedi, "geçen hafta yaptığınız konuşmaların sonucunda geleceğiniz konusunda bir plan yaptınız veya bir karara, bir anlaşmaya vardınız mı" ve Hazel'a doğru bir baş sallamasıyla, "sizinle," ardından Carter'a başını sallayarak "sizin ya da Bay Sullivan'ın geleceği?"

Önce Hazel cevap verdi. "Bir anlaşmaya varmadık. Belki bu varmaktan daha kötüdür."

"Her zaman değil, size söylemiştim, Gawill'e göre Bay Carter deliye dönmüş, ama Gawill'in bana anlattığı her şeye inandığımı düşünmeyin." Carter'a döndü. "Durumla ilgili olarak Bay Sullivan'la konuşmayı düşündünüz mü?"

Carter yavaşça, "Şey, evet," dedi. "Salı gecesi onu görmeye çalıştım, Gawill bunu size söylemiş olmalı. O akşam karımı kaldırımda gördüm –onu görmeye giderken." Dikleşti ve sakin olmaya çalışarak, "İlişkinin hâlâ devam ettiğinin doğru olup olmadığını ve –bunu artık bildiğim için– bu konuda ne yapacağını sormak için Sullivan'la konuşmak istedim gerçekten de. Ama o gece onu hiç görmedim."

"Hayır. Gawill bunu söyledi." Ostreicher hafifçe gülümsedi. "Bundan sonra Bay Sullivan'ı görmeye çalıştınız mı?"

"Hayır."

"Neden?"

"Çünkü, karımı ona giderken görmek belki istediğim yanıtın bir kısmıydı," dedi Carter. "Konuşmak istediğim takdirde karımla konuşmayı tercih ederdim."

"Öyle mi? Neden?" Ostreicher yanıtlarla ilgilenmiyormuş gibi donuk, otomatik bir tavırla sormuştu. Ya da Carter'ın son yanıtına inanmıyordu.

"Çünkü Sullivan'ın ne istediğinin ya da ne yaptığının, evli bir kadınla ilişki kurmasının ona kalmış bir şey olduğunu düşündüm, ama karıma ne yapmak niyetinde olduğunu sorma hakkım vardı, çünkü o benim karım."

Ostreicher başını sallayarak, inanmadığını gösteriyor gibi duran o küçük gülümsemesiyle baktı. "Ne yapmak niyetindeydiniz, Bayan Carter?"

Carter Hazel'ın yüzüne canı yanmış gibi bir ifadenin yerleştiğini gördü. İnsan nasıl başkasının pastasını alıp da yiyebilirdi?

Hazel, "Doğrusu bilmiyorum," dedi. "Salı gecesi kafam karışıktı. Sanırım David'den vazgeçerdim, evet."

"Ama bunu kocanıza söylemediniz."

"Hayır. Açıkça söylemedim."

Ostreicher içini çekti. "Salı gecesi bunu Bay Sullivan'la konuştunuz mu?"

Hazel, "Hayır," dedi.

"Evin önündeki kaldırımda kocanızı gördüğünüzü söylemediniz mi?"

Hazel başını hızla iki yana salladı. "Hayır." Birden Carter'a baktı. "Bay Ostreicher'a Gawill'in uyuşturucularından söz etmen gerekmez mi? Elinde uyuşturucu olduğunu?"

Ostreicher, "Uyuşturucu mu?" diye sordu.

Carter, "Evet," dedi. "Bana biraz uyuşturucu –eroin– önerdi, ben de aldım, iki kez. Hastanede morfin almam gerekiyordu –cezaevinde– başparmaklarım için. Gawill'de bir miktar vardı."

"Ne kadar?"

"İki yüz plastik ampulden fazla görünüyordu. Sıvı halde. Her

birinde on doz var, Gawill öyle söyledi."

Ostreicher kaşlarını çattı. "Şimdi yok. Evini aradık. Neden aldınız, Bay Carter?"

Carter derin bir soluk aldı. "Parmaklarımdaki ağrıyı kesiyor. Ayrıca hoşuma gidiyor."

"İki kez aldığınızı söylediniz. Sürekli kullanma alışkanlığında mısınız? Her gün?"

"Hayır. Aldığım haplar iş görüyor ve aslında içinde morfin var." Hazel'a baktı. "Günde dört, bazen altı kez alıyorum, sanırım bu miktar iki üç doz morfine eşdeğer.

"Gawill'in evinde bu kadar çok uyuşturucu bulundurmasını tuhaf bulmadınız mı?" diye sordu Ostreicher. "Sanıyorum evinde aldınız. Sizce nereden edinmiş olabilir?"

"Tuhaf olduğunu ben de düşündüm. Ama takıldığı insanları düşününce–" Carter omuzlarını silkti. "Gawill'e hiç soru sormadım, çünkü onu görmeye gitmemin nedeni bu değildi."

"Nereden edindiği konusunda bir tahminde bulunmaya çalışmadınız mı?"

"Hayır. Umrumda değildi." Carter bu yorumu Hazel'ın da Ostreicher'ın da onaylamadığını sezdi. Eroin bulundurmak yasadışıydı ve Carter bunu bildirmemekle kalmayıp kendisi de kullanmıştı. "Gawill'den bilgi sızdırmaya çalışıyordum. Onunla çelişmek istemiyordum –gerçekten."

"Bunu bana daha önce söyleyebilirdiniz," dedi Ostreicher, ve not alan meslektaşı Charles'a baktı. "O halde devrede uyuşturucu satıcıları var demektir. Pis bir çete ve sürüsüne bereket." Yeni bir hareket sahasından canı sıkılmış gibi başını iki yana salladı, ama telefona gitmedi.

Carter Ostreicher'ın kendisinden çok şüphelendiğini, hep şüphelenmiş olduğunu düşündü ve bundan o kadar emindi ki acele etmesi gerekmiyordu. Yutkunarak Hazel'a baktı.

Hazel kollarını dizlerine dolayarak öne eğilmiş, gözünü yere dikmişti. Birden başını kaldırıp Ostreicher'a baktı. "Kimin yaptığını bulmanın ne kadar süre alacağını düşünüyorsunuz?"

Ostreicher cevap vermeden önce biraz oyalandıktan sonra aynı eski yanıtı verdi: "Belki bir iki gün. Belki daha da az. Yarın Gawill'in banka hesaplarına bir bakalım da. Sizinkine de bakmamız

gerekecek, Bay Carter."

Carter başını salladı. Ostreicher kalkarken o da doğruldu.

Ostreicher, "Ve elbette uyuşturucu konusunda Gawill'i sıkıştıracağız. Grasso bir şeyler biliyor olabilir. Gawill'in patronu. Aslında Gawill'in Sullivan cinayetini planladığını ya da bununla bir ilgisi olduğunu bilmiyor gibi görünüyor, ama belki Gawill bu konuda çok dikkatli davranmıştır. Gawill ve Grasso çok yakınlar –kişisel olarak yani. Arkadaşlar." Ostreicher çenesini sıvazlayarak bir an duvara baktıktan sonra Carter'a dönüp gülümsedi. "Bu gece biraz daha çalışacağız. Grasso'nun evine ve O'Brien'a da bakacağız. Ne tür bir muhafaza içindeydi?"

Carter, "Orta boyda karton bir kutu," dedi. "Ampuller pamuk katmanlar arasına konulmuş."

Ostreicher, "Büyük ihtimalle şimdi mayonez kavanozlarındadır," diye mırıldandı, "ya da gümüş cilalı içki kavanozlarında." Kıkırdadı. "Gidiyoruz, Charles."

Daire kapısı kapanır kapanmaz Timmie içeriye girdi. Carter ona söz verdiği çikolatalı sütü yapmak için mutfağa giderken Hazel da sorularına yanıt vermeye çalıştı. Asıl sorunun yanıtı hâlâ eksikti. Ama Timmie O'Brien'la çok ilgiliydi. Çikolatalı sütünü alarak kanepeye oturdu. "Belki O'Brien'ın yaptığını biliyorlar da çok *kesin* bir şey için bekliyorlar."

Hazel yorgun argın Carter'a baktı. "Bu gece başka ne yapabiliriz bilmiyorum."

Carter da söyleyecek bir söz bulamamıştı. Timmie'nin seyrettiği dedektif filmlerinde dedektifler bildiklerini saklarlardı, ta ki suçlu insan kucaklarına düşene kadar. Şimdi böyle bir durum olduğunu düşünüyordu. Carter, "Şimdi bir şey söylemek için çok erken, Timmie," dedi.

Carter yatakta Hazel'a sarılmaya, uyurken onu kollarında tutmaya çalıştı, ama Hazel yavaşça, hiç uykusu gelmemiş bir insanın gerginliğiyle kollarından sıyrılarak, "Afedersin, yapamam. Şu anda dokunulmaya tahammül edemiyorum," dedi.

"Hazel, seni seviyorum." Carter'ın eli Hazel'ın omzunu sıktı. "Birlikte uyusak olmaz mı?"

Ama Hazel için olmazdı ve ikisi de uzun süre uyuyamadı.

24

"Biraz konuşabilir miyiz, Bayan Carter?"

Bir flaş patladı.

"Bayan Carter," dedi sinirli görünüşlü muhabir gülümseyerek, "yalnızca bir soru. Sullivan hakkında."

Carter, "Çekin gidin," dedi.

Üç kişiydiler ve ikisinde fotoğraf makinesi vardı.

Hazel, "Bana dokunmayın," diyerek kolunu sinirli görünüşlü gencin elinden kurtardı.

Carter kollarını ona doladı ve hızla Hazel'ın altı metre kadar ötedeki arabasına gittiler.

Hazel, "Bin. Seni işyerine götüreceğim," dedi.

Carter arabaya bindi. Kapıyı muhabirin birinin elinin üstüne kapamak zorunda kaldı.

Hazel arabayı sürdü gitti.

Carter, "Daha önce gelmemiş olmaları bir mucize," dedi.

"Dün arayıp durdular –üç dört kez. Sana söylemedim."

Carter hiçbir şey söylemedi. Hazel'ın utandığını, öfkelendiğini ve konuşmaya kalkarsa öfkesini muhabirler kadar kendisinden de çıkaracağını biliyordu. Ama birkaç dakika sonra Carter hafif bir sesle, "Beni büroya kadar bırakmak zorunda değilsin. Artık onlardan kurtulduk," dedi.

Hazel da mümkün olan ilk fırsatta kaldırıma yanaşıp arabayı durdurdu.

Carter dışarıya çıkarken, "Teşekkürler," dedi. "Görüşürüz, sevgilim." "Başını dik tut" ya da hatta söyleme isteği duyduğu "seni seviyorum"un bir yararı yok. Hazel Sullivan'la ilişkisi artık bürodaki herkes tarafından bilindiği için utanıyordu, gazete ve radyolar bu sabah kocasının eski bir mahkûm olduğunu açıkladığı için utanıyordu.

Carter işyerine girdi ve resepsiyondaki Elizabeth'i görünce gerildi, polise cuma günü 17.30'da değil 17.20'de çıktığını söyleyen kızıl saçlı kızı yani. Carter, "Günaydın, Elizabeth," dedi.

"Günaydın, Bay Carter. Eee-" Masasından kalktı. İnce uzundu, yüksek topuklu giyince neredeyse Carter kadar uzundu. Genç yüzü ciddi ve endişeliydi. "Polise söylediklerimden rahatsız olmadınız umarım. Beni çok dikkatle sorguya çekiyorlardı. Hatırladığımı ve doğru sandığım şeyleri söyledim yalnızca."

Carter hafifçe gülümseyerek, "Hayır, gayet iyi yapmışsın," dedi. "Endişelenecek bir şey yok." Odasına girdi.

Uzun boylu, gri saçlı olan Bay Jenkins yeşil halı kaplı koridorda yürüyordu. "Günaydın, Bay Carter."

Carter, "Günaydın, efendim," dedi.

Bay Jenkins durdu. "Bir dakikanız var mı?"

Carter onun odasına girdi, Bay Jenkins de kapıyı kapattı.

Bay Jenkins, "Bu korkunç olaya çok üzüldüm," dedi. "Ne olacak şimdi?"

"Bilmiyorum." Carter Bay Jenkins'in gözlerine baktı. "Ne var ki beni buraya aldığınız zamanki sıkıntılarınızı biliyorum, bu yüzden istifa etmemin daha iyi olacağını düşünürseniz, hemen istifa edebilirim, Bay Jenkins."

Bay Jenkins biraz utanmış durarak, "Şey, henüz böyle bir şey düşünmüyorum," dedi. "Ama bu perşembe Detroit'e gitmeniz gerekiyordu. Polis olayı çözmemişse gidemezsiniz, değil mi? Anladığım kadarıyla sizinle konuşmaları devam ediyor." Birkaç saniye içinde Carter'ın cinayeti işleyip işlemediğine karar verecekmiş gibi baktı ona.

"Doğru. Ama düşüncelerimi yazarsam, belki Bay Butterworth benim yerime gidebilir diye düşündüm."

Bay Jenkins içini çekerek kollarını sabırsız bir tavırla açtı. "Peki, bir bakalım, bir bakalım... Kimin yaptığı hakkında bir fikrin var mı?"

Carter duraksadı. "Sanırım Gawill'in çevresinden biri, eskiden beri Sullivan'ın düşmanıdır. Ama bilmiyorum, Bay Jenkins."

Bay Jenkins bir an hiç konuşmadan ona baktı. Carter onun, karısının öldürülen adamla "yakın" olduğunu ve öldürülen kişinin işe Carter'ı tavsiye etmesinin ve sözümona çok iyi arkadaşlar olmalarının tuhaf bir durum olduğunu düşündüğünü biliyordu.

Carter kendi odasına dönüp de kapısını kapattığı zaman, Bay Jenkins'in en can alıcı soruyu, "Siz tamamen masumsunuz, değil mi? Bu işle bir ilginiz yok, değil mi?" sorusunu sormaması kafasına dank etti. Bay Jenkins'in böyle bir soruyu sormamasının bir tek nedeni olabilirdi. O da Carter'ın suçlu olabileceğini düşünmesi.

Carter o sabah Butterworth'le zor bir konuşma yapmaya hazırlanmıştı, ama nedense Butterworth odasında değildi. Detroit'teki

fabrikayla ilgili notlarını daktiloya çekmeye başladı. Aklı sık sık Timmie'ye, On Dokuzuncu Sokak'taki okulunda öbür çocuklar tarafından soru yağmuruna tutulan, göz dikip bakılan, babasının hapiste olmasından dolayı alay edilen Timmie'ye kayıyordu; elbette çocuklar Timmie'nin annesinin başka bir adamla yattığı hikâyesini kaçırmazlardı. Hazel bir keresinde, "Timmie New York'ta olduğumuz için çok daha iyi, çünkü buradaki çocuklar cezaevi işi hakkında hiçbir şey bilmiyor," demişti. Şimdi her şey patlak verecekti.

Saat 11'i biraz geçe Carter'ın telefonu çaldı.

"Bay Carter, ben Ostreicher. Birkaç dakikalığına emniyete gelebilir misiniz acaba? Önemli bir şey..."

Carter Elizabeth'e bir süre dışarı çıkması gerektiğini ve öğleden önce dönebileceğini ama emin olmadığını söyledi. Kızın konuşmayı dinleyip polisi görmeye gideceğini bilip bilmediğini merak etti. Büyük ihtimalle öyleydi.

Ostreicher'in çalıştığı bölge emniyet müdürlüğü doğu Ellilerdeydi. Carter beş blok yürüdü. Orta yaşlı bir polis memuru onu koridordaki bir odaya aldı.

Masasından doğrulan Ostreicher, "Buyrun, Bay Carter," dedi.

Büyük, dosyalar sıralanmış odada Gawill, O'Brien ve Carter'ın tanımadığı iki adamla bir kadın vardı. Carter Gawill'e başıyla selam verdi ama karşılık görmedi. Gawill suratını asarak iskemleye çöker gibi oturmuş ve parmaklarını karnında kavuşturmuştu.

"Bay Carter, sanırım Bay Gawill'i tanıyorsunuz. Bu Bay O'Brien, bunlar da Bay ve Bayan Ferres ile Bay Devlin. Sullivan'ın apartmanında oturuyorlar."

Carter selam vererek, "Nasılsınız?" diye mırıldandı. Şapkasını çıkarmıştı. Bay Sullivan'la aynı binada oturan insanlar ona dikkatle bakıyordu.

Ostreicher, "Bay Sullivan'ın evinde Bay Carter'ı gördüğünüzü hatırlıyor musunuz? Herhangi bir zamanda?" diye sordu.

Önce kadın cevap vererek başını iki yana salladı. "Hayır."

Adamlar da olumsuz yanıt verdi.

Ostreicher, "Cinayet sırasında oradalardı," dedi, "bu sabah buraya gelme nezaketini gösterdiler –cuma akşamüstü Bay Sullivan'ın evine birinizin girdiğini görmüş olabilirler diye." Ostreicher sırayla Gawill, O'Brien ve Carter'a baktı. Ses tonu her zamanki

gibi hoş ve canlıydı. "Altı ya da birkaç dakika öncesi olduğunu sandığı bir saatte birinin yere düşmesine benzer bir ses duyan Bayan Ferres'ti. Bundan sonra hiçbir şey duymadı, ne koşan ayak sesleri ne de başka bir şey."

Carter O'Brien'ın gözlerinden kaçındı ve O'Brien'ın da kendisine bakmaktan kaçındığını sezdi. O'Brien çok parlak mavi şeritli takım elbise giymişti ve saçları briyantinden pırıl pırıl parlıyordu.

Ostreicher, "Bay Carter, Bay O'Brien'ı daha önce görmüş müydünüz?" diye sordu. Hâlâ masasının ardında ayakta duruyordu.

Carter O'Brien'a şöyle bir baktı. O'Brien şu anda ayakkabılarına bakıyordu. "Sanırım bir kez Gawill'in evinde karşılaştık."

"Bu ne zamandı?"

"Yaklaşık on gün önce galiba," yanıtını verdi Carter. Gawill ile O'Brien inkâr ederler mi acaba, diye merak etti. Yüzlerinde hiçbir ifade yoktu.

Ostreicher, "Daha sonra onu gördünüz mü?" diye sordu.

Carter, "Hayır," dedi.

Ostreicher, "Bay Carter'ı daha sonra gördünüz mü, Bay O'Brien?" diye sordu.

Şöyle bir başını kaldıran O'Brien, "Hayır," dedi.

"Karşılaştığınız gece birbirinizle çok konuştunuz mu?"

O'Brien cevap vermedi.

Carter, "'Nasılsınız?' dışında bir şey söylediğimi sanmıyorum," dedi.

Gawill araya girdi. "Anthony o gece Phil'in gelmesinden sonra fazla kalmadı."

Ostreicher başını salladı. Dönüp masasının arkasındaki bir çekmeceyi açtı ve raftan bir şey aldı. Mermer Yunan ayaktı bu, bir sol ayak. Her iki eliyle birden tutarak ayağı masasının üstüne koydu, koyarken de Gawill, O'Brien ve Carter'a baktı. Ostreicher, "Cinayet silahı bu," dedi. "Şu şekilde tutulmuş, şuradaki ayak oyuğunun dar kısmından tutulmuş. Bay Sullivan'a büyük ihtimalle bu ayağın tırnaklarıyla vurulmuş."

Gawill ayağa kayıtsız ve sıkılmış bir havayla baktı. O'Brien'ın gözleri bakarken büyüdü. Aptal görünüşlü yüzü bomboş bakıyordu.

"Bay Carter, şunu tutuşunuzu bir göreyim," dedi Ostreicher.

Carter Ostreicher'a yaklaşarak sol elini uzattı, sonra değiştirip sağı uzattı ve ayağı kavisin altından başparmağıyla tuttu, parmaklarıyla ayağın dışını kavradı. Kaldırırken sağ başparmağında ağrı hissetti. Tutuşu sıkı değildi.

"Şöyle çevirin, lütfen. Bileğinizi çevirin yeter," dedi Ostreicher, kendi bileğiyle hareketi göstererek.

Carter bileğini çevirdi. Ayağın alt kısmında, zaman ve aşınma yüzünden lekelenmiş mermerin üzerine orta parmağının durduğu yerden üç santim kadar uzakta bir daire vardı; parmak izinin bulunduğu yerdi burası kuşkusuz.

Ostreicher, "Hımm," diyerek Carter'ın parmaklarını orta parmağı dairenin üstüne gelene kadar hareket ettirdi, Carter'ın kavrayışını hissetmek için mermer ayağı salladı.

Sonra Carter ayağı masanın üzerine koydu.

Ostreicher ona bir göz attıktan sonra O'Brien'a baktı. "Bay O'Brien, siz de yapar mısınız?"

O'Brien itaatkâr bir tavırla ayağa kalkarak, ayağı Carter kaldırdığı zamanki pozisyondan tuttu. Kavisin altına başparmağı koymak için en normal şekildi bu; çünkü bilekten geriye kalan çıkıntı düzgün değildi ve ayak kavisine doğru içeri göçmüştü. Ostreicher şimdi O'Brien'ın elini çevirdi. O'Brien'ın orta parmağını dairenin üstüne koydu. O'Brien'ın elleri Carter'ınkinden büyüktü, ama Carter o gece mermeri gerçekten çok sıkı tutmuş olduğunu hatırladı. Ostreicher O'Brien'ın tutuşuyla ilgili hiç yorum yapmadı, Sullivan'ın apartmanında oturanlara döndü.

"Burada kalmanız için bir neden kalmadı," dedi. "Buraya kadar geldiğiniz için teşekkür ederim. Çok yararlı oldu."

Benim için bir yararı olmadı ama, diye düşündü Carter. Sullivan'ın komşuları iskemlelerinde huzursuzca kıpırdanarak isteksiz bir havayla ayağa kalktılar, gösterilerinin en iyi kısmını yapmadan bırakmaları isteniyordu sanki. Ostreicher onlarla birlikte koridora çıktı, ama hemen geri dönerek kapıyı kapattı.

"Şimdi. Peki–" Ostreicher masasının kenarına oturdu ve avuçlarını birbirine bastırdı. "İçinizden biri suçlu ve kim olduğunu bulacağız."

Gawill öfkeyle, "Beni de dahil ediyorsanız, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz siz," dedi.

Ostreicher onu duymazdan gelerek Carter'a hafifçe gülümsedi. "Bay Carter, olay sırasındaki zamanlamanız tam net değil: Cuma akşam üstü –özellikle otobüs yerine taksiye binmişseniz– Sullivan'ın evine gidecek, orada beş, belki on dakıka kalacak ve başka bir taksiyle dönecek kadar zamanınız vardı. Bir insanı bu şekilde öldürmek on dakikadan fazla zaman almaz, değil mi?"

Böyle nazik bir suçlamayla daha önce karşılaşmış değildi Carter, cezaevinde yaşamış olduklarına hiç benzemiyordu. "Evet, elbette almaz," dedi.

Ostreicher saatine baktıktan sonra Gawill'e döndü. "Bay Gawill, patronunuzun bu sabah neden gelmediğiyle ilgili bir fikriniz var mı?"

Gawill, "Hiç fikrim yok," dedi. "Belki evlerinden biriyle ilgili bir işi çıkmıştır, kim bilir?"

Ostreicher, "Uyuşturucunun hâlâ orada olup olmadığından emin olmak gibi mi?" diye sordu. Kaşlarını çatarak çenesini sıktı: Gösterdiği ilk kızgınlık belirtisiydi bu. "Boru fabrikasında fazla zaman geçirmiyor, değil mi?"

Gawill, "Zamanını nerede geçirdiği onun bileceği iş," dedi.

Ostreicher tekrar Carter'a döndü. "Anladığım kadarıyla cuma akşamı yaptıklarınızla ilgili verdiğiniz ifadeyi değiştirmek için bir neden bulamadınız."

"Evet," dedi Carter.

"Ceketinizi çıkarır mısınız, lütfen, Bay Carter?" Ostreicher tekrar dolabın yanına gitti. "Sizi yalan makinesine bağlamak istiyorum." Makineyi raftan aldı.

Gawill ve O'Brien'a çıkmaları söylenmeyince ve kendisi de başka bir odaya alınmayınca Carter şaşırdı. Lastik bir plakadan çıkan kordon çıplak göğsüne, kan basıncı için de başka bir lastik koluna bağlandı, sonra Ostreicher sorgulamaya başladı. Her şeyin zamanını: işyerinden çıkma, otobüse binme, yürüme, gazete alma, Hazel'ın dönmüş olduğu eve varma. Sonra soru farklı bir biçime büründü: "Otuz Sekizinci Sokak'a giden bir otobüse binerek David Sullivan'ı görmediniz mi?" Carter kalbinin çok hızlı attığını hissetmedi. Biraz hızlı, evet. Ama soruları mekanik bir tavırla, aldırmıyormuş, önemli bulmuyormuş gibi yanıtladığını fark etti. Tam olarak böyle zaten, diye düşündü, kendi başına gelenlere pek aldır-

mıyordu. "Sullivan'a, 'Senin ikiyüzlülüğünden, riyakârlığın-dan gına geldi,' gibi bir şey demediniz, sonra bir raftan şu mermer ayağı alarak,"

Carter, "Hayır," cevabını verdi.

"Bay Carter –şaşırtıcı derecede soğukkanlısınız– bugün. Soğukkanlı."

Carter içini çekerek Ostreicher'a baktı. Gawill ile O'Brien'ın gözlerini üzerinde hissetti. Neredeyse tam karşısında olmalarına rağmen onlara bir kez bile bakmamıştı.

"Salı gecesi karınızla yaptığınız konuşmada da bu kadar soğukkanlı mıydınız?"

Carter, "Hayır," dedi.

"Ona Sullivan'la görüşmekten vazgeçmesini söylediniz mi?"

Carter birden Gawill ve O'Brien'ın varlığından büyük bir rahatsızlık duydu. İskemlede huzursuzca kıpırdandı. "Bunu yapıp yapamayacağını sordu.m Ya da isteyip istemediğini."

"Öyleyse ona seçim yapmasını söylediniz. 'Ya beni ya da onu seç.' Bu şekilde mi söylediniz, Bay Carter?"

Carter Ostreicher'a bakarak, "Bu şekilde değil," dedi. "Ya ben ya o diye bir şey olmadı."

Karınız bu soruya *tam olarak* ne cevap verdi?"

Carter, "Dedi ki– bunu size söylemiştim," yanıtını verdi dikkatle. "Ne yapabileceğini ya da yapamayacağını bilmediğini söyledi."

Ostreicher sabırsızlıkla gülümsedi. "Sizin açınızdan pek tatminkâr bir cevap değil, öyle mi?"

Carter şimdiki sorgudan hiç korkmuyordu. Dr. Cassini'nin çelik aramasına benziyordu, yarada bir sustalı parçası aramak gibiydi. "Düşündüğünüzü sandığım kadar yetersiz değildi."

"Bay Carter, Bay Sullivan'dan nefret etmek ve onu ortadan kaldırmak istemek için yeterince nedeniniz var bence. Geçen hafta cinayet işleyecek kadar öfkelenmek için yeterince nedeniniz var."

Carter hareketsiz durdu.

"Suçlu olduğunuzu en küçük bir kuşku olmadan kanıtlayacağımı söyleseydim ne derdiniz?" Ostreicher Carter'a yaklaşırken bir parmağını sallıyordu.

Ama Ostreicher'in saldırısı bile gerçek değil, diye hissetti Carter. Ostreicher bir oyun sahneliyordu sanki. Oyun birkaç dakika

içinde bitince tekrar kendileri gibi, birbiriyle bağlantısı olmayan insanlar gibi olacaklardı. Carter: "Deneyin bakalım, derdim."

Gawill, "Vay canına, ne kadar da sakin," dedi. "İyi oğlan, Carter!" Ve kıkırdadı.

Ostreicher Gawill'e bakmakla yetindi. Sonra Carter'ın göğsünden kordonu çekti. Makine masanın üzerindeki bir yazıcıda ince, kesik kesik bir çizgi çıkarttı. Carter gözünü dikip bakmadı ve kâğıtta çıkanları hiç önemsemediğini söyledi kendi kendine. Ostreicher masanın üzerine eğilerek kâğıda baktı. Sonra kâğıt değiştirdi.

O sırada kapı vuruldu.

Ostreicher, "Girin," dedi.

Carter'ın Grasso olduğunu sandığı kısa boylu, esmer bir adam içeriye girdi. Gawill'e gülümseyerek selam verdi.

Gawill, "Merhaba," dedi.

Ostreicher, "Günaydın, Bay Grasso," dedi.

"Günaydın." Tıknaz bir İtalyandı, yuvarlak koyu renk gözleri, beklentiyle kalkmış kaşları, büyük ve nedense tersyüz edilmiş gibi duran bir ağzı vardı, ama yüzü toplam olarak özel bir ifade taşımıyordu ve bu nedenle iyi bir maske diye düşündü Carter. Büyük ihtimalle Grasso hayatta duygularını pek ifade etmemek zorunda kalmıştı.

"Oturmaz mısınız, Bay Grasso. Bay O'Brien, gelir misiniz?"

O'Brien ayağa kalktı, ceketini çıkardı ve Carter'ın kalktığı iskemleye oturdu. Omuz kasları gömleğinin içinden taşıyor ve güçlü üçgen vücuduna giydiği gömleği geriyordu. Karnı bile dümdüz olmasına rağmen kaslıydı. Gücünün yarısıyla bile, diye düşündü Carter, Sullivan'ın boynunu kırabilirdi.

Ostreicher, "Şimdi, cuma günü," diye başladı.

Gawill de makineye bağlanacak mı acaba, diye merak etti Carter. Gawill hâlâ çok gergin ve biraz sıkılmış duruyordu.

O'Brien biraz kalınlaşmış bir sesle, "Rainbow Bar'dan doğruca eve gittim," dedi. "Duş aldım ve şekerleme yaptım. Yedi sularında bir şeyler yemeye gittim. Sonra sinemaya girdim." Sesi ezberlemiş olduğu bir şeyi okurmuş gibi renksiz bir monotonluktaydı.

Ostreicher, "Ev arkadaşınız yaklaşık beş on beşte çıkmış," dedi. "Bir taksiye atlayarak on beş dakikadan az sürede Manhattan'a gidebilirdiniz."

O'Brien hafifçe omuz silkti. "Neden Manhattan'a gideyim."

"Sullivan'ı öldürmek için, çünkü belki bu iş için para almıştınız."

O'Brien yere baktı ve işaret parmağıyla burnunu sıvazlayarak umursamıyormuş rolü yaptı.

"Cuma geceleri işten çıkınca genellikle jimnastik salonuna gittiğinizi söylediniz, jimnastik salonu da bunu doğruluyor. O cuma neden gitmediniz?"

"Hastalanmak üzere olduğumu düşündüm. Bu yüzden cuma günü yatıp biraz uyudum."

Gawill ona bu konuda öğüt vermiş, diye düşündü Carter.

"Bu ilk cinayetiniz mi, O'Brien?"

O'Brien cevap vermedi.

Gawill pek duyulmayan bir sesle güldü.

"Sizi hamburgercide gördüklerini hatırlamıyorlar."

O'Brien, "Nasıl hatırlasınlar?" diye sordu. "Kalabalıktı."

O'Brien Gawill'in ona ödemiş olduğu parayı ele vermeyecekti yapabilirse. Sinirlerinin sağlam olması Carter için rahatlatıcıydı.

Ostreicher, "Sullivan nerede oturuyordu, O'Brien?" diye sordu ve yavaş çalışan yazıcıya baktı.

"Manhattan."

"Manhattan'ın neresinde? Adresini biliyorsunuz, biz de duyalım."

O'Brien, "Bilmiyorum," dedi Ostreicher'a bakarak. "Tam adresini neden bilecekmişim?"

"Çünkü Gawill size unutmamanızı söylemişti ve siz de unutmadınız!" dedi Ostreicher.

O'Brien kıpırdanıp gülme kılıfının ardına saklandı. "Hangimizi suçluyorsunuz, beni mi Carter'ı mı?"

"O'Brien, Gawill sana ne kadar para ödemişse –bunun keyfini çıkaracak fazla zamanın olmayacak. Belki hiç olmayacak." Ostreicher makineyi söktü.

Ostreicher için kötü bir bitişti, O'Brien hafifçe gülümsedi. Gawill de.

Ostreicher, "Bay Carter, burada daha fazla kalmanız için bir neden yok," dedi.

Carter ayağa kalktı. Kapıya gidip döndü ve "İyi günler," dedi.

Ostreicher başını salladı, Carter'a çok meşgul bir insan tavrıyla baktı. "İyi günler. Ha –benden haber alana kadar şehirden ayrılmasanız iyi olur, Bay Carter. İşyerinizdekiler hafta sonu bir yere gitme niyetinde olduğunuzu söylediler."

"Evet," dedi Carter. "Tamam, anladım." Kapıyı kapattı.

Hafta sonu Ostreicher'ın Jenkins, Field ve Butterworth'le muhtemelen yüz yüze görüştüğüne şüphe yoktu.

Öğleden sonra Butterworth işyerine geldi ve Carter'a telefonla odasına gelmesini söyledi. Carter gitti. Butterworth yorgun görünüyordu, gözlerinin altı biraz şişmişti. Carter'a oturmasını söylerken ve arkadaşı David Sullivan'ın kaybından duyduğu büyük üzüntüyü ifade ederken tavrı her zamanki gibi nazikti.

Butterworth, "Bu sabah polisle konuştuğunuzu duydum," dedi. "Bu sabah beni tekrar aradılar. Ee –yeni bir şeyler buldular mı?"

"Hayır. Gawill ve O'Brien adlı bir arkadaşını da çağırmışlardı," dedi Carter ve iskemlesini geri iterek Gawill gibi parmaklarını kavuşturup öne eğildi. "Ben çıktığımda onlarla konuşmaya devam ediyorlardı, yani neler olduğunu bilmiyorum."

"Bir şüpheniz var mı? Bir fikriniz?"

"Gawill'le ilgili bir bağlantı olması dışında hayır. Bir bağlantı varsa, eminim polis bulur. Sullivan'ın size Gawill'i anlatıp anlatmadığını bilmiyorum."

"Ha, evet, anlatmıştı. David'e birkaç kez bir koruma tutmasını söylemiştim –ya da öncelikle olup biteni polise anlatmasını. Ama Tanrı aşkına, böyle soğukkanlı bir cinayete kurban gideceği hiç aklıma gelmemişti. Ve elbette öbür iş de." Butterworth parmaklarına eğilerek alnını ovuşturdu. "Buna şaşırdığımı söylemem gerek. Sanırım siz de şaşırmışsınızdır," diyerek Carter'a baktı. "Demek istiyorum ki –David'le karınız. Bu hikâye doğru mu?"

"Evet. Doğru. Ben – Şey," Carter kızararak kekeledi, "kuşkulanmıştım, itiraf etmeliyim, ama hâlâ devam ettiğini sanmıyordum. Biraz abartıldığını düşünüyorum ve karımı bu konuda fazla sorguya çekmeye de çalışmadım, çünkü David'in ölümünden öyle altüst oldu ki." Carter'ın yüzü hâlâ yanıyordu. Ve kendisinden çok Hazel'ı korumaya çalıştığını fark etti. "Bu arada, polis bana bu sabah önümüzdeki birkaç gün şehirde kalmamı istediklerini söyle-

di, yani korkarım Detroit işi yatıyor. Bunu Bay Jenkins'e de söyledim."

"Evet, evet, bu aklıma gelmişti. Ben gidebilirim. Bu sabah bunu ayarlamakla uğraştım."

Carter ayağa kalktı.

Öğleden sonra 4'te Carter'ın notlarının üzerinden geçerlerken Sullivan olayından hiç söz edilmedi.

Carter 17.30'da On Beşinci Sokak'la İkinci Cadde'nin köşesinde otobüs beklerken akşam gazetelerine büyük bir ilgiyle baktı. Sullivan doğum yeri olan Massachusetts'deki aile mezarlığına o gün gömülmüştü. O sabah ana babasıyla akrabalarının başlarını eğerek mezarın yanında durduğunu gösteren bir resim vardı. Babası Sullivan'a çok benziyordu. Carter onların yüzlerine bakarak Hazel'ın onlarla tanışmasını, konuşmasını zihninde canlandırdı. Canlandırmak kolay ve rahatsız ediciydi. Hazel'ın cenazeye katılmak için oraya gitmemesine memnun oldu. Ostreicher'ın Gawill ve Gawill'in patronu Grasso'yla konuşmasının sonuçlarını öğrenmeyi ummuştu, ama Salvatore Grasso'nun sorgu için polis tarafından çağrılması dışında hiçbir haber yoktu. Uyuşturucu ya da kendisiyle O'Brien'a yapılan yalan testinden hiç söz edilmiyordu. Lastik coplarla dövülmüş de olabilirlerdi ve bu bile haber olmaz, diye düşündü Carter. Hiç değilse O'Brien henüz konuşmamıştı ya da belli ki bundan söz edilmeyecekti. Carter otobüsü neredeyse kaçırıyordu, tam kapılar kapanırken atladı.

Evde Hazel'ı oturma odasında gözleri yaşlı dikilirken, Timmie'yi de odasında yüzükoyun yatağa yatmış hıçkırırken buldu.

Carter Hazel'ın yanına gitti. "Bana söylemek zorunda değilsin. Biliyorum."

Hazel biraz geri çekildi, gerçi Carter ona dokunmayacaktı. "Öğle saatinde eve geldi," dedi. "Bütün öğleden sonra buradaydı."

Carter, "Aman Allahım," dedi. Paltosunu astıktan sonra oğlunu görmeye gitti. "Timmie?"

Uzun bir sessizlik."

"Ne var?"

Carter yatağın ayakucuna oturdu, çünkü Timmie o kadar kenardaydı ki, yanında yer yoktu. "Bugün ne oldu? Bana anlatsana."

"Senin eski bir mahkûm olduğunu söylediler. Baban eski bir

mahkûm, dediler."

"Peki, bunu daha önce de yaşadın, Timmie ve çok iyi atlattın, değil mi?"

Timmie sağ bacağını Carter'ın dokunuşundan kaçırdı. "David hakkında da dediler ki," diyerek yastığına kapanıp ağladı. "Ona David amcan dediler. Onlar için özel bir anlamı var bunun."

"Haydi, Timmie, artık ağlama. Biraz ara ver."

Hazel, "Phil, tekrar hatırlatmana gerek var mı?" dedi. Kapı ağzında duruyordu. Yüzü öfkeden deliye dönmüş gibiydi.

Carter, "Konuşursa daha iyi olur," dedi.

"Benimle hepsini konuştu. Tekrar anlatmak istemiyor."

Carter ayağa kalkarak, "Şey, diyelim ki ben duymak istiyorum," karşılığını verdi.

"Kendinden başka kimseyi düşünmez misin sen?"

"Timmie'yi düşünüyorum, yoksa burada olmazdım!"

"Onu eskiden düşünebilirdin."

Carter ona doğru yürüyünce Hazel geriye çekilerek yatak odasına gitti. Carter da çıkarken Timmie'nin kapısını kapattı. "Sullivan'la ilişkin başladığı zaman onu düşünebilirdin," dedi. "Bu şekilde bana saldırmaya hiç hakkın yok!"

Hazel hiçbir şey söylemedi.

"Artık gazetelere geçti ve sen bunu kaldıramıyorsun anladığım kadarıyla. Timmie de kaldıramıyor. Şu anda eski mahkûm meselesi değil onu üzen, ilişki. Mahkûm olayını daha önce de yaşamıştı." Şimdi Hazel'ın Sullivan'ın cenazesine gitmeme nedeni anlaşılmıştı. Ve birden Carter'a öyle geldi ki Timmie Hazel'ın etiyle kanının, zihninin bir uzantısıydı ve ikisi de aynı nedenle gözyaşı döküyordu: Her ikisinin de ilişki başladığından bu yana bildiği sırrı herkesin öğrenmesi. Carter yanan gözlerini kırpıştırdı. "Peki, Hazel, oldu bitti. Kavga etmek yerine tamir etmeye çalışamaz mıyız?"

Hazel öfkeyle, "Tamir etmek istemiyorum," dedi.

"Ben Timmie'yi tamir etmekten söz ediyorum –mesela. Ona ne söyledin? Doğru olduğunu mu?"

"Timmie gazetelerin yazdığı şeyleri tam olarak anlamıyor."

Carter birden yine öfkelendi. "Anlamak zorunda değil. Çocuklar ona tek bir kelimeyle anlatırlar. Anlamıyor musun! Onun geri zekâlı olduğunu falan mı düşünüyorsun? Bu arada, David'den hâlâ

hoşlanıyor mu?"

"Neden ağladığını sanıyorsun?"

"Bu bir cevap değil, bir *non sequitur*.* Seni hâlâ seviyor mu?"

"Ah, sus artık! Sus artık!"

Carter sustu. Yatak odasının kapısını açarak Timmie'nin odasına gitti. Bir an Timmie'nin ensesine bakarak durdu, sonra Timmie başını kaldırdı. Yüzü Carter'ın korktuğu kadar yaşlarla dolu değildi. "Timmie, istemiyorsan konuşmak zorunda değiliz."

Timmie yeniden ağlamaya başlayarak kaşlarını çattı. "Doğru olup olmadığını bilmek istiyorum yalnızca."

"Neyin?"

"Bunu –kıskançlık duyduğun için David'i öldürdüğünü– çünkü ondan nefret edip etmediğini."

"Onu kıskanmıyordum. Ondan nefret etmiyordum."

"Onu öldürdün mü?"

"Hayır, Timmie" dedi otomatik bir tavırla. Pek yalan gibi de gelmedi. Kendisi Sullivan'ı öldürmemiş olsa O'Brien öldürecekti, diye düşündü. Peki, vicdanına ne olmuştu. Carter başını iki yana sallayarak gözlerini kırpıştırdı.

Timmie, "Doğru mu annemle David'in–" Cümlesini tamamlamadı, boğazı tıkandı.

Carter birden kendini çok zayıf hissetti. Ayaklarını sürüyerek kapıya gitti ve yaslandı. "Onlar birbirlerini çok seviyorlardı," dedi.

"Bunun anlamı–"

Carter sorunun gerisini dinlemedi. Banyoya giderek yüzünü yıkadı. Ama Timmie'nin odasına döndü ve, "Bu konuyu annene sorman gerek," dedi. Bir an bekleyip bir yanıt alamayınca, tekrar odadan çıkarak koridordan yatak odasına gitti.

Hazel yatağa yarı uzanmış durumdaydı. Carter Timmie'ye söylediklerini duymuş olabileceğini düşündü, gerçi Hazel duymamış gibi, dinleyecek halde değilmiş gibi duruyordu.

"Hazel–" Carter onun yanına oturmak, elini tutmak istemişti, ama onun gözlerine bakınca bunun yararsız olduğunu anladı.

Hazel, "Ne var?" diye sordu.

Carter derin bir soluk aldı. "Bu hafta sonu Detroit'e gitmiyorum."

* Lat. Arkası yok. (ç.n.)

25 Polis Sullivan cinayetini üstüne yıkmayı başaramazsa, Carter bundan O'Brien'ın üstüne yıkabilecekleri sonucunun çıkmayacağını düşündü. Ostreicher ikisinden de kuşkulanıyor olabilirdi, ama şu anda sahip olduğundan daha fazla kanıt bulamazsa ne yapabilirdi? Hiçbir şey. Hiçbir şey yapamazdı. Polis tarihi hiç çözülmemiş cinayet vakalarıyla doluydu. Bir süre olabilirdi, diye düşündü Carter, belki üç ay boyunca kendisi ve O'Brien ve öbür zanlılar yakından izlenir (polis hiçbir zaman onları izlemekten vazgeçmeyebilirdi kuşkusuz), ama sonra durum tavsardı. Belki yaza. Carter Hazel'la birlikte Avrupa'da bir ay geçirme umudundan vazgeçmemişti. Hazel'dan umudunu kesmemişti. Hazel Sullivan'ı sevmişti, ama onun ölümü dağ gibi bir suçluluk yıkmıştı üstüne. Carter sabırlı olursa bu suçluluk duygusunun Hazel'ı kendisine geri vereceğini düşünüyordu ve pazartesi akşamı yarattığı öfke patlamasından pişman oldu, Hazel ve Sullivan hakkında öfkeyle söylediklerinden pişmandı. Bir daha böyle bir şeye izin vermemesi konusunda kendisini uyardı. Geçmişte Hazel'ı Sullivan konusunda sıkıştırmamaya yemin ettiği zamanlar olmuştu –ve sonra da sıkıştırmıştı. Sonradan anlaşıldığı üzre onu sıkıştırdığı iyi de olmuştu ve gerçek şimdi su yüzüne çıkmıştı, ama öfkesini yenemezse bu rahatsız etme başlığı altına girer ve yararsız olurdu.

Salı akşamı Carter ile Hazel, Elliottlar ve Phyllis Millen ile uzun zaman önce kararlaştırılmış bir tiyatro oyununa gittiler. Village'de Beckett'ın bir oyunuydu bu. Önce Luigi'de yemek yediler. Phyllis arkadaşı Hugh Stevens'ı da getirmişti; kırk yaşlarındaki bu iri yarı adamı Carter daha önce bir ya da iki kez görmüştü. Elliottlar ve Phyllis cinayet konusunu açmaktan kaçındılar ve hiç soru sormadılar. Sanki akşamın görünürde hoş geçmesini sağlamaya kararlıydılar. Bir ay önce Phyllis'e bilet alma işini verdikleri zaman planladıkları akşamki ya da herhangi başka bir akşam olduğu gibi. Ama Phyllis'in gözleri bütün gece Carter'la Hazel'dan ayrılmadı, hisse senedi işi yapan erkek arkadaşının da öyle. Carter, Elliottların ona karşı fazlasıyla sıcak ve dostça davrandığını düşündü, sanki cezaevi sicili nedeniyle şimdi masumluğundan kuşku duymadıklarını belirterek cömertlik gösteriyorlardı. Hazel'inkiyse bir neşe şovuydu, ama Phyllis ile Priscilla'nın bunu sezdiğinden Carter'ın hiç kuşkusu yoktu.

Hazel ile Carter eve dönünce, Hazel, "Phil, bir haftalığına bir yerlere gitmek istiyorum, buna çok ihtiyacım var," dedi.

Carter muhtemelen tek başına olmayı kastettiğini düşünerek, "Tamam," dedi. "Nereye?"

"Fazla uzak olmayan bir yere. Bir haftalığına nereye gidilebilir?" Bıkkınca omuz silkti, dora eşarbını katladı, Sullivan'ın evine getirmesini söylediği zaman Carter'ın açtığı çekmeceye koydu.

"Belki New England tepelerine." Carter Sullivan'ın New England'daki ana babasını düşündü ve Hazel'ın oraya gitmeyi düşünüp düşünmediğini merak etti. "Kafanda ne tür bir yer var?"

"Hiçbir şey düşünmek zorunda kalmayacağım basit bir otel. O yaz New Hampshire'da böyle birkaç otel görmüştük, hatırladın mı?"

Carter hatırlıyordu, hem de çok hoş anılarla hatırlıyordu. "Bu iyi bir fikir," dedi. Banyoya giderek çabuk bir duş yaptı. Banyodan çıkınca, "Anladığım kadarıyla yalnız gitmeyi tercih ediyorsun," dedi. Eğer böyleyse bunu bilmeyi ve şimdi bilmeyi tercih ederdi.

Hazel yükselen bir ses tonuyla, "Hayır," dedi. Sonra ona baktı. Geceliğini giymişti. "Bunu tercih etmiyorum. Timmie'nin gelmesini de ayarlayabiliriz diye düşünmüştüm. Okulda durumu iyi – şimdiye kadar. İşyerimle konuştum. Önümüzdeki hafta gitmeyebilirim. Cuma gecesi ya da cumartesi sabahı yola çıkabiliriz."

Ama belki ben gelemeyebilirim, diye düşündü Carter. "Nereye gideceğimi tam olarak söylemem iyi olur."

Hazel normal bir ses tonuyla, "Evet," diyerek aynaya döndü.

Carter ertesi gün öğle tatilini New Hampshire'daki kır otelleri hakkında bilgi toplamakla geçirdi. Gitmiş oldukları otele tekrar gitmek istemiyordu. Öğleden sonra bulduğu otelleri konuşmak üzere Hazel'a telefon etti, Concord yakınlarındaki bir otelde karar kıldılar. Sonra Carter Ostreicher'ı arayarak cumartesi sabahı dokuz günlüğüne oraya gidip gidemeyeceğini sordu.

Ostreicher, Carter'ın oraya vardığında telefon etmesi ve başka yere gitmeden orada kalması koşuluyla kabul etti.

Cumartesi akşamı yola çıktılar ve geceyi göl kıyısında çok hoş bir motelde geçirdiler. Motel yönetimi odaya Timmie için portatif bir yatak koydu. Concord'daki Hotel Continental'da Carter oğlu için ayrı bir oda istemişti.

Continental, hafifçe eğimli çayırlığın tepesinde büyük beyaz bir bina ya da malikeneydi. Burası eski olduğundan odaları çok büyüktü ve Timmie kendi başına bir odada kalmaktan çok hoşlandı. Hazel'la Carter'ın yanına aldırttığı okul kitaplarını hemen pencereler arasındaki şık masanın üzerine dizmeye başladı. Çayırlıkta kroket halkaları ve otelin ardında bir tenis kortu vardı. Çok hoş görünüyordu. Ertesi sabah yanlarında Timmie'yle birlikte yatakta kahvaltı ettiler. Timmie yemeğini hizmetçinin getirdiği küçük bir masada yedi. Sonra Hazel saçını yıkarken Carter da Timmie ile birlikte yürüyüşe çıktı. Timmie'ye bir tenis raketi aldı –otelde konuklar için raketler vardı, ama Timmie okul için yeni bir rakete ihtiyaç duyuyordu– ayrıca Hazel'a bembeyaz, el örgüsü bir İrlanda kazağı aldı.

O gece, mutlu görünmesine, hatta yemekte kahkahalar atıp şakalar yapmasına rağmen, Hazel yatakta Carter'ın hamlelerini geri çevirdi. Carter duraksadıktan sonra son derece sakin bir ses tonuyla, "Şey, Hazel, bu böyle ne kadar sürecek?" diye sordu.

"Ne?"

"Hadi, ne olduğunu biliyorsun."

Korkunç uzun bir sessizlik oldu. Sonunda Hazel komodinden bir sigara almak için uzandı. "Henüz hiçbir şey çözülmedi, değil mi?"

Carter onun ne kastettiğini biliyordu, ama, "Yani Sullivan işi demek istiyorsun," dedi.

"Evet. Başka ne olabilir ki?"

Biz, diye düşündü Carter. Biz varız bir de, biz işte. Ama Hazel Sullivan'ı kimin öldürdüğünü öğrenmeyi bekliyordu. Çünkü kocası olabilirdi.

"Hiç sanrılar görüyor musun, Phil? Morfin yüzünden?"

Carter, "Hayır," dedi. "Gerçekten kullandığım cezaevinde bile görmedim." Sonra Hazel ve Timmie'yle ilgili uyanık hayallerini hatırladı, bunlar o kadar gerçekti ki, uzanıp onlara dokunabilirdi neredeyse. Bunlar sanrı mıydı? Eğer öyleyse çoğunlukla gönüllüydüler ve Carter yalnızca bunları yaşamıştı.

Hazel, "Ne yaptığını bilmeyecek kadar rüya gördüğün oldu mu hiç?" dedi. "Ortalıkta dolanmak –bir şeyler yapmak?"

Carter onun ne demek istediğini anladı. "Hayır."

Çözülmemiş bir sessizliğe gömüldüler, tıpkı Sullivan vakası gibi. Hazel açıkça sorabilirdi: Öyleyse tam olarak bilincin yerindeyken mi yaptın? Neden sormadı? Onun yaptığını iyice bildiği için mi? Onun yaptığını biliyorsa şimdi farklı davranır mıydı? Carter davranacağını sanmıyordu. Hazel kendi yöntemiyle, kuşkularını belirterek onu terk etmekle daha fazla dikkat çekmek istemezdi. Sigarasını söndürdü. Birbirlerine iyi geceler bile dilemediler ve Hazel sonunda uykuya daldı, Carter bunu soluk alıp vermesinden anlıyordu. Öğrenene kadar benimle sevişmeyecek, diye düşündü Carter. Hazel'ı istiyorsa, cinayeti O'Brien'ın üzerine yıkmak zorundaydı. O'Brien bu cinayetle suçlanmalıydı. Bu olanaksız değildi kuşkusuz. Vicdanının el vermemesine gelince –vicdanı var mıydı? O'Brien cinayeti zaten işleyecekti. Neden vicdanı elvermesindi? O'Brien'ın canı cehenneme. Carter karanlıkta kaşlarını çattı ve vicdanını bulmaya çalıştı. Ya da olmaması anlamına gelen boşluğu. Vicdanı yok olmuştu. Belki artık hiç yoktu. Sullivan'a yaptıklarından –onu öldürdüğünden ötürü hiç vicdan azabı çekmiyordu, ancak artık hatırlamadığı kan düşüncesinden dolayı hafif bir tatsızlık ve kendisinin yapmasından dolayı küçük bir keyif duyuyordu. Cezaevinde çok daha önemsiz bir nedenle, gerçekten önemsiz bir nedenle bir insan daha öldürmüştü. Bu onu hiç rahatsız etmemişti. Aklına Mickey Castle geldi. Mickey'nin öldüğü sabah kendi kendine, aralarına girme zahmetine katlanmış olsa Mickey'in öldürülmeyebileceğini söylediğini hatırladı, ama o Mickey'nin koruyucusu muydu? Birkaç gün sonra da bunu düşünmez olmuştu. Cezaevinde insanın vicdanına ne oluyordu?

Carter kalkıp mehtapta yürümek istiyordu, ama bunu Hazel'ı uyandırırım korkusuyla yapmadı. Önlerinde yedi gece daha olmasına rağmen bu gecenin ötesine geçemeyeceğini, Hazel'la ilerleme kaydedemeyeceğini bilerek düşünceler içinde dönüp durdu. Olabildiğince hoş davranmaktan, Hazel'a tekrar yanaşmamaktan, bu süreyi onun için olabildiğince iyi bir tatil haline getirmekten başka yapacak bir şey yoktu. Ve Carter bunları yaptı da. Kazandığı tek ödül Hazel'in ona daha kötü davranmaması oldu: Hâlâ dostça şakacı davranıyordu kocasına: New York'tan uzakta geçirdikleri bu süre kuşkusuz çok iyi gelmişti Hazel'a

Carter pazartesi sabahı işine döndü. Bay Jenkins'e, polisin New

Hampshire'da belirli bir otele gitmesine izin vermesine rağmen Detroit'e gitmesine izin vermediklerini anlattı, ki bu doğruydu. Şirketten bir hafta izin isterken haddini aştığını düşünmüştü, ama hemen izin verdiler ya da Bay Jenkins verdi. Onu işten atıp atmamaya gelince, Carter muhtemelen günler önce karar verdiklerini, bir haftalık tatilin bir fark yaratmayacağını düşündü. Hazel gibi onlar da bekliyorlardı büyük olasılıkla.

Pazartesi öğleden sonra Ostreicher'a telefon etti ve üç girişimden sonra ona ulaşabildi.

Ostreicher, "Sizin açınızdan yeni bir haber yok," dedi. "Grasso'nun arkadaşlarından birinin evinde uyuşturucu bulduk. Gawill, Grasso için elinde tutmuş ya da saklama karşılığında para almış olabilir, ama şimdilik Gawill'in ipini uzun tutuyoruz." Ostreicher, "Özgür bir insan o," derken öyle rahatlıkla bir iç çekti ki, Carter böyle olmadığından kuşkulandı. Herhalde Gawill'in her hareketi gözleniyor ve Gawill de kuşkusuz bunu biliyordu. "Grasso ise," dedi Ostreicher, "beş bin dolarlık bir ceza ödemek zorunda."

Carter, "Ya O'Brien?" diye sordu.

"Harcamaları çok fazla ve hiç parası yok. İlginç bir durum."

Carter anladı. Gawill ona şimdi para ödeyemezdi. Ona para öderken yakalanmayı kaldıramazdı. Ama O'Brien şimdi bu paraya güveniyordu. "O'Brien da serbest mi?"

Ostreicher sesinde bir gülümseme iziyle, "Ha, evet," dedi. "Siz işinize geri döndünüz mü, Bay Carter?"

Carter telefonu kapattığında kendini çok huzursuz hissetti. Ostreicher hepsinin ipini bırakmıştı, uzun bir ip, ne yapacaklarını görmek için. Ostreicher benim canıma okuyabilir, diye düşündü Carter, polislerin bazen kronik suçlulara yaptığı gibi –ki cezaevinde kaldığı için kendisi de böyleydi ya da en azından gazeteler bunu ima ediyordu– gerçekten dayaktan canını çıkarabilirdi. Hukuk sisteminin yeni suçlar işleyeceğinden şüphelendiği kronik suçlulara ne olduğunu halk hiçbir zaman bilmezdi ya da aldırmazdı. Carter kendisinin ayrı tutulmasının nedenini saygın bir işi, parası ve halkın refahı için çalışan bir eşi olmasına bağladı. Dayak haberi yayılırdı. Kuşkusuz ben de tıpkı Gawill ya da O'Brien gibi gözleniyorum, diye düşündü Carter.

Bununla birlikte o pazartesi gecesi Gawill'e telefon etti. 10 su-

larında sigara almaya çıkmışken etti telefonu, ama eve geri dönünce Hazel'a, "Gawill'i aradım ve sanırım gidip onu göreceğim. Yani polis arayacak olursa, oradayım," dedi.

Hazel ona şaşırarak baktı. Kanepede oturmuş Timmie'nin New Hampshire'da aldıkları ve orada yırtılan yeni pantolonunun dizini dikiyordu. "Neden?"

"Belki bir şey bulurum diye düşünmüştüm. Gawill benimle konuşur –bazen."

Hazel saatine baktı. "Ne zaman dönersin?"

Carter biraz rahatlayıp gülümsedi. Hazel geri gelmesini umursuyormuş gibi görünüyordu. "En geç on ikide. Daha gecikecek olursam seni ararım –on ikiden önce." Carter aldığı iki sigara paketinden birini kanepenin üzerine attı, "Allahaısmarladık, sevgilim," dedi ve tekrar dışarıya çıktı.

Taksiye bindi. Gawill telefonda hayli dostça konuşmuştu. "Phil, bu ne sürpriz... Peki, tamam, neden olmasın?" Çok dostça değil, yalnızca onu görmek istiyordu, ki Carter'ın da bütün istediği buydu.

Gawill yalnızdı, öyle görünüyordu. Radyo açıktı, kanepenin üzeri gene gazetelerle kaplıydı.

Gawill, "Aklında neler var? Otursana," dedi.

Carter yağmurluğunu iskemleye koyduktan sonra oturdu. Gawill bekliyordu. Carter, "Benim bilmediğim bir şeyi biliyor musun diye sormaya geldim," dedi.

Gawill homurdandı. "Sana neden söyleyeyim? İyilik olsun diye mi?"

"Olabilir."

"Burada uyuşturucu bulundurduğumu söylemekle bana iyilik yapmışken mi? Sana bir iyilik mi yapmalıyım?"

Carter, uyuşturucu konusunu Hazel açmıştı, diye hatırladı. Kendisi olsa söylemezdi. "Nasılsa bulurlardı. Grasso'nun evini –ya da evlerini– kendi başlarına aradılar, değil mi?"

"Sen benim evimde aldığını söyledin. Ben de bunu gördüm."

Carter, "Üzgünüm," dedi.

"Bahse girerim öylesindir. Sullivan devreden çıktı, sen temize çıktın."

"Senden daha temiz değilim."

Gawill belli belirsiz yatıştı yalnızca.

Carter onun, *"Sen yaptın ama benim adamım ya da arkadaşım O'Brien cezasını çekecek,"* demesini bekledi. Gawill bunu söylemedi. Carter bekledi. "Evde içki var mı?"

Gawill ayağa kalktı. "Elbette var." Mutfağa gitti.

"Bir dahaki sefere ben getiririm."

"Sözler, sözler."

Carter gülümsedi. Gawill viski ve sodanın yanında kendisinin olması gereken yarısı bitmiş bir bardakla döndü.

"Teşekkür ederim. Carter içkisinden bir yudum aldı.

Her ikisi de öbürünün konuşmasını bekledi.

Önce Gawill konuştu: "Hazel'la işler nasıl gidiyor."

"Bu yalnızca beni ilgilendirir."

"Pek övünüyor gibi bir halin yok."

Carter, "Ben övünmem," dedi.

"İşler gül bahçesi gibi olsa bana anlatırdın. Anlaşılırdı – yüzünden."

Carter cevap vermedi. Sesi yüksek de değildi ama, radyo onu rahatsız ediyordu, gene de kapatmasını söyleyerek Gawill'i rahatsız etmek istemedi. "O'Brien'a ne zaman ödeme yapacaksın?" diye sordu büyük soruyu içkisini sakince yudumlarken.

"Hiçbir zaman. O'Brien o eve hiç gitmedi. Sen gittin." Gawill dosdoğru yüzüne bakıyordu.

Ama söyleyiş tarzından Carter onun yalan söylediğini biliyordu. Gawill'i bu kadar iyi tanıdığına, Triumph'ta çalışırken gül bahçesi-kâbus günlerinden, cezaevine ziyaretlerinden beri tanıdığına, Gawill'in ne zaman yalan söylediğini, ne zaman abarttığını ya da düpedüz uydurduğunu bildiğine birden mutlu, çok mutlu oldu. Şimdiki yalanla uydurma karışımıydı. "Bırak dalga geçmeyi," dedi Carter. "İçini görebiliyorum. O'Brien'a para ödemek zorunda olduğunu biliyorum. O'Brien çözülmüş, bugün Ostreicher'dan duydum. Çok fazla borcu varmış. Ya da harcamaları. Vereceğin parayı beklemiyor mu?"

"Ha, zorunda olsaydım, ona para ödemem gerekseydi bulamaz mıydım sanıyorsun? Benim adıma başka birine verdirirdim, olur biterdi." Gawill omuzlarını silkerek kocaman elini avucu yukarıya gelecek şekilde kaldırdı.

"Yo-o. Örneğin kime güvenebilirsin? O'Brien'a o parayı neden borçlu olduğunu açıklamak zorunda kalırsın, öyle değil mi?"

Gawill yere baktı ve kanepeye iyice yerleşti.

Carter Gawill'in kafasından neler geçtiğini merak etti. Gawill biraz kaçık olduğundan bulmak zordu bunu. Ama Gawill onu çökertmek istiyorsa, *Sullivan'ı senin hakladığını biliyorum, çünkü O'Brien merdivenden aşağıya inerken senin çıktığını gördüğünü söyledi* –Sullivan hâlâ hayattayken, demesinin yeterli olacağını biliyordu. Ama Gawill bunu söylemiyordu. Gawill şunu dedi:

"O'Brien'ı tutmuş olsaydım, şimdi ödeme yapar mıydım sence? *Eğer* onu tutmuş olsaydım, bunu kimse öğrenebilir miydi? Bir şey bulabilir miydi? Hayır. Benim bile olmayan lanet uyuşturucuyu buldular yalnızca."

Gawill uyuşturucu konusunda çok kızgındı, O'Brien durumundan çok daha fazla kızgındı.

"Uyuşturucu satıcısıymışım gibi beni takip ediyorlar ve lanet malla hiç ilgim yok," dedi ayağa kalkarak.

"Öyleyse evinde ne işi vardı?"

"Ha, birkaç gün Grasso için tutuyordum. Ben bundan bir şey almadım."

Carter'a Gawill'in sızlanmasından birden gına geldi. "Triumph işi gibi sanırım. Oradaki sahtekârlık. Ondan da bir şey almadın."

Gawill çarpılmış bir suratla döndü. "Ben yapmadım!" diye bağırdı çatlak ve akortsuz bir sesle.

Böyle yalan söyleyerek kendini tuzağa düşürüyor, diye düşündü Carter. Ya da küstahça doğruyu söyleyerek, ki bunu da zaman zaman yapıyor. Carter boş bardağını iskemlesinin yanında yere koydu ve ayağa kalktı. "O işten hiçbir şey almadın, Palmer'la birlikte birçok hafta sonunu New York'ta geçirmedin."

"*Hayır!*" Grawill işkence görüyormuş gibi tekrar haykırdı.

Carter, "Ben gidiyorum," dedi.

Evden çıktı. Aradığı şeyi bulmuştu. Gerçeği bilen tek kişi O'Brien'dı.

Carter Gawill'in binasından çıkarken karanlık sokağın karşı kaldırımında park etmiş siyah bir araba gördü. Bir polis arabasına benziyordu. Daha önce de orada mıydı? Carter hatırlamıyordu ve aldırmıyordu da. Arabada bana doğru bakan bir adam oturuyor,

diye düşündü, sonra arabanın içinde ışık yandı, adam muhtemelen çıkış saatini yazmak için eğildi. Carter köşedeki sokak lambasının altında saatine baktı. 23.35.

Eve döndüğünde Hazel henüz yatmamış ve üstünü değiştirmemişti. Ayaklarını toplayarak kanepenin köşesine kıvrılmış, teksir edilmiş belgeleri okuyordu.

Carter paltosunu dolaba asarken gülümsedi. "Şey–"

"Şey ne?"

Carter ceketinin düğmelerini açarak yavaşça oturma odasına girdi, evin kokusunu soluduğuna memnundu. "Gawill O'Brien'a ödeme yapmamış, nasıl yapacağını bilemiyor. Elbette O'Brien'a hiçbir şey borçlu olmadığını söylüyor."

"Bilmediğin bir şey öğrendin mi?"

"Evinde uyuşturucu bulundurduğu için polisin peşinde olmasından Gawill çok rahatsız olmuş."

"Nasıl peşinde? Ona bir şey yapmayacak gibiydiler."

"Hayır, gözlemek için bıraktılar yalnızca. Ama muhtemelen para cezası alacak. Şu anda ne kadar parası olduğuna bakıyorlar. O'Brien'a ödeme yapmakta zorlanmasının en büyük nedeni de bu." Carter hafifçe güldü. "Ayrıca onu her yerde izliyorlar, ki Gawill bundan nefret ediyor. Çiğneyebilir ama yutamaz. –Bu gece evinin karşısında bir polis arabası vardı."

Hazel şaşırarak baktı. "Yani seni de gördüler öyleyse."

"Evet. Bu beni rahatsız etmiyor. Bu gece evine bir dinleyici yerleştirmiş olabilirler de. Gawill'in ne bildiğini öğrenmeye çalışıyordum. Polis de aynı şeyi öğrenmeye çalışıyor."

Carter kanepeye oturdu, Hazel'ın yanına değil, ama Hazel birden uzanıp elini Carter'ın sağ elinin üstüne koydu. Carter karısının elini sıktı. Haftalardır Hazel'ın ilk sevecen hareketiydi bu hatırladığı kadarıyla.

Dişlerini sıktı. Hazel'a O'Brien'a yapılan yalan makinesi testinin biraz heyecanlanma, hiç değilse kendisininkinden daha fazlasını gösterdiğini sandığını söyledi. Bu doğruydu, ama yorum daha büyük bir yalana yol açtı. Hazel bunu sonuca götüren bir şey olarak görmedi, diye düşündü Carter. New Hampshire'da sanrılar görüp görmediğini sormuştu. Bu gece yalan söylemeye devam ediyordu, çünkü onu seviyordu. Kendi hayatı için Hazel gerekliydi.

Bu sevgi miydi, kendine düşkünlük mü? Carter Hazel'ı kendine çekerek kollarına aldı.

Hazel cevap vermedi, ama birkaç dakika kollarında kaldı, birkaç harika dakika. Sonra yavaşça onu iterek, "Epey geç oldu galiba," dedi.

Carter o gece şansını zorlamadı, ona tekrar dokunmadı, ama Hazel konusunda kendini çok iyimser hissetti.

26 Polis ensemizde dolaşmaktan başka ne yapıyor acaba, diye düşündü Carter. Gawill'in banka hesabını, para kaynaklarını, kendi banka hesabını incelemek ne kadar uzun sürmüştü böyle. O'Brien'ın para konusunda sabırsızlanıp Gawill'e saldırmasını mı bekliyorlardı? Bu çok kör kör parmağım gözüne olurdu ve O'Brien böyle bir riske atılmazdı. Herkesin, her şeyin hareketsizliği Carter'da gerginliğe neden oluyordu. Hazel'da da. Yatışmış görünenler yalnızca Jenkins ve Butterworth'tü. Carter'ın her sabah 9'da işyerine gelmesi onun masum olduğuna, polisin bu yüzden onu bıraktığına dair bir güvenceydi onlar için.

Butterworth Carter'a, "Doğrusunu istersen," dedi, "bu bana Gawill'le David arasında bir ilişkiymiş gibi geliyor ve–"

Carter onun yerine, "Karın'la" dedi.

"Gawill'le David Sullivan demeliydim." Butterworth sorgular gibi konuşuyordu, ama Carter'a dostça davranmak istediği de açıktı.

Polis Gawill'in kışkırtması üzerinde yoğunlaşıyordu ve gazetelerde her gün O'Brien'dan söz ediliyordu: Polis onu sık sık sorguya çekiyordu. "O'Brien, bugün Jackson Heights'daki evinde polisler tarafından sorguya çekildiği zaman..." O'Brien'ın hâlâ barmenlik yapıp yapmadığı belirtilmemişti ve kesinlikle tutuklanmış değildi.

Çarşamba akşamüstü saat 6'da, Carter eve döndükten hemen sonra O'Brien onu aradı. Hemen kendisini tanıttı.

O'Brien, "Karının içeriye girdiğini duyunca kapatabilirsin," dedi. "Evi görebileceğim bir yerde değilim, ama karının şu anda

evde olmadığını biliyorum. Bay Carter, biraz paraya ihtiyacım var. Beş bin dolar."

Carter O'Brien'ın sesini duyar duymaz bunu tahmin etmişti. "Bu telefon belki dinleniyor olabilir bildiğin gibi."

O'Brien bir an duraksadı. "Eee? –'belki'yle ne kastediyorsun? Dinleniyor mu?"

"Bilmiyorum. Parayı alamazsın. Alır almaz polis öğrenir."

"Ha, yo öğrenmezler. Nakit olarak değil. İhtiyacım var –cuma günü –ve sen de ya ver ya da vermezsen kısmını biliyorsun, Bay Carter." O'Brien'ın sesi çok kararlı, kendinden çok emin ve neredeyse zekice çıkıyordu. "Paran var, biliyorum. Banka hesaplarından birinden çek."

Carter bir şey söylemedi.

O'Brien şimdi yavaş ve açık seçik, "Sokakta bir randevu vereceğim," dedi. "Onuncu Sokak'la Sekizinci Cadde'nin köşesi, kuzeybatı köşesi. Cuma gecesi on bir. Anladın mı? Parayla gel –ellilik ve yüzlük olarak– ve zamanında gel –yoksa on bir buçukta polisle konuşacağım. Hepsi bu, Bay Carter." O'Brien telefonu kapattı.

Carter da kapattı. Otomatikman Timmie'nin odasına baktı –ışıksız, kapı aralık. Timmie neredeydi? Sonra paltosunu asmak için portmantoya gitti. Beş bin dolar başlangıç olacaktı, şantaj kurbanlarının hep dediği gibi ve O'Brien'ı ikinci beş binle yakaladıklarında, ya da hatta birincisiyle yakaladıklarında paranın nereden geldiğini soracaklardı. Carter'dan diyecekti. Peki neden? O'Brien onlara bunu da söyleyecekti. O'Brien yaptığı iş nedeniyle Gawill'den geldiğini söylemezdi, çünkü böyle bir hikâyeyi şiddetle ve muhtemelen ikna edici bir biçimde reddederdi. Kaldı ki Gawill hemen gerçeğin üzerine, Carter'ın O'Brien'a sus payı verdiği gerçeğinin üzerine atlardı. Bu durumda O'Brien'ın da Sullivan'ın evinde olduğu ortaya çıkardı kuşkusuz, ama O'Brien bu işi aslında yapmamış olduğu için Gawill'in Sullivan'ı öldürme niyeti yalnızca bir niyet, bir plan olarak kalırdı, eylem olarak değil.

Zor bir durum, Bay Carter, dedi kendi kendine. Gene de kendini çok sakin hissediyordu. Çok, çok sakin, yalnızca düşüncelerden yoksun. Nahif bir düşünce, bir fantezi dışında: O'Brien'la buluşacak ve ona beş bin doları verirken sakin, tatlı bir şekilde, gerçekten

samimiymiş gibi, "Tamam, Anthony, artık parayı aldın. Bu son olsun. Sakin olur ve her şeyi inkâr edersen, ikimiz de serbest kalırız, bunu biliyorsun. Kabul mü?" diyecekti. Ama O'Brien gibi insanlar uzun süre sözünü tutmazdı. Çok yakında başka paralar da talep ederdi. O'Brien yalnızca para için yaşamamış olsa, kiralık katil olmazdı. Carter sıkıntıyla gülümsedi, ayakkabıları bileklere kadar çamura batmış bir insan gibi.

Saat 6.10'du. Hazel işyerinde yetiştirmesi gereken şeyler olduğundan 7'ye kadar dönemeyebileceğini söylemişti. Carter bunun 8 de olabileceğini biliyordu. Hazel'ın işyeri çok iyi davranmıştı. Anaç patronu Ginnie Joplin'le Bay Piers ve sekreter Fannie'nin nasıl davrandığını sorduğunda, "Rol kesiyorlar tamam –az çok," demişti Hazel konuyu kapatmak ister gibi. Doğal olarak kimse çıkıp onu sadakatsizlikle suçlamazdı, bu çağda olmazdı bu, ama belki bir yandan gizlice ona gıpta ederken bir yandan da geniş düşünceli oluşlarından dolayı gurur duyuyorlardı –kocasının bir zamanlar hapiste olduğu korkunç gerçeği, bu en kötü gerçek olduğu gibi duruyordu ve şimdi hepsi bunu öğrenmişti. Hepsiyle tanışmış olmasına –Hazel'ı almaya gittiğinde Fannie ile de tanışmıştı– ve herkes gibi iyi görünüşlü bir insan havasında olmasına rağmen, görünüşünün altında sert bir karakterinin olduğunu düşünüyor olmalılardı ve bu koşullar altında kılını bile kıpırdatmadan birini öldürmüş olması pek de hayret edilecek bir şey gibi gelmemeliydi onlara. Bu yüzden Hazel geç saatlere kadar çalışıyordu, çünkü işi biraz sarsıntıdaydı.

Carter, "Hepsinin cehenneme kadar yolu var," diyerek içki almak için mutfağa gitti.

İçkisini koyarken kapı açıldı. Hazel'ın geldiğini düşünerek bardağıyla birlikte oturma odasına geçti, ama gelen Timmie idi.

Timmie utangaçça ona bakıp şapkasını çıkardı. "Merhaba," dedi.

"Merhaba. Neredeydin?"

"Ha, mürekkep almak için çıktım ve Stephen'a rastladım. Biraz yürüdük." Timmie hafifçe gülümsedi, ağzının köşesinde çikolata sosu kalmıştı. Dili harekete geçerek kahverengi lekeyi yaladı.

Carter gülümsedi. "Ne zamandan beri kafeteryada yürüyüş yapıyorsun?"

Timmie odasına doğru giderken başını eğdi, ama gülümsüyordu. Durup arkasına döndü. "Annem eve gelmedi mi?"

"Henüz değil. Biraz geç kalacağını söyledi."

Timmie odasına girdi. Işığını yaktı, ama kapısını kapatmadı.

Carter hafifçe aralanmış kapıya bakarak açılmış kollar gibi durduğu için minnettarlık duydu. On gün önce Timmie kapısını, yüreğini, kulaklarını kapatıyordu. Gazetelerin gücü bu, diye düşündü Carter, kamuoyunun gücü. Timmie'nin okul arkadaşları onu rahat bırakmışlardı, artık O'Brien'ın yapmış olabileceğini düşünüyorlardı. Ya da belki çocuklar gibi onlar da bu hikâyeden usanmışlardı. Her neyse, Timmie'yi eskisi kadar rahatsız etmiyorlardı, Timmie de kendini daha iyi hissediyordu. Krizlerinin çabucak geçip gitmesi çocukların bir mucizesi, diye düşündü Carter, Hazel'la Sullivan'ın ilişkisi bile Timmie'nin zihninden kaybolup gidecekti, Sullivan'ın, New Hampshire tatilini gölgelememiş ölümü gibi tıpkı. Yıllar sonra, Timmie ilişkinin ne anlama geldiğini öğrenince anlayacak ve sarsılmayacaktı, ama on iki yaşında, acil ve pratik nedenleri yüzünden etkilenmişti.

Acil ve pratik amaçlar. Cuma gecesi. Kırk sekiz saat sonra. Bir hesaplarında beş bin, öbüründe iki bin dolar vardı. Hazel bir ay önce yatırım yapması için Tom Elliott'a bir üç bin dolar daha vermeleri gerektiğini söylemişti, yatırım yapıldığında gelir getirecek bir parayı tasarruf hesabında tutmak aptallıktı. Carter bu parayı çekerse Elliott'a verdiğini söyleyebilirdi, ama ne almak için? Elliott'dan satın alma ve hisse senediyle ilgili bir açıklama olmayacaktı. Bu durum O'Brien işini bitirmiş olmazdı ve polis kendisini ya da O'Brien'ı tutuklamazsa O'Brien'ın ondan elli bin dolar çekmeye çalışması da olmayacak şey değildi. Carter kendi kendine sinirli sinirli gülümsedi. Hazel bunu fark ederdi. Hazel'ın merdivendeki ayak sesleri olabilecek en küçük sesi dinleyerek, aynı zamanda düşünmeye de çalışarak odada dolandı. İkinci sulu viskisini aldı.

O'Brien'ı öldürürse her şey basitleşirdi. O'Brien'ı öldürür de *bundan* yakayı sıyırırsa.

Gawill'in adamlarından birinin işi gibi görünebilirdi. Elbette. Gawill konuşmasın diye, para da ödemek zorunda kalmasın diye onun ölmesini istiyordu.

Onuncu Sokak ile Sekizinci Cadde. Çok batıdaydı, belki fazla

aydınlıktı, Carter hatırlayamıyordu, ama belki daha da batıya yürürlerse. Carter birden bir polisin O'Brien'ı takip ediyor olabileceğini –atlatacak kadar akıllı değilse O'Brien takip ediliyor olurdu kuşkusuz– ve tam paralar el değiştirirken suçüstü yapabileceğini düşündü. *Tamam, Carter. Öğrenmek istediğimiz de buydu.* Carter odada dolandı.

Yo, para olmaz, diye düşündü, şimdiyle cuma arasında aklına hangi fikirler gelirse gelsin. Şantaj girişimi, diye düşündü Carter, kabul edip etmeyeceğini görmek için polisin aklına gelen bir fikir de olabilirdi. O'Brien'a telefonu polis ettirmiş olabilirdi. Carter parayı alarak O'Brien'la buluşmayı kabul etmemiş olduğu için biraz rahatlama hissetti. Ama O'Brien "... ya ver ya da vermezsen kısmını biliyorsun, Bay Carter..." dediği zaman da bir şey söylememişti. Carter alnındaki terleri sildi.

O'Brien'ı öldürmekten başka seçenek göremiyordu. Onu biraz daha batıya yürümeye ikna ederse, Hudson Nehri'ne doğru sokaklar karanlıklaşırdı. Para çıkarıyormuş gibi yaparak cebinden bir şey çıkarır, O'Brien'a yaklaşır ve Alex'in dediği gibi öldürücü darbeyi indirirdi. Sonra O'Brien'ın dev gibi cüssesini düşündü ve sağ başparmağı zonklamaya başladı. Bir koltuğa çöktü, sağ eline baktı. Başparmağını işaret parmağına yapıştırmış, yandan darbe indirmeye hazır olarak bekliyordu. Ellerinin yan kısımları artık hissiz değildi ve başarmış olsa bile Dr. Cassini'den, Hazel'dan Carter'ın judo bildiğini öğrenirlerdi. O'Brien'ın boynundaki kemikler kırılırdı. O'Brien'a tuğla gibi bir şeyle vurmalıydı. Carter koltuktan kalktı.

Hazel içeriye o kadar ani girdi ki Carter yerinden sıçradı.

Hazel gülümseyerek kapıyı kapattı. "Seni korkutmak istememiştim. Gelen benim."

Carter yavaşça ona doğru yürüyerek sağ elini uzattı, Hazel kollarının arasına girerek göğsüne yaslandı.

"Ne gündü ama! Hennie-Pennie ve Bay Piers." Patronu Ginnie'ye Hennie-Pennie derdi.

"Sana bir içki koyayım mı?"

Hazel, "Evet, lütfen," dedi.

Yorgundu, bu yüzden yemekten sonra bulaşıkları Carter yıkadı,

Timmie de kurulayıp kaldırdı.

Carter yatmak için soyunurken, "Cuma akşamı Jenkins ve Butterworth'le yemeğe çıkmam gerek," dedi. Bir müşteri adayıyla beni tanıştırmak istiyorlar. Kimseyi görmek istemediğini düşündüm ve–"

Hazel yüzünü yastığa gömmüş olarak, "Yatağa erken yatmaktan başka bir şey yapmak istemem herhalde," dedi.

Böylece cuma için hazırlanmaya başladı Carter.

O'Brien'ı bekletmeyi de düşünmüştü. O'Brien hemen gidip polisle konuşur, diye düşündü, iyice umutsuz ve çaresiz durumda değilse tabii, ki şimdilik öyleye benzemiyordu. Bekleyip tekrar para istemeye çalışırdı. Ama ne kadar sürerdi bu? O'Brien'ın cinayet suçlamasıyla mahkemeye çıkmaktansa onu ele vermekle kaybedeceği daha az şey vardı. Elbette mahkemeye çıkmadan önce gerçek hikâyeyi anlatacaktı. Doğrusu şu ki, O'Brien'ın elindeydi. Carter perşembe günü bundan öteye gidemedi.

East River'da pusun arasından belli belirsiz görünen gemilere baktı pencereden. Nehirde iki romorkör vardı ve güzel görünüşlü, siyah, beyaz, kırmızı bir yük gemisi Atlantik'e doğru ilerliyordu. Manhattan'ın öbür tarafında, daha güzel gemiler Avrupa, Güney Amerika, Bahamalar'a doğru yola çıkmıştı. Üç ay içinde Hazel'la birlikte bu gemilerden birine binecekti. Her şeyi ardında bırakacaktı. Her şeyi. Bu saçmalıktan kurtulur kurtulmaz. O'Brien'ı öldürmeye çalışmaya değmez miydi? O'Brien enselenmesine asla izin vermezdi. O'Brien hikâyeyi anlatırsa ve ona inanılmazsa, hatta O'Brien yargılanıp mahkûm edilirse, hikâyesi Hazel'ın kafasında ve başka birçok insanın kafasında da ölümcül bir şüphe, ölümcül bir yara olarak kalırdı. Carter polisin bütün zorlamasına dayansa bile kuşku gene de kalırdı, eğer O'Brien hikâyesini iyi anlatırsa. Ve anlatırdı da, çünkü doğruyu söyleyecekti.

Perşembe akşamı Carter ile Hazel yemeğe Phyllis Millen'ı davet etmişlerdi ve gene Sullivan'ın yakalanmayan katilinden, polisin ne yaptığından ya da ne yapıyor olabileceğinden hiç söz edilmedi. Kahve içerlerken telefon çaldı, arayan Laffetrylerdi. Hazel önce Bayan Laffetry ile, sonra da kocasıyla konuştu. Bay Laffetry sonra Carter'la konuşmak istedi.

Carter, "Merhaba," deyince Japon restoranında Fransızca yaptıkları konuşmayı hatırladı. *Her ayrılık bir erkekten bir şeyler alır götürür*... Ve her cinayet de, diye düşündü Carter.

Laffetry, "Merhaba, Philip, nasıl gidiyor?" diye sordu yanıt beklemeyen normal bir sesle. "Cephede en son neler oldu. Karın misafiriniz olduğunu söyledi, yani belki de konuşamayacak durumdasın. Ama tebriklerimi ve en iyi dileklerimi iletmek istedim."

"Çok teşekkür ederim. Söyleyecek söz bulamıyorum," dedi Carter, büyük oturma odasının en uzak köşesinde konuşan Hazel'la Phyllis'e dönüktü sırtı. "Birkaç gündür değişen bir şey bildiğim kadarıyla yok."

"Gazeteler her şeyi yazıyor mu? Olan biten her şey gazetede var mı?"

"Evet. Gawill'in öfkesi dışında, diye düşündü Carter, O'Brien'ın ödeme konusunda sabırsızlanması dışında. "Evet, her şey var. Yeni bir şey çıkarsa eminim Hazel size haber verir."

Konuşmaları bitince Carter brendi koymak için masaya gitti. Şişeyi bardağa boşaltmak için iki elini birden kullanırken elleri hiç titremiyordu.

Hazel, "Aramaları ne kadar hoş," dedi.

"Evet. Adamdan hoşlanıyorum." Carter oturdu.

"Onları davet etmeliyiz. Laffertyleri tanıyorsun, değil mi Phyllis?"

Phyllis tanıyordu.

Konuşma başka konulara kaydı. Carter pek dinlemiyordu. Dondurma tabağını bitirmekte olan oğluna baktı. Timmie en iyi lacivert takımını, beyaz gömleğini giymiş ve mavi bir kravat takmıştı. Mum ışığı düzgün taranmış sarı saçlarını aydınlatıyordu. Yeni bir plak kondu ve Goldberg Variations çalmaya başladı. Carter nedensiz yaşlarını gözlerini kırpıştırarak engellemeye çalıştı. O gece uyuyabilmek için Hazel'ın Seconal'inden aldı.

27 Ertesi akşam 7'de Carter Doğu Kırklar'daki iki farklı barda iki viski-sodayı çok yavaş içti, ama zaman gene de geçmek bilmiyordu.

Gawill'i aradı, ama Gawill evde yoktu. Ya da hiç değilse telefonu açmıyordu. Bundan ne anlam çıkarmalıydı? Bu gece O'Brien'ı takip eden polis hakkında Carter'a bilgi vermeye çalışmasın diye Gawill'i tutuyor olabilir miydi polis? Ama Gawill neden ona bilgi vermeye çalışsındı ki? Anlamsızdı. Carter on beş dakikada bir Gawill'e telefon etmeye başladı. Saat 9'da Gawill'i evde bulmak, hatta evine gidip orada olup da telefonu açmadığını anlamak saplantı halini almıştı.

Carter polisin tuzağına düşmekte olduğuna gitgide daha çok emin oluyordu. Sivil polislere benzeyenleri arayarak çevresine o kadar sık baktı ki, insanlar da ona bakmaya başladılar. Bu yüzden Carter başını çevirmemek için kendini zor tuttu.

Aniden Yirmi Üçüncü Sokak'ta bir sinemaya girdi.

Ara sıra sigara yakarken saatine bakıyordu. 10.15'te artık orada oturamadı, çıkıp güneye doğru yürüdü. İlk telefonlu yerde, bir sigara bayiinden içeriye girip Gawill'i aradı, Gawill telefonu açtı. Rahatlayan Carter neredeyse bir iç çekecekti.

Gawill, "Peki, şimdi kafanda neler var?" diye sordu biraz rahatsız olmuş bir havayla, bu da Carter için rahatlatıcıydı.

Söyleyecek bir şeyi yoktu. "O'Brien'a hâlâ para ödemedin mi?" diye sordu.

Gawill homurdanarak, "Hayır, ya *sen*?" diye sordu.

O kadar doğrudan bir soruydu ki, Carter kahkahalara boğuldu ve kendini daha iyi hissetti, cezaevinde zaman zaman kadere, gerçeğe, korkunç kazalara güldüğü gibi. Ama Gawill çok ciddiydi, daha doğrusu çok iğneleyiciydi. Bu da onun karakterine uygundu ve Carter'ı rahatlatıyordu. Carter birden ayılarak, "Geç saatlere kadar oturacak mısın? Sana uğrayabilirim. Söylemek istediğim bir şey var," dedi. Gawill'e bir şey söyleme fırsatı vermeden kapattı ve telefon kulübesinin kapısını ardına kadar açtı.

Hızla kent merkezine doğru yürüdü. *Neden?* Nedenini çok iyi biliyordu. "Saat 11 gibi" nerede olduğunu kanıtlamak için bir tür zayıf kanıttı ve ayrıca Gawill iyice batmıştı, O'Brien'dan da fazla batmıştı, bu gece yapabileceği şey kadar alçaktı. Carter kendini ya-

vaşlamaya, gücünü korumaya zorladı, ama gene de içinde bir şey koşuyor, enerjisini tüketiyor gibiydi.

Onuncu Sokak'la Sekizinci Cadde'nin köşesine beş dakika erken geldi.

O'Brien kent merkezi tarafından dolaşmaya çıkmış gibi yürüyerek geldi, sol elinde katlanmış bir gazete vardı. Bir şapka takmış, kuşağı sallanan trençkotunu iliklememişti. Carter'ı gördü, gazeteyi salladı ve Onuncu Sokak'ın kuzey tarafındaki kaldırımda buluştular. Karanlık bir bloktu burası, önlerinde alçak tenteleri olan kapalı garajlar vardı. O'Brien arkasına baktı.

"Takip edildin mi?" diye sordu.

Carter, "Hayır," dedi.

"Baktın mı?"

"Evet."

O'Brien Carter'dan on santim kadar uzun görünüyordu, açık trençkotunun içinde dev gibiydi, ama Carter onun kendisinden ancak birkaç santim uzun olduğunu biliyordu. Yalnızca çok daha ağır ve güçlüydü.

"Sen takip edildin mi?"

O'Brien dosdoğru gözlerinin içine bakarak, teslim olmuşçasına başını salladı ve "Ha, elbette," dedi. "Her zamanki gibi. Ama birkaç taksi değiştirdim. Şu anda takipte değilim. Genellikle aldırmıyorum." Hafifçe gülümseyerek Carter'a bir göz attı, gazeteyi tutan sağ eli sinirli sinirli oynadı. "Aldın mı?"

Carter, "Evet," dedi. Adımlarını saydı, bir, iki, üç, dört. Şimdi biraz yavaş yürüyorlardı, sohbet eden ve acelesi olmayan insanlar gibi. "Bir şey var, O'Brien."

"Evet?"

"Bu son ödeme mi, yoksa başkalarını da beklemeli miyim?"

O'Brien kısa, sinirli bir kahkaha attı. "Sana söylememe hiç gerek yok aslında, değil mi? Tamam, sonuncu. İş ki polislerin eline geçmemeyim, bu durumda senin için dişlerimin döküldüğünü burnumun kırıldığını düşünmem, öyle değil mi?"

Düşmanca tavır Carter'a hiç de düşmanca gelmedi. *Orada* olan bir şeydi, cezaevinde hep orada olduğu gibi, yan yana yürüdüğü mahkûmlar arasında, ona yönelebilecek, Max'le ilişkisi yüzünden ona yönelebilecek ama asla yönelmemiş mahkûmlar arasında.

O'Brien yavaşlıyordu. Önlerinde, sol tarafta, Greenwich Sokağı'nda –ya da Carter Greenwich Sokağı olduğunu sanıyordu– bir deponun kapkara, penceresiz cephesi belirdi. Altında otuz santim yüksekliğinde, köşesinde lamba direği olan telden bir çit vardı. Bir adam Greenwich Sokağı'nın karşısına geçti ve onlara doğru yürümeye başladı, ama karşı kaldırımda.

O'Brien durarak, "Eee?" dedi.

Carter sokağın karşısındaki adama baktı, artık onlara hiç dikkat etmeden yanlarından geçip gidiyordu. Paltosunun iç cebine uzandı ve elini tekrar bomboş çıkardı. "Şuraya gidelim," diyerek başıyla ışığı gösterdi.

O'Brien kuşkuyla, "Neden?" diye sordu.

Çünkü yanlarında evler vardı, biri gürültüye bakabilir ya da bağırabilir, diye düşündü Carter, depo terk edilmiş bir yerdi. "Daha güvenli," diyerek O'Brien'a karşı çıkma fırsatı vermeden karşı kaldırıma geçti.

O'Brien peşinden yavaşça gitti, elleri trençkotunun ceplerindeydi. Carter deponun önündeki kaldırıma adım atarken, O'Brien da peşinden gitmek için karşı kaldırımdan inerken aralarında yirmi adım kalmıştı. Bir taksi farı Greenwich Sokağı'nı aydınlattı, kavşakta durakladıktan sonra yoluna devam etti.

Carter ellerini göğsüne yakın tutarak başını eğdi, sanki cebinden çıkarmış olduğu paraları sayıyordu. Sokak lambasından on beş adım kadar uzakta duruyordu, yüzü lambaya dönüktü.

O'Brien yanına gelerek, "Tanrım, tekrar saymak zorunda mısın?" diye sordu.

O'Brien elinde bir şey olmadığını görmesin diye Carter sırtını ışığa döndü.

O'Brien da bakmak için biraz eğilerek ona döndü.

Carter aynı anda iki elini birden kaldırarak O'Brien'ın çenesinin altına vurdu, O'Brien'ın başını geriye çekmesinden başka bir işe yaramadı bu, ama Carter'ın da istediği buydu. O'Brien hemen üstüne yürüdü, ama Carter yana çekilerek sol elinin kenarıyla vurdu –O'Brien'ın boğazının ön ve yan tarafı arasına, kemiğini kırmayacak bir yere. O'Brien'ın cüssesini yıkacak bir darbe değildi bu, ama canını yaktı. O'Brien iki büklüm olunca Carter sol eliyle bir daha vurdu: kafatasının hemen altından ensesine. O'Brien kal-

dırıma düştü, Carter da boynuna vurmak için ayağını kullandı. Çevresine bakıp bir çimento yığını gördü, ama tel çit desteğinin bir parçası olduğundan yerinden çıkarılamazdı. Carter O'Brien'ın boynunun yan kısmına bir tekme daha attı. O'Brien hareket etmiyordu. Carter kaldırıma dayalı yüzünü de tekmeyebilirdi, ama yapamazdı ya da yapmadı.

"Hey! - Hey!"

Carter sesten kaçtı. Soldaki ilk sokağa, doğuya doğru koştu. Sonra sokağın kuzey tarafındaki binaların gölgesine sığınarak hızlı hızlı, ama çok da acele etmeden yürüdü, çünkü iki kişi ona doğru geliyordu. Carter normal yürümeye başladı. Ona bağıran her kimse peşinden koşmadan birkaç saniye O'Brien'a bakmıştır, diye düşündü. Bir caddenin karşı tarafına geçerken hangi caddede olduğuna dikkat bile etmedi. Şimdi normal yürüyordu, acele etmediğini biliyordu, gerçi ona ağır çekim hareket ediyormuş gibi geliyordu. Her sokakta doğuya doğru zikzak çizerek güneye doğru yürüdü. Sağ serçe parmağında hissettiği kaşıntı elini kaldırmasına neden olunca, kan aktığını gördü. Elinin yan tarafındaki kaşınan yeri yaladı. Dilinde küçük bir kesikmiş gibi geldi. Paltosunun cebinde bir Kleenex buldu, yürürken mendili kesiğe tutarak taze kanla parmağındaki kuruyan kanı sildi. Kleenex kandan sırılsıklam olunca bir çöp kutusuna attı ve göğüs cebinden kumaş mendilini çıkardı.

Washington Meydanı'nın güneyindeydi. Bir gece kulübünün önüne park etmiş bir taksi buldu ve şoföre Times Meydanı'na gitmesini söyledi. Takside bacaklarını gererek rahatlamaya çalıştı, mendilini hâlâ kanayan yerin üzerinde tutuyordu.

Şoför, "Times Meydanı'nda nereye?" diye sordu.

Carter sırf bir şey söylemiş olmak için, "Times Meydanı Yedinci Cadde," dedi.

Yaranın kanaması durdu, hatta Carter dişinin yardımıyla mendili dışarıdan kan görünmeyecek şekilde bağlamayı bile başardı. Sonra taksiciye sol eline hazırladığı iki doları ödedi. "Üstü kalsın."

Beşinci Cadde'ye yürüyerek başka bir taksiye bindi. Taksicilerin her zaman Manhattan'dan oraya gitmek istemediğini hatırlayarak, "Jackson Heights'a gider misin?" diye sordu.

"Olur," dedi şoför. "Nereye."

"Oraya varınca gösteririm."

Jackson Heights'a varınca öne eğilerek şoföre önce sağa, sonra sola dönmesini, en sonunda da durmasını söyledi. Restoranlarla bir barın arasında durmuşlardı ve Carter Gawill'in evinin oradan beş dakikalık yürüme mesafesinde olduğunu biliyordu. Şoföre parasını ödedikten sonra Gawill'in evine doğru yürümeye başladı. Saat 12'ye çeyrek vardı.

Karanlık bir sokakta durarak Gawill'e gitmesine hiç gerek olmadığını, başka bir taksiye binerek –yarı yolda değiştirmeyeceği bir taksiyle– eve gidebileceğini düşündü, ama şimdi eve gidemezdi. Kendini çok sarsılmış hissediyordu. Hemen eve geleceğini söylemek için Hazel'a telefon bile edemezdi. Carter Gawill'e doğru yürürken kapanmakta olan bir dükkâna uğrayarak bir şişe Johnny Walker aldı.

Yarım saat kalacağım, dedi kendi kendine. Gawill rahatsız olup onu bu saatte içeriye almayabilirdi, bu durumda viski şişesini ona verip giderdi. Ayrıca yarım saatten fazla da kalabilirdi. Bir şey tahmin edemiyordu. Mendili çözüp sokak lambasının ışığında eline baktı. Serçe parmağının bittiği yerle bileği arasında küçük V şeklinde bir kesik vardı. O'Brien'ın dişi ya da başka bir şey derisini kesmiş, kesildikten sonra orası hissizleşmişti. Kanayan kısım derin kesilmişti ama aslında çok küçüktü. Şimdi kanamıyordu.

Gawill girişteki zile cevap vermedi, ama Carter gene de asansörle yukarıya çıktı. Kapı zilini çaldı. Biraz sonra Gawill'in ağır ayak sesini duydu ve Gawill kapıyı pijama ve ropdöşambrıyla açtı.

"Geç kaldın," dedi.

"Çok mu geç? Al sana viski getirdim."

Gawill hafifçe gülümsedi. "Sözünü tutmuşsun. Tamam, gece cilası için içeriye gir." Oturma odasına geçti. "Neden bu kadar geç kaldın?"

Carter, "İşyerindeki bazı insanlarla yemekteydim," dedi. "Oturup konuştuk. Bilirsin ya."

Gawill mutfakta içkileri koyuyordu. Dolu şişeden akan içkinin hoş bir sesi vardı. Carter neredeyse hoşuna gitmiş gibi dağınık, çirkin, erkeksi odaya baktı. Gawill içkilerle içeriye girdi.

"Peki bana söylemen gereken şey nedir?" dedi.

Carter içmeden önce bardağını hafifçe Gawill'e doğru kaldırdı. Bir dikişte içkinin yarısını içti. Paltosunu çıkarmıştı. Şimdi büyük

koltuğa gömülmüş oturuyordu. Bacak bacak üstüne atarak, "Bana Hazel'ı soruyordun," dedi. "İyi anlaştığımızı söylemek istedim yalnızca."

Gawill bir şey söylemedi, ama Carter onun kendisine inandığını görebiliyordu. "Eee –işte bu kadar. Evlilik mucizesi," dedi suratını asarak ve içkisini içti.

Carter da içti ve bitirdi.

Gawill, "Bu gece sana kuru bir parti vermiş olmalılar," dedi.

Carter gülümsedi. "Çin yemeği. Bir dolu çay, ama–" Ayağa kalkarak mutfağa gitti. "Umarım içkimi bizzat almama aldırmazsın," dedi.

Gawill "Yok, aldırmam," cevabını verdi.

Carter mutfağa gitti. Musluğun altında bardağını yıkadı, serçeparmağının tırnağındaki kurumuş kanları temizledi. V şeklindeki kesik şimdi kurumuştu, aptal bir ağız gibi ya da zafer işareti V gibi keyifli bir görüntüsü vardı. Carter ceketinin cebinden kanlı mendili çıkardı, Gawill'in çöp kovasındaki boş torbaya ya da lavabodaki çöp deliğine atma konusunda kararsız kaldıktan sonra deliği tercih etti. Gürültü çıkarmadan açıp kapadı. Oturma odasına dönünce, "Ostreicher bugün bana sana iletmem gerektiğini düşündüğüm bir şey söyledi," dedi. "Sullivan'ın seninle ilgili topladığı bilgileri ele geçirmişler ve çok etkilenmişler –Sullivan'ı devreden çıkarmayı isteme nedeni olarak."

Gawill ayağa kalkarak, "Gene mi bu saçmalık!" diye bağırdı.

"Bana böyle söylediler. Beni rahatlatan ve seninle O'Brien'a başağrısı verecek bir bilgi bana göre. O'Brien konusunda ne yapacaksın? Senin için tehlike yarattığını düşünmüyor musun?"

"Dinle –Tanrı aşkına," diye bağırdı Gawill, öyle hareketlerle konuşuyordu ki içkisinin bir kısmını yere döktü. "İlk ve son kez söylüyorum, o paranın çoğunu *Drexel* aldı. En azından yarısını. Yarısını o, öbür yarısını da Wally Palmer aldı."

Carter gözlerini kırpıştırdı. *Drexel*. İkinci Jefferson Davis gibi duran o dindar ihtiyar, karakterinden çok emin olunduğu için hiç sorguya çekilmeyen Drexel. Olaya katılmış olması kuşkusuyla sorgulanmadı, çalışanlarının karakteri konusunda sorguya çekildi. Carter'a maaşının bir kısmını vererek vicdan azabından kurtulan, okul fiyaskosundan sonra aynı eyalette başka işler yapan Drexel.

Ölüm döşeğinde, kalp krizi ona bir zaman tanımış olsaydı bile itiraf etmezdi. Sullivan onunla ilgili olarak en küçük bir şüphe sözü etmiş değildi. Carter sonunda "Peki," dedi başında küçük bir hafiflik hissederek, "bütün o paranın hesabını verememelerine şaşmamak gerek. İki yüz elli bin doların yarısı."

"Drexel büyük kısmını başka yere taşıdı."

"Sullivan herhalde bunu bilmiyordu. Yoksa biliyor muydu?"

Gawill, "Hayır, Sullivan bilmiyordu," dedi.

"Neden Sullivan'a söylemedin? Özellikle Drexel öldükten sonra. Aylar önce öldü."

Gawill kanepeye bir daha gömüldü, ama sonra öne eğildi. "Dur sana nedenini söyleyeyim. Sullivan'ın başarısız olmasını istiyordum. İstiyordum ki –evet, onu öldürmek istiyordum. Bunu biliyorsun."

Evet, Carter bunu biliyordu. Kaçık Gawill, Sullivan'ın kendisine karşı kanıt toplamaya devam etmesine izin vererek kendi tarzında öfkesini bilemişti. "Ama Triumph olayından sen de bir şeyler almış olmalısın, Greg. Drexel para çaldığını senin bildiğini bilmiyor muydu?"

"Ha, ufak tefek şeyler aldım. Kırıntılar! *Kırıntılar!* Sanki Wally beni kendisiyle birlikte tatile davet eden bir milyonerdi ve New York'taki faturalarımı ödedi. Bazen de hafta sonlarında. Sen buna bir şey almak mı diyorsun?" diye sordu laf ebeleğiyle, kırgınlıkla.

Carter gülümsemeden edemedi. "Neden daha fazlası için onları zorlamadın? Palmer ve Drexel'ı?"

Harekete geçmeme nedenlerini gösteriyormuş gibi Gawill'in yüzü seğirdi.

Drexel ve Palmer Gawill'le ilgili bir şeyler biliyorlardı elbette. Büyük ihtimalle. Başka ne olabilir? Carter, "Boş ver, anlıyorum," dedi. Telefona baktı ve tam baktığı sırada telefon çaldı. Carter hemen, "Bu gece neredeydin, Greg?" diye sordu.

Gawill'in eli telefona giderken durdu. "Ben mi? –bir barda televizyonda güreş izliyordum."

"Benimleydin. Bütün gece."

Gawill sinirli sinirli, "Hah!" dedi.

Telefon üçüncü kez çaldı.

"Seninle barda buluştum. Eve önce sen geldin, hemen arkandan

ben de bir şişe viskiyle geldim."

"*Hemen* arkamdan. Bütün bunlar ne demek oluyor? Gawill kaşlarını çattı.

"Telefona cevap ver."

Gawill havada asılı kalan elini telefondan çekti, neredeyse kucağına koyuyordu, ama sonra uzanıp telefonu açtı. "Alo."

Carter yalnızca kalın bir erkek sesi duyabildi. Gawill'in yüzünü seyretti.

"Öyle mi? Evet. Ha, öyle mi?" Şaşırmış, gergin bir yüzle Gawill Carter'a baktı. "Hayır, değilim. Evet, burada olacağım. Tamam." Telefonu kapattı. "O'Brien ölmüş." Koyu renk gözleri daha da küçülmüştü, kesin olarak biliyordu. "Onu sen öldürdün."

"Anlaşılan ya sen ya ben. Ama ikimiz de olmasak iyi olur, Greg, bu gece birlikte olsak daha iyi olur. Hazel'a işyeri yemeği konusunda yalan söylediğimi ve seni görmeye geldiğimi anlatacağım. Seninle barda buluştuk. Kalabalık bir bar mıydı?"

"Evet."

"Nerede?"

"Jackson Heights Bulvarı. O'Brien'ınki değil. Adını bilmiyorum. –Ha, Rogers'ın Tavernası."

"Tamam. Bu geceki bekçi köpeğiyle ilgili bir sorun var mı? Aşağıda nöbete yatmış bir polis yok mu?" Carter birden ayağa kalkarak kapıya bir göz attı. Gawill'e baktı. "İçeriye girerken polis arabası görmedim, ama bakmıyordum da."

Gawill alnını sildi ve bir elini ensesinde gezdirdi, pijama yakasının içine soktu. "O'Brien'ı neden öldürdün? Sana şantaj mı yapıyordu. Neden?"

"Sullivan öldü, değil mi? Nedenini niye merak ediyorsun? Evet O'Brien'ı öldürdüm. Diyelim ki kiralık katilini merdivenlerden inerken gördüm, tam ben Sullivan'ın evine girerken koşa koşa gidiyordu. Onlara Sullivan'ı öldürmeyi planladığını söylememi istemezsin, değil mi?"

Gawill, "*Aman Allahım!*" diye bağırarak ellerini yüzüne kapattı: sahte işkence görüyorum havasıyla.

Carter ona gülümsedi. Bir sigara yaktı. "Hiç seçeneğin yok, Greg. Benim de öyle. Ama bir anlaşma yapabiliriz. Başka biri O'Brien'ı öldürdü, belki borçlu olduğu biri, ama biz değil."

Gawill ellerinin arasından daha sakin bir sesle, "Aman Allahım," diye tekrar etti.

"Anlaştık mı?"

Gawill'in kapı zili çaldı.

Gawill ayağa kalkarak hantalca mutfağa gitti, otomatiğe bastı, tekrar hantalca odaya döndü.

Carter Gawill'in yanıtının ne olacağını –düşmanca, olumsuz ya da işbirlikçi– bilmeden, "Bu gece bara kaçta gittin?" diye sordu.

Gawill ona şöyle bir göz atarak, "Sekiz buçuk," dedi, gözlerinde çaresiz bir bakış vardı.

Carter kader dengesinin sallandığını hissetti. Daha sakin bir ses tonuyla, "Sekiz buçukta oraya geldim. Bu akşam randevulaşmak için altı buçuk civarında seni aradım." Son kelimeleri söylerken kapı zili çaldı. "Altı buçukta burada mıydın?"

"Evet," dedi Gawill. Kapıya gitti.

Ostreicher ve Carter'ın daha önce görmediği bir polis memuru içeriye girdi.

Ostreicher, "Aaa, Bay Carter," dedi. "İyi akşamlar."

"İyi akşamlar," dedi Carter.

"Siz de Bay Gawill, yatmaya hazırlanmışsınız."

Gawill, "Gecenin bu saatinde evet," dedi.

Ostreicher ve arkadaşı oturmadılar. Ostreicher, "Bay Carter, herhalde haberi duymuşsunuzdur. O'Brien bu gece Batı Yakası'nda ölü bulundu. Dövülerek öldürülmüş," derken hem Carter'a hem de Gawill'e bakmayı başardı.

Carter bir şey söylemeden, Ostreicher'a bakmakla yetindi. Bitmek üzere olan içkisini sağ eline aldı, serçe parmağı bardağın alt kısmındaydı.

"Bu gece neredeydiniz, her ikiniz de, on bir civarında? Bay Carter, siz?"

"O sıralarda Jackson Height Bulvarı'nda yürümekteydim. Akşamın büyük kısmını Gawill'le geçirdim."

"Hangi kısmını?"

"Sekiz buçuktan –on buçuğa kadar herhalde, bilmiyorum."

"On buçuğa kadar, sonra ayrıldınız mı?" diye sordu Ostreicher. "Bunu yazın, lütfen, memur bey."

Memur not defteriyle kalemini hemen çıkarmaya girişti.

Carter, "Bir süre bir barda oturup konuştuk," dedi. "Sonra Gawill çıktı. Ama konuşmamız bitmediği için bir şişe viski alıp buraya geldim."

Ostreicher ağzını hafifçe araladı, ama bir şey söylemedi. Önce Carter'a, sonra Gawill'e, sonra tekrar Carter'a baktı, sanki keşke nerede olduklarını ayrı ayrı sormuş olsaydım diye düşünüyordu. "Siz, Bay Gawill, neredeydiniz?"

"Bardan yaklaşık–"

"Hangi bar?"

"Roger'ın Tavernası," dedi Gawill ve ağzına bir sigara yerleştirdi. O da ayaktaydı. "On buçuk civarında eve geldim galiba. Bilmiyorum. Aşağıdaki polise sorun. Onun bilmesi gerekir. Yoksa oradaki polis siz miydiniz?" diye sordu yazan memura, ama memur yalnızca şöyle bir bakıp bir şey söylemedi.

Ostreicher memura, "Saat kaçta geldi?" diye sordu.

Polis defterinin başka bir sayfasını açtı. "On on beş," dedi.

"Ya Carter?"

Memur tekrar baktıktan sonra özür diler gibi omuz silkti. "Özür dilerim, bu beyin geliş saatini almadım, efendim."

Ostreicher sinirlenmişti. "Jackson Heights'a kaçta geldiniz, Bay Carter?"

Carter, "Sekiz buçuk civarında," dedi.

"Gawill'le ne hakkında konuşuyordunuz?"

Carter, "Sizce Gawill'le ne hakkında konuşuyor olabilirim?" dedi.

Gawill'e bakarken Ostreicher'ın mavi gözleri kısıldı. "O'Brien'ı öldürmek için kimi tuttunuz, Gawill ve *ona* ne kadar para ödediniz? Yoksa ödemediniz mi?"

"Ah, beni bu işten ayrı tutun!" diye bağırdı.

"Ayrı tutacakmışız. Bu kez değil. Bu kez delikte birkaç gün geçireceksin. Ve gece!"

"O'Brien'ı kimin öldürdüğünü bilmiyorum ve metelik de vermiyorum, benden tek bir şey bile alamayacaksınız," cevabını verdi Gawill.

Carter o an ona hayran kaldı.

Ostreicher en iyi halinde görünüyordu. Dönüp polis memuruna bir şeyler mırıldandı, hâlâ yazmakta olan memur da başını salladı.

Bundan sonra Ostreicher Gawill'in telefonuna gitti. Bir numara çevirdi, telefonu açan kişiye, "Hollingsworth'ün bir yere gitmemesini" söyledi buyruk verir gibi. Telefonu kapattıktan sonra Carter ile Gawill'e döndü. "Üzerinize bir şeyler giyin, Gawill. Gittiğiniz bara gidiyoruz."

Gawill bir adım attıktan sonra saatine baktı. "Erken kapatırlar. Yarım civarında kapatırlar."

"Birini buluruz," dedi Ostreicher homurdanarak.

Polis arabasında oraya gittiklerinde bar kapalıydı. Ostreicher sokakta hâlâ açık olan daha büyük bir bara gitti, herhalde karanlık barda telefonu açacak biri olup olmadığını öğrenmek için telefon etmeye ya da belki bar sahibinin adını sormaya. Gawill bar sahibinin adını bimiyordu ya da Ostreicher sorduğunda söylememişti. Ostreicher beş dakika kadar sonra geri döndü. Arabayı kullanan polis memuruna, "Karakola gidiyoruz," dedi.

Oraya varır varmaz Carter karısına telefon edip edemeyeceğini sordu. Ostreicher olur dedi, ama masadaki telefonu kullanırken Carter'dan üç adım uzakta durarak konuştuklarını dinledi.

Hazel, "Neredesin?" diye sordu.

Carter gülümsemeden, ama yanlış anlaşılmaz bir neşeyle, "Ben iyiyim," dedi. "Şu anda konuşamıyorum, çünkü yalnız değilim, ama iyiyim ve endişelenmeni istemiyorum." Hayır, bu gece dayaktan canını çıkarsalar bile. Buna dayanabilirdi, iyiydi ve eninde sonunda eve dönecekti.

Ostreicher onları sabah 4 civarına kadar ayrı ayrı ve sırayla sorguladı. Carter karakola geldikten sonra Gawill'i hiç görmedi. Saat 3'e doğru Ostreicher bir yenilgi havasına bürünmeye başladı ve soruları da birbirini tekrarlar oldu. Sonra Gawill'in çözüldüğünü öne sürdü.

"Gawill O'Brien'a onun için para ödemeyi reddettiğini söyledi –daha sonra sana geri vereceğine söz verdiği zaman bile. Ama Gawill'e yardım etmek için ödeyecektin. Kime ödeme yapacaktın, Carter? Bulup bağlantıyı kuracağız, tıpkı Gawill'le O'Brien arasındaki bağlantıyı kurduğumuz gibi. Neden kabul etmiyorsun?"

Carter, "Neden Gawill'e yardım edecekmişim?" dedi sakin bir sesle. İskemlede kollarını kavuşturmuş, bacak bacak üstüne atmıştı. Cezaevi deneyimiyle, başparmaklarından asılmasıyla karşılaştı-

rıldığında hayli lüks bir sorguydu bu. Carter sakin bir sesle, "Boşuna zaman kaybediyorsunuz," dedi. Bütün gece, ertesi gün Ostreicher'ın uyurken ve ertesi gece gene Ostreicher'la orada kalmaya –en azından zihinsel açıdan– hazırdı. Gawill'in çözülmemiş olduğundan ya da Ostreicher'ın ifadesini daha sert bir şekilde, belki kaburgalarına indireceği yumruklarla alacağından emindi. Carter bu koşullarda Gawill'in ortaklığından kuşku duymuyordu. Gawill kendisini korumak zorundaydı.

"Sen vaktini boşa harcıyorsun. Ben harcamıyorum," dedi Ostreicher, Carter'a cezaevinde pazar sabahları kilise törenini hatırlatmıştı birden: *Burada geçirdiğiniz zaman boşa gitmiyor, çünkü düşünmek için yararlanıyorsunuz...*

Carter Ostreicher'ın gözünün içine baktı.

Kısa bir süre sonra Ostreicher o gecelik işini bitirdi. Carter bir polis memurunun eşliğinde –Ostreicher Gawill'le konuşurken onun yanında oturuyordu– koridordaki bir hücreye götürüldü, burada duvara sabitlenmiş bir yatağın üzerine gri pijama konulmuştu. Lavabodaki tek musluktan yalnızca soğuk su akıyordu, ama tuvalet tertemizdi ve Carter'ın cezaevinde kaldığı hücrelere kıyasla bir otel odasıydı. Carter Gawill'in izini görememişti hâlâ, ama Gawill'in de geceyi orada geçirdiğinden hiç kuşkusu yoktu.

Saat 10'a kadar hiçbir şey olmadı. 10'da Ostreicher Carter'ın daha önce görmediği iki kişiyle birlikte geldi. Bunlar Roger'ın Tavernası'nın sahibi ve barmeniydi. Her ikisi de barda Carter'ı fark etmediklerini, ama gözden kaçırmış olabileceklerini söylediler. Gawill'in adını bilmiyorlardı, ama görünce tanıdılar, daha önce "birkaç kez" geldiğini söylediler. Ostreicher iki adamla birlikte Gawill'in önüne çıktığında Carter da yanlarındaydı, çünkü o zaman adamlara Carter ile Gawill'i birlikte görüp görmedikleri soruldu.

Barmen başını iki yana sallayarak, "Görmedim," dedi, "ama dün gece güreşi izleyen büyük bir kalabalık vardı, biliyorsunuz, insanlar içkilerini kendileri alıp arkadaşlarına götürüyorlardı, belki bir bölmede oturuyorlardı."

Ostreicher başıyla Gawill'i göstererek, "Dün gece herhangi bir saatte iki içki aldığını hatırlıyor musunuz?" diye sordu.

Barmen dudaklarını ıslatarak dikkatle cevap verdi: "Doğrusu hatırlamıyorum, ama yanılıyor da olabilirim. Yani barda insanlar

üst üsteydi. Yanlış bir şey söyleyip kimsenin başını derde sokmak istemem, anlarsınız. Hatırlamıyorum."

Aferin sana, diye düşündü Carter. Bay Ortalama Yurttaş'ın sloganı, *Beni karıştırmayın*'ın iyi bir militanı.

Bar sahibi de Gawill'in iki içki alıp almadığını hatırlamadı. Öyle görünüyor ki bar sahibi üç eski arkadaşıyla arka taraftaki bir bölmede geçirmişti gecenin büyük kısmını.

Ostreicher iki adama, "Tamam," dedi. "Sizinle tekrar konuşmak isteyebiliriz."

İki adamı dışarıya çıkardılar.

Sonra Ostreicher Carter'la hücresinde yalnız konuştu. Carter'ın üzerinde kendi giysileri vardı, ama gömleksizdi.

Ostreicher, "Dün gecenin üzerinden bir daha geçelim," dedi. "Bu sabah karını gördüm. İşyerindekilerle yemeğe gideceğini söylemiş olduğunu anlattı. Neden yalan söyledin?"

"Gawill'i görmeye gideceğimi öğrenirse endişeleneceğini biliyordum."

"Neden endişelenirdi? Onu daha önce iki kez görmüştün."

"Gawill benim arkadaşım değil. Kötü insanlarla takılıyor. Onu gördüğümü söyledikten sonra karım endişelenmişti."

"Peki onunla görüştüğünü neden söyledin? Hangi amaçla?"

"O'Brien'ı kiraladığını itiraf edip etmediğini anlamak için. Düşündüm ki polise yalan söylemiş olsa bile, yalan söyleyip söylemediğini anlayabilirim."

Ostreicher'ın gözleri kısıldı. "Ama bu konuda ne yapabilirdin ki?"

Carter Ostreicher'a aynı rahatsız olmuş, alaylı gözlerle baktı. "Bir şey yapsanız da yapmasanız da doğruyu öğrenmek ilginç olmaz mı?"

"Karın günler önce Gawill'in O'Brien'ı tuttuğunu –tatmin olarak– öğrendiğini söyledi. Dün gece neden gittin?" Ostreicher küçük iskemlede dev gibi duruyordu.

Carter yatağın kenarına oturmuştu. "Başka ayrıntılar da öğrenmek istiyordum. Gawill'in O'Brien'a ne kadar ödeme sözü verdiğini örneğin. Gawill hiçbir zaman O'Brien'ı tuttuğunu kabul etmedi. İnkâr etti. Ama ben tuttuğunu düşünüyordum ve bunu karıma da söyledim. Gawill'i biraz daha çözersem, söz verdiği miktarı öğ-

renirsem, kendimi ipten kurtarırım diye düşündüm."

Ostreicher, "Ha, demek ipte olduğunu kabul ediyorsun," dedi.

"Tabii ki."

"Şimdi daha büyük bir iptesin. Diyelim ki Gawill O'Brien'ı tuttu. ama Sullivan'ı aslında sen öldürdün. Sen öldürdüysen, O'Brien bunu biliyordu ve şantaj yapmak için iyi bir durumdaydı. Sana şantaj yapmaya çalışmıyor muydu, Bay Carter, sen de onu öldürmeye karar vermedin mi? Ve öldürdün mü? O'Brien'ın seninle randevusu yok muydu?"

Carter, "Hayır," dedi.

"Dün gece."

"Banka hesabımdan para çekilmediğini göreceksiniz. Bakın isterseniz."

"Gawill'in hesabından da çekilmemiş. Onu öldürmeyi düşünüyorsan çekmezdin zaten."

"Onu öldürmeyi düşünmedim. O Gawill'in baş ağrısıydı, benim değil." Carter ellerini iki yana açtıktan sonra dizlerinin arasından sarkıttı. Yavaşça sigara almak için uzandı, sonuncu sigarasıydı bu, çok sakin ve rahat göründüğünün farkındaydı, ama Ostreicher'ın şu anda göğsüne yalan makinesini bağlamamış olduğuna seviniyordu. Şimdiki üç hafta önce yapılan sorgudan farklıydı. Carter bunu daha çok önemsiyordu. *Aldığım adaleti geri vereceğim,* diye düşündü, kelimeler birden gelivermişti aklına. Dosdoğru Ostreicher'a baktı.

Ostreicher, "Dün gece o barda ne içtin?" diye sordu.

"Viski ve su."

"Kaç tane?"

"İki galiba, belki üç."

"Kim ısmarladı?"

Carter, "Herhalde ikimiz de birer kere ısmarladık," dedi.

"İçkileri almaya kim gitti?"

Gawill Ostreicher'a ne demişti? "Barda bir kez ben aldım sanırım."

"Öyle mi?"

"Birini Gawill aldı, belki de garson getirdi, bilmiyorum. Kalabalık ve gürültülüydü, konuşmak için kötü bir yerdi, bu yüzden Gawill'e gittim."

"On bir civarında O'Brien'la buluşmak için New York'a koşa koşa gidip onu öldürdükten sonra –sonra mı hızla geri döndün?"

Carter sakin sakin külünü yere silkti. "Hayır."

"Gawill sonucu bilmiyor muydu, bu yüzden O'Brien'a para ödemeyi kabul etmiyor muydu ve O'Brien'ı öldürmüşsen ikiniz dün gece için sana kanıt sağlamayı kararlaştırmadınız mı?"

Carter kaşlarını çattı. "O'Brien'ın öldüğünü duyunca Gawill de en az benim kadar şaşırdı. O kadar koşuşturduğumu düşünüyorsanız neden taksi şoförlerini araştırmıyorsunuz?"

"Bunu yaptık. Bazı şoförler bilgi verebilirler. Dün geceki şoförler bu sabah çoğunlukla uyuyor."

Bu Carter'ı kaygılandırmadı.

Ostreicher, "Birazdan görüşürüz," diyerek hücreden çıkıp parmaklıklı kapıyı kapattı. İşaret edince bir gardiyan gelip kapıyı kilitledi.

Carter gardiyana, "Karımı arayabilir miyim?" diye sordu.

Ettiği telefondan sonra Carter'a başka özel konuşma yapma izni verilmiyordu, ama isterse bir avukat çağırabilirdi.

Carter, "Çağıracağım," dedi. "Bu arada, bana bir paket Pall Mall alabilir misin?" Parmaklıkların arasından elli sent uzattı.

Gardiyan parayı alarak gitti. Beş dakika kadar sonra sigara paketi ve on beş sent bozuklukla geri dönmüştü. Carter daha sonra karakol çavuşunun önerdiği üç avukattan biriyle konuştu ve o öğleden sonra bir görüşme yapmak için randevu aldı. Carter kefaletin ulaşamayacağı kadar yüksek tutulacağını biliyordu ve avukatın ona sağlayabileceği hiçbir korumayla ilgilenmiyordu, ama geleneksel bir şey olduğu için bir avukat tutmak istiyordu. Saat 2'de bir berber onu tıraş etmeye geldi, biraz sonra da avukat. Avukat, Matthew Ellis otuz yaşlarında, küçük siyah bıyıklı, uzun boylu ve topluydu. Carter'la hücresinde yirmi dakika konuştuktan sonra kendisine karşı yeni kanıtlar bulunmadıysa, kırk sekiz saatten uzun süre tutulamayacağını söyledi. Ellis Hazel'ı arayıp durumu açıklayacağına söz verdi, ama Hazel'ın onu ziyaret etmesi için izin alma konusunda bir şey yapamazdı. Carter gardiyana, sonra da çavuşa o sabah karısının ziyarete gelip gelemeyeceğini sormuş ve çavuş da hayır demişti. Büyük olasılıkla Ostreicher'dan aldığı talimatlar gereği diye düşünmüştü Carter.

O sırada saat 15.00'ti. Carter Gawill'in bütün bu süre içinde sorguya çekilip çekilmediğini merak etti. Gawill dün gece konuştuklarını söyleyecek zekâya sahip miydi. O'Brien'ı tutup tutmadığını ve Carter'ın kendi durumundan kaygı duyması konusunda bir şey söyleyecek miydi? Daha doğrusu, konuşmuş oldukları şeyleri, Carter'ın Gawill'in önünde polise söylediklerini söyleyecek miydi? Carter Gawill'in büyük olasılıkla bu zekâya sahip olduğunu düşündü. Gawill olabildiğince uzun süre statükonun statüko olarak kalmasını sağlamaya çalışacaktı. Konuşursa kendini kötü duruma düşürürdü, Carter'dan daha az kötü duruma, ama gene de kötü bir duruma düşürürdü ve Gawill kendini korumaya niyetliydi. Gawill Sullivan'dan ne kadar nefret etse de, darbeyi bizzat indirmeye asla cesaret edemezdi, başka birine yaptırması gerekirdi.

Carter sırtüstü yatarak sigara içti ve tavana baktı. Porselen sabunluğu küllük olarak kullanıyordu. Ostreicher'la konuşurken kafasına üşüşen kelimeleri düşündü: *Aldığım adalet vesaire*. Tamam, adalet bütün bunlar için kötü bir kelimeydi. Göze göz dişe diş hissettiklerine daha yakındı ama gene de bu da değildi, çünkü ilke olarak buna inanmıyordu. İlke olarak, Sullivan'ı öldürmesi şeytani bir eylem, öfkeyle işlenmiş bir suçtu. Hiç suçluluk duymaması ilke olarak da, hakikat olarak da işi daha da kötüleştiriyordu. O'Brien'ı öldürmesi kendisini aynı derecede şeytani bir eylemden temize çıkarmak için işlediği hesaplı, soğukkanlı bir cinayetti. Carter her iki cinayetin de kötü olduğunu kendine itiraf edebiliyor, gene de her ikisi ya da ikisi birden için de hiç vicdan azabı duymuyor ya da çok az vicdan azabı duyuyordu. İkisi de olduğu için üzgündü, ama Hazel Sullivan'la ilişki kurmuş olduğu ve devam ettirdiği için de üzgündü. Carter ayağını yere indirerek ayağa kalktı. Başka bir kurban daha olacak mıydı, ondan sonra da başkası? Ne zaman birini devreden çıkarmak için bir nedeni olsa, kurtuluş olarak onları öldürecek miydi? Carter lavabonun üzerindeki aynaya baktı, ama önünde değildi. Ayna hücre kapısının parmaklıklarını yansıtıyordu. Tekrar cinayet işlemeyeceğinden emindi. Bu kesinliği mantığa dayalı değildi, ama biliyordu. Hazel başka biriyle tekrar ona ihanet etse, yalnızca kendini öldürmeyi tercih ederdi.

Gardiyan kapıya geldi. "Senin için mektup," diyerek parmaklıkların arasından uzattı.

Carter mektubu alarak açtı. Avukatından geliyordu, Hazel'la telefonda konuştuğunu yazmıştı. "Sana sevgilerini gönderiyor, onu merak etmemeni istiyor ve izin verilir verilmez seni görmeye gelecek." "Onu merak etmeme"ye yüzlerce anlam yükleyebilirdi. Carter gülümsedi ve içinde yeni bir enerji dalgası kabardı.

O akşam için buna ihtiyacı vardı. Ostreicher saat beşi biraz geçe, Carter'a tepside yemek verildikten hemen sonra geldi.

"Artık umudu kesebilirsin, Carter. Gawill sonunda ağzındaki baklayı çıkardı," dedi Ostreicher. Dün onu neredeyse gece yarısına kadar hiç görmedin. O barda onunla değildin. Sullivan'ı sen öldürdün, çünkü O'Brien öldürmedi. O'Brien'dan önce oraya gittin, O'Brien oraya gitmişse tabii. Sen.."

Carter zihnini ve sonunda neredeyse kulaklarını bu konuşmaya kapattı. İnanmıyordu, Gawill'in bunları söylediğine inanmıyordu. Gawill söylemişse bile, gerçeği inkâr etmekle kaybedeceği ne olabilirdi ki? Carter derin bir soluk alıp kravatını çıkardı, gömlek yakasının düğmesini açtı: Gömleği bu haliyle bir cezaevi gömleğine daha çok benzemişti. Ostreicher'a sakin sakin, cezaevindeki en iyi ifade olan (çünkü duyguları saklıyor ve insanlarla daha az çatışıyor, ayrıca da enerjiyi koruyordu) ifadesiz, yansız bir yüzle baktı.

Yarım saat sonra alt kattaki bir odaya girdiler. Burası küçük ve eski, kahverengi bir masayla iki iskemle dışında mobilyasızdı. Carter bir iskemleye oturdu, Ostreicher da öbürüne. Tepedeki ışık sallanmıyordu, ama parlaktı, kenarları beyaza boyalı parlak yeşil tavana bağlıydı. Önce Carter'ın kişiliği iyice karalandı, gerçi karalama cezaevi günlerinde başlamıştı ve Ostreicher açısından çoğunlukla hayaliydi: tam altı yıl kötü insanlarla birlikte oturmanın etkisi, zayıf karakterli herkes gibi Carter'ın da aldığı morfinin ahlâk bozucu etkileri, önce beynini sonra ahlâk yapısını bozması. Sonra Carter, bütün onurunu yitirmiş, omurgasız bir insan tavrıyla, karısıyla yatan bir adamla hastalıklı, sahte bir dostluk kurmuş, üstelik "onun önerdiği işe girmiş" ve son olarak da bir suçlu tavrıyla duygu patlamasının cinayete kadar gitmesine izin vermişti. Triumph dolandırıcılığında "işbirlikçi"si Gawill'e yaklaşmıştı (gerçi şimdi onunla yakın arkadaş olduğunu inkâr ediyordu), Gawill'in evinde iki kez uyuşturucu almış ve bunu polise bildirmemişti ve sonunda soğukkanlı bir planlamayla güvenemeyeceği tek kişiyi,

Anthony O'Brien'ı öldürmüştü. Ostreicher'e göre Gawill'e güvenebileceğini düşünmüştü, ama hırsızlar arasında onur diye bir şey yoktu.

Ve sen benim kayam olacaksın, diye düşündü Carter, zihni Ostreicher'ınki gibi yavan sözlere ve klişelere gidiyordu. Kendi kayası Hazel'dı, kendisi gibi zarar görmüş ve çatlak, ama gene, hâlâ tutunabilecek bir şey. Ben paramparça olmuş olsam da, diye düşündü Carter; Ostreicher'a gözünü ayırmadan, başını hafifçe eğerek baktı.

"Söylediğim hiçbir şeye yanıt vermeyeceksin, öyle mi Carter?" dedi Ostreicher.

Carter tane tane konuştu. "Soru sormuyorsunuz ki. Ne yanıt vermem gerekiyor?"

"Her normal insan bir karşılık verirdi. Ya inkâr ya da kabul et. Orada taş suratlı bir suçlu gibi oturuyorsun."

Carter buna gülebilirdi, ama gülmedi, bunun için çaba da harcamadı, gayet normal bir şeydi. Cezaevindeki gardiyanlar, cezaevine gireli birkaç hafta olmuşken, askı olayından önce, ona aynı şeyleri farklı sözcüklerle söylemişlerdi. "Söylediğiniz hiçbir şeyi kabul etmiyorum ve daha önce söylediklerime ekleyecek bir şeyim yok."

"Gawill *gerçeği* bana anlatmışken bunlarla nereye kadar gidebileceğini sanıyorsun?" Ostreicher'ın yüzü kızardı ve bir parmağını Carter'a uzattı.

"Söylediğini hiç sanmıyorum, çünkü doğru değil."

Carter'la Ostreicher saat 11'e kadar aynı odada kaldılar, gerçi saat 9'a yirmi kala Ostreicher muhtemelen bir şeyler yemek için çıktı. Carter'ın karnı 10'da acıkmıştı, ama bir şey söylemedi. Sürekli tekrarlanan sorulardan ve Gawill'in anlattığı iddia edilen hikâyeden dolayı uykusu da gelmişti. Carter hiç tereddüt geçirmedi, gerçi iki üç kez Gawill'in *çözülerek* konuştuğuna inanır gibi de oldu, ama hemen kendine hikâyesine bağlı kalmakla kaybedecek hiçbir şeyi olmadığını ama kazanacak çok şeyi olduğunu hatırlattı ve öyle de yaptı. Yumruk falan atılmadı, ortalıkta lastik cop da yoktu.

Konuşmayı bitirirlerken Ostreicher, "Senin gibi insanlara ne yaparız biliyorsun, Carter," dedi. Ostreicher sabrının sonuna gelmiş gibi duruyordu, gözleri mahmurdu, kravatı kaymıştı. "Onlara

huzur vermeyiz. Mesleğini bitiririz –geriye ne kalmışsa– biz."

Carter, "Gawill'in verdiğini iddia ettiğiniz o ifadenin yazılı halini görmek istiyorum," dedi. Şimdi ayağa kalkmıştı, ellerini ceplerine sokmuş, sağ eli buruşuk kravatını sıkan Ostreicher gibi. "Buradan çıktığım zaman gazetelerde o ifadeyi arayacağım."

Ostreicher kızgınlığını göstermeyi engelleyemedi. Ama bir yorum da yapmadı.

Başparmakları ağrımasına rağmen Carter kütük gibi uyudu; yirmi dört saatten fazla zamandır ilaç almamıştı.

Ertesi sabah, pazar sabahı 11'den biraz önce Matthew Ellis Carter'ın kapısına gülümseyerek geldi ve "Karın burada. Biraz sonra evine gidebilirsin," dedi.

Carter parmaklıkların yanında durarak koridorun sol tarafındaki en uzak köşede, karakola açılan kapıda Hazel'ı aradı. Bir gardiyan yanında Hazel'la ona doğru yürüyordu. Hazel'ın başında şapka yoktu. Elinde kesekâğıdına sarılı bir şey vardı. Carter'ı görünce hafifçe gülümsedi. Gözleri daha çok gülümsüyordu. Gözleri onunla konuşuyordu. Carter parmaklıklardan ellerini çekti ve gardiyan kapının kilidini açarken ayağa kalktı.

Hazel, "Sana temiz gömlek getirdim," dedi.

"Teşekkürler, sevgilim." Carter onu kucakladı, yaşlarını kapalı gözlerinin içinde bastırdı. Cezaevinden eve döndüğü geceki gözyaşlarını hatırladı.

Hazel sakin bir tavırla, "Her şey yoluna girecek," dedi.

Sesindeki bir şey Carter'ın geri çekilip ona bakmasına neden oldu, o zaman Hazel'ın doğruyu, her şeyi bildiğini anladı. Carter geride duran Matthew Ellis'e baktı, avukat başıyla selam verip gülümsedi. Ellis kuşkusuz bilmiyordu, çünkü Hazel ona asla söylemezdi.

Ellis, "Önce gömleği mi giymek istersin?" diyerek parmağıyla karakolun ön tarafında olacağını işaret etti.

Hazel paketin içinden beyaz gömleği çıkarıp Carter'a verdi, ardından cep defterinden kopardığı mumlu kâğıda sarılı ilaçları çıkardı. Carter kirli gömleği çıkarırken Hazel da hücrenin dışında bekledi. Carter temiz gömleğin üzerindeki kuru temizleyicinin mavi kâğıdını, biraz ağrıyan başparmağıyla söktü. Gawill dışarıda mıydı acaba? Yoksa birkaç gün daha onu tutacaklar mıydı? Gawill

asla konuşmazdı, söyledikleriyle harekete geçecek polise bir şey söylemezdi. Carter, Gawill'in onu görmeye asla çalışmayacağından, bir daha birbirleriyle tek kelime konuşmayacaklarından da emindi.

Carter hücredeki lavaboda Pananodlardan yalnızca bir tane alarak cezaevinde sık sık yaptığı gibi avcuna doldurduğu suyla yuttu. Sonra doğrulup kırışıksız, temiz gömleğini –yeni bir hayatın sembolüydü bu– giyip ilikledi. Hazel'a döndüğünde kendisine baktığını gördü. Her ikisinin de mahvolmuş olduğunu, ama hâlâ kurtarabilecekleri bir şey bulunduğunu ve kurtarmaya değeceğini Hazel da düşünüyordu belki. Her şeyi mahvetmemişlerdi. Geriye çok şey kalmıştı, hatta bol bol kalmıştı ve her şey yoluna girecekti. Sonunda Carter da ona gülümsedi.

Carter hücreden çıkarken Ostreicher yanlarına geldi. Önce Hazel'a, sonra Carter'a baktı. "Seni gözlemekten vazgeçmeyeceğiz, Carter."

"Ah, bunu biliyorum," dedi Carter. "Biliyorum."